

Bekendtgørelse nr. 918 af 18. november 2003

Bekendtgørelse om arbejdsmiljøforhold for besætningsmedlemmer under tjeneste på luftfartøj og for deres arbejdsgivere

I medfør af § 40, litra g, stk. 1 og stk. 2, jf. § 149, stk. 7 og stk. 10, i lov om luftfart, jf. lov-bekendtgørelse nr. 543 af 13. juni 2001, fastsætter Statens Luftfartsvæsen efter bemyndigelse fra Trafikministeriet følgende:

Kapitel 1

Definitioner

§ 1. I denne bekendtgørelse forstås ved:

1) Besætningsmedlem

En person, som i henhold til lov om luftfart eller bestemmelser udfærdiget i medfør af denne er indehaver af et certifikat udstedt eller godkendt af Statens Luftfartsvæsen.

2) Flyvebesætningsmedlem

Et certificeret besætningsmedlem, der er pålagt opgaver af betydning for føringen af et luftfartøj i flyvetjenestetiden.

3) Kabinebesætningsmedlem

Et certificeret besætningsmedlem, der er pålagt andre opgaver end føringen af et luftfartøj i flyvetjenestetiden.

4) Ansat/arbejdstager

En indehaver af et certifikat, der har ret til umiddelbart at udøve certifikatets rettighed i en bestemt virksomhed, betragtes som udgangspunkt som ansat i virksomheden i den periode, som certifikatrettigheden må udøves i den på-

gældende virksomhed. Hvis der foreligger ganske særlige omstændigheder, kan Statens Luftfartsvæsen efter ansøgning træffe afgørelse om, at udgangspunktet kan fraviges.

5) Arbejdsgiver

Enhver fysisk eller juridisk person, der har stiftet et arbejdsmæssigt forhold med besætningsmedlemmet, og som har ansvaret for virksomheden.

Kapitel 2

Anvendelsesområde

§ 2. Denne bekendtgørelse indeholder bestemmelser, der gennemfører følgende direktiver:

- 1) Rådets direktiv 89/391/EØF af 12. juni 1989 om iværksættelse af foranstaltninger til forbedring af arbejdstagernes sikkerhed og sundhed under arbejdet (EF-Tidende 1989 L 183, s. 1).
- 2) Rådets direktiv 89/655/EØF af 30. november 1989 som ændret ved Rådets direktiv 95/63/EØF af 5. december 1993 om minimumsforskrifter for sikkerhed og sundhed i forbindelse med arbejdstagernes brug af arbejdsudstyr under arbejdet (andet særdirektiv i henhold til artikel 16, stk. 1, i direktiv 89/391/EØF) (EF-Tidende 1989 L 393, s. 13) (EF-Tidende 1995 L 335, s. 28).
- 3) Rådets direktiv 90/269/EØF af 29. maj 1990 om minimumsforskrifter for sikkerhed og sundhed i forbindelse med manuel håndtering af byrder, som kan medføre risiko for

- især ryg- og lændeskader hos arbejdstagerne (fjerde særdirektiv i henhold til artikel 16, stk. 1, i direktiv 89/391/EØF) (EF-Tidende 1990 L 156, s. 9).
- 4) Rådets direktiv 91/383/EØF af 25. juni 1991 om supplerende foranstaltninger til forbedring af sikkerheden og sundheden på arbejdsstedet for arbejdstagere, der har tidsbegrænset ansættelsesforhold eller et vikariansættelsesforhold (EF-Tidende 1991 L 206, s. 19).
 - 5) Rådets direktiv 92/85/EØF af 19. oktober 1992 om iværksættelse af foranstaltninger til forbedring af sikkerheden og sundheden under arbejdet for arbejdstagere, som er gravide, som lige har født eller som ammer (tiende særdirektiv i henhold til artikel 16, stk. 1, i direktiv 89/391/EØF) (EF-Tidende 1992 L 348, s. 1).
 - 6) Rådets direktiv 89/656/EØF af 30. november 1989 om minimumsforskrifter for sikkerhed og sundhed i forbindelse med arbejdstagernes brug af personlige værnemidler under arbejdet (tredje særdirektiv i henhold til artikel 16, stk. 1, i direktiv 89/391/EØF) (EF-Tidende 1989 L 393, s. 18).
 - 7) Rådets direktiv 90/394/EØF af 28. juni 1990 om beskyttelse af arbejdstagerne mod risici for under arbejdet at være udsat for kræftfremkaldende stoffer (sjette særdirektiv i henhold til artikel 16, stk. 1, i direktiv 89/391/EØF) (EF-Tidende 1990 L 196, s. 1).
 - 8) Rådets direktiv 97/42/EF af 27. juni 1997 om første ændring af direktiv 90/394/EØF om beskyttelse af arbejdstagere mod risici for under arbejdet at være udsat for kræftfremkaldende stoffer (sjette særdirektiv i henhold til artikel 16, stk. 1, i direktiv 89/391/EØF) (EF-Tidende 1997 L 179, s. 4).
 - 9) Rådets direktiv 98/24/EF af 7. april 1998 om beskyttelse af arbejdstagernes sikkerhed og sundhed under arbejdet mod risici i forbindelse med kemiske agenser (fjortende særdirektiv i henhold til direktiv 89/391/EØF, artikel 16, stk. 1) (EF-Tidende 1998 L 131, s. 11).
 - 10) Kommissionens direktiv 2000/39/EF af 8. juni 2000 om etablering af den første liste over vejledende grænseværdier for erhvervsmæssig eksponering til gennemførelse af Rådets direktiv 98/24/EF om beskyttelse af arbejdstagernes sundhed og sikkerhed mod farene ved at være udsat for kemiske agenser under arbejdet (EF-Tidende 2000 L 142, s. 47).
 - 11) Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2000/54/EF af 18. september 2000 om beskyttelse af arbejdstagerne mod farene ved at være udsat for biologiske agenser under arbejdet (syvende særdirektiv i henhold til artikel 16, stk. 1, i direktiv 89/391/EØF) (EF-Tidende 2000 L 262, s. 21).
 - 12) Rådets direktiv 99/38/EF af 29. april 1999 om anden ændring af direktiv 90/394/EØF om beskyttelse af arbejdstagerne mod risici for under arbejdet at være udsat for kræftfremkaldende stoffer og udvidelse heraf til også at omfatte mutagener (EF-Tidende 1999, L 138, s. 66).
 - 13) Rådets Direktiv 2000/79/EF af 27. november 2000 om iværksættelse af den europæiske aftale om tilrettelæggelse af arbejdstiden for mobile arbejdstagere i civil luftfart, som er indgået af Sammenslutningen af Europæiske Luftfartsselskaber (AEA), European Transport Workers' Federation (ETF), European Cockpit Association (ECA), Den Europæiske Organisation for Regionale Luftfartsselskaber (ERA) og Den Internationale Charterflysammenslutning (IACA) (EF-Tidende 2000, L 302, s. 57).
- Stk. 2.* Direktiverne er medtaget som bilag 1-13 til denne bekendtgørelse.
- § 3.** Denne bekendtgørelse gælder for besætningsmedlemmer, der gør tjeneste om bord på danske civile luftfartøjer og for deres arbejdsgivere.
- Stk. 2.* Et luftfartøj betragtes som dansk, når det er dansk registreret eller opereres i henhold til en dansk driftstilladelse.
- Anm.:** Forsvarskommandoen udarbejder særlige bestemmelser for militær flyvning og tjeneste om bord på militære luftfartøjer.
- § 4.** Bestemmelserne i denne bekendtgørelse finder kun anvendelse i forbindelse med besætningsmedlemmets udførelse af arbejde om bord på luftfartøj og kun, hvis arbejdet er omfattet af besætningsmedlemmets certifikatrettigheder eller må anses for en del af ansættelsesforholdet.
- Anm. 1:** Arbejde på landjorden er omfattet af lovbekendtgørelse nr. 784 af 11. oktober 1999 om arbejdsmiljø, jf. § 3, stk. 1, der har følgende indhold: "Loven gælder kun for luftfart for så

vidt angår arbejde på landjorden.” (dvs. f.eks. arbejde i hangarer, værksteder, kontorer, lastning og losning samt andet arbejde, der udføres på jorden).

Anm. 2: Denne bekendtgørelses bestemmelser ændrer ikke de bestemmelser, som i medfør af lov om luftfart og anden lovgivning er fastsat af betydning for luftfartens sikkerhed. Sådanne bestemmelser gælder forud for bestemmelserne i denne bekendtgørelse.

Kapitel 3

Generelt

§ 5. Arbejdsgiveren er forpligtet til at stille tilstrækkelige midler til rådighed for opfyldelsen af denne bekendtgørelse. Foranstaltningerne efter bekendtgørelsen må ikke medføre økonomiske byrder for arbejdstagerne.

§ 6. Hvis en arbejdsgiver i henhold til denne bekendtgørelse henvender sig til en kompetent sagkundskab uden for virksomheden, fritager dette ikke arbejdsgiveren for ansvar.

Kapitel 4

Planlægning og tilrettelæggelse af arbejdet

§ 7. Arbejdet skal i alle led planlægges og tilrettelægges således, at det kan udføres sikkerheds- og sundhedsmæssigt fuldt forsvarligt, herunder således at arbejdet tilpasses arbejdstageren. Det skal iagttages, at der ikke foreskrives eller forudsættes anvendt konstruktioner, detaliløsninger og arbejdsmetoder, der kan være farlige for eller i øvrigt forringe sikkerhed eller sundhed ved arbejdets udførelse.

Stk. 2. Ved planlægningen og tilrettelæggelsen af arbejdet skal det sikres, at de samlede påvirkninger i arbejdsmiljøet på kort eller lang sigt ikke forringer de ansatte besætningsmedlemmers sikkerhed eller sundhed.

Stk. 3. En arbejdsgiver, der ønsker at tilrettelægge arbejdet efter et bestemt mønster, skal tage hensyn til det generelle princip om, at arbejdet skal tilpasses arbejdstageren, jf. stk. 1.

§ 8. Planlægningen og tilrettelæggelsen af arbejdet skal ske under hensyntagen til de bestemmelser, der er angivet i bilag 1-13 til denne bekendtgørelse.

Stk. 2. Den vurdering, der i den forbindelse skal foretages, skal i den udstrækning, den har

særlig betydning for sikkerhed og sundhed under arbejdet, foreligge i skriftlig form.

Stk. 3. Statens Luftfartsvæsen fastsætter retningslinier for det nærmere indhold af den vurdering, der skal foretages efter stk. 2 (arbejdspladsvurdering), og der tages herunder hensyn til virksomhedens art og størrelse.

Stk. 4. Retningslinierne for den i stk. 2 nævnte arbejdspladsvurdering forelægges Arbejds miljørådet for Luftfart til udtalelse.

Stk. 5. På grundlag af den efter stk. 2 foretagne vurdering træffer arbejdsgiveren de foranstaltninger, som er nødvendige, jf. de angivne forebyggelsesbestemmelser i bilag 1. Iværksættelsen skal ske, inden arbejdet påbegyndes.

§ 9. Ved planlægning af nye eller ændring af eksisterende arbejdspladser, arbejdsprocesser og -metoder, indførelse af ny teknologi, anskaffelse af tekniske hjælpemidler, stoffer og materialer samt personlige værnemidler skal arbejdsmiljøet være i overensstemmelse med indholdet i denne bekendtgørelse.

§ 10. Hvis en ansat skal gå alene ved en arbejdsproces, og dette kan medføre en særlig fare for den pågældende, skal arbejdet tilrettelægges således, at denne fare imødegås. Kan faren ikke imødegås, må den ansatte ikke arbejde alene.

§ 11. Virksomhedens sikkerhedsrepræsentanter eller sikkerhedsudvalg skal deltage i planlægningen af arbejdet, jf. §§ 7, 8, 9 og 10.

Stk. 2. I virksomheder, hvor der ikke skal udpeges sikkerhedsrepræsentanter eller oprettes sikkerhedsudvalg, jf. § 42, stk. 1, skal de ansatte i samarbejde med arbejdsgiveren eller dennes repræsentant deltage i planlægningen af arbejdet.

§ 12. Arbejdsgiveren skal sørge for at give de ansatte alle nødvendige oplysninger af betydning for sikkerhed og sundhed og skal give de ansatte adgang til at fremsætte forslag vedrørende sikkerhed og sundhed på arbejdsstedet.

§ 13. Arbejdsgiveren skal sørge for, at arbejdstagerne, som særligt beskæftiger sig med arbejdstagernes sikkerhed og sundhed, eller de repræsentanter for arbejdstagerne, som særligt beskæftiger sig med arbejdstagernes sikkerhed og sundhed (sikkerhedsrepræsentanterne), ved udøvelsen af deres funktioner får adgang til

- 1) den vurdering af risici og de beskyttelsesforanstaltninger, der er omhandlet i § 8, stk. 2 og 3, samt
- 2) den liste og de rapporter, der er omhandlet i § 33, stk. 1, nr. 3 og 4.

Kapitel 5

Arbejdets udførelse

§ 14. Arbejdet skal i alle led udføres sikkerheds- og sundhedsmæssigt fuldt forsvarligt ud fra både en enkeltvis og samlet vurdering af de forhold i arbejdsmiljøet, som på kort eller lang sigt kan have indvirkning på den fysiske eller psykiske sundhed. Arbejdet skal udføres i overensstemmelse med denne bekendtgørelse, herunder med bestemmelserne i bilag 1-13 til denne bekendtgørelse.

Stk. 2. Besætningsmedlemmer, som har helbredsproblemer, der anerkendes at være forbundet med udførelsen af natarbejde, skal om muligt overføres til et arbejde, der udføres om dagen med eller uden fast arbejdssted, og som de er egnede til at udføre.

§ 15. Ved arbejde, som virker fysisk eller psykisk skadeligt eller belastende på kort eller lang sigt, kan Statens Luftfartsvæsen stille krav om, at særlige arbejdsmiljømæssige foranstaltninger skal gennemføres. Sådanne foranstaltninger kan være særlige velfærdsforanstaltninger og andre arbejdsmiljømæssige foranstaltninger, som er nødvendige for at forebygge sygdom, nedslidning, ulykker m.v.

§ 16. Ved udførelsen af arbejdet skal det tilstræbes,

- 1) at ensidigt, belastende arbejde, som på kort eller lang sigt medfører fare for fysisk eller psykisk helbredsforringelse, undgås eller begrænses, og
- 2) at arbejdstempoet er således, at det ikke medfører fare for fysisk eller psykisk helbredsforringelse på kort eller lang sigt.

§ 17. Ved udførelsen af arbejdet skal det sikres,

- 1) at udformning af arbejdspladser, inventar, tekniske hjælpemidler samt valg af arbejdsmetoder så vidt muligt passer til de personer, der skal benytte disse, og
- 2) at egnede og effektive hjælpemidler, såsom løfteanordninger og transportmidler m.v., er tilgængelige i det omfang, det er nødvendigt

for, at arbejdet kan udføres sikkerheds- og sundhedsmæssigt fuldt forsvarligt.

§ 18. Ved udførelsen af arbejdet skal det sikres,

- 1) at der er truffet effektive foranstaltninger til at forebygge risiko for sammenstyrtning, faldende bagage m.v., sammenskridning, ulykker hidrørende fra elektrisk strøm, rygstelser og lignende,
- 2) at der træffes effektive foranstaltninger for at forhindre udslip, lækage samt udvikling af støv, røg, damp, lugt, gas m.v., hvor dette kan medføre fare for sikkerhed eller sundhed, og
- 3) at klima- og belysningsforholdene er sikkerheds- og sundhedsmæssigt fuldt forsvarlige under hensyntagen til det arbejde, der skal udføres. Der skal herunder træffes foranstaltninger til at beskytte de ansatte mod stærk hede eller kulde.

§ 19. Unødig støjbelastning skal undgås. Støjniveauet under arbejdet skal holdes så lavt, som det er rimeligt under hensyntagen til den tekniske udvikling, og fastsatte grænseværdier skal overholdes.

§ 20. Unødige fysiske belastninger samt uhenigtsmæssige arbejdsstillinger eller bevægelser skal undgås. Belastningen under arbejdet skal derfor være så lille, som det er rimeligt under hensyntagen til den tekniske udvikling, og fastsatte grænser skal overholdes.

§ 21. Det arbejdsudstyr, som anvendes under arbejdet, skal opfylde de minimumskrav, der er anført i bilag I og bilag II til direktiv 89/655/EØF som ændret ved direktiv 95/63/EF, jf. bilag 2 til denne bekendtgørelse.

Kapitel 6

Særlige risikogrupper, herunder gravide og ammende

§ 22. Ved arbejdets udførelse skal der tages hensyn til den ansattes alder, indsigt, arbejdsevne og øvrige forudsætninger.

§ 23. Hvis den legemlige eller åndelige tilstand hos en ansat ved visse arbejder kan betyde øget fare for den ansatte selv eller dennes omgivelser, må den ansatte ikke beskæftiges ved sådanne arbejder.

§ 24. Særligt følsomme risikogrupper, herunder gravide og ammende, skal beskyttes mod farer, som for dem er særligt alvorlige.

§ 25. For gravide og ammende besætningsmedlemmer gælder reglerne til sikring af sikkerhed og sundhed for gravide og ammende arbejdstagere på arbejdsmiljølovens område.

Anm. 1: For gravide arbejdstagere gælder forud for denne bekendtgørelse reglerne i Bestemmelser for Civil Luftfart (BL) 6-05, Bestemmelser om helbreds krav. Denne bekendtgørelse får i disse tilfælde kun betydning, for så vidt der er givet dispensation efter BL 6-05.

Anm. 2: På arbejdsmiljølovens område gælder reglerne i Beskæftigelsesministeriets bekendtgørelse nr. 784 af 20. juni 2002 om arbejdets udførelse, jf. §§ 8 og 12, stk. 2, samt bilag 2 til Beskæftigelsesministeriets bekendtgørelse.

Kapitel 7

Oplæring og instruktion

§ 26. Arbejdsgiveren skal sørge for, at hvert enkelt besætningsmedlem uanset ansættelsesforholdets karakter og varighed får en tilstrækkelig og hensigtsmæssig oplæring og instruktion, som skal sikre, at arbejdet udføres på forsvarlig måde under hensyn til besætningsmedlemmernes sikkerhed og sundhed, og i overensstemmelse med bestemmelserne i bilag 1-13 til denne bekendtgørelse.

Stk. 2. Besætningsmedlemmerne skal have tilstrækkelig instruktion på alle relevante områder, herunder om løft af tunge byrder, jf. i øvrigt bestemmelserne i bilag 2, 4 og 6 til denne bekendtgørelse.

Stk. 3. Besætningsmedlemmerne skal endvidere have oplysninger om de ulykkes- og sygdomsfarer, der eventuelt er forbundet med deres arbejde, herunder om arbejdsmedicinske undersøgelser, den ansatte har adgang til, jf. bekendtgørelse nr. 340 af 28. april 1997 om arbejdsmedicinske undersøgelser efter lov om luftfart.

§ 27. Oplæring og instruktion skal navnlig ske i forbindelse med

- 1) ansættelsen,
- 2) forflyttelse eller ændring af arbejdsopgaverne,
- 3) indførelse eller ændring af arbejdsudstyr eller
- 4) indførelse af ny teknologi.

§ 28. Den i §§ 26 og 27 nævnte oplæring og instruktion skal tilpasses udviklingen, herunder forekomsten af nye faremomenter, og skal om nødvendigt gentages regelmæssigt.

§ 29. Arbejdsgiveren afholder eventuelle udgifter til den i §§ 26, 27 og 28 nævnte oplæring, som skal foregå i arbejdstiden.

§ 30. En virksomhed, der anvender besætningsmedlemmer, som er ansat i en fremmed virksomhed, har pligt til at sørge for, at arbejdet planlægges, tilrettelægges og udføres under hensyn til besætningsmedlemmernes sikkerhed og sundhed i overensstemmelse med reglerne i denne bekendtgørelse.

§ 31. Virksomheden skal i overensstemmelse med §§ 26, 27 og 28, sikre sig, at de besætningsmedlemmer, der er omfattet af § 30, får passende instruktion og modtager alle nødvendige oplysninger om eventuelle særlige sikkerheds- og sundhedsforhold på virksomheden, der kan have betydning for deres arbejde.

§ 32. Det skal sikres, at kun ansatte, der har fået passende instruktion, har adgang til områder, hvor der er særlig fare.

Kapitel 8

Kontrol med arbejdsmiljøet

§ 33. For at sikre, at arbejdsmiljøet til stadighed er sikkerheds- og sundhedsmæssigt fuldt forsvarligt, skal arbejdsgiveren sørge for,

- 1) at vurderingen, jf. § 8, stk. 2, forefindes på virksomheden og revideres, når det har særlig betydning for sikkerhed og sundhed under arbejdet,
- 2) at sagkyndig bistand indhentes, når dette er nødvendigt for at konstatere, at arbejdsforholdene er sikkerheds- og sundhedsmæssigt forsvarlige, samt
- 3) at føre en liste over arbejdsulykker, der for arbejdstageren har medført arbejdsudygtighed i mere end én arbejdsdag, samt
- 4) at udarbejde rapporter på en af Statens Luftfartsvæsen udarbejdet blanket om de arbejdsulykker, der har ramt arbejdstagerne, og senest 9 dage efter skadelidtes første fraværsdag at indsende disse til Statens Luftfartsvæsen.

§ 34. Arbejdsgiveren skal tilsikre, at der udarbejdes arbejdsforskrifter for rengøring, reparati-

on og vedligeholdelse i det omfang, det er nødvendigt for, at arbejdet kan udføres sikkerheds- og sundhedsmæssigt fuldt forsvarligt.

Anm.: Området er tillige reguleret af Bestemmelser for Civil luftfart om vedligeholdelse af luftfartøj (BL 2-serien).

§ 35. Arbejdsgiveren skal tilsikre, at de forskrifter og planer, der er nævnt i § 34, overholdes.

Stk. 2. Der skal foretages kontrol af, at de forskrifter og planer, der er nævnt i § 34, overholdes, og kontrollen skal forestås af personer med fornøden indsigt inden for det pågældende arbejdsområde.

§ 36. Arbejdsgiveren skal tilsikre, at der udføres effektiv kontrol med, at de sundhedsskadelige påvirkninger, der er nævnt i §§ 18, 19 og 20, imødegås.

§ 37. Hvor der kan opstå sundhedsfare på grund af stoffer og materialer eller på grund af støj og stråling, skal arbejdsgiveren sørge for, at det jævnlige og, hvor det konkret er påkrævet, til stadighed kontrolleres, at forholdene er i orden, herunder om muligt foretage målinger for at gennemføre kontrollen. Måleresultater skal opbevares og på forlangende fremvises for Statens Luftfartsvæsen.

Kapitel 9

Brug af personlige værnemidler og arbejde med stoffer og materialer

Personlige værnemidler

§ 38. For så vidt angår brug af personlige værnemidler og arbejde med stoffer og materialer gælder kapitel 1 og 2 i bekendtgørelse nr. 746 af 28. august 1992 om brug af personlige værnemidler, som ændret ved bekendtgørelse nr. 186 af 14. marts 1994 og bekendtgørelse nr. 942 af 16. december 1998.

Biologiske agenser

§ 39. For så vidt angår biologiske agenser og arbejdsmiljø gælder kapitel 1 og 2 i bekendtgørelse nr. 864 af 10. november 1993 om biologiske agenser og arbejdsmiljø, som ændret i bekendtgørelse nr. 998 af 16. december 1997 og bekendtgørelse nr. 177 af 23. marts 1998 bortset fra § 1, stk. 3 og 4, jf. dog stk. 2-6.

Stk. 2. I § 3, stk. 1, 1. pkt., ændres ”jf. § 4, § 6,

§§ 6a – 6c, og § 22, nr. 1, i bekendtgørelse om arbejdets udførelse,” til ”§ 7 og § 8 i bekendtgørelse om arbejdsmiljøforhold for besætningsmedlemmer under tjeneste på luftfartøj og for deres arbejdsgivere,”.

Stk. 3. I § 3, stk. 3, 1. pkt., ændres ”i overensstemmelse med arbejdsmiljølovgivningens almindelige regler” til ”i overensstemmelse med bekendtgørelsen om arbejdsmiljøforhold for besætningsmedlemmer under tjeneste på luftfartøj og for deres arbejdsgivere”.

Stk. 4. I § 4, 2. pkt., ændres ”§19 i bekendtgørelse nr. 540 af 2. september 1982 om stoffer og materialer” til ”§ 19 i bekendtgørelse nr. 292 af 26. april 2001 om arbejde med stoffer og materialer (kemiske agenser), jf. § 40, stk. 1 i bekendtgørelse om arbejdsmiljøforhold for besætningsmedlemmer under tjeneste på luftfartøj og for deres arbejdsgivere.”

Stk. 5. I § 6, stk. 2 ændres ”jf. særlig bekendtgørelse nr. 746 af 28. august 1992 om brug af personlige værnemidler.” til ”jf. særlig bekendtgørelse nr. 746 af 28. august 1992 om brug af personlige værnemidler, jf. § 38 i bekendtgørelse om arbejdsmiljøforhold for besætningsmedlemmer under tjeneste på luftfartøj og for deres arbejdsgivere.”

Stk. 6. I § 10 ændres ”i bekendtgørelse nr. 1165 af 16. december 1992 om arbejdsmedicinske undersøgelser efter lov om arbejdsmiljø.” til ”i bekendtgørelse nr. 340 af 28. april 1997 om arbejdsmedicinske undersøgelser efter lov om luftfart.”

Kemiske agenser

§ 40. For så vidt angår arbejde med stoffer og materialer (kemiske agenser) gælder Kapitel 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7 i bekendtgørelse nr. 292 af 26. april 2001 om arbejde med stoffer og materialer (kemiske agenser), herunder Arbejdstilsynets vejledning om grænseværdier for stoffer og materialer af 1. oktober 2000, bortset fra § 18, jf. dog stk. 2-6.

Stk. 2. I § 4 ændres ”Bekendtgørelsen indeholder supplerende regler til bekendtgørelsen om arbejdets udførelse og bekendtgørelsen om virksomhedernes sikkerheds- og sundhedsarbejde.” til ”Bekendtgørelsen indeholder supplerende regler til bekendtgørelsen om arbejdsmiljøforhold for besætningsmedlemmer under tjeneste på luftfartøj og for deres arbejdsgivere.”

Stk. 3. I § 5, stk. 1, ændres ”jf. § 4 i bekendtgø-

relse om arbejdets udførelse." til "jf. § 7 og § 8 i bekendtgørelse om arbejdsmiljøforhold for besætningsmedlemmer under tjeneste på luftfartøj og for deres arbejdsgivere."

Stk. 4. I § 6, stk. 1, ændres "arbejdspladsvurderingen efter bekendtgørelse om arbejdets udførelse" til "arbejdspladsvurderingen efter bekendtgørelse om arbejdsmiljøforhold for besætningsmedlemmer under tjeneste på luftfartøj og for deres arbejdsgivere".

Stk. 5. I § 12, stk. 3, § 13, stk. 3, og § 23, ændres "Arbejdstilsynet" til "Statens Luftfartsvæsen".

Stk. 6. I § 22 ændres "efter reglerne herfor i bekendtgørelse om arbejdsmedicinske undersøgelser efter lov om arbejdsmiljø," til "efter reglerne herfor i bekendtgørelse om arbejdsmedicinske undersøgelser efter lov om luftfart,".

*Foranstaltninger til forebyggelse af
kræfttrisikoen ved arbejde med stoffer og
materialer*

§ 41. For så vidt angår foranstaltninger til forebyggelse af kræfttrisikoen ved arbejde med stoffer og materialer gælder Kapitel 1, 2, 3 i bekendtgørelse nr. 906 af 8. november 2002 om foranstaltninger til forebyggelse af kræfttrisikoen ved arbejde med stoffer og materialer bortset fra § 2 og § 4, stk. 3, jf. dog stk. 2-6.

Stk. 2. I § 4, *stk. 1*, ændres "Bekendtgørelsen indeholder supplerende regler til bekendtgørelse om arbejde med stoffer og materialer (kemiske agenser), bekendtgørelse om særlige pligter for fremstillere, leverandører og importører m.v. af stoffer og materialer efter lov om arbejdsmiljø og bekendtgørelse om arbejdets udførelse." til "Bekendtgørelsen indeholder supplerende regler til bekendtgørelse om arbejdsmiljøforhold for besætningsmedlemmer under tjeneste på luftfartøj og for deres arbejdsgivere."

Stk. 3. I § 5, *stk. 1 og 2* og § 6, ændres "bekendtgørelse om arbejde med stoffer og materialer (kemiske agenser) til "bekendtgørelse om arbejde med stoffer og materialer (kemiske agenser), jf. § 40, stk. 1 i bekendtgørelsen om arbejdsmiljøforhold for besætningsmedlemmer under tjeneste på luftfartøj og for deres arbejdsgivere".

Stk. 4. I § 14, *stk. 1*, ændres "arbejdspladsvurderingen efter bekendtgørelse om arbejdets udførelse" til "arbejdspladsvurderingen efter bekendtgørelse om arbejdsmiljøforhold for besæt-

ningsmedlemmer under tjeneste på luftfartøj og for deres arbejdsgivere".

Stk. 5. I § 21, *stk. 1*, ændres "efter kapitel 5 i bekendtgørelse om arbejdets udførelse" til "efter kap. 4 og 5 i bekendtgørelse om arbejdsmiljøforhold for besætningsmedlemmer under tjeneste på luftfartøj og for deres arbejdsgivere."

Stk. 6. I § 23, ændres "bekendtgørelsen om arbejdsmedicinske undersøgelser efter lov om arbejdsmiljø" til "bekendtgørelse nr. 340 af 28. april 1997 om arbejdsmedicinske undersøgelser efter lov om luftfart."

Kapitel 10

Virksomhedernes sikkerheds- og sundhedsarbejde

Personlig kontakt

§ 42. For virksomheder med mindre end 5 ansatte besætningsmedlemmer gælder reglen i luftfartslovens § 40 c.

Stk. 2. I virksomheder, hvor der ikke er valgt en sikkerhedsrepræsentant og oprettet et sikkerhedsudvalg efter reglen i stk. 3, skal de ansatte i samarbejde med arbejdsgiveren eller dennes repræsentant deltage i den i §§ 7 - 10 nævnte planlægning og den i §§ 35 og 36 nævnte kontrol.

Stk. 3. I virksomheder med mindre end 5 ansatte besætningsmedlemmer kan det mellem disse og virksomheden aftales, at der vælges sikkerhedsrepræsentanter og oprettes et sikkerhedsudvalg. I så fald gælder bestemmelserne i §§ 43 - 45.

Anm.: Luftfartslovens § 40 c, jf. lovbekendtgørelse nr. 543 af 13. juni 2001, har følgende indhold: "I virksomheder med 1-4 ansatte, der gør tjeneste som besætningsmedlemmer på luftfartøj, skal virksomhedens arbejde for arbejdsmiljø under denne tjeneste udføres ved personlig kontakt mellem arbejdsgiveren og de ansatte besætningsmedlemmer."

Sikkerhedsrepræsentanter

§ 43. For virksomheder med 5 ansatte eller derover, som gør tjeneste som besætningsmedlemmer på luftfartøj, gælder reglerne i §§ 43, 44 og 45.

Stk. 2. De ansatte flyvebesætningsmedlemmer henholdsvis kabinebesætningsmedlemmer skal hver af deres midte vælge en sikkerhedsrepræsentant for hver luftfartøjstype eller andet hensigtsmæssigt afgrænset arbejdsområde.

Stk. 3. Valget som sikkerhedsrepræsentant gælder for 2 år, dog længst indtil sikkerhedsrepræsentantens ansættelse i virksomheden som flyvebesætningsmedlem henholdsvis kabinebesætningsmedlem ophører.

Stk. 4. Afgår sikkerhedsrepræsentanten i løbet af perioden, skal der vælges en ny sikkerhedsrepræsentant. Hvis den resterende del af valgperioden er mindre end et halvt år, gælder valget til lige for næste valgperiode. Genvalg kan finde sted.

Stk. 5. Samtlige ansatte besætningsmedlemmer i virksomheden har valgret og er valgbare ved valg af sikkerhedsrepræsentant.

Stk. 6. Det påhviler arbejdsgiveren at sikre, at valg af sikkerhedsrepræsentant kan finde sted i overensstemmelse med §§ 43, stk. 2, 3, 4 og 5, og at meddele resultatet af valget til Statens Luftfartsvæsen.

Stk. 7. Sikkerhedsrepræsentanten er beskyttet mod afskedigelse og anden forringelse af sine forhold på samme måde som tillidsmænd inden for arbejdsmiljølovens område.

Stk. 8. Arbejdsgiveren skal give sikkerhedsrepræsentanten en efter forholdene rimelig tid til i arbejdstiden at varetage sine pligter i sikkerhedsarbejdet.

Stk. 9. Arbejdsgiveren skal give sikkerhedsrepræsentanten lejlighed til at erhverve sig en arbejdsmiljøuddannelse.

Stk. 10. Arbejdsgiveren afholder udgifterne ved sikkerhedsrepræsentantens hverv og godtgør sikkerhedsrepræsentanten tab af indtægt, herunder ved nødvendig deltagelse i arbejdsmiljøuddannelse, jf. kapitel 11.

Stk. 11. Kursusafgiften indbetales af arbejdsgiveren til kursusarrangøren.

Sikkerhedsudvalg

§ 44. I virksomheden oprettes et sikkerhedsudvalg bestående af højst 2 sikkerhedsrepræsentanter valgt af flyvebesætningsmedlemmer og højst 2 sikkerhedsrepræsentanter valgt af kabinebesætningsmedlemmer. Arbejdsgiveren udpeger et tilsvarende antal repræsentanter.

Stk. 2. Det enkelte sikkerhedsudvalg kan aftale en anden sammensætning.

Stk. 3. Formanden for udvalget udpeges af arbejdsgiveren blandt udvalgets medlemmer efter indstilling fra disse.

Stk. 4. Formanden sørger for, at der udarbejdes en liste over, hvem der er medlemmer af udval-

get, og at denne sendes til Statens Luftfartsvæsen. Formanden sørger endvidere for, at de ansatte besætningsmedlemmer i virksomheden bliver bekendt med, hvem der er medlemmer af udvalget.

Stk. 5. Formanden skal holde udvalget underrettet om arbejdsmiljøarbejdet og om problemer af arbejdsmiljømæssig art, der opstår mellem møderne.

Stk. 6. Sikkerhedsudvalget skal inden for virksomheden være rådgivende med hensyn til planlægning og gennemførelse af foranstaltninger af betydning for arbejdsmiljøet for tjeneste på luftfartøjer.

Stk. 7. Sikkerhedsudvalget holder ordinært møde mindst én gang årligt.

Stk. 8. Formanden indkalder til mødet med mindst 4 ugers varsel og sørger for, at udvalgsmedlemmerne og øvrige ansatte besætningsmedlemmer gøres bekendt med dagsordenen senest 10 dage før mødet.

Stk. 9. Ekstraordinært møde skal afholdes på begæring af ethvert af medlemmerne, dog højst hver 2. måned. Møde skal dog altid afholdes, hvis et flertal af medlemmerne fremsætter begæring herom.

Stk. 10. Formanden foranlediger, at der udarbejdes referat af sikkerhedsudvalgets møder.

Stk. 11. Sikkerhedsudvalget sørger for, at der bliver udpeget en daglig leder af sikkerhedsarbejdet, som kan handle på udvalgets vegne.

Stk. 12. Er der ikke udpeget en sikkerhedsleder specielt til dette arbejde, skal arbejdsgiveren efter drøftelse med sikkerhedsudvalget blandt udvalgets medlemmer udpege en leder.

Stk. 13. Arbejdsgiveren skal meddele Statens Luftfartsvæsen, hvem der er daglig leder af sikkerhedsarbejdet.

Stk. 14. Den daglige leder skal i forlængelse af sine pligter efter § 45, stk. 2, holde sikkerhedsudvalget orienteret om sikkerheds- og sundhedsarbejdet og inddrage udvalget i løsning af problemer, der opstår mellem møderne.

Stk. 15. Bestemmelserne i § 43, stk. 8-10, gælder også for de medlemmer af sikkerhedsudvalget, der er udpeget af arbejdsgiveren.

Sikkerhedsrepræsentanter og sikkerhedsudvalg

§ 45. Arbejdsgiveren skal sørge for, at virksomhedens sikkerhedsrepræsentanter eller sikkerhedsudvalg får adgang til

- 1) den i § 8, stk. 2, nævnte vurdering,

- 2) de i § 33, stk. 1, nr. 3 og 4 nævnte lister og rapporter,
- 3) nødvendige oplysninger, der hidrører fra såvel aktiviteter til beskyttelse og forebyggelse som fra institutioner med kompetence inden for sikkerhed og sundhed.

Stk. 2. Virksomhedens sikkerhedsrepræsentanter eller sikkerhedsudvalg skal deltage i den i §§ 7 - 10 nævnte planlægning og den i §§ 35 og 36 nævnte kontrol.

Stk. 3. Statens Luftfartsvæsen skal ved besøg i virksomheden træde i forbindelse med vedkommende sikkerhedsrepræsentanter og repræsentanter for sikkerhedsudvalget. Disse har fri adgang til at forelægge spørgsmål af arbejdsmæssig art for Statens Luftfartsvæsen.

Stk. 4. Hvis personalet i virksomheden ikke er tilstrækkelig kompetent til at varetage sikkerhedsrepræsentantens eller sikkerhedsudvalgets aktiviteter med henblik på at sikre, at arbejdsforholdene er sikkerheds- og sundhedsmæssigt fuldt forsvarlige, skal arbejdsgiveren henvende sig til kompetent sagkundskab uden for virksomheden.

Stk. 5. Hvis arbejdsgiveren henvender sig til sådan kompetent sagkundskab, skal de pågældende personer eller serviceorganisationer informeres af arbejdsgiveren om faktorer, der vides eller formodes at påvirke arbejdstagernes sikkerhed og sundhed og indrømmes adgang til de oplysninger, der er omhandlet i § 8, stk. 2, og § 33, stk. 1, nr. 3 og 4.

Kapitel 11

Arbejds miljøuddannelsen

Uddannelsens formål

§ 46. Formålet med arbejds miljøuddannelsen er at kvalificere ledelsesrepræsentanter og sikkerhedsrepræsentanter til at samarbejde om de opgaver, der skal løses af sikkerhedsorganisationen. Formålet er endvidere

- 1) at styrke det forebyggende arbejde og effektivisere sikkerhedsorganisationens arbejde og
- 2) at sikre, at ledelsesrepræsentanter og sikkerhedsrepræsentanter får kendskab til lovgivningen og til deres rolle og opgaver i sikkerhedsorganisationen.

Stk. 2. Ledelsesrepræsentanter og sikkerhedsrepræsentanter skal sættes i stand til at

- 1) opstille kriterier for et godt arbejdsmiljø,
- 2) løse eksisterende problemer og forebygge eventuelt kommende problemer ved nye eller ændringer af eksisterende arbejdspladser eller rutiner,
- 3) analysere arbejdsulykker,
- 4) udarbejde forslag til arbejdsmiljøforbedringer,
- 5) gennemføre arbejdsmiljøforbedringer,
- 6) vurdere effekten af gennemførte arbejdsmiljøforbedringer,
- 7) gennemføre arbejdspladsvurderinger (APV) og
- 8) indhente information i lovgivning m.v. og anvende forskellige samarbejds- og formidlingsmetoder i arbejdet for at sikre et sikkert og sundt arbejdsmiljø ombord.

Uddannelsespligt

§ 47. Sikkerhedsudvalgets medlemmer har pligt til at deltage i arbejdsmiljøuddannelsen.

Stk. 2. I små virksomheder med mindre end 5 ansatte, og hvor der ikke er valgt sikkerhedsrepræsentant eller oprettet sikkerhedsudvalg, skal arbejdsgiveren eller en repræsentant for denne gennemgå arbejdsmiljøuddannelsen.

Uddannelsens opbygning

§ 48. Arbejds miljøuddannelsen varer i alt 37 timer og består af 5 moduler. Uddannelsen kan etableres som internat- eller eksternatkursus.

Stk. 2. Det sidste modul afholdes som opfølgingsmodul 4 måneder efter gennemførelse af de øvrige moduler.

Stk. 3. Under kurset skal der gennemføres en praktisk opgave. Formålet med opgaven er at koble kursets indhold sammen med den enkelte deltagers arbejde i sikkerhedsudvalget. Det er deltagerne selv, som skal formulere opgaven. Opgaven og erfaringerne med denne er samtidig udgangspunkt for uddannelsens opfølgingsmodul.

Stk. 4. Et hold påbegynder og afslutter uddannelsen samlet. Undtagelsesvis kan en kursusdel-tager dog flyttes til et andet hold for at gennemføre resterende moduler på uddannelsen.

Stk. 5. Uddannelsen er først afsluttet, når opfølgingsmodulet er gennemført.

Stk. 6. Et kursus skal baseres på hold med 12-15 deltagere.

Uddannelsens indhold

§ 49. Den, der arrangerer arbejdsmiljøuddannelsen (kursusarrangør), skal tilrettelægge de udbudte kurser således, at kursusedtagerne undervises i følgende:

- 1) de væsentligste arbejdsmiljøpåvirkninger ombord på luftfartøjer,
- 2) de væsentligste arbejdsbetingede sygdomme og ulykker,
- 3) lovgrundlaget for sikkerhedsorganisationens arbejde og en gennemgang af sikkerhedsorganisationens arbejdsopgaver herunder rettigheder, pligter og ansvar,
- 4) ledelsens og sikkerhedsrepræsentantens rolle samt sikkerhedsorganisationens samarbejde om løsning af opgaverne,
- 5) problemløsning, undersøgelse af arbejdsulykker, arbejdspladsvurdering,
- 6) sikkerhedsorganisationens udvikling, herunder muligheder og begrænsninger i udførelse af arbejdsmiljøarbejdet, ændring af holdninger samt vedligeholdelse af viden i sikkerhedsorganisationen, og
- 7) principper for samarbejdsformer, formidlingsmetoder m.v.

Stk. 2. Statens Luftfartsvæsen gennemgår efter aftale med kursusarrangøren Statens Luftfartsvæsens rolle og funktion.

§ 50. Undervisningen skal tage udgangspunkt i deltagerens viden og erfaringer i relation til den funktion, som de skal udøve som ledelses- eller sikkerhedsrepræsentant på deres arbejdsplads og

- 1) motivere deltagerne til selvstændigt og i samarbejde med andre at arbejde med arbejdsmiljø,
- 2) etablere erfaringsudveksling mellem de enkelte kursusedtagere,
- 3) give en indføring i aktuel viden om væsentlige arbejdsmiljøproblemer og lære deltagerne metoder i arbejdsmiljøarbejdet og
- 4) opøve i brug af lovgivning, vejledninger og anden aktuel viden, f.eks. Internet mv.

Uddannelsesplan

§ 51. Kursusarrangøren skal, inden kurserne iværksættes, indsende uddannelsesplan til Statens Luftfartsvæsen, som efter indstilling fra Arbejdsmiljørådet for Luftfart skal godkende planen. Herefter skal uddannelsesplan indsendes til Statens Luftfartsvæsen hvert 3. år.

Stk. 2. En uddannelsesplan skal indeholde en

samlet oversigt over formål, indhold og form på de forskellige moduler. Planen skal endvidere indeholde beskrivelse af

- 1) det overordnede formål,
- 2) rækkefølgen af moduler og indholdet, herunder tidsanvendelse,
- 3) formålet med de enkelte moduler,
- 4) hvordan en hjemmeopgave integreres i uddannelsesforløbet,
- 5) de pædagogiske principper og fremgangsmåder,
- 6) hvorledes der gøres brug af undervisningsmaterialer, og
- 7) om der anvendes gæsteundervisere.

Underviserens kvalifikationer

§ 52. Kursusarrangøren skal sikre, at en underviser i arbejdsmiljøuddannelsen er i besiddelse af virksomheds- og arbejdsmarkedskendskab, branchekendskab, praktiske og teoretiske arbejdsmiljøfaglige kvalifikationer og pædagogiske kvalifikationer.

Stk. 2. De pædagogiske og arbejdsmiljøfaglige kvalifikationer anses for tilstrækkelige, hvis underviseren har

- 1) gennemgået arbejdsmiljøuddannelsen eller anden relevant arbejdsmiljøuddannelse/kursus,
- 2) kendskab til arbejdspladsforhold ved enten at have deltaget i praktisk arbejdsmiljøarbejde f.eks. som medlem af sikkerhedsudvalg eller anden praktisk erfaring,
- 3) gennemgået en voksenpædagogisk eller anden undervisnings-/formidlingsteoretisk uddannelse, og
- 4) relevant undervisningserfaring.

Stk. 3. Underviseren skal løbende sikre en ajourføring af sine kvalifikationer, f.eks. ved at undervise på minimum to kurser om året eller deltage i andre relevante undervisningskurser.

Dokumentation for uddannelsesplan og underviserens kvalifikationer

§ 53. Kursusarrangøren skal til enhver tid over for Statens Luftfartsvæsen kunne dokumentere, at kravene angående uddannelsesplan i § 51 og underviserens kvalifikationer i § 52 er opfyldt.

Stk. 2. Hvis kursusarrangøren ikke kan dokumentere, at kravene til uddannelsesplan er opfyldt, kan Statens Luftfartsvæsen inddrage sin godkendelse af planen, jf. § 51.

Stk. 3. Hvis underviseren ikke opfylder kravene i § 52, kan Statens Luftfartsvæsen påbyde kursusarrangøren ikke at benytte pågældende underviser i arbejdsmiljøforhold efter denne bekendtgørelse.

Evaluering og auditering

§ 54. Kursusarrangøren har ansvaret for, at afholdte kurser bliver evalueret af deltagerne.

Stk. 2. Kursusarrangøren skal på baggrund af de enkelte evalueringer udarbejde en årlig samlet evaluering af de afholdte kurser.

Stk. 3. Statens Luftfartsvæsen vil efter aftale med den enkelte kursusarrangør foretage en auditering på arbejdsmiljøuddannelsen, hvori de årlige evalueringer indgår.

Udstedelse af kursusbeviser

§ 55. Efter deltagelse i hele kurset udsteder kursusarrangøren på den sidste dag et kursusbevis, der er godkendt af Statens Luftfartsvæsen, til hver enkelt kursist.

Stk. 2. Kursusarrangøren skal indsende en liste til Statens Luftfartsvæsen med navn og virksomhed på de kursister, som har fået kursusbevis.

Tilmelding, gennemførelse og udbud af uddannelsen

§ 56. Arbejdsgiveren skal senest 4 uger efter valg af sikkerhedsrepræsentanter og udpegelse af ledelsesrepræsentanter (etablering af sikkerhedsudvalg) tilmelde disse til arbejdsmiljøuddannelsen.

Stk. 2. Arbejdsmiljøuddannelsen skal være gennemgået senest 8 måneder efter valg og oprettelse af sikkerhedsudvalg.

Stk. 3. Medlemmer af et sikkerhedsudvalg og arbejdsgiveren eller en repræsentant for denne i virksomheder med mindre end 5 ansatte, jf. § 47, stk. 2, som har gennemgået arbejdsmiljøuddannelsen i 1999 eller senere, skal ikke gennemføre hele uddannelsen, men kun deltage den sidste dag på kurset (opfølgingsmodul). Denne dag skal planlægges særskilt for disse medlemmer af sikkerhedsudvalget.

Stk. 4. Medlemmer af et sikkerhedsudvalg og arbejdsgiveren eller en repræsentant for denne i virksomheder med mindre end 5 ansatte, jf. § 47, stk. 2, som har gennemgået arbejdsmiljøuddannelsen før 1999, skal gennemgå den nye arbejdsmiljøuddannelse.

Stk. 5. En kursusarrangør skal hvert år udbyde mindst to kurser. Tidspunktet for disse skal oplyses til selskaberne for et år ad gangen.

Stk. 6. Statens Luftfartsvæsen offentliggør i Aeronautical Information Circular (AIC), hvem der er godkendt som kursets arrangør.

Kapitel 12

Tilrettelæggelse af arbejdstiden

§ 57. Den maksimale årlige arbejdstid for besætningsmedlemmer må ikke overstige 2000 timer, inklusive beredskabstjeneste (stand-by). Heraf må blokflyvetiden ikke overstige 900 timer.

Stk. 2. Ved arbejdstid forstås det tidsrum, hvor besætningsmedlemmet står til arbejdsgiverens rådighed og udfører sit arbejde eller sine opgaver i overensstemmelse med lovgivningen.

Stk. 3. Ved beredskabstjeneste forstås en tidsperiode, hvorunder et besætningsmedlem er pligtig til at holde sig rede til med kort varsel at indfinde sig til tjenestegøring.

Stk. 4. Ved blokflyvetid forstås tidsrummet fra det tidspunkt, hvor et luftfartøj forlader sin standplads for at påbegynde flyvningen, til det tidspunkt, hvor det standser på den udpegede parkeringsplads, og alle motorerne er standset.

Stk. 5. Den maksimale årlige arbejdstid fordeles så ligeligt som muligt over året.

§ 58. Besætningsmedlemmer har ret til på forhånd at blive underrettet om følgende fridage, hvor de er fritaget for enhver arbejds- og standbyforpligtelse:

- 1) mindst 7 dage på ansættelsesstedet i hver kalendermåned, som kan omfatte hvileperioder, der følger af BL 5-17, Flyve- og tjenestetidsbestemmelser for rute- og charterflyvning med flyvemaskiner med senere ændringer, eller et andet godkendt flyve- og hviletidssystem, og
- 2) mindst 96 dage på ansættelsesstedet i hvert kalenderår, som kan omfatte hvileperioder, der følger af BL 5-17, Flyve- og tjenestetidsbestemmelser for rute- og charterflyvning med flyvemaskiner med senere ændringer, eller et andet godkendt flyve- og hviletidssystem.

Stk. 2. Ved ansættelsesstedet forstås det sted, som arbejdsgiveren har udpeget for besætningsmedlemmet, og hvor besætningsmedlemmet starter og afslutter sin arbejdsperiode eller serier

af arbejdsperioder, og hvor arbejdsgiveren under normale forhold ikke har ansvar for indkvartering af besætningsmedlemmet.

Kapitel 13

Helbredsundersøgelser

§ 59. Besætningsmedlemmer har ret til en gratis helbredsundersøgelse for arbejdsgiverens regning, inden de påbegynder deres arbejde og derefter med regelmæssige mellemrum, jf. også Bekendtgørelse om arbejdsmedicinske undersøgelser efter lov om luftfart nr. 340 af 28. april 1997.

Kapitel 14

Besætningsmedlemmernes forpligtelser

§ 60. Det påhviler det enkelte besætningsmedlem alt efter hans muligheder at drage omsorg for sin egen sikkerhed og sundhed samt for andre personers sikkerhed og sundhed, for så vidt disse personer berøres af besætningsmedlemmets handlinger eller undladelser under arbejdet i overensstemmelse med sin oplæring og med arbejdsgiverens instrukser.

Stk. 2. Besætningsmedlemmet skal navnlig i overensstemmelse med sin oplæring og med arbejdsgiverens instrukser

- 1) anvende maskiner, apparater, værktøj, farlige stoffer, transportudstyr og andre hjælpemidler korrekt,
- 2) anvende de personlige værnemidler, der stilles til rådighed, korrekt og anbringe dem på plads efter brug,
- 3) ikke vilkårligt afbryde, ændre eller flytte sikkerhedsanordninger, som særligt hører til maskiner, apparater, værktøj og installationer, samt anvende disse sikkerhedsanordninger korrekt,
- 4) øjeblikkelig underrette arbejdsgiveren og/eller de arbejdstagere, som særligt beskæftiger sig med arbejdstagernes sikkerhed og sundhed, om enhver arbejdssituation, som de har en rimelig grund til at opfatte som en alvorlig, umiddelbar fare for sikkerheden og sundheden, samt om enhver mangel, der er konstateret ved beskyttelsessystemerne,
- 5) sammen med arbejdsgiveren og/eller de arbejdstagere, som særligt beskæftiger sig med besætningsmedlemmernes sikkerhed og sundhed, medvirke i det omfang, det er nødvendigt til udførelsen af alle de opgaver

eller opfyldelsen af alle de krav, som af den kompetente myndighed er pålagt dem med henblik på beskyttelse af arbejdstagernes sikkerhed og sundhed under arbejdet,

- 6) sammen med arbejdsgiveren og/eller de arbejdstagere, som særligt beskæftiger sig med arbejdstagernes sikkerhed og sundhed, medvirke i det omfang, det er nødvendigt til, at arbejdsgiveren kan sikre, at arbejdsmiljøet og arbejdsforholdene er sikre og ikke indebærer risici for sikkerheden og sundheden inden for deres område.

Kapitel 15

Forskellige bestemmelser

Dispensation

§ 61. Statens Luftfartsvæsen kan, når særlige forhold foreligger, dispensere fra bestemmelserne i denne bekendtgørelse i det omfang, det er foreneligt med Rådets direktiver 89/391/EØF, 89/655/EØF, 95/63/EØF, 90/269/EØF, 91/383/EØF, 92/85/EØF, 89/656/EØF, 90/394/EØF, 97/42/EF, 98/24/EF, 99/38/EF og 2000/79/EF, Kommissionens direktiv 2000/39/EF samt Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2000/54/EF.

Straf

§ 62. Med bøde straffes den arbejdsgiver, der overtræder §§ 7-10, §§ 12-14, §§ 17-19, § 21, § 23, § 26, stk. 2 og 3, § 28, § 31, § 32, §§ 33-37, § 43, stk. 6-11, § 44, stk. 13, § 45, stk. 1 og stk. 4-5, § 47, § 56, stk. 1 og stk. 2, samt §§ 57 og 58.

Stk. 2. Overtræder en arbejdsgiver de i stk. 1, anførte bestemmelser, kan der efter § 149, stk. 10 i lov om luftfart pålægges den pågældende bødeansvar, selv om overtrædelsen ikke kan tilregnes denne som forsætlig eller uagtsom.

Stk. 3. Med bøde straffes den arbejdsgiver, der undlader at efterkomme et påbud eller forbud udstedt i medfør af denne bekendtgørelse. Arbejdsgiveren kan for sådan overtrædelse pålægges bødeansvar, selv om overtrædelsen ikke kan tilregnes denne som forsætlig eller uagtsom, jf. luftfartslovens § 149, stk. 10.

Stk. 4. Der pålægges selskaber m.v. (juridiske personer) strafansvar efter reglerne i straffelovens 5. kapitel, jf. luftfartslovens § 149, stk. 14.

§ 63. Med bøde straffes den, der overtræder

- 1) §§ 3-5, § 6, stk. 1-3, og §§ 7-13, i bekendtgørelse om brug af personlige værnemidler, jf. § 38 i denne bekendtgørelse,
 - 2) §§ 3-10, i bekendtgørelse om biologiske agenser og arbejdsmiljø, jf. § 39 i denne bekendtgørelse,
 - 3) § 5, stk. 3, § 6, § 7, stk. 1, § 11, § 12, stk. 1 og 2, § 13, stk. 1, §§ 14-22 i bekendtgørelse om arbejde med stoffer og materialer, jf. § 40 i denne bekendtgørelse,
 - 4) §§ 5 - 14, §§ 16-29 og §§ 32-35 i bekendtgørelse om foranstaltninger til forebyggelse af kræfttrikoen ved arbejde med stoffer og materialer, jf. § 41 i denne bekendtgørelse.
- Stk. 2.* Selv om overtrædelserne ikke kan tilregnes arbejdsgiveren som forsætlig eller uagtsom, kan arbejdsgiveren efter luftfartsloven § 149, stk. 10, pålægges bødestraf, hvis følgende bestemmelser overtrædes:
- 1) §§ 3-5, § 6, stk. 1-3, og §§ 7-13 i bekendtgørelse om brug af personlige værnemidler, jf. § 38 i denne bekendtgørelse,
 - 2) § 3, §§ 5-6, § 10 i bekendtgørelse om biologiske agenser og arbejdsmiljø, jf. § 39 i denne bekendtgørelse,
 - 3) § 5, stk. 3, § 6, § 7, stk. 1, § 11, § 12, stk. 1-2, § 13, stk. 1, §§ 14-22 i bekendtgørelse om arbejde med stoffer og materialer, jf. § 40 i denne bekendtgørelse,
 - 4) §§ 5-14, §§ 16-29 og §§ 32-35 i bekendtgørelse om foranstaltninger til forebyggelse af kræfttrikoen ved arbejde med stoffer og materialer, jf. § 41 i denne bekendtgørelse.
- § 64.** Med bøde straffes et besætningsmedlem, der forsætligt, groft uagtsomt eller gentagende gange overtræder bestemmelserne i § 60, stk. 1 og stk. 2, nr. 1-4.
- § 65.** Med bøde straffes den kursusarrangør, der overtræder § 51, stk. 1, § 52, stk. 1, § 54, stk. 2, og § 55.

Ikrafttræden

§ 66. Bekendtgørelsen træder i kraft den 1. december 2003.

Stk. 2. Samtidig ophæves bekendtgørelse nr. 887 af 31. oktober 2002 om arbejdsmiljøforhold for besætningsmedlemmer under tjeneste på luftfartøj og for deres arbejdsgivere.

§ 67. Denne bekendtgørelse gælder ikke for Færøerne.

Anm.: For Færøerne gælder BL 5-44, Bestemmelser om sikkerhed og sundhed for besætningsmedlemmer under tjeneste på luftfartøj, 3. udgave af 8. juni 1998.

Statens Luftfartsvæsen, den 18. november 2003

KURT LYKSTOFT LARSEN

/ Asbo Holse

**RÅDETS DIREKTIV
af 12. juni 1989
om iværksættelse af foranstaltninger til forbedring af arbejdstagernes sikkerhed og
sundhed under arbejdet**

(89/391/EØF)

RÅDET FOR DE EUROPÆISKE
FÆLLESSKABER HAR -

under henvisning til Traktaten om Oprettelse af
Det Europæiske Økonomiske Fællesskab, særlig
artikel 118 A,

under henvisning til forslag fra
Kommissionen¹⁾ udarbejdet efter høring af Det
Rådgivende Udvalg for Sikkerhed, Hygiejne og
Sundhedsbeskyttelse på Arbejdspladsen,

i samarbejde med Europa-Parlamentet²⁾,

under henvisning til udtalelse fra Det Økonomi-
ske og Sociale Udvalg³⁾, og

ud fra følgende betragtninger:

I henhold til Traktatens artikel 118 A skal Rådet,
ved udstedelse af direktiver, vedtage minimums-
forskrifter med henblik på at forbedre navnlig ar-
bejdsmiljøet for at sikre et højere niveau for be-
skyttelse af arbejdstagernes sikkerhed og sund-
hed;

dette direktiv kan ikke berettige til en eventuel
nedsættelse af de beskyttelsesniveauer, der alle-
rede er opnået i hver enkelt medlemsstat, idet
medlemsstaterne i medfør af Traktaten skal be-
stræbe sig på at forbedre de eksisterende vilkår
på dette område og sætte sig som mål at harmo-
nisere disse vilkår på et stadig stigende niveau;

det har vist sig, at arbejdstagerne på arbejdsste-
det og i løbet af hele deres erhvervsaktive tilvæ-
relse kan blive udsat for påvirkning fra farlige
faktorer i arbejdsmiljøet;

i henhold til Traktatens artikel 118 A skal det i
direktiverne undgås, at der pålægges administra-
tive, finansielle og retlige byrder af en sådan art,
at de hæmmer oprettelse og udvikling af små og
mellemstore virksomheder;

Kommissionens meddelelse om dens program

for sikkerhed, hygiejne og sundhed på
arbejdspladsen⁴⁾ omhandler vedtagelse af direk-
tiver med henblik på at varetage arbejdstagernes
sikkerhed og sundhed;

Rådet har i sin resolution af 21. december 1987
om sikkerhed, hygiejne og sundhed på
arbejdspladsen⁵⁾ taget til efterretning, at Kom-
missionen i nær fremtid agter at forelægge det et
direktiv om tilrettelæggelse af arbejdstagernes
sikkerhed og sundhed på arbejdspladsen;

i februar 1988 vedtog Europa-Parlamentet fire
beslutninger som led i drøftelsen om virkeliggø-
relsen af det indre marked og beskyttelse på ar-
bejdsstedet; i disse beslutninger opfordres Kom-
missionen specielt til at udarbejde et rammedi-
rektiv, der skal danne grundlag for særdirektiver,
som skal omfatte alle risici i forbindelse med sik-
kerhed og sundhed på arbejdsstedet;

det påhviler medlemsstaterne at arbejde for en
forbedring af arbejdstagernes sikkerhed og sund-
hed på deres område; iværksættelse af foranstalt-
ninger vedrørende arbejdstagernes sikkerhed og
sundhed under arbejdet bidrager i visse tilfælde
til at beskytte sundheden og eventuelt sikkerhe-
den for personer bosat i hans husstand;

medlemsstaternes lovgivning vedrørende sikker-
hed og sundhed på arbejdsstedet er indbyrdes
meget forskellig og bør forbedres; sådanne nati-
onale bestemmelser på området, der ofte er ble-
vet suppleret med tekniske forskrifter og/eller
vejledende normer, kan føre til forskellige ni-
veauer for beskyttelse af sikkerhed og sundhed
og bane vej for en konkurrence, der sker på be-
kostning af sikkerheden og sundheden;

der er stadig for mange beklagelige arbejdsulyk-
ker og erhvervsygdomme; forebyggende foran-
staltninger bør træffes eller forbedres snarest
muligt for at beskytte arbejdstagernes sikkerhed

og sundhed og således sikre et højere beskyttelsesniveau;

for at sikre et højere beskyttelsesniveau må arbejdstagerne og/eller deres repræsentanter oplyses om risiciene for deres sikkerhed og sundhed og om de foranstaltninger, der er påkrævet for at mindske eller fjerne disse risici; det er ligeledes absolut nødvendigt, at de gennem en afbalanceret deltagelse i overensstemmelse med national lovgivning og/eller praksis selv får mulighed for at bidrage til, at de nødvendige beskyttelsesforanstaltninger træffes;

det er nødvendigt at fremme udvekslingen af oplysninger, dialogen og en afbalanceret form for deltagelse i spørgsmål vedrørende sikkerhed og sundhed på arbejdsstedet mellem arbejdsgivere og arbejdstagere og/eller deres repræsentanter ved hjælp af hensigtsmæssige fremgangsmåder og instrumenter i overensstemmelse med national lovgivning og/eller praksis;

forbedring af arbejdstagernes sikkerhedsmæssige, hygiejnemæssige og sundhedsmæssige vilkår under arbejdet er et mål, der ikke bør underordnes rent økonomiske hensyn;

arbejdsgiverne har pligt til at holde sig underrettet om tekniske og videnskabelige fremskridt i forbindelse med udformning af arbejdspladserne under hensyn til de risici, der er forbundet med deres virksomhed, og at underrette de repræsentanter for arbejdstagerne, der udøver deres deltagelsesbeføjelser i medfør af dette direktiv, således at der kan sikres en bedre beskyttelse af arbejdstagernes sikkerhed og sundhed;

bestemmelserne i dette direktiv finder med forbehold af strengere nugældende eller fremtidige fællesskabsbestemmelser anvendelse på alle risici og bl.a. dem, der følger af anvendelsen under arbejdet af kemiske, fysiske og biologiske agenser, som omhandlet i direktiv 80/1107/EØF⁶⁾ senest ændret ved direktiv 88/642/EØF⁷⁾,

i henhold til afgørelse 74/325/EØF⁸⁾ skal Kommissionen høre Det Rådgivende Udvalg for Sikkerhed, Hygiejne og Sundhedsbeskyttelse på Arbejdspladsen med henblik på udarbejdelsen af forslag på dette område;

der bør nedsættes et udvalg, hvis medlemmer udpeges af medlemsstaterne, og som får til opgave

at bistå Kommissionen i forbindelse med de tekniske tilpasninger af de i nærværende direktiv omhandlede særdirektiver -

UDSTEDT FØLGENDE DIREKTIV:

AFSNIT I

GENERELLE BESTEMMELSER

Artikel 1

Formål

1. Formålet med dette direktiv er at iværksætte foranstaltninger til forbedring af arbejdstagernes sikkerhed og sundhed under arbejdet.

2. Med henblik herpå omfatter direktivet generelle principper for forebyggelse af erhvervsbetingede risici og beskyttelse af sikkerhed og sundhed, fjernelse af faktorer, der kan frembyde risici eller forårsage ulykker, oplysning, høring, afbalanceret deltagelse i overensstemmelse med national lovgivning og/eller praksis samt oplæring af arbejdstagerne og deres repræsentanter, tillige med almindelige retningslinjer for iværksættelsen af nævnte principper.

3. Dette direktiv berører ikke nugældende eller fremtidige bestemmelser i medlemsstaterne eller Fællesskabet, der er mere fordelagtige i henseende til beskyttelse af arbejdstagernes sikkerhed og sundhed under arbejdet.

Artikel 2

Anvendelsesområde

1. Dette direktiv finder anvendelse på alle former for private og offentlige aktiviteter (industri, landbrug, handel, administration, tjenesteydelser, undervisning, kulturel virksomhed, fritidsbeskæftigelse osv.).

2. Dette direktiv finder ikke anvendelse, når særlige forhold i tilknytning til visse specifikke aktiviteter i den offentlige tjeneste, f.eks. i de væbnede styrker eller inden for politiet, eller til visse specifikke aktiviteter i civilbeskyttelsestjenesterne på afgørende vis taler imod dets anvendelse.

I så fald skal det påses, at arbejdstagernes sikkerhed og sundhed sikres i videst muligt omfang i overensstemmelse med målsætningerne i dette direktiv.

Artikel 3

Definitioner

I dette direktiv forstås ved:

- a) arbejdsgiver: enhver person, som en arbejdsgiver har i sin tjeneste, herunder praktikanter og lærlinge, bortset fra hushjælp
- b) arbejdsgiver: enhver fysisk eller juridisk person, der har stiftet et arbejdsmæssigt forhold med arbejdstageren, og som har ansvaret for virksomheden og/eller institutionen
- c) repræsentant for arbejdstagerne, som særlig beskæftiger sig med beskyttelse af arbejdstagerne sikkerhed og sundhed: enhver person, der i overensstemmelse med national lovgivning og/eller praksis er valgt, udnævnt eller udpeget til at repræsentere arbejdstagerne for såvidt angår spørgsmål vedrørende beskyttelse af arbejdstagernes sikkerhed og sundhed under arbejdet
- d) forebyggelse: enhver disposition eller foranstaltning, der træffes eller planlægges på ethvert stadium af arbejdet i virksomheden med henblik på at undgå eller formindske erhvervsbetingede risici.

Artikel 4

1 Medlemsstaterne træffer de nødvendige foranstaltninger for at sikre, at arbejdsgiverne, arbejdstagerne og arbejdstagernes repræsentanter bliver omfattet af de retsfor skrifter, som er påkrævet for iværksættelsen af dette direktiv.

2. Medlemsstaterne skal navnlig påse, at der sikres fyldestgørende kontrol og tilsyn.

AFSNIT II

ARBEJDSGIVERNES FORPLIGTELSE

Artikel 5

Generel bestemmelse

1. Arbejdsgiveren har pligt til at sikre arbejdstagernes sikkerhed og sundhed i alle forhold, der er forbundet med arbejdet.

2. Hvis en arbejdsgiver i henhold til artikel 7, stk. 3, henvender sig til kompetent sagkundskab (personer eller serviceorganer) uden for virksomheden og/eller institutionen, fritages han ikke af den grund for ansvar på dette område.

3. Arbejdstagernes forpligtelser med hensyn til sikkerhed og sundhed under arbejdet berører ikke princippet om arbejdsgiverens ansvar.

4. Dette direktiv udgør ikke en hindring for så vidt angår medlemsstaternes mulighed for at vedtage fritagelse for eller nedsættelse af arbejdsgiverens ansvar for forhold, der skyldes omstændigheder, som de ikke har indflydelse på, og som er usædvanlige og uforudseelige, eller begivenheder, som er ualmindelige, og konsekvenserne af disse omstændigheder eller begivenheder ikke kunne have været afværget selv med den største omhu.

Medlemsstaterne er ikke pligtige at udnytte den i første afsnit omhandlede mulighed.

Artikel 6

Arbejdsgiverens almindelige forpligtelser

1. Som et led i arbejdsgiverens ansvar træffer denne de nødvendige foranstaltninger til beskyttelse af arbejdstagernes sikkerhed og sundhed, herunder aktiviteter til forebyggelse af erhvervsbetingede risici, til oplysning og til oplæring samt tilrettelæggelse af en ordning og tilvejebringelse af de nødvendige midler.

Arbejdsgiveren skal drage omsorg for, at disse foranstaltninger tilpasses for at tage hensyn til ændrede omstændigheder, og søge at forbedre de eksisterende forhold.

2. Arbejdsgiveren iværksætter de i stk. 1, første afsnit, nævnte foranstaltninger, på grundlag af følgende generelle forebyggelsesprincipper:

- a) forhindring af risici
- b) evaluering af risici, som ikke kan forhindres
- c) bekæmpelse af risici ved kilden
- d) tilpasning af arbejdet til mennesket, navnlig for så vidt angår udformningen af arbejdspladsen samt valg af arbejdsudstyr og arbejds- og produktionsmetoder, i særdeleshed med henblik på at begrænse monotont arbejde og arbejde i en bestemt rytme og at mindske virkningerne af sådant arbejde på helbredet
- e) hensyntagen til den tekniske udvikling
- f) udskiftning af det, der er farligt, med noget, der er ufarligt eller mindre farligt
- g) planlægning af forebyggelsen for at gøre den til en sammenhængende helhed, inden for hvilken forebyggelsen omfatter teknik, tilrettelæggelse af arbejdet, arbejdsforhold, so-

- ciale relationer og påvirkning fra faktorer i arbejdsmiljøet
- h) vedtagelse af foranstaltninger til kollektiv beskyttelse frem for foranstaltninger til individuel beskyttelse
 - i) hensigtsmæssig instruktion af arbejdstagerne.

3. Med forbehold af de øvrige bestemmelser i dette direktiv skal arbejdsgiveren under hensyn til arten af virksomhedens og/eller institutionens aktiviteter:

- a) vurdere risiciene for arbejdstagernes sikkerhed og sundhed, blandt andet ved valg af arbejdsudstyr, kemiske stoffer og præparater samt ved indretning af arbejdsstederne.
Som en følge af denne vurdering skal de forebyggende aktiviteter samt de arbejds- og produktionsmetoder, arbejdsgiveren anvender, om nødvendigt:
 - sikre en bedre beskyttelse af arbejdstagernes sikkerhed og sundhed
 - integreres i samtlige aktiviteter i virksomheden og/eller institutionen og på alle niveauer inden for arbejdsmiljøet
- b) når han overdrager opgaver til en arbejdstager, tage hensyn til denne arbejdstagers færdigheder i forbindelse med sikkerhed og sundhed
- c) drage omsorg for, at planlægning og indførelse af ny teknologi sker efter høring af arbejdstagerne og/eller deres repræsentanter for så vidt angår de konsekvenser for arbejdstagernes sikkerhed og sundhed, der er forbundet med valget af udstyr, tilpasningen af arbejdsforholdene og påvirkningen fra faktorer i arbejdsmiljøet
- d) træffe hensigtsmæssige foranstaltninger, således at kun arbejdstagere, der har fået passende instrukser, har adgang til områder med risiko af alvorlig og specifik karakter.

4. Med forbehold af de øvrige bestemmelser i dette direktiv skal arbejdsgiverne, hvis arbejdstagere fra flere virksomheder befinder sig på samme arbejdssted, arbejde sammen ved gennemførelsen af bestemmelserne om sikkerhed, hygiejne og sundhed samt, under hensyn til aktiviteterens art, samordne deres bestræbelser med henblik på beskyttelse og forebyggelse af erhvervsbetingede risici, informere hinanden om disse risici og underrette deres respektive arbejdstagere og/eller disses repræsentanter herom.

5. Foranstaltningerne vedrørende sikkerhed, hygiejne og sundhed under arbejdet må under ingen omstændigheder medføre finansielle byrder for arbejdstagerne.

Artikel 7

Beskyttelses- og forebyggelsestjenester

1 Med forbehold af de i artikel 5 og 6 omhandlede forpligtelser, udpeger arbejdsgiveren en eller flere arbejdstagere, som skal varetage aktiviteterne til beskyttelse og aktiviteterne til forebyggelse af erhvervsbetingede risici inden for virksomheden og/eller institutionen.

2. De udpegede arbejdstagere må ikke stilles ringere på grund af deres aktiviteter til beskyttelse og deres aktiviteter til forebyggelse af erhvervsbetingede risici.

For at kunne udføre de opgaver, som dette direktiv medfører, skal de udpegede arbejdstagere have rimelig tid stillet til rådighed.

3. Hvis personalet i virksomheden og/eller institutionen ikke er tilstrækkelig kompetent med henblik på tilrettelæggelsen af disse aktiviteter til beskyttelse og forebyggelse, skal arbejdsgiveren henvende sig til kompetent sagkundskab (personer eller serviceorganer) uden for virksomheden og/eller institutionen.

4. Hvis arbejdsgiveren henvender sig til sådan kompetent sagkundskab, skal de pågældende personer eller serviceorganer informeres af arbejdsgiveren om faktorer, der vides eller formodes at påvirke arbejdstagernes sikkerhed og sundhed, og indrømmes adgang til de oplysninger, der er omhandlet i artikel 10, stk. 2.

5. Under alle omstændigheder skal:

- de udpegede arbejdstagere have tilstrækkelige færdigheder og råde over de nødvendige midler
- de eksterne personer eller serviceorganer, der rådspørges, have tilstrækkelige kvalifikationer og råde over de nødvendige personlige og faglige midler

og

- de udpegede arbejdstagere og de eksterne personer eller serviceorganer, der rådspørges, omfatte et tilstrækkeligt antal

til at kunne påtage sig de pågældende aktiviteter til beskyttelse og forebyggelse under hensyntagen til virksomhedens og/eller institutionens størrelse og/eller de risici, arbejdstagerne er ud-

sat for, samt disses placering i virksomheden og/eller institutionen som helhed.

6. Den i nærværende artikel omhandlede beskyttelse mod og forebyggelse af sikkerheds- og sundhedsrisici varetages af én eller flere arbejdstagere, af en enkelt tjeneste eller af særskilte tjenester, hvad enten denne eller disse er interne eller eksterne for virksomheden og/eller institutionen.

Arbejdstageren(erne) eller tjenesten(erne) skal samarbejde i det nødvendige omfang.

7. Medlemsstaterne kan under hensyntagen til aktiviteterens art og virksomhedens størrelse definere de virksomhedskategorier, hvor arbejdsgiveren, hvis han har de nødvendige færdigheder, selv kan påtage sig de i stk. 1 fastsatte opgaver.

8. Medlemsstaterne definerer de tilstrækkelige færdigheder og kvalifikationer, der er omhandlet i stk. 5.

De kan definere det tilstrækkelige antal, der er omhandlet i stk. 5.

Artikel 8

Førstehjælp, brandbekæmpelse, evakuering af arbejdstagerne samt alvorlig og umiddelbar fare

1. Arbejdsgiveren skal:

- træffe de nødvendige foranstaltninger inden for områderne førstehjælp, brandbekæmpelse og evakuering af arbejdstagerne, idet disse foranstaltninger tilpasses efter aktiviteterens art og virksomhedens og/eller institutionens størrelse samt under hensyntagen til andre tilstedeværende personer,

og

- tilrettelægge nødvendige forbindelser med eksterne serviceorganer, særlig inden for områderne førstehjælp, lægehjælp i nødstilfælde, redning og brandbekæmpelse.

2. I medfør af stk. 1 skal arbejdsgiveren med henblik på førstehjælp, brandbekæmpelse og evakuering af arbejdstagerne blandt andet udpege de arbejdstagere, der får til opgave at gennemføre disse foranstaltninger.

Disse udpegede arbejdstagere skal være oplært, udgøre et tilstrækkeligt antal og råde over passende materiel under hensyn til virksomhedens og/eller institutionens størrelse og/eller de specifikke risici.

3. Arbejdsgiveren skal:

- a) hurtigst muligt underrette alle de arbejdsta-

gere, som er eller kan blive udsat for risiko for alvorlig og umiddelbar fare, om denne risiko og om de dispositioner, der er truffet eller skal træffes i forbindelse med beskyttelse

- b) træffe foranstaltninger og give instruktioner, således at arbejdstagerne har mulighed for i tilfælde af en alvorlig umiddelbar fare, som ikke kan undgås, at indstille arbejdet og/eller bringe sig i sikkerhed ved omgående at forlade arbejdsstedet

- c) undtagen i behørigt begrundede tilfælde undlade at anmode arbejdstagerne om at genoptage arbejdet i en arbejdssituation, hvor der fortsat hersker alvorlig og umiddelbar fare.

4. En arbejdstager, der i tilfælde af en alvorlig og umiddelbar fare, som ikke kan undgås, forlader sin arbejdsplads og/eller et farligt område, kan ikke lægges dette til last og skal beskyttes mod alle skadelige og urimelige konsekvenser, i overensstemmelse med national lovgivning og/eller praksis.

5. Arbejdsgiveren sørger for, at enhver arbejdstager, når der foreligger en alvorlig og umiddelbar fare for hans egen og/eller andres sikkerhed, har mulighed for, såfremt det er umuligt at kontakte den kompetente overordnede og under hensyn til hans viden og tekniske hjælpemidler, selv at træffe hensigtsmæssige foranstaltninger for at undgå følgerne af en sådan fare.

Arbejdstagerens handlemåde kan ikke lægges ham til last, medmindre han har handlet tankeløst eller udvist grov forsømmelighed.

Artikel 9

Arbejdsgiverens forpligtelser i øvrigt

1. Arbejdsgiveren skal:

- a) have en vurdering af risici for sikkerheden og sundheden under arbejdet til sin rådighed, herunder også risici for så vidt angår de grupper af arbejdstagere, der er udsat for særlige risici
- b) fastsætte de beskyttelsesforanstaltninger, der skal træffes, og om nødvendigt det beskyttelsesudstyr, der skal anvendes
- c) føre en liste over arbejdsulykker, der for arbejdstageren har medført arbejdsudygtighed i mere end tre arbejdsdage
- d) udarbejde - til brug for den kompetente myndighed og i overensstemmelse med national lovgivning og/eller praksis - rapporter

om de arbejdsulykker, der har ramt arbejdstagerne.

2. Medlemsstaterne fastsætter under hensyntagen til aktiviteterens art og virksomhedernes størrelse de forpligtelser, som de forskellige kategorier af virksomheder skal opfylde i forbindelse med udarbejdelse af de i stk. 1, litra a) og b), omhandlede dokumenter, samt ved udarbejdelsen af de i stk. 1, litra c) og d), omhandlede dokumenter.

Artikel 10

Underretning af arbejdstagerne

1. Arbejdsgiveren træffer de nødvendige foranstaltninger til, at virksomhedens og/eller institutionens arbejdstagere og/eller deres repræsentanter i overensstemmelse med national lovgivning og/eller praksis, hvorefter der kan tages særligt hensyn til virksomhedens og/eller institutionens størrelse, modtager alle nødvendige oplysninger:

- a) om risici for sikkerhed og sundhed og om beskyttende og forebyggende foranstaltninger og aktiviteter vedrørende såvel virksomheden og/eller institutionen i almindelighed som hver enkelt arbejdsplads og/eller arbejdsfunktion
- b) om foranstaltninger, der er truffet i overensstemmelse med artikel 8, stk. 2.

2. Arbejdsgiveren træffer de nødvendige foranstaltninger til, at arbejdsgiverne for arbejdstagere i eksterne virksomheder og/eller institutioner, der udfører arbejde i hans virksomhed og/eller institution, i overensstemmelse med national lovgivning og/eller praksis modtager relevante oplysninger om de i stk. 1, litra a) og b), nævnte forhold, beregnet for de pågældende arbejdstagere.

3. Arbejdsgiveren træffer de nødvendige foranstaltninger til, at arbejdstagere, som særlig beskæftiger sig med arbejdstagernes sikkerhed og sundhed, eller de repræsentanter for arbejdstagernes sikkerhed og sundhed, ved udøvelsen af deres funktioner og i overensstemmelse med national lovgivning og/eller praksis får adgang til:

- a) den vurdering af risici og de beskyttelsesforanstaltninger, der er omhandlet i artikel 9, stk. 1, litra a) og b)
- b) den liste og de rapporter, der er omhandlet i artikel 9, stk. 1, litra c) og d)

- c) de oplysninger, der hidrører såvel fra aktiviteter til beskyttelse og forebyggelse som fra tilsynstjenester og organer med kompetence inden for sikkerhed og sundhed.

Artikel 11

Høring af arbejdstagerne og disses medbestemmelsesret

1. Arbejdstagerne hører arbejdstagerne og/eller deres repræsentanter og tillader deres deltagelse i behandlingen af alle spørgsmål, der vedrører sikkerheden og sundheden under arbejdet.

Dette indebærer:

- at arbejdstagerne bliver hørt
- at arbejdstagerne og/eller deres repræsentanter har ret til at fremsætte forslag
- at de sikres en afbalanceret deltagelse i overensstemmelse med national lovgivning og/eller praksis.

2. Arbejdstagere eller deres repræsentanter, som særlig beskæftiger sig med arbejdstagernes sikkerhed og sundhed, skal have tilsikret en afbalanceret deltagelse, i overensstemmelse med national lovgivning og/eller praksis, eller på forhånd og til behørig tid høres af arbejdsgiveren for så vidt angår:

- a) enhver aktion, der kan have væsentlige følger for sikkerheden og sundheden
- b) udpegelse af de arbejdstagere, der er omhandlet i artikel 7, stk. 1, og artikel 8, stk. 2, samt om de aktiviteter, der er omhandlet i artikel 7, stk. 1
- c) de oplysninger, der er omhandlet i artikel 9, stk. 1, og artikel 10
- d) den i artikel 7, stk. 3, omhandlede eventuelle henvendelse til kompetent sagkundskab (personer eller serviceorganer) uden for virksomheden og/eller institutionen
- e) udarbejdelse og tilrettelæggelse af den i artikel 12 omhandlede oplæring.

3. De repræsentanter for arbejdstagerne, som særlig beskæftiger sig med arbejdstagernes sikkerhed og sundhed, har ret til at anmode arbejdsgiveren om at træffe passende foranstaltninger og til at forelægge ham forslag herom, således at enhver risiko for arbejdstagerne afværges, og/eller enhver kilde til fare fjernes.

4. De arbejdstagere, der er omhandlet i stk. 2, og de repræsentanter for arbejdstagerne, der er omhandlet i stk. 2 og 3, må ikke stilles ringere på

grund af deres respektive i stk. 2 og 3 omhandlede aktiviteter.

5. Arbejdsgiveren skal indrømme de repræsentanter for arbejdstagerne, som særlig beskæftiger sig med arbejdstagerens sikkerhed og sundhed, den nødvendige arbejdsfritagelse uden tab af løn og stille de nødvendige midler til deres rådighed, således at de kan udøve de rettigheder og udføre de opgaver, der følger af dette direktiv.

6. Arbejdstagerne og/eller deres repræsentanter har ret til i overensstemmelse med national lovgivning og/eller praksis at henvende sig til den kompetente myndighed med hensyn til sikkerhed og sundhed under arbejdet, såfremt de skønner, at de foranstaltninger, der er truffet, og de midler, der er stillet til rådighed af arbejdsgiveren, ikke er tilstrækkelige til at garantere sikkerheden og sundheden under arbejdet.

Repræsentanterne for arbejdstagerne skal have lejlighed til at fremsætte deres bemærkninger i forbindelse med den kompetente myndigheds kontrolbesøg.

Artikel 12

Oplæring af arbejdstagerne

1. Arbejdsgiveren skal sikre, at hver enkelt arbejdstager får en tilstrækkelig og hensigtsmæssig oplæring inden for sikkerhed og sundhed, blandt andet i form af oplysninger og instruktion, i forbindelse med:

- ansættelsen
 - en forflyttelse eller en ændring af arbejdsopgaverne
 - indførelse eller ændring af arbejdsudstyr
 - indførelse af ny teknologi
- og specielt vedrørende den enkeltes arbejdsplads eller arbejdsopgaver.

Denne oplæring skal:

- tilpasses til udviklingen for så vidt angår risici og til fremkomsten af nye risici, og
- om nødvendigt gentages regelmæssigt.

2. Arbejdsgiveren skal forvisse sig om, at arbejdstagere fra eksterne virksomheder og/eller institutioner, der udfører arbejde i hans virksomhed eller institution, har fået passende instrukser om sikkerheds- og sundhedsrisici under deres arbejde i hans virksomhed eller institution.

3. De repræsentanter for arbejdstagerne, som særlig beskæftiger sig med arbejdstageres sik-

kerhed og sundhed, har ret til en passende oplæring.

4. Udgifterne til den oplæring, der er omhandlet i stk. 1 og 3, kan ikke pålægges arbejdstagerne eller deres repræsentanter.

Den oplæring, der er omhandlet i stk. 1, skal foregå i arbejdstiden.

Den oplæring, der er omhandlet i stk. 3, skal foregå i arbejdstiden eller i overensstemmelse med national praksis, enten inden for eller uden for virksomheden og/eller institutionen.

AFSNIT III

ARBEJDTAGERNES FORPLIGTELSE

Artikel 13

1. Det påhviler den enkelte arbejdstager alt efter hans muligheder at drage omsorg for sin egen sikkerhed og sundhed samt for andre personers sikkerhed og sundhed, for så vidt de berøres af hans handlinger eller undladelser under arbejdet, i overensstemmelse med sin oplæring og med arbejdsgiverens instrukser.

2. Med disse mål for øje skal arbejdstagerne navnlig i overensstemmelse med deres oplæring og med arbejdsgiverens instrukser:

- a) anvende maskiner, apparater, værktøj, farlige stoffer, transportudstyr og andre hjælpemidler korrekt
- b) anvende de personlige værnemidler, der stilles til deres rådighed, korrekt og sætte dem på plads efter brug
- c) ikke vilkårligt afbryde, ændre eller flytte sikkerhedsanordninger, som særlig hører til maskiner, apparater, værktøj, installationer og bygninger, samt anvende disse sikkerhedsanordninger korrekt
- d) øjeblikkelig underrette arbejdsgiveren og/eller de arbejdstagere, som særlig beskæftiger sig med arbejdstageres sikkerhed og sundhed, om enhver arbejdssituation, som de har en rimelig grund til at opfatte som en alvorlig, umiddelbar fare for sikkerheden og sundheden, samt om enhver mangel, der er konstateret ved beskyttelsessystemerne
- e) i overensstemmelse med national praksis sammen med arbejdsgiveren og/eller de arbejdstagere, som særlig beskæftiger sig med arbejdstageres sikkerhed og sundhed, medvirke så længe som nødvendigt til udførelsen af alle de opgaver eller opfyldelsen af alle de

- krav, som af den kompetente myndighed er dem pålagt med henblik på beskyttelse af arbejdstagernes sikkerhed og sundhed under arbejdet
- f) i overensstemmelse med national praksis sammen med arbejdsgiveren og/eller de arbejdstagere, som særlig beskæftiger sig med arbejdstagernes sikkerhed og sundhed, medvirke så længe som nødvendigt til, at arbejdsgiveren kan sikre, at arbejdsmiljøet og arbejdsforholdene er sikre og ikke indebærer risici for sikkerheden og sundheden inden for deres aktivitetsområde.

AFSNIT IV

DIVERSE BESTEMMELSER

Artikel 14

Tilsyn med arbejdstagernes sundhed

1. Med henblik på at sikre et passende tilsyn med arbejdstagernes sundhed under hensyn til de sikkerheds- og sundhedsrisici, de er udsat for under arbejdet, fastsættes der foranstaltninger i overensstemmelse med national lovgivning og/eller praksis.

2. De i stk. 1 omhandlede foranstaltninger skal indebære, at alle arbejdstagere, hvis de ønsker det, regelmæssigt skal have adgang til helbredsovervågning.

3. Tilsynet med arbejdstagernes sundhed kan indgå i et nationalt sundhedssystem.

Artikel 15

Risikogrupper

Særligt følsomme risikogrupper skal beskyttes mod farer, som for dem er særlig alvorlige.

Artikel 16

Særdirektiver - Ændringer

Generel rækkevidde af dette direktiv

1. Rådet vedtager, på forslag af Kommissionen i henhold til Traktatens artikel 118 A, særdirektiver, blandt andet på de områder, der er anført i bilaget.

2. Dette direktiv og, med forbehold af fremgangsmåden i artikel 17 for så vidt angår de tekniske tilpasninger, særdirektiverne kan ændres

efter fremgangsmåden i Traktatens artikel 118 A.

3. Bestemmelserne i dette direktiv finder i fuld udstrækning anvendelse på samtlige de områder, der er omfattet af særdirektiverne, dog med forbehold af strengere og/eller specifikke bestemmelser, der er indeholdt i disse særdirektiver.

Artikel 17

Udvalg

1. Med henblik på den rent tekniske tilpasning af de i artikel 16, stk. 1, nævnte særdirektiver som følge af:

- vedtagelse af direktiver om teknisk harmonisering og standardisering og/eller
- tekniske fremskridt, udviklingen inden for internationale bestemmelser og specifikationer samt indvundne erfaringer

bistå Kommissionen af et udvalg, der består af repræsentanter for medlemsstaterne, og som har Kommissionens repræsentant som formand.

2. Kommissionens repræsentant forelægger udvalget et udkast til de foranstaltninger, der skal træffes.

Udvalget afgiver en udtalelse om dette udkast inden for en frist, som formanden kan fastsætte under hensyntagen til det pågældende spørgsmåls hastende karakter.

Det udtaler sig med det flertal, der er fastsat i Traktatens artikel 148, stk. 2, for vedtagelse af de afgørelser, som Rådet skal træffe på forslag af Kommissionen.

Under afstemningen i udvalget tillægges de stemmer, der afgives af repræsentanterne for medlemsstaterne, den vægt, der er fastlagt i nævnte artikel. Formanden deltager ikke i afstemningen.

3. Kommissionen vedtager de påtænkte foranstaltninger, når de er i overensstemmelse med udvalgets udtalelse.

Er de påtænkte foranstaltninger ikke i overensstemmelse med udvalgets udtalelse, eller er der ikke afgivet nogen udtalelse, forelægger Kommissionen straks Rådet et forslag til de foranstaltninger, der skal træffes. Rådet træffer afgørelse med kvalificeret flertal.

Har Rådet efter udløbet af en frist på tre måneder regnet fra forslagens forelæggelse for Rådet, ikke truffet nogen afgørelse, vedtages de foreslåede foranstaltninger af Kommissionen.

Artikel 18

Afsluttende bestemmelser

1. Medlemsstaterne sætter de nødvendige love og administrative bestemmelser i kraft for at efterkomme dette direktiv senest den 31. december 1992.

De underretter straks Kommissionen herom.

2. Medlemsstaterne meddeler Kommissionen teksten til de nationale retsfor skrifter, som de allerede har udstedt eller udsteder på det område, der er omfattet af dette direktiv.

3. Medlemsstaterne forelægger hvert femte år Kommissionen en rapport om den praktiske gennemførelse af bestemmelserne i dette direktiv med anførelse af de af arbejdsmarkedets parter fremførte synspunkter.

Kommissionen giver Europa-Parlamentet, Rådet, Det Økonomiske og Sociale Udvalg samt Det Rådgivende Udvalg for Sikkerhed, Hygiejne og Sundhedsbeskyttelse på Arbejdspladsen underretning herom.

4. Kommissionen forelægger regelmæssigt Europa-Parlamentet, Rådet og Det Økonomiske og Sociale Udvalg en rapport om gennemførel-

sen af dette direktiv under hensyntagen til stk. 1, 2 og 3.

Artikel 19

Dette direktiv er rettet til medlemsstaterne.
Udfærdiget i Luxembourg, den 12. juni 1989.

På Rådet vegne

M. CHAVES GONZALES

Formand

—————
BILAG

Liste over områder omhandlet i artikel 16, stk. 1

- arbejdsstedet
- arbejdsudstyr
- personlige værnemidler
- arbejde med skærmterminaler
- håndtering af tunge byrder, der medfører risiko for lændeskader
- midlertidige og mobile arbejdssteder
- fiskeri og landbrug.

¹⁾ EFT nr. C 141 af 30.5.1988, s. 1.

²⁾ EFT nr. C 326 af 19.12.1988, s. 102, og EFT nr. C 158 af 26.6.1989.

³⁾ EFT nr. C 175 af 4.7.1988, s. 22.

⁴⁾ EFT nr. C 28 af 3.2.1988, s. 3.

⁵⁾ EFT nr. C 28 af 3.2.1988, s. 1.

⁶⁾ EFT nr. L 327 af 3.12.1980, s. 8.

⁷⁾ EFT nr. L 356 af 24.12.1988, s. 74.

⁸⁾ EFT nr. L185 af 9.7.1974, s. 15.

RÅDETS DIREKTIV
af 30. november 1989
om minimumsforskrifter for sikkerhed og sundhed i forbindelse med arbejdstagernes brug af
arbejdsudstyr under arbejdet
(andet særdirektiv i henhold til artikel 16, stk. 1, i direktiv 89/391/EØF)

(89/655/EØF)

RÅDET FOR DE EUROPÆISKE

FÆLLESSKABER HAR -

under henvisning til Traktaten om Oprettelse af Det Europæiske Økonomiske Fællesskab, særlig artikel 118A,

under henvisning til forslag fra Kommissionen⁹⁾, fremsat efter høring af Det Rådgivende Udvalg for Sikkerhed, Hygiejne og Sundhedsbeskyttelse på Arbejdspladsen,

i samarbejde med Europa-Parlamentet¹⁰⁾,

under henvisning til udtalelse fra Det Økonomiske og Sociale Udvalg¹¹⁾, og

ud fra følgende betragtninger:

I henhold til Traktatens artikel 118A skal Rådet, ved udstedelse af direktiver vedtage minimumsforskrifter med henblik på at forbedre navnlig arbejdsmiljøet for at sikre et højere niveau for beskyttelse af arbejdstagernes sikkerhed og sundhed;

i henhold til nævnte artikel skal det i disse direktiver undgås, at der pålægges administrative, finansielle og retlige byrder af en sådan art, at de hæmmer oprettelse og udvikling af små og mellemstore virksomheder;

Kommissionens meddelelse om dens program for sikkerhed, hygiejne og sundhed på arbejdspladsen¹²⁾ omhandler vedtagelse af et direktiv om brug af arbejdsudstyr under arbejdet;

Rådet har i resolution af 21. december 1987 om sikkerhed, hygiejne og sundhed på arbejdspladsen¹³⁾ taget til efterretning, at Kommissionen i nær fremtid agter at forelægge det minimumsforskrifter for tilrettelæggelse af sikkerhed og sundhed på arbejdsstedet;

overholdelse af de minimumsforskrifter, der kan sikre et højere niveau for sikkerhed og sundhed i forbindelse med brug af arbejdsudstyr, er bydende nødvendig for varetagelsen af arbejdstagernes sikkerhed og sundhed;

dette direktiv er et særdirektiv i henhold til artikel 16, stk. 1, i Rådets direktiv 89/391/EØF af 12. juni 1989 om iværksættelse af foranstaltninger til forbedring af arbejdstagernes sikkerhed og sundhed under arbejdet¹⁴⁾; bestemmelserne i nævnte direktiv finder derfor i fuld udstrækning anvendelse på spørgsmål vedrørende arbejdstagernes brug af arbejdsudstyr under arbejdet, dog med forbehold af strengere og/eller mere specifikke bestemmelser i nærværende direktiv;

dette direktiv udgør et konkret led i gennemførelsen af den sociale dimension inden for det indre marked;

i henhold til direktiv 83/189/EØF¹⁵⁾ skal medlemsstaterne meddele Kommissionen ethvert udkast til teknisk forskrift vedrørende maskiner, apparater og installationer;

i henhold til afgørelse 74/325/EØF¹⁶⁾, senest ændret ved tiltrædelsesakten af 1985, skal Kommissionen høre Det Rådgivende Udvalg for Sikkerhed, Hygiejne og Sundhedsbeskyttelse på Arbejdspladsen med henblik på udarbejdelsen af forslag på dette område -

UDSTEDT FØLGENDE DIREKTIV:

AFSNIT I

GENERELLE BESTEMMELSER

Artikel 1

Formål

1. Ved dette direktiv, som er andet særdirektiv

i henhold til artikel 16, stk. 1, i direktiv 89/391/EØF, fastsættes minimumsforskrifter for sikkerhed og sundhed i forbindelse med arbejdstagernes brug af arbejdsudstyr, som defineret i artikel 2.

2. Bestemmelserne i direktiv 89/391/EØF finder i fuld udstrækning anvendelse på hele det i stk. 1 nævnte område, dog med forbehold af strengere og/eller mere specifikke bestemmelser i nærværende direktiv.

Artikel 2

Definitioner

I dette direktiv forstås ved:

- a) arbejdsudstyr: alle maskiner, apparater, værktøjer eller installationer, som bruges under arbejdet;
- b) anvendelse af arbejdsudstyr: alle operationer i forbindelse med brug af arbejdsudstyr, såsom ibrugtagning eller udtagning af drift, anvendelse, transport, reparation, ændring, vedligeholdelse, pasning, herunder bl.a. rengøring;
- c) farligt område: ethvert område inden i og/eller omkring arbejdsudstyr, i hvilket en udsat arbejdstagers tilstedeværelse udgør en fare for den pågældendes sikkerhed eller sundhed;
- d) udsat arbejdstager: enhver arbejdstager, der helt eller delvis befinder sig i et farligt område;
- e) operatør: den eller de arbejdstager(e), der har til opgave at benytte arbejdsudstyr.

AFSNIT II

ARBEJDSGIVERNES FORPLIGTELSER

Artikel 3

Almindelige forpligtelser

1. Arbejdsgiveren træffer de nødvendige foranstaltninger, for at det arbejdsudstyr, der stilles til arbejdstagernes rådighed i virksomheden og/eller institutionen, er beregnet til det arbejde, der skal udføres, eller er forsvarligt tilpasset med henblik herpå, således at arbejdstagernes sikkerhed og sundhed ved brugen af dette arbejdsudstyr sikres.

Ved valget af det arbejdsudstyr, der påtænkes anvendt, skal arbejdsgiveren tage hensyn til de

særlige arbejdsvilkår og -forhold samt de risici, som gør sig gældende i virksomheden og/eller institutionen, navnlig på arbejdspladsen, med henblik på arbejdstagernes sikkerhed og sundhed, og/eller til eventuelle yderligere risici, der måtte opstå som følge af brugen af det pågældende arbejdsudstyr.

2. Er det ikke muligt således fuldt ud at sikre arbejdstagernes sikkerhed og sundhed ved brugen af arbejdsudstyr, træffer arbejdsgiveren passende foranstaltninger for at mindske risikoen mest muligt.

Artikel 4

Regler vedrørende arbejdsudstyr

1. Med forbehold af artikel 3 skal arbejdsgiveren fremskaffe og/eller anvende:

- a) arbejdsudstyr, der, hvis det for første gang stilles til arbejdstagerens rådighed i virksomheden og/eller institutionen efter den 31. december 1992, opfylder:
 - ii) bestemmelserne i alle relevante fællesskabsdirektiver, der gælder herfor;
 - ii) de i bilaget fastsatte minimumsforskrifter, når der ikke gælder andre fællesskabsdirektiver, eller disse kun gælder delvis;
- b) arbejdsudstyr, der, hvis det allerede er stillet til arbejdstagernes rådighed i virksomheden og/eller institutionen den 31. december 1992, senest fire år efter denne dato opfylder de i bilaget fastsatte minimumsforskrifter.

2. Arbejdsgiveren træffer de nødvendige foranstaltninger, for at arbejdsudstyr, så længe det anvendes, ved en tilfredsstillende vedligeholdelse holdes på et niveau, som alt efter tilfældet opfylder bestemmelserne i stk. 1, litra a) eller b).

Artikel 5

Arbejdsudstyr med særlig risiko

Når anvendelsen af arbejdsudstyr kan frembyde en særlig fare for arbejdstagernes sikkerhed eller sundhed, træffer arbejdsgiveren de nødvendige foranstaltninger, for at:

- brugen af arbejdsudstyret forbeholdes de arbejdstagere, der har til opgave at anvende det;
- de pågældende arbejdstagere i forbindelse med reparation, ændring, vedligeholdelse eller pasning er specielt beføjet dertil.

Artikel 6

Underretning af arbejdstagerne

1. Med forbehold af artikel 10 i direktiv 89/391/EØF skal arbejdsgiveren træffe de nødvendige foranstaltninger for, at arbejdstagerne råder over fyldestgørende oplysninger om og i givet fald brugsanvisninger til det arbejdsudstyr, der anvendes under arbejdet.

2. Oplysningerne og brugsanvisningerne skal mindst indeholde angivelser vedrørende sikkerhed og sundhed i forbindelse med:

- brug af arbejdsudstyret
- uregelmæssigheder, der kan forudsiges
- konklusioner, som må drages af de erfaringer, der i givet fald er gjort ved brugen af arbejdsudstyret.

3. Oplysningerne og brugsanvisningerne skal være forståelige for de berørte arbejdstagere.

Artikel 7

Oplæring af arbejdstagerne

Med forbehold af artikel 12 i direktiv 89/391/EØF træffer arbejdsgiveren de nødvendige foranstaltninger, for at:

- de arbejdstagere, der skal anvende arbejdsudstyret, får en fyldestgørende oplæring, herunder vedrørende de risici, som anvendelsen i givet fald kan indebære
- de arbejdstagere, som er nævnt i artikel 5, andet led, modtager en særlig fyldestgørende oplæring.

Artikel 8

Høring af arbejdstagerne samt disses deltagelse

Arbejdstagerne og/eller deres repræsentanter skal i henhold til artikel 11 i direktiv 89/391/EØF høres om og deltage i de spørgsmål, der er omfattet af nærværende direktiv og det hertil knyttede bilag.

AFSNIT III

DIVERSE BESTEMMELSER

Artikel 9

Ændring af bilaget

1. Tilføjelse til bilaget af de supplerende minimumsforskrifter gældende for særligt arbejdsud-

styr, der er omhandlet i punkt 3 i bilaget, vedtages af Rådet efter fremgangsmåden i Traktatens artikel 118A.

2. Rent tekniske tilpasninger af bilaget som følge af:

- vedtagelse af direktiver om teknisk harmonisering og standardisering, vedrørende arbejdsudstyr og/eller
- tekniske fremskridt, udviklingen inden for internationale bestemmelser og specifikationer samt indvundne erfaringer vedrørende arbejdsudstyr,

vedtages efter fremgangsmåden i artikel 17 i direktiv 89/391/EØF.

Artikel 10

Afsluttende bestemmelser

1. Medlemsstaterne sætter de nødvendige love og administrative bestemmelser i kraft for at efterkomme dette direktiv senest den 31. december 1992. De underretter straks Kommissionen herom.

2. Medlemsstaterne meddeler Kommissionen teksten til de nationale retsfor skrifter, som de allerede har udstedt eller udsteder på det område, der er omfattet af dette direktiv.

3. Medlemsstaterne forelægger hvert femte år Kommissionen en rapport om den praktiske gennemførelse af bestemmelserne i dette direktiv med anførelse af de af arbejdsmarkedets parter fremførte synspunkter.

Kommissionen giver Europa-Parlamentet, Rådet, Det Økonomiske og Sociale Udvalg og Det Rådgivende Udvalg for Sikkerhed, Hygiejne og Sundhedsbeskyttelse på Arbejdspladsen underretning herom.

4. Kommissionen forelægger regelmæssigt Europa-Parlamentet, Rådet og Det Økonomiske og Sociale Udvalg en rapport om gennemførelsen af dette direktiv under hensyntagen til stk. 1, 2 og 3.

Artikel 11

Dette direktiv er rettet til medlemsstaterne.

Udfærdiget i Bruxelles, den 30. november 1989.

På Rådets vegne

J. P. SOISSON

Formand

BILAG

MINIMUMSFORSKRIFTER OMHANDLET I ARTIKEL 4, STK. 1, LITRA a), NR. ii), OG LITRA b)

1. Indledende bemærkning

De i dette bilag fastsatte forpligtelser gælder under overholdelse af bestemmelserne i direktivet, når de respektive risici foreligger i forbindelse med det pågældende arbejdsudstyr.

2. Generelle minimumskrav gældende for arbejdsudstyr

2.1. Betjeningssystemerne på arbejdsudstyr, hvor der er sikkerhedsmæssige aspekter involveret, skal være tydelige og lette af få øje på og i givet fald hensigtsmæssigt afmærket.

Betjeningssystemerne skal være anbragt uden for de farlige områder undtagen for visse betjeningsanordninger, hvis det er nødvendigt, og således, at der ingen ekstra farer er ved betjeningen. De må ikke medføre risiko som følge af utilstøttet udløsning.

Operatøren skal om nødvendigt fra hovedbetjeningsstedet være i stand til at konstatere, at ingen personer befinder sig i de farlige områder. Hvis dette er umuligt, skal der forud for enhver igangsætning udløses et sikkert system, såsom et lyd- og/eller lyssignal. Den udsatte arbejdstager skal have tid og/eller mulighed for hurtigt at undgå risici i forbindelse med arbejdsudstyrets igangsætning og /eller standsning.

Betjeningssystemerne skal være sikre. En fejl ved eller en skade på betjeningssystemerne må ikke føre til en farlig situation.

2.2. Arbejdsudstyrets igangsætning må kun kunne ske ved en bevidst handling, udøvet på et betjeningssystem, der er beregnet hertil.

Det samme gælder:

- gentilkobling efter et stop, uanset årsagen til dette
- styring af en væsentlig ændring af funktionsforholdene (f.eks. hastighed, tryk osv.), undtagen hvis denne gentilkobling eller ændring ikke indebærer nogen risiko for de udsatte arbejdstagere.

Gentilkobling eller ændring af funktionsforholdene som følge af den normale sekvens i en automatisk cyklus er ikke omfattet af dette krav.

2.3. Alt arbejdsudstyr skal være forsynet med et betjeningssystem, som gør det muligt at standse hele udstyret på betryggende vis.

Hver arbejdsplads skal være forsynet med et betjeningssystem til standsning af enten alle dele af arbejdsudstyret eller blot en del deraf, alt efter risikoen, således at arbejdsudstyret frembyder sikkerhed. Stopordren til arbejdsudstyret skal have prioritet i forhold til igangssætningsordrer. Når arbejdsudstyret eller dets farlige dele er standset, skal energitilførslen til de pågældende funktionsanordninger være afbrudt.

2.4. Hvis det er relevant i forhold til de farer, arbejdsudstyret frembyder, og til den tid, det normalt tager at standse det, skal arbejdsudstyret være forsynet med en nødstopanordning.

2.5. Arbejdsudstyr, der frembyder farer på grund af fald af genstande eller udslyngning, skal være forsynet med passende sikkerhedsanordninger, der er afpasset efter farens art.

Arbejdsudstyr, der frembyder farer på grund af gas-, damp-, væske- eller støvudslip, skal være forsynet med passende opfangnings- og/eller udsugningsanordninger i nærheden af farekilderne.

2.6. Arbejdsudstyr og dets dele skal stabiliseres ved hjælp af fastgørelsesanordninger eller lignende, hvis det er nødvendigt for arbejdstagernes sikkerhed eller sundhed.

2.7. Såfremt der er risiko for sprængning af eller brud på dele af arbejdsudstyr, som vil kunne frembyde betydelige farer for arbejdstagernes sikkerhed eller sundhed, skal der træffes passende beskyttelsesforanstaltninger.

2.8. Når arbejdsudstyrets bevægelige dele frembyder risiko for mekanisk kontakt, der kan medføre ulykker, skal disse dele være udstyret med afskærmninger eller beskyttelsesanordninger, der hindrer adgang til de farlige områder, eller som standser de farlige deles bevægelser, inden der er adgang til de farlige områder.

Afskærmninger og beskyttelsesanordninger:

- skal være solidt fremstillet
- må ikke forårsage yderligere risici
- må ikke let kunne flyttes eller sættes ud af drift
- skal befinde sig i tilstrækkelig afstand fra det farlige område
- må ikke hindre udsynet under arbejdet mere end højst nødvendigt
- skal muliggøre absolut nødvendig indgriben

til anbringelse og/eller udskiftning af dele såvel som vedligeholdelsesarbejde, idet adgangen begrænses til det område, hvor arbejdet skal udføres, og så vidt muligt uden afmontering af afskærmningen eller beskyttelsesanordningen.

2.9. Belysningen ved de arbejdsområder og -stationer, hvor arbejdsudstyr bruges eller vedligeholdes, skal være passende i forhold til det arbejde, der skal udføres.

2.10. Dele af arbejdsudstyr med høj eller meget lav temperatur skal om nødvendigt være afskærmet, således at arbejdstagerne ikke kan komme i berøring dermed eller i nærheden deraf.

2.11. Arbejdsudstyrs alarmsignaler skal kunne opfattes og forstås med lethed og være entydige.

2.12. Arbejdsudstyr må kun anvendes til de operationer og under de betingelser, det er egnet til.

2.13. Vedligeholdelsesarbejde skal kunne udføres, når arbejdsudstyret er standset. Er dette ikke muligt, skal der kunne træffes passende beskyttelsesforanstaltninger for udførelsen af dette arbejde, eller det skal kunne foretages uden for de farlige områder.

Når der til et arbejdsudstyr hører en brugs- og vedligeholdelsesvejledning, skal denne holdes à jour.

2.14. Alt arbejdsudstyr skal være forsynet med let kendelige anordninger, der gør det muligt at afskære det fra hver enkelt af dets energikilder.

Gentilkobling forudsætter, at der ikke består nogen fare for de pågældende arbejdstagere.

2.15. Arbejdsudstyr skal bære de nødvendige advarsler og mærkninger for arbejdstagernes sikkerhed.

2.16. For at udføre produktions-, regulerings- og vedligeholdelsesarbejde på arbejdsudstyret må arbejdstagerne kunne bevæge sig og opholde sig overalt, hvor det er nødvendigt, i fuld sikkerhed.

2.17. Alt arbejdsudstyr skal være indrettet på en sådan måde, at det beskytter arbejdstagerne mod risiko for brand i eller opvarmning af arbejdsudstyret, eller risiko for udslip af gas, støv, væsker, damp eller andre stoffer, der frembringes ved arbejdsudstyret eller benyttes eller oplagres i dette.

2.18. Alt arbejdsudstyr skal være indrettet på en sådan måde, at der ikke er nogen eksplosionsrisiko for arbejdsudstyret eller for stoffer, der frembringes ved arbejdsudstyret eller benyttes eller oplagres i dette.

2.19. Alt arbejdsudstyr skal være indrettet på en sådan måde, at de udsatte arbejdstagere er beskyttet mod risikoen for en direkte eller indirekte kontakt med elektriske installationer.

3. Supplerende minimumsforskrifter gældende for særligt arbejdsudstyr,

Omhandlet i artikel 9, stk. 1, i direktivet.

**RÅDETS DIREKTIV 95/63/EF
af 5. december 1995**

om ændring af direktiv 89/655/EØF om minimumsforskrifter for sikkerhed og sundhed i forbindelse med arbejdstagernes brug af arbejdsudstyr under arbejdet (andet særdirektiv i henhold til artikel 16, stk. 1, i direktiv 89/391/EØF)

RÅDET FOR DEN EUROPÆISKE UNION
HAR -

under henvisning til traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab, særlig artikel 118 A,

under henvisning til forslag fra Kommissionen,¹⁷⁾

under henvisning til udtalelse fra Det Økonomiske og Sociale Udvalg,¹⁸⁾

i henhold til fremgangsmåden i traktatens artikel 189 C,¹⁹⁾ og

ud fra følgende betragtninger:

I henhold til traktatens artikel 118 A skal Rådet ved udstedelse af direktiver vedtage minimumsforskrifter med henblik på at forbedre navnlig arbejdsmiljøet for at beskytte arbejdstagernes sikkerhed og sundhed;

i henhold til nævnte artikel skal det i disse direktiver undgås, at der pålægges administrative, finansielle og retlige byrder af en sådan art, at de hæmmer oprettelse og udvikling af små og mellemstore virksomheder;

det er vigtigt, at minimumsforskrifterne overholdes med henblik på at garantere bedre sikkerheds- og sundhedsnormer i forbindelse med brug af arbejdsudstyr, så arbejdstagernes sikkerhed og sundhed sikres;

det er derfor vigtigt, at medlemsstaterne træffer foranstaltninger for at gøre det lettere for virksomhederne, især de små og mellemstore virksomheder, at overholde bestemmelserne i dette direktiv; disse foranstaltninger kan omfatte oplysningsarbejde og uddannelse, der er tilpasset de forskellige økonomiske sektorer;

de bestemmelser, der vedtages i medfør af traktatens artikel 118 A, er ikke til hinder for, at den enkelte medlemsstat kan opretholde eller indføre strengere arbejdsmiljøbestemmelser, når blot de er forenelige med traktatens bestemmelser;

ifølge artikel 9, stk. 1, i direktiv 89/655/EØF (4)

kan tilføjelse til bilaget af de supplerende minimumsforskrifter gældende for særligt arbejdsudstyr, der er omhandlet i punkt 3 i bilaget, vedtages efter fremgangsmåden i traktatens artikel 118 A;

dette direktiv bør begrænse sig til at definere de målsætninger, der skal opfyldes, og de principper, der skal overholdes, og overlade det til medlemsstaterne selv gennem deres nationale lovgivning at sikre overholdelsen og forbedringen af disse forskrifter;

medlemsstaterne fastsætter efter høring af arbejdsmarkedets parter og under hensyn til national lovgivning og/eller praksis bestemmelser, der gør det muligt at opnå et sikkerhedsniveau, som svarer til de mål, der er omhandlet i bilag II til dette direktiv;

dette direktiv er et konkret led i virkeliggørelsen af det indre markeds sociale dimension -

UDSTEDT FØLGENDE DIREKTIV:

Artikel 1

Direktiv 89/655/EØF ændres således:

- 1) I artikel 4 foretages følgende ændringer:
 - a) i stk. 1, litra a), nr. ii), og litra b), ændres »bilaget« til »bilag I«
 - b) i stk. 1 tilføjes følgende litra:
 - »c) med forbehold af litra a), nr. i), og som en undtagelse fra litra a), nr. ii), og litra b), særligt arbejdsudstyr omfattet af forskrifterne i punkt 3 i bilag I, der, hvis det allerede er stillet til arbejdstagernes rådighed i virksomheden og/eller institutionen den 5. december 1998, senest fire år efter denne dato opfylder de i bilag I fastsatte minimumsforskrifter.«
 - c) følgende stykke tilføjes:
 - »3. Medlemsstaterne fastsætter efter høring af arbejdsmarkedets parter og under hensyn til national lovgivning og/eller praksis bestemmelser, der gør det muligt at opnå et sikkerhedsniveau, som svarer til de mål, der er omhandlet i bilag II.«
- 2) Følgende artikel indsættes:

»Artikel 4a

Kontrol af arbejdsudstyr

1. Afhænger sikkerheden ved brug af arbejdsudstyr af monteringen/opstillingen, skal arbejdsgiveren sørge for, at dette udstyr ved ibrugtagningen (dvs. efter montering og før det tages i brug første gang) og efter hver montering/opstilling på et nyt arbejdssted eller en ny lokalitet kontrolleres af personale, der efter national lovgivning og/eller praksis er kvalificeret dertil, for at sikre, at arbejdsudstyret er korrekt monteret/opstillet og fungerer korrekt.

2. Arbejdsgiveren sørger for, at arbejdsudstyr, som udsættes for påvirkninger, der kan medføre beskadigelse, som kan forårsage farlige situationer:

- regelmæssigt kontrolleres og efter omstændighederne testes af personer, der efter national lovgivning og/eller praksis er kvalificeret dertil
- gennemgår en særlig kontrol ved personer, der efter national lovgivning og/eller praksis er kvalificeret dertil, hver gang det har været udsat for specielle forhold, som kan have haft en negativ virkning på arbejdsudstyrets sikkerhed, f.eks. ændringer, uheld, naturbegebenheder eller længere tids stilstand

for at sikre, at sikkerheds- og sundhedsforskrifterne overholdes, og at disse beskadigelser konstateres og afhjælpes i tide.

3. Resultaterne af kontrollen skal registreres og være tilgængelige for den kompetente myndighed. Resultaterne skal opbevares i en passende periode.

Hvis det pågældende arbejdsudstyr anvendes uden for virksomheden, skal der medfølge dokumentation for gennemførelsen af den seneste kontrol.

4. Medlemsstaterne fastsætter den nærmere fremgangsmåde for kontrollen.«

3 Følgende artikel indsættes:

»Artikel 5a

Ergonomi og sundhed under arbejdet

Ved anvendelsen af minimumsforskrifterne for sikkerhed og sundhed skal arbejdsgiveren i fuldt omfang tage hensyn til arbejdstagerens arbejdsplads og arbejdsstilling under anvendelsen

af arbejdsudstyret samt til ergonomiske principper.«

4) I artikel 6, stk. 2, tilføjes følgende afsnit:

»Arbejdstagerne skal gøres opmærksom på relevante risici i forbindelse med arbejdsudstyr i deres umiddelbare arbejdsomgivelser samt på relevante forandringer, der påvirker arbejdsudstyr i deres umiddelbare arbejdsomgivelser, også selv om de ikke direkte anvender det.«

5) I artikel 8 ændres »det hertil knyttede bilag« til »de hertil knyttede bilag«.

6) Artikel 9 ændres således:

- i artiklens titel ændres »bilaget« til »bilagene«

- i stk. 1 ændres »bilaget« i første og tredje linje til »bilag I«

- i stk. 2 ændres »bilaget« til »bilagene«.

7) Bilaget, som bliver bilag I, ændres i overensstemmelse med bilag I til dette direktiv.

8) Der tilføjes et bilag II, hvis tekst findes i bilag II til dette direktiv.

Artikel 2

1. Medlemsstaterne sætter de nødvendige love og administrative bestemmelser i kraft for at efterkomme dette direktiv inden den 5. december 1998. De underretter straks Kommissionen herom.

Når medlemsstaterne vedtager disse love og administrative bestemmelser, skal de indeholde en henvisning til dette direktiv, eller de skal ved offentliggørelsen ledsages af en sådan henvisning. De nærmere regler for denne henvisning fastsættes af medlemsstaterne.

2. Medlemsstaterne meddeler Kommissionen teksten til de nationale retsfor skrifter, som de allerede har udstedt, eller som de udsteder på det område, der er omfattet af dette direktiv

3. Kommissionen forelægger regelmæssigt Europa-Parlamentet, Rådet og Det Økonomiske og Sociale Udvalg en rapport om dette direktivs gennemførelse.

Artikel 3

Dette direktiv er rettet til medlemsstaterne.

Udfærdiget i Bruxelles, den 5. december 1995.

På Rådets vegne

J. A. GRINĀN

Formand

BILAG I

Bilaget (som bliver bilag I) til direktiv 89/655/EØF ændres således:

- 1) Den indledende bemærkning suppleres med følgende afsnit:
»For så vidt nedenstående minimumsforskrifter gælder for arbejdsudstyr i brug, forlanges der ikke nødvendigvis de samme foranstaltninger som de væsentlige krav, der gælder for nyt arbejdsudstyr.«
- 2) I punkt 2.1 affattes sidste afsnit således:
»Styresystemerne skal være sikre og skal være valgt under hensyn til de svigt, forstyrrelser og belastninger, som kan forudses i forbindelse med den påtænkte anvendelse.«
- 3) Punkt 3 affattes således:

»3. Supplerende minimumsforskrifter for særligt arbejdsudstyr

3.1. Minimumsforskrifter for mobilt arbejdsudstyr, herunder selvkørende udstyr

3.1.1. Arbejdsudstyr, på hvilket der opholder sig en eller flere arbejdstagere, skal være indrettet således, at risikoen for arbejdstagerne formindskes mest muligt, når udstyret er i bevægelse.

Dette gælder også med hensyn til risiko for, at arbejdstagerne kommer i kontakt med hjul eller larvefodder, eller at de bliver fanget af disse.

3.1.2. Hvis en utilsigtet blokering af kraftoverføringsdelene mellem mobilt arbejdsudstyr og dets tilbehør og/eller anhænger kan medføre særlige risici, skal dette udstyr være udstyret eller indrettet på en måde, der forhindrer blokering af kraftoverføringsdelene.

Hvor sådanne blokeringer ikke kan forhindres, skal der træffes enhver tænkelig forholdsregel for at undgå skadelige følger for arbejdstagerne.

3.1.3. Hvis kraftoverføringsdelene mellem mobilt arbejdsudstyr ellers ville blive tilsølet eller ødelagt ved at slæbe hen ad jorden, skal dette udstyr være forsynet med fastgørelsesanordninger.

3.1.4. Mobilt arbejdsudstyr, på hvilket der opholder sig en eller flere arbejdstagere, skal, afhængigt af de faktiske anvendelsesforhold, være forsynet med en af nedenstående konstruktioner for at begrænse risici i forbindelse med væltning eller stejling:

- enten en sikkerhedskonstruktion, der forhindrer udstyret i at hælde mere end 45 grader

- eller en konstruktion, der sikrer tilstrækkelig fri afstand rundt om den eller de arbejdstagere, der opholder sig på udstyret, hvis dette kan hælde mere end 45 grader
- eller enhver anden anordning med tilsvarende formål.

Disse sikkerhedskonstruktioner kan være integreret i arbejdsudstyret.

Disse sikkerhedskonstruktioner er ikke påkrævet, når arbejdsudstyret er stabiliseret under brugen, eller når selve udstyrets konstruktion forhindrer, at det kan stejle eller vælte.

Er der risiko for, at en arbejdstager, der opholder sig på arbejdsudstyret, kan blive mast mellem dele af arbejdsudstyret og jorden, skal der være monteret et system til fastspænding af den eller de arbejdstagere, der opholder sig på arbejdsudstyret.

3.1.5. Gaffeltruck, på hvilke der opholder sig en eller flere arbejdstagere, skal være indrettet eller udstyret med f.eks. en af nedenstående konstruktioner for at begrænse risici i forbindelse med væltning:

- enten installering af en førerkabine
- eller en konstruktion, der forhindrer gaffeltrucken i at vælte
- eller en konstruktion, der sikrer, at der i tilfælde af væltning er tilstrækkelig plads mellem jorden og visse dele af gaffeltrucken til den eller de arbejdstagere, der opholder sig på den
- eller en konstruktion, der fastspænder arbejdstageren eller arbejdstageren til førersædet, således at vedkommende ikke fanges af dele af gaffeltrucken, hvis den vælter.

3.1.6. Hvis kørsel med selvkørende arbejdsudstyr kan indebære risici for personer, skal det opfylde følgende krav:

- a) det skal være forsynet med en anordning, der forhindrer utilsigtet igangsætning
- b) hvis arbejdsudstyret omfatter flere enheder, der kan bevæge sig samtidigt på skinner, skal det være forsynet med passende anordninger til mindske af følgerne af en eventuel kollision
- c) der skal være en anordning til nedbremsning og standsning af arbejdsudstyret. I det omfang hensynet til sikkerheden kræver det, skal der være en let tilgængelig nødbetjeningsenhed med betjeningsorganer eller et automatisk system til nedbremsning og

- standsning af udstyret i tilfælde af, at hovedbetjeningsenheden svigter
- d) hvis førerens direkte synsfelt er utilstrækkeligt med henblik på sikkerheden, skal der installeres passende hjælpeanordninger til forbedring af synsfeltet
- e) hvis udstyret er beregnet til brug om natten eller på mørke steder, skal det være forsynet med en belysningsanordning, der er tilpasset det arbejde, der skal udføres, og som skal garantere tilstrækkelig sikre forhold for arbejdstageren
- f) hvis arbejdsudstyret i sig selv udgør en brandrisiko, eller hvis anhænger og/eller last indebærer en brandrisiko, som kan udsætte arbejdstagerne for fare, skal det være forsynet med passende udstyr til brandbekæmpelse, medmindre sådant udstyr allerede befinder sig i tilstrækkelig nærhed af anvendelsesstedet
- g) fjernstyret arbejdsudstyr skal standse automatisk, hvis det bevæger sig uden for kontrolområdet
- h) fjernstyret arbejdsudstyr, som under normale anvendelsesbetingelser kan indebære risici for påkørsel eller fastklemning, skal forsynes med anordninger, som beskytter mod sådanne risici, medmindre der allerede er andre passende anordninger til kontrol af risikoen for påkørsel.
- a) rammer arbejdstagerne
- b) utilsigtet foretager farlige bevægelser eller falder ned, eller
- c) utilsigtet frigøres.
- 3.2.4. Maskiner, der anvendes til løft eller flytning af arbejdstagere, skal være konstrueret således,
- a) at man ved hjælp af passende anordninger forhindrer nedstyrning af kabine, kurv eller lignende, når en sådan findes
- b) at man undgår risiko for, at brugeren kan falde ud af kabine, kurv eller lignende, når en sådan findes
- c) at man undgår risici for, at brugeren kvæstes, fastklemmes eller stødes især som følge af utilsigtet kontakt med genstande
- d) at personer, der er lukket inde i kabine, kurv eller lignende, ikke i tilfælde af uheld udsættes for farer, og således at de i givet fald kan frigøres.

Hvis det på grund af arbejdsstedet eller højdeforskellen ikke er muligt ved hjælp af en særlig anordning at undgå de i litra a) omhandlede risici, skal der anvendes et kabel med forhøjet sikkerhedsfaktor, og dette skal kontrolleres hver arbejdsdag.«

BILAG II

»BILAG II

Bestemmelser vedrørende anvendelse af det i artikel 4, stk. 3, omhandlede arbejdsudstyr

0. Indledende bemærkning

Bestemmelserne i dette bilag gælder under overholdelse af bestemmelserne i direktivet, og når de respektive risici foreligger i forbindelse med det pågældende arbejdsudstyr.

1. Generelle bestemmelser gældende for alt arbejdsudstyr

1.1. Arbejdsudstyr skal installeres, indrettes og anvendes på en sådan måde, at risici for brugere af arbejdsudstyret og andre arbejdstagere mindskes, f.eks. ved at sikre, at der er tilstrækkelig plads mellem arbejdsudstyrets mobile dele og faste eller mobile dele i nærheden, og således at enhver form for energi og alle stoffer, der anvendes eller produceres, kan tilføres og/eller udtages på en sikker måde.

1.2. Opstilling og demontering af arbejdsudstyr skal foregå på en sikker måde, og især skal

3.2. Minimumsforskrifter for arbejdsudstyr, der anvendes til løft af byrder

3.2.1. Hvis arbejdsudstyr, der anvendes til løft af byrder, installeres fast, skal det sikres, at det er solidt og stabilt under brugen, især under hensyntagen til de byrder, der skal løftes, og til hvorledes udstyret er ophængt eller fastgjort.

3.2.2. Maskiner, der anvendes til løft af byrder, skal tydeligt mærkes med den nominelle last. Herudover kan der være en belastningsplade, der viser de nominelle byrder for maskinens forskellige konfigurationer.

Tilbehør til løftmateriel skal mærkes på en sådan måde, at de tekniske egenskaber, der har betydning for sikkerheden, fremgår.

Hvis arbejdsudstyret ikke er beregnet til løft af personer, skal dette, hvis der er mulighed for at tage fejl, angives ved passende, tydelig skiltning.

3.2.3. Fastinstalleret arbejdsudstyr skal være installeret således, at risikoen mindskes for, at byrderne:

eventuelle anvisninger fra fabrikanternes side følges.

1.3. Arbejdsudstyr, der under brugen kan rammes af lynnedslag, skal ved hjælp af passende anordninger eller foranstaltninger være beskyttet mod følgerne af lynnedslag.

2. Bestemmelser vedrørende anvendelse af mobilt arbejdsudstyr, herunder selvkørende udstyr

2.1. Selvkørende arbejdsudstyr må kun føres af arbejdstagere, der har modtaget passende oplæring i sikker kørsel med sådant udstyr.

2.2. Hvis en enhed af mobilt arbejdsudstyr bevæger sig i et arbejdsområde, skal der udarbejdes passende færdselsregler, og disse skal følges.

2.3. Der skal træffes foranstaltninger i forbindelse med arbejdets tilrettelæggelse, således at det undgås, at gående arbejdstagere befinder sig i samme område som selvkørende arbejdsudstyr.

Hvis det er nødvendigt for en hensigtsmæssig udførelse af arbejdet, at der er gående arbejdstagere til stede, skal der træffes passende foranstaltninger for at undgå, at de kommer til skade.

2.4. Transport af arbejdstagere på mekanisk drevet mobilt arbejdsudstyr må kun finde sted, hvis arbejdstagerne er anbragt på pladser, der er sikre og er beregnet til sådan transport. Hvis der skal udføres arbejde under kørslen, skal hastigheden om nødvendigt tilpasses.

2.5. Mobilt arbejdsudstyr med forbrændingsmotor må kun anvendes i arbejdsområder, hvis det er sikret, at der i tilstrækkeligt omfang er luft til stede, der ikke indebærer nogen risiko for arbejdstagernes sikkerhed og sundhed.

3. Bestemmelser vedrørende arbejdsudstyr, der anvendes til løft af byrder

3.1. Generelt

3.1.1. Demonterbart eller mobilt arbejdsudstyr, der anvendes til løft af byrder, skal anvendes således, at det sikres, at dette arbejdsudstyr under alle påregnelige forhold er stabilt under brugen under hensyntagen til underlagets art.

3.1.2. Løft af personer må kun foretages med arbejdsudstyr og tilbehør, der er beregnet til dette formål.

Med forbehold af artikel 5 i direktiv 89/391/EØF kan der undtagelsesvis til dette formål anvendes udstyr, der ikke er beregnet til løft af personer, såfremt der er truffet passende sikker-

hedsforanstaltninger i overensstemmelse med national lovgivning og/eller praksis vedrørende passende kontrol.

Når der er arbejdstagere til stede på arbejdsudstyr, der anvendes til løft af byrder, skal betjeningspladsen hele tiden være bemannet. De arbejdstagere, der løftes, skal være i besiddelse af et sikkert kommunikationsmiddel. Det skal sikres, at de pågældende arbejdstagere kan evakueres i en faresituation.

3.1.3. Der skal træffes foranstaltninger for at sikre, at arbejdstagere ikke opholder sig under ophængte byrder, medmindre dette er nødvendigt for en hensigtsmæssig udførelse af arbejdet.

Byrder må ikke føres hen over arbejdsområder, hvor der normalt opholder sig arbejdstagere, hvis disse områder ikke er beskyttede.

Hvis dette imidlertid er nødvendigt for en hensigtsmæssig udførelse af arbejdet, skal der fastlægges og anvendes passende procedurer.

3.1.4. Hejse- og løftetilbehør skal vælges, så det passer til de byrder, der skal håndteres, til gribe punkter, til anhugningsgrej og til vejrforhold, og under hensyntagen til, hvorledes ophængningen i stropper fungerer og anvendes. Aggregater omfattende forskelligt løftetilbehør skal, hvis det ikke demonteres efter anvendelsen, mærkes tydeligt, således at brugeren får oplysninger om de tekniske egenskaber.

3.1.5. Hejse- og løftetilbehør skal opbevares på en måde, der sikrer, at det ikke beskadiges eller ødelægges.

3.2. Arbejdsudstyr, der anvendes til løft af ikke-styrede byrder

3.2.1. Hvis to eller flere enheder af arbejdsudstyr, der anvendes til løft af ikke-styrede byrder, installeres eller monteres på et arbejdssted på en sådan måde, at deres arbejdsfelter overlapper hinanden, skal der træffes passende foranstaltninger for at undgå, at forskellige byrder og/eller forskellige dele af arbejdsudstyr støder mod hinanden.

3.2.2. Når mobilt arbejdsudstyr anvendes til løft af ikke-styrede byrder, skal der træffes foranstaltninger for at undgå, at udstyret kan vippe eller vælte samt, hvis det er relevant, at det kan forskubbe sig eller glide. Det skal kontrolleres, at disse foranstaltninger virker efter hensigten.

3.2.3. Hvis operatøren af arbejdsudstyr, der anvendes til løft af ikke-styrede byrder, ikke er i stand til, hverken direkte eller ved hjælp af hjæl-

peanordninger, der giver ham de fornødne informationer, at observere hele byrdens bevægelsesbane, skal han assisteres af en signalgivende person, og arbejdet skal tilrettelægges således, at man undgår kollisioner, der kan bringe arbejdstagerne i fare.

3.2.4. Arbejdet skal tilrettelægges således, at en arbejdstager under fuld sikkerhed kan fastgøre eller løsne en byrde ved håndkraft, idet den pågældende arbejdstager navnlig skal bevare den direkte eller indirekte kontrol over operationen.

3.2.5. Alle løfteoperationer skal planlægges korrekt, overvåges på passende måde og udføres med henblik på at beskytte arbejdstagernes sikkerhed.

Især hvis en byrde skal løftes samtidig af to eller flere enheder af arbejdsudstyr, der anvendes til løft af ikke-styrede byrder, skal der fastlægges og anvendes en arbejdsprocedure, således at der

sikres en hensigtsmæssig koordinering operatørerne imellem.

3.2.6. Hvis arbejdsudstyr, der anvendes til løft af ikke-styrede byrder, ikke kan holde fast på disse byrder ved helt eller delvist energisvigt, skal der træffes passende foranstaltninger for at hindre, at arbejdstagerne udsættes for risici som følge heraf.

Ophængte byrder skal hele tiden være under opsyn, medmindre adgangen til det farlige område er spærret, og byrden er ophængt og fastholdt på fuldt betryggende måde.

3.2.7. Udendørs brug af arbejdsudstyr, der anvendes til løft af ikke-styrede byrder, skal afbrydes med det samme, hvis de meteorologiske forhold bliver så dårlige, at det går ud over funktionssikkerheden, og arbejdstagerne således udsættes for risici. Der skal træffes passende beskyttelsesforanstaltninger, især til sikring af arbejdsudstyret mod væltning, for at forhindre, at arbejdstagerne udsættes for risici.«

⁹⁾ EFT nr. C114 af 30.4.1988, s. 3, EFT nr. C106 af 26.4.1989, s. 13, og EFT nr. C287 af 15.11.1989, s. 12.

¹⁰⁾ EFT nr. C326 af 19.12.1988, s. 132, og EFT nr. C256 af 9.10.1989, s. 65.

¹¹⁾ EFT nr. C318 af 12.12.1988, s. 26.

¹²⁾ EFT nr. C28 af 3.2.1988, s. 3.

¹³⁾ EFT nr. C28 af 3.2.1988, s. 1.

¹⁴⁾ EFT nr. L 183 af 29.6.1989, s. 1.

¹⁵⁾ EFT nr. L 109 af 26.4.1983, s. 8.

¹⁶⁾ EFT nr. L 185 af 9.7.1974, s. 15.

¹⁷⁾ EFT nr. C 104 af 12.4.1994, s. 4, og EFT nr. C 246 af 22.9.1995, s. 3.

¹⁸⁾ EFT nr. C397 af 31.12.1994, s. 13.

¹⁹⁾ Europa-Parlamentets udtalelse af 17. februar 1995 (EFT nr. C 56 af 6.3.1995, s. 175), Rådets fælles holdning af 24. juli 1995 (EFT nr. C 281 af 25.10.1995, s. 41) og Europa-Parlamentets afgørelse af 17. november 1995 (EFT nr. C 323 af 4.12.1995).

**RÅDETS DIREKTIV
af 29. maj 1990
om minimumsforskrifter for sikkerhed og sundhed i forbindelse med manuel håndtering af
byrder, som kan medføre risiko for især ryg- og lændeskader hos arbejdstagerne (fjerde
særdirektiv i henhold til artikel 16, stk. 1, i direktiv 89/391/EØF)**

(90/269/EØF)

RÅDET FOR DE EUROPÆISKE
FÆLLESSKABER HAR –

under henvisning til Traktaten om Oprettelse af
Det Europæiske Økonomiske Fællesskab, særlig
artikel 118 A,

under henvisning til forslag fra Kommissionen
udarbejdet efter høring af Det Rådgivende Ud-
valg for Sikkerhed, Hygiejne og Sundhedsbe-
skyttelse på Arbejdspladsen,²⁰⁾

i samarbejde med Europa-Parlamentet,²¹⁾

under henvisning til udtalelse fra Det Økonomi-
ske og Sociale Udvalg,²²⁾ og

ud fra følgende betragtninger:

I henhold til Traktatens artikel 118 A vedtager
Rådet ved udstedelse af direktiver minimums-
forskrifter med henblik på at forbedre navnlig ar-
bejdsmiljøet for at sikre et højere niveau for be-
skyttelse af arbejdstagernes sikkerhed og sund-
hed;

i henhold til denne artikel skal det i disse direk-
tiver undgås, at der pålægges administrative, fi-
nansielle og retlige byrder af en sådan art, at de
hæmmer oprettelse og udvikling af små og mel-
lemstore virksomheder;

Kommissionens meddelelse om dens program
for sikkerhed, hygiejne og sundhed på
arbejdspladsen²³⁾ omhandler vedtagelse af direk-
tiver med det formål at varetage arbejdstagernes
sikkerhed og sundhed;

Rådet har i sin resolution af 21. december 1987
om sikkerhed, hygiejne og sundhed på
arbejdspladsen²⁴⁾ taget til efterretning, at Kom-
missionen i nær fremtid agter at forelægge det et
direktiv om beskyttelse mod risici i forbindelse
med manuel transport af tunge byrder;

overholdelse af de minimumsforskrifter, der kan
garantere et højere niveau for sikkerhed og sund-
hed på arbejdsstedet, er bydende nødvendig for
varetagelsen af arbejdstagernes sikkerhed og
sundhed;

dette direktiv er et særdirektiv i henhold til arti-
kel 16, stk. 1, i Rådets direktiv 89/391/EØF af
12. juni 1989 om iværksættelse af foranstaltning-
er til forbedring af arbejdstagernes sikkerhed
og sundhed under arbejdet (6); bestemmelserne i
nævnte direktiv finder derfor i fuld udstrækning
anvendelse på spørgsmål vedrørende manuel
håndtering af byrder, som kan medføre risiko for
især ryg- og lændeskader hos arbejdstagerne,
dog med forbehold af strengere og/eller mere
specifikke bestemmelser i nærværende direktiv;

dette direktiv udgør et konkret led i gennemfø-
relsen af den sociale dimension inden for det in-
dre marked;

i henhold til afgørelse 74/325/EØF (7) skal
Kommissionen høre Det Rådgivende Udvalg for
Sikkerhed, Hygiejne og Sundhedsbeskyttelse på
Arbejdspladsen med henblik på udarbejdelsen af
forslag på dette område –

UDSTEDT FØLGENDE DIREKTIV:

AFSNIT I

ALMINDELIGE BESTEMELSER

Artikel 1

Formål

1. Ved dette direktiv, som er fjerde særdirektiv
i henhold til artikel 16, stk. 1, i direktiv 89/391/
EØF, fastsættes der minimumsforskrifter for sik-
kerhed og sundhed i forbindelse med manuel
håndtering af byrder, som kan medføre risiko for
især ryg- og lændeskader hos arbejdstagerne.

2. Bestemmelserne i direktiv 89/391/EØF finder i fuld udstrækning anvendelse på hele det i stk. 1 nævnte område, dog med forbehold af strengere og/eller mere specifikke bestemmelser i nærværende direktiv.

Artikel 2

Definition

I dette direktiv forstås ved manuel håndtering af byrder enhver flytning eller støtte af en byrde udført af én eller flere arbejdstagere, som på grund af byrdens beskaffenhed eller gunstige ergonomiske betingelser kan medføre risiko for især ryg- og lændeskader hos arbejdstagerne, når byrden løftes, sænkes, skubbes, trækkes, bæres eller flyttes.

AFSNIT II

ARBEJDSGIVERNES FORPLIGTELSE

Artikel 3

Almindelig bestemmelse

1. Arbejdsgiveren skal tilrettelægge arbejdet eller anvende hjælpemidler, herunder navnlig mekanisk udstyr, på en sådan måde, at det undgås, at arbejdstageren skal håndtere byrder manuelt.

2. Hvis manuel håndtering af byrder ikke kan undgås, skal arbejdsgiveren planlægge og tilrettelægge arbejdet på hensigtsmæssig måde, anvende egnede hjælpemidler eller stille sådanne til rådighed for arbejdstagerne for at mindske risikoen ved den manuelle håndtering af byrderne, jf. bilag I.

Artikel 4

Indretning af arbejdspladsen

I alle de tilfælde, hvor arbejdstagerens manuelle håndtering af byrder ikke kan undgås, skal arbejdsgiveren indrette arbejdspladsen således, at håndteringen foregår så sikkert og sundt som muligt, og

a) foretage en vurdering af de sikkerhedsmæssige og sundhedsmæssige aspekter af den pågældende type arbejde under hensyntagen til navnlig byrdens beskaffenhed, jf. bilag I;

vurderingen foretages om muligt, inden arbejdet påbegyndes

b) sørge for at undgå eller mindske risikoen for især ryg- og lændeskader hos arbejdstageren ved at træffe passende foranstaltninger under hensyntagen til navnlig arbejdsmiljøets beskaffenhed og de krav, som arbejdsopgaven stiller, jf. bilag I.

Artikel 5

Hensyntagen til bilag II

Ved gennemførelsen af artikel 6, stk. 3, litra b), og artikel 14 og 15 i direktiv 89/391/EØF skal der tages hensyn til bilag II.

Artikel 6

Underretning og oplæring af arbejdstagerne

1. Arbejdstagerne og/eller deres repræsentanter skal, jf. dog artikel 10 i direktiv 89/391/EØF, underrettes om alle de foranstaltninger, der skal iværksættes i henhold til nærværende direktiv med hensyn til beskyttelse af sikkerhed og sundhed.

Arbejdsgiverne skal sørge for, at arbejdstagerne og/eller deres repræsentanter modtager generelle anvisninger samt i de tilfælde, hvor det er muligt, nøjagtige oplysninger om:

- en byrdes vægt
- tyngdepunktet eller den tungeste side, når indholdet af en pakke er forskudt i forhold til midten.

2. Arbejdsgiverne skal, jf. dog artikel 12 i direktiv 89/391/EØF, sørge for, at arbejdstagerne desuden får en passende oplæring i og nøjagtige oplysninger om den korrekte håndtering af byrder og om de risici, som de udsætter sig for, specielt når disse arbejdsopgaver ikke udføres teknisk korrekt, jf. bilag I og II.

Artikel 7

Høring af arbejdstagerne samt disses deltagelse

Høring og deltagelse af arbejdstagerne og/eller deres repræsentanter finder sted i overensstemmelse med artikel 11 i direktiv 89/391/EØF i forbindelse med de spørgsmål, der er omfattet af nærværende direktiv og de hertil knyttede bilag.

AFSNIT III

BILAG I²⁵⁾/NREF/SN525/25/

DIVERSE BESTEMMELSER

Artikel 8

Tilpasning af bilagene

Rent tekniske tilpasninger af bilag I og II som følge af tekniske fremskridt, udviklingen inden for internationale bestemmelser og specifikationer samt indvundne erfaringer vedrørende manuel håndtering af byrder vedtages efter fremgangsmåden i artikel 17 i direktiv 89/391/EØF.

Artikel 9

Afsluttende bestemmelser

1. Medlemsstaterne sætter de nødvendige love og administrative bestemmelser i kraft for at efterkomme dette direktiv senest den 31. december 1992.

De underretter straks Kommissionen herom.

2. Medlemsstaterne meddeler Kommissionen teksten til de nationale retsfor skrifter, som de allerede har udstedt eller udsteder på det område, der er omfattet af dette direktiv.

3. Medlemsstaterne forelægger hvert fjerde år Kommissionen en rapport om den praktiske gennemførelse af bestemmelserne i dette direktiv med anførelse af de af arbejdsmarkedets parter fremførte synspunkter.

Kommissionen giver Europa-Parlamentet, Rådet, Det Økonomiske og Sociale Udvalg og Det Rådgivende Udvalg for Sikkerhed, Hygiejne og Sundhedsbeskyttelse på Arbejdspladsen underretning herom.

4. Kommissionen forelægger regelmæssigt Europa-Parlamentet, Rådet og Det Økonomiske og Sociale Udvalg en rapport om gennemførelsen af dette direktiv under hensyntagen til stk. 1, 2 og 3.

Artikel 10

Dette direktiv er rettet til medlemsstaterne
Udfærdiget i Bruxelles, den 29. maj 1990.

På Rådets vegne

B. AHERN

Formand

REFERENCEELEMENTER

(Artikel 3, stk. 2, artikel 4, litra a) og b), samt artikel 6, stk. 2)

1. Byrdens beskaffenhed

Manuel håndtering af en byrde kan medføre risiko for især ryg- og lændeskader, hvis byrden

- er for tung eller for stor
- er uhåndterlig eller vanskelig at få fat på
- er i ustabil balance eller har et indhold, der kan forskubbe sig
- er placeret på en sådan måde, at den skal holdes eller håndteres i en vis afstand fra kroppen, eller med bøjet eller drejet krop
- på grund af sin form og/eller sin beskaffenhed vil kunne påføre arbejdstageren kvæstelser, navnlig hvis han rammes af den.

2. Den krævede fysiske anstrengelse

En fysisk anstrengelse kan indebære risiko for især ryg- og lændeskader, hvis den

- er for stor
- kun kan foregå ved, at kroppen drejes
- kan medføre, at byrden pludselig bevæger sig
- foregår med kroppen i en ustabil position.

3. Arbejds miljøet

Arbejds miljøet kan øge risikoen for især ryg- og lændeskader, hvis

- arbejdet udføres på et sted, hvor der ikke er tilstrækkelig plads, navnlig i højden
- gulvet er ujævnt, hvorfor der er fare for at snuble, eller er af en sådan art, at arbejdstagerens fodtøj glider på det
- arbejdsstedets indretning eller arbejds miljøet forhindrer håndtering af byrder i en højde, der er sikkerhedsmæssigt og sundhedsmæssigt forsvarlig, eller under indtagelse af en god arbejdsstilling
- gulv eller underlag er niveauforskudt, hvilket indebærer, at byrden må håndteres i forskellige højder
- gulv eller støttepunkt er ustabilt
- temperaturen, fugtigheden eller ventilationen er uhensigtsmæssig.

4. Arbejdsopgaven

BILAG II²⁶⁾/NREF/SN526/26/

Arbejdsopgaven kan indebære risiko for især ryg- og lændeskader, hvis den medfører et eller flere af følgende forhold:

- for hyppig eller for langvarig belastning af især ryggen
- utilstrækkelige perioder til fysiologisk hvile eller restitution
- løftning, sænkning eller transport over for store afstande
- et arbejdstempo, der pålægges arbejdstageren af en arbejdsproces, han ikke selv kan variere.

INDIVIDUELLE RISIKOFAKTORER

(Artikel 5 og artikel 6, stk. 2)

Arbejdstageren kan udsættes for risiko, hvis han/hun

- er fysisk uegnet til at udføre arbejdsopgaven
- er iført uhensigtsmæssigt tøj, fodtøj eller andre personlige effekter
- ikke har tilstrækkelig eller relevant viden eller uddannelse.

²⁰⁾ EFT nr. C117 af 4.5.1988, s. 8.

²¹⁾ EFT nr. C326 af 19.12.1988, s. 137, og EFT nr. C 96 af 17.4.1990, s. 82.

²²⁾ EFT nr. C 318 af 12.12.1988, s. 37.

²³⁾ EFT nr. C 28 af 3.2.1988, s. 3.

²⁴⁾ EFT nr. C 28 af 3.2.1988, s. 1.

²⁵⁾ Med henblik på en multifaktoriel analyse kan der tages hensyn til de forskellige elementer i bilag I og II samtidig

²⁶⁾ Med henblik på en multifaktoriel analyse kan der tages hensyn til de forskellige elementer i bilag I og II samtidig.

**RÅDETS DIREKTIV
af 25. juni 1991
om supplerings af foranstaltningerne til forbedring af sikkerheden og sundheden på
arbejdsstedet for arbejdstagere, der har et tidsbegrænset ansættelsesforhold eller et
vikaransættelsesforhold**

(91/383/EØF)

RÅDET FOR DE EUROPÆISKE
FÆLLESSKABER HAR –

under henvisning til Traktaten om Oprettelse af Det Europæiske Økonomiske Fællesskab, særlig artikel 118 A,

under henvisning til forslag fra Kommissionen,²⁷⁾

samarbejde med Europa-Parlamentet,²⁸⁾

under henvisning til udtalelse fra Det Økonomiske og Sociale Udvalg,²⁹⁾ og

ud fra følgende betragtninger:

Efter artikel 118 A i Traktaten skal Rådet ved udstedelse af direktiver vedtage minimumsforordninger med henblik på at forbedre navnlig arbejdsmiljøet for at beskytte arbejdstagernes sikkerhed og sundhed;

ifølge nævnte artikel skal det i direktiverne undgås, at der pålægges administrative, finansielle og retlige byrder af en sådan art, at de hæmmer oprettelse og udvikling af små og mellemstore virksomheder;

anvendelsen af arbejdsformer såsom tidsbegrænset arbejde og vikararbejde er tiltaget betydeligt;

det fremgår af foretagne undersøgelser, at arbejdstagere, der har et tidsbegrænset ansættelsesforhold eller et vikaransættelsesforhold, i visse sektorer almindeligvis er udsat for en større risiko for arbejdsulykker og erhvervssygdomme end de øvrige arbejdstagere;

denne øgede risiko, som findes i visse sektorer, er til dels forbundet med visse særlige former for integration i virksomheden; risikoen kan nedsæt-

tes ved passende underretning og oplæring straks ved ansættelsesforholdets start;

direktiverne vedrørende sikkerhed og sundhed på arbejdsstedet, navnlig Rådets direktiv 89/391/EØF af 12. juni 1989 om iværksættelse af foranstaltninger til forbedring af arbejdstagernes sikkerhed og sundhed under arbejdet,³⁰⁾ indeholder bestemmelser, som har til formål at forbedre sikkerheden og sundheden for arbejdstagerne i almindelighed;

den særlige situation, som arbejdstagere med et tidsbegrænset ansættelsesforhold eller et vikaransættelsesforhold befinder sig i, samt de særlige risici, de udsættes for i visse sektorer, gør det nødvendigt at fastsætte særlige supplerende bestemmelser, navnlig for så vidt angår underretning og oplæring af samt lægetilsyn med de pågældende arbejdstagere;

dette direktiv udgør et konkret bidrag til virkeliggørelsen af det indre markeds sociale dimension -

UDSTEDT FØLGENDE DIREKTIV:

KAPITEL I

ANVENDELSESOMRÅDE OG FORMÅL

Artikel 1

Anvendelsesområde

Dette direktiv finder anvendelse på:

- 1) ansættelsesforhold, der er reguleret af en tidsbegrænset arbejdskontrakt, indgået direkte mellem arbejdsgiver og arbejdstager, hvor kontraktens udløb er bestemt af objektive faktorer såsom: en nøjagtigt angivet ophørsdato, udførelse af en bestemt opgave eller en bestemt begivenheds indtræden

- 2) vikarsættelsesforhold mellem et vikarbureau, som er arbejdsgiveren, og arbejdstageren, som stilles til rådighed for at arbejde for og under kontrol af en brugervirksomhed og/eller -institution.

Artikel 2

Formål

1. Formålet med dette direktiv er at sikre, at arbejdstagere, der har et ansættelsesforhold som omhandlet i artikel 1, for så vidt angår sikkerhed og sundhed på arbejdsstedet er sikret samme beskyttelsesniveau som det, der gælder for de øvrige arbejdstagere i den pågældende brugervirksomhed og/eller -institution.

2. Et ansættelsesforhold som omhandlet i artikel 1 kan ikke begrunde forskelsbehandling med hensyn til arbejdsforhold, for så vidt som det drejer sig om beskyttelse af sikkerheden og sundheden på arbejdsstedet, særlig adgangen til personlige værnemidler.

3. Såvel direktiv 89/391/EØF som de særdirrektiver, der udstedes i medfør af artikel 16, stk. 1, i direktiv 89/391/EØF, gælder fuldt ud for arbejdstagere med de i artikel 1 nævnte ansættelsesforhold, dog med forbehold af mere bindende og/eller mere specifikke bestemmelser i nærværende direktiv.

KAPITEL II

ALMINDELIGE BESTEMMELSER

Artikel 3

Underretning af arbejdstagerne

Med forbehold af artikel 10 i direktiv 89/391/EØF træffer medlemsstaterne de nødvendige foranstaltninger for:

- 1) at arbejdstagere, der har et ansættelsesforhold som omhandlet i artikel 1, forud for arbejdets begyndelse af brugervirksomheden og/eller -institutionen underrettes om de risici, de udsættes for
- 2) at det i denne underretning:
 - navnlig oplyses, om det er nødvendigt med særlige faglige kvalifikationer eller færdigheder eller med specielt lægetilsyn som defineret i den nationale lovgivning, og at det
 - præciseres, om arbejdet eventuelt indebæ-

rer større risici af særlig karakter som defineret i den nationale lovgivning.

Artikel 4

Oplæring af arbejdstagerne

Med forbehold af artikel 12 i direktiv 89/391/EØF træffer medlemsstaterne de nødvendige foranstaltninger for, at arbejdstagerne i de artikel 3 omhandlede tilfælde får en tilstrækkelig og passende oplæring svarende til arbejdets særlige kendetegn under hensyntagen til deres kvalifikationer og erfaring.

Artikel 5

Arbejdsopgaver og lægetilsyn

1. Medlemsstaterne kan forbyde, at arbejdstagere, der har et ansættelsesforhold som omhandlet i artikel 1, sættes til at udføre visse former for arbejde, der er særlig farlige for disse arbejdstageres sikkerhed og sundhed som defineret i den nationale lovgivning, og navnlig visse former for arbejde, som kræver specielt lægetilsyn som defineret i den nationale lovgivning.

2. Når medlemsstaterne ikke benytter sig af den i stk. 1 nævnte mulighed, træffer de med forbehold af artikel 14 i direktiv 89/391/EØF de nødvendige foranstaltninger for, at arbejdstagere, der har et ansættelsesforhold som omhandlet i artikel 1, og som sættes til at udføre arbejde, der kræver specielt lægetilsyn som defineret i den nationale lovgivning, underkastes et passende specielt lægetilsyn.

3. Medlemsstaterne kan vedtage, at det specielle lægetilsyn, der er omhandlet i stk. 2, fortsætter efter, at den pågældende arbejdstagers ansættelsesforhold er ophørt.

Artikel 6

Beskyttelses- og forebyggelsestjenester

Medlemsstaterne træffer de nødvendige foranstaltninger for, at de arbejdstagere, serviceorganer eller personer, der i overensstemmelse med artikel 7 i direktiv 89/391/EØF er udpeget til at varetage aktiviteterne til beskyttelse og til forebyggelse af erhvervsbetingede risici, i nødvendigt omfang får meddelelse om anvendelse af arbejdstagere, der har et ansættelsesforhold som omhandlet i artikel 1, således at de udpegede ar-

bejdstagere, serviceorganer eller personer på passende måde kan varetage deres beskyttelses- og forebyggelsesaktiviteter for alle arbejdstagerne i virksomheden og/eller institutionen.

KAPITEL III

SÆRLIGE BESTEMMELSER

Artikel 7

Vikaransættelsesforhold: oplysninger

Med forbehold af artikel 3 træffer medlemsstaterne de nødvendige foranstaltninger for:

- 1) at brugervirksomheden og/eller -institutionen inden tilrådgivningsstillelsen af en arbejdstager, der har et ansættelsesforhold som omhandlet i artikel 1, nr. 2), bl.a. giver vikarbureauet oplysninger om det krævede faglige niveau og om det pågældende arbejdes særlige kendetegn
- 2) at vikarbureauet gør de berørte arbejdstagere bekendt med alle disse enkeltheder.

Medlemsstaterne kan bestemme, at de oplysninger, som brugervirksomheden og/eller institutionen skal give vikarbureauet i henhold til stk. 1, nr. 1), skal anføres i en kontrakt om tilrådgivningsstillelse.

Artikel 8

Vikaransættelsesforhold: ansvar

Medlemsstaterne træffer de nødvendige foranstaltninger for:

- 1) at brugervirksomheden og/eller -institutionen, så længe det pågældende arbejde varer, er ansvarlig(e) for arbejdsforholdene, uden at dette indskrænker vikarbureauets ansvar som fastsat i den nationale lovgivning
- 2) at der ved gennemførelsen af nr. 1) ved »arbejdsforhold« udelukkende forstås forhold, som har forbindelse med sikkerheden, hygiejnen og sundheden på arbejdsstedet.

KAPITEL IV

FORSKELLIGE BESTEMMELSER

Artikel 9

Gunstigere bestemmelser

Dette direktiv griber ikke ind i nuværende eller

fremtidige nationale bestemmelser og fællesskabsbestemmelser, som er gunstigere med hensyn til beskyttelse af sikkerheden og sundheden på arbejdsstedet for arbejdstagere, der har et ansættelsesforhold som omhandlet i artikel 1.

Artikel 10

Afsluttende bestemmelser

1. Medlemsstaterne sætter de nødvendige love og administrative bestemmelser i kraft for at efterkomme dette direktiv senest den 31. december 1992. De underretter straks Kommissionen herom.

Når medlemsstaterne vedtager disse love og administrative bestemmelser, skal de indeholde en henvisning til dette direktiv, eller de skal ved offentliggørelsen ledsages af en sådan henvisning. De nærmere regler for denne henvisning fastsættes af medlemsstaterne.

2. Medlemsstaterne meddeler Kommissionen teksten til de nationale retsfor skrifter, som de allerede har udstedt eller udsteder på det område, der er omfattet af dette direktiv.

3. Medlemsstaterne forelægger hvert femte år Kommissionen en rapport om den praktiske gennemførelse af bestemmelserne i dette direktiv med anførelse af de af arbejdsmarkedets parter fremførte synspunkter.

Kommissionen giver Europa-Parlamentet, Rådet, Det Økonomiske og Sociale Udvalg samt Det Rådgivende Udvalg for Sikkerhed, Hygiejne og Sundhedsbeskyttelse på Arbejdspladsen underretning herom.

4. Kommissionen forelægger regelmæssigt Europa-Parlamentet, Rådet og Det Økonomiske og Sociale Udvalg en rapport om gennemførelsen af dette direktiv under hensyntagen til stk. 1, 2 og 3.

Artikel 11

Dette direktiv er rettet til medlemsstaterne.

Udfærdiget i Luxembourg, den 25. juni 1991.

På Rådets vegne

J.-C. JUNCKER

Formand

²⁷⁾ EFT nr. C 224 af 8.9.1990, s. 4.

²⁸⁾ Udtalelse afgivet den 20. november 1990 (endnu ikke offentliggjort i Tidende og EFT nr. C 158 af 17.6.1991.

²⁹⁾ EFT nr. C 332 af 31.12.1990, s. 167.

³⁰⁾ EFT nr. L 183 sg 29.6.1989, s. 1.

RÅDETS DIREKTIV 92/85/EØF
af 19. oktober 1992
om iværksættelse af foranstaltninger til forbedring af sikkerheden og sundheden under
arbejdet for arbejdstagere, som er gravide, som lige har født, eller som ammer (tiende
særdirektiv i henhold til artikel 16, stk. 1, i direktiv 98/391/EØF)

RÅDET FOR DE EUROPÆISKE
FÆLLESSKABER HAR -

under henvisning til Traktaten om Oprettelse af
Det Europæiske Økonomiske Fællesskab, særlig
artikel 118 A,

under henvisning til forslag fra Kommissionen,
udarbejdet efter høring af Det Rådgivende Ud-
valg for Sikkerhed, Hygiejne og Sundhedsbe-
skyttelse på Arbejdspladsen,³¹⁾

i samarbejde med Europa-Parlamentet,³²⁾

under henvisning til udtalelse fra Det Økonomi-
ske og Sociale Udvalg,³³⁾ og

ud fra følgende betragtninger:

Ifølge Traktatens artikel 118 A vedtager Rådet
ved udstedelse af direktiver minimumsforskrif-
ter med henblik på at forbedre navnlig arbejds-
miljøet for at beskytte arbejdstagernes sikkerhed
og sundhed;

dette direktiv kan ikke danne grundlag for en
eventuel forringelse af det beskyttelsesniveau,
som allerede findes i de enkelte medlemsstater,
idet medlemsstaterne i henhold til Traktaten for-
pligter sig til at fremme forbedring af de eksiste-
rende vilkår på dette område og sætter sig som
mål at harmonisere disse vilkår på et stadigt sti-
gende niveau;

i henhold til Traktatens artikel 118 A undgås det
i disse direktiver, at der pålægges administrative,
finansielle og retlige byrder af en sådan art, at de
hæmmer oprettelse og udvikling af små og mel-
lemstore virksomheder;

i henhold til afgørelse 74/325/EØF,³⁴⁾ senest æn-
dret ved akten vedrørende Spaniens og Portugals
tiltrædelse, skal Kommissionen høre Det Rådgiv-
ende Udvalg for Sikkerhed, Hygiejne og Sund-
hedsbeskyttelse på Arbejdspladsen i forbindelse
med udarbejdelse af forslag på dette område;

stats- og regeringscheferne for elleve medlems-
stater vedtog under Det Europæiske Råds sam-
ling den 9. december 1989 i Strasbourg fælles-
skabspagten om arbejdstagernes grundlæggende
arbejdsmarkedsmæssige og sociale rettigheder, i
hvis punkt 19 det hedder:

»Enhver arbejdstager skal på arbejdspladsen
have tilfredsstillende vilkår for så vidt angår
beskyttelse af sikkerheden og sundheden.
Der skal træffes passende foranstaltninger
med henblik på en fortsat harmonisering af
vilkårene inden for dette område på et stadigt
stigende niveau«;

Kommissionen har i sit handlingsprogram til
gennemførelsen af fællesskabspagten om ar-
bejdstagernes grundlæggende arbejdsmarkedsmæs-
sige og sociale rettigheder bl.a. som mål, at
Rådet vedtager et direktiv om beskyttelse af gra-
vide kvinder under arbejdet;

ifølge artikel 15 i Rådets direktiv 89/391/EØF af
12. juni 1989 om iværksættelse af foranstaltning-
er til forbedring af arbejdstagernes sikkerhed
og sundhed under arbejdet³⁵⁾ skal særligt følsomme
risikogrupper beskyttes mod farer, som for
dem er særligt alvorlige;

arbejdstagere, som er gravide, som lige har født,
eller som ammer, må i mange henseender betrag-
tes som en særlig risikogruppe, og der må træffes
foranstaltninger til beskyttelse af deres sikker-
hed og sundhed;

foranstaltninger til beskyttelse af sikkerheden og
sundheden for arbejdstagere, som er gravide,
som ammer, eller som lige har født, må ikke føre
til forringelse af kvindernes stilling på arbejds-
markedet, og må ikke berøre bestemmelserne i
direktiverne om ligebehandling af mænd og
kvinder;

visse typer arbejdsopgaver kan indebære en sær-
lig risiko for, at arbejdstagere, som er gravide,

som lige har født, eller som ammer, udsættes for farlige agenser, arbejdsprocesser eller arbejdsforhold, og disse risici skal derfor vurderes, og resultatet af denne vurdering meddeles arbejdstagerne og/eller deres repræsentanter;

viser denne vurdering, at der er en risiko for arbejdstagerens sikkerhed eller sundhed, skal der træffes foranstaltninger til beskyttelse af arbejdstageren;

gravide og ammende arbejdstagere bør ikke udføre et arbejde, når en vurdering har vist, at det indebærer risiko for udsættelse for visse særligt farlige agenser eller arbejdsforhold, og sikkerheden eller sundheden bringes i fare;

der bør fastsættes bestemmelser om, at arbejdstagere, som er gravide, som lige har født, eller som ammer, ikke skal udføre natarbejde, når dette er nødvendigt af hensyn til deres sikkerhed eller sundhed;

sårbarheden hos arbejdstagere, som er gravide, som lige har født, eller som ammer, nødvendigvis en ret til barselsorlov i mindst 14 sammenhængende uger fordelt før og/eller efter fødslen og en obligatorisk barselsorlov på mindst to uger fordelt før og/eller efter fødslen;

risikoen for, at arbejdstagere, som er gravide, som lige har født, eller som ammer, afskediges på grund af deres tilstand, kan skade deres fysiske og psykiske tilstand, og der bør derfor vedtages et forbud mod afskedigelse;

foranstaltningerne til tilrettelæggelse af arbejdet med henblik på beskyttelse af sundheden for arbejdstagere, som er gravide, som lige har født, eller som ammer, vil være virkningsløse, hvis de ikke knyttes sammen med bevarelse af rettighederne i henhold til arbejdsaftalen, herunder bevarelse af lønnen og/eller oppebærelse af en passende ydelse;

bestemmelserne om barselsorlov vil ligeledes være virkningsløse, hvis de ikke knyttes sammen med bevarelse af rettighederne i henhold til arbejdsaftalen og bevarelse af lønnen og/eller oppebærelse af en passende ydelse;

udtrykket passende ydelse skal i tilfælde af barselsorlov betragtes som et teknisk udgangspunkt med henblik på at fastsætte det laveste beskyttelsesniveau og må under ingen omstændigheder

fortolkes, som om graviditet sidestilles med sygdom -

UDSTEDT FØLGENDE DIREKTIV:

AFSNIT I

FORMÅL OG DEFINITIONER

Artikel 1

Formål

1. Dette direktiv, som er tiende særdirektiv i henhold til artikel 16, stk. 1, i direktiv 89/391/EØF, har til formål at iværksætte foranstaltninger til forbedring af sikkerheden og sundheden under arbejdet for arbejdstagere, som er gravide, som lige har født, eller som ammer.

2. Bestemmelserne i direktiv 89/391/EØF finder med undtagelse af artikel 2, stk. 2, i fuld udstrækning anvendelse på hele det i stk. 1 nævnte område, dog med forbehold af strengere og/eller mere specifikke bestemmelser i nærværende direktiv.

3. Dette direktiv må ikke føre til en forringelse af det beskyttelsesniveau, som arbejdstagere, som er gravide, som lige har født, eller som ammer, havde i hver medlemsstat på datoen for direktivets vedtagelse.

Artikel 2

Definitioner

I dette direktiv forstås ved:

- a) *gravid arbejdstager*: enhver arbejdstager, som er gravid, og som underretter arbejdsgiveren om sin tilstand i overensstemmelse med national lovgivning og/eller praksis
- b) *arbejdstager, som lige har født*: enhver arbejdstager, som lige har født som defineret efter national lovgivning og/eller praksis, og som underretter arbejdsgiveren om sin tilstand i overensstemmelse med denne lovgivning og/eller praksis
- c) *ammende arbejdstager*: enhver arbejdstager, som ammer som defineret i national lovgivning og/eller praksis, og som underretter arbejdsgiveren om sin tilstand i overensstemmelse med denne lovgivning og/eller praksis.

AFSNIT II

ALMINDELIGE BESTEMMELSER

Artikel 3

Retningslinjer

1. Kommissionen fastlægger i samråd med medlemsstaterne og bistået af Det Rådgivende Udvalg for Sikkerhed, Hygiejne og Sundhedsbeskyttelse på Arbejdspladsen retningslinjer for vurdering af de kemiske, fysiske og biologiske agenser samt de industrielle processer, der anses for at udgøre en fare for de i artikel 2 definerede arbejdstageres sikkerhed og sundhed.

Retningslinjerne i første afsnit skal også omfatte arbejdsbevægelser og -stillinger, psykisk og fysisk træthed og andre fysiske og psykiske belastninger i forbindelse med de i artikel 2 definerede arbejdstageres arbejdsopgaver.

2. De i stk. 1 nævnte retningslinjer skal være vejledende for den vurdering, der er omhandlet i artikel 4, stk. 1.

Med henblik herpå meddeler medlemsstaterne arbejdsgivere og arbejdstagere og/eller deres repræsentanter i de pågældende medlemsstater disse retningslinjer.

Artikel 4

Vurdering og underretning

1. For alle arbejdsopgaver, som kan indebære en specifik risiko for, at arbejdstagere udsættes for de agenser, arbejdsprocesser eller arbejdsforhold, som er opført på en ikke-udtømmende liste i bilag I, skal arbejdsgiveren eller de beskyttelses- og forebyggelsestjenester, som er omhandlet i artikel 7 i direktiv 89/391/EØF, vurdere arten, omfanget og varigheden af den belastning, arbejdstagere som defineret i artikel 2 udsættes for i den pågældende virksomhed og/eller institution, således at man kan:

- foretage en bedømmelse af alle risici for sikkerheden og sundheden samt alle virkninger for de i artikel 2 definerede arbejdstagere under graviditet eller amning
- afgøre, hvilke foranstaltninger der skal træffes.

2. Med forbehold af artikel 10 i direktiv 89/391/EØF skal arbejdstagere som defineret i artikel 2 og arbejdstagere, der kan tænkes at befinde sig i en af de i artikel 2 beskrevne situationer, og/

eller deres repræsentanter underrettes om resultaterne af den i stk. 1 nævnte vurdering og om alle foranstaltninger vedrørende sikkerhed og sundhed under arbejdet i den pågældende virksomhed og/eller institution.

Artikel 5

Konsekvenserne af resultaterne af vurderingen

1. Hvis den i artikel 4, stk. 1, omhandlede vurdering viser, at der er risiko for en i artikel 2 defineret arbejdstagers sikkerhed eller sundhed samt risiko for en negativ indvirkning på den pågældendes graviditet eller amning, træffer arbejdsgiveren, ved en midlertidig ændring af vedkommendes arbejdsforhold og/eller arbejdstid, de nødvendige foranstaltninger til at undgå, at den pågældende arbejdstager udsættes for denne risiko, jf. dog artikel 6 i direktiv 89/391/EØF.

2. Hvis en ændring af arbejdsforhold og/eller arbejdstid ikke er teknisk og/eller objektivt mulig eller ikke med rimelighed kan forlanges, træffer arbejdsgiveren de nødvendige foranstaltninger til at overføre den pågældende arbejdstager til andre arbejdsopgaver.

3. Hvis overførslen til andre arbejdsopgaver ikke er teknisk og/eller objektivt mulig eller ikke med rimelighed kan forlanges, fritages den pågældende arbejdstager i overensstemmelse med national lovgivning og/eller praksis for at arbejde, så længe dette er nødvendigt for at beskytte hendes sikkerhed eller sundhed.

4. Denne artikels bestemmelser gælder tilsvarende, når en arbejdstager, der udfører arbejde, som er forbudt i henhold til artikel 6, bliver gravid eller ammer og underretter arbejdsgiveren herom.

Artikel 6

Forbud mod udsættelse

Foruden de almindelige bestemmelser om beskyttelse af arbejdstagerne, herunder navnlig de bestemmelser, der vedrører grænseværdier for erhvervsmæssig udsættelse:

- 1) må gravide arbejdstagere som defineret i artikel 2, litra a), under ingen omstændigheder udføre arbejdsopgaver, hvis vurderingen har vist, at de pågældende arbejdsopgaver medfører risiko for udsættelse for de agenser el-

ler arbejdsforhold, der er opført i bilag II, afsnit A, og deres sikkerhed eller sundhed bringes i fare

- 2) må ammende arbejdstagere som defineret i artikel 2, litra c), under ingen omstændigheder udføre arbejdsopgaver, hvis vurderingen har vist, at de pågældende arbejdsopgaver medfører risiko for udsættelse for de agenser eller arbejdsforhold, der er opført i bilag II, afsnit B, og deres sikkerhed eller sundhed bringes i fare.

Artikel 7

Natarbejde

1. Medlemsstaterne træffer de nødvendige foranstaltninger til at sikre, at en arbejdstager som defineret i artikel 2 ikke skal udføre natarbejde under graviditeten eller i en periode efter fødslen, der fastsættes af den kompetente nationale sikkerheds- og sundhedsmyndighed, når der efter medlemsstaternes regler fremlægges en lægeerklæring om, at dette er nødvendigt af hensyn til den pågældende arbejdstagers sikkerhed eller sundhed.

2. De i stk. 1 omhandlede foranstaltninger skal i overensstemmelse med national lovgivning og/eller praksis omfatte muligheden for:

- a) overgang til dagarbejde, eller
- b) fritagelse for arbejde eller forlængelse af barselsorloven, når overgang til dagarbejde ikke er teknisk og/eller objektivt muligt eller ikke med rimelighed kan forlanges.

Artikel 8

Barselsorlov

1. Medlemsstaterne træffer de nødvendige foranstaltninger til at sikre arbejdstagere som defineret i artikel 2 barselsorlov i mindst 14 sammenhængende uger fordelt før og/eller efter fødslen i overensstemmelse med national lovgivning og/eller praksis.

2. Den i stk. 1 nævnte barselsorlov skal omfatte en obligatorisk barselsorlov på mindst to uger fordelt før og/eller efter fødslen i overensstemmelse med national lovgivning og/eller praksis.

Artikel 9

Ret til fravær fra arbejdet i forbindelse med graviditetsundersøgelser

Medlemsstaterne træffer de nødvendige foranstaltninger til at sikre, at gravide arbejdstagere som defineret i artikel 2, litra a), i overensstemmelse med national lovgivning og/eller praksis har ret til betalt fravær fra arbejdet i forbindelse med graviditetsundersøgelser, når disse undersøgelser skal finde sted i arbejdstiden.

Artikel 10

Forbud mod afskedigelse

For at sikre, at arbejdstagere som defineret i artikel 2 kan udøve den ret til beskyttelse af sikkerhed og sundhed, som er anerkendt i nærværende artikel, fastsættes følgende:

- 1) Medlemsstaterne træffer de nødvendige foranstaltninger til at forbyde afskedigelse af arbejdstagere som defineret i artikel 2 i perioden fra graviditetens indtræden til udløbet af den i artikel 8, stk. 1, fastsatte barselsorlov, undtagen i særlige tilfælde, som ikke har forbindelse med deres tilstand, hvor afskedigelse er tilladt efter national lovgivning og/eller praksis, eventuelt med den kompetente myndigheds samtykke.
- 2) Når en arbejdstager som defineret i artikel 2 afskediges i den periode, der er nævnt i stk. 1, skal arbejdsgiveren skriftligt give en berettiget begrundelse af afskedigelsen.
- 3) Medlemsstaterne træffer de nødvendige foranstaltninger til at beskytte arbejdstageren som defineret i artikel 2 mod følgerne af en afskedigelse, som ville være ulovlig efter nr. 1.

Artikel 11

Rettigheder i forbindelse med arbejdsaftalen

For at sikre, at en arbejdstager som defineret i artikel 2 kan udøve den ret til beskyttelse af sikkerhed og sundhed, der er anerkendt i nærværende artikel, fastsættes følgende:

- 1) I de tilfælde, der er omhandlet i artikel 5, 6 og 7, skal de i artikel 2 definerede arbejdstageres rettigheder i forbindelse med arbejdsaftalen, herunder bevarelse af deres løn og/eller oppebærelse af en passende ydelse, sik-

- res i overensstemmelse med national lovgivning og/eller praksis.
- 2) I det tilfælde, der er omhandlet i artikel 8:
 - a) skal de i artikel 2 definerede arbejdstageres rettigheder i forbindelse med arbejdsaftalen, bortset fra de i litra b) nedenfor nævnte, sikres
 - b) skal bevarelse af lønnen og/eller oppebærelse af en passende ydelse sikres de i artikel 2 definerede arbejdstagere.
 - 3) Den ydelse, der er omhandlet i nr. 2), litra b), anses for passende, når den sikrer en indtægt, der mindst svarer til den, som den pågældende arbejdstager ville få under sygeorlov, eventuelt inden for et loft fastsat i henhold til den nationale lovgivning.
 - 4) Medlemsstaterne kan gøre retten til den løn eller ydelse, der er omhandlet i nr. 1) og nr. 2), litra b), betinget af, at arbejdstageren opfylder betingelserne for en sådan ret i henhold til den nationale lovgivning.

Det må under ingen omstændigheder kræves, at den pågældende skal have arbejdet mere end tolv måneder umiddelbart inden det for forventede fødselstidspunkt.

Artikel 12

Forsvar af rettigheder

Medlemsstaterne indfører i deres nationale retsorden de nødvendige bestemmelser for, at enhver arbejdstager, der anser sine rettigheder for krænket som følge af manglende overholdelse af kravene i dette direktiv, kan gøre disse rettigheder gældende for retslige instanser og/eller, i overensstemmelse med national lovgivning og/eller praksis, indbringe sagen det andre kompetente instanser.

Artikel 13

Tilpasning af bilagene

1. Rent tekniske tilpasninger af bilag I på baggrund af den tekniske udvikling, ændringer i de internationale bestemmelser og specifikationer samt ny viden på det område, som er omfattet af dette direktiv, vedtages efter fremgangsmåden i artikel 17 i direktiv 89/391/EØF.

2. Bilag II kan kun ændres efter fremgangsmåden i Traktatens artikel 118 A.

Artikel 14

Afsluttende bestemmelser

1. Medlemsstaterne sætter de nødvendige love og administrative bestemmelser i kraft for at efterkomme dette direktiv senest to år efter direktivets vedtagelse eller sikrer senest to år efter dets vedtagelse, at arbejdsmarkedets parter har indført de nødvendige bestemmelser ved overenskomster, idet medlemsstaterne skal vedtage alle nødvendige bestemmelser, således at de til enhver tid kan garantere de resultater, som dette direktiv foreskriver.

De underretter straks Kommissionen herom.

2. Når medlemsstaterne vedtager de i stk. 1 nævnte love og administrative bestemmelser, skal de indeholde en henvisning til dette direktiv, eller de skal ved offentliggørelsen ledsages af en sådan henvisning. De nærmere regler for denne henvisning fastsættes af medlemsstaterne.

3. Medlemsstaterne meddeler Kommissionen teksten til de vigtigste nationale retsfor skrifter, som de allerede har udstedt, eller som de udsteder på det område, der er omfattet af dette direktiv.

4. Medlemsstaterne forelægger hvert femte år Kommissionen en rapport om den praktiske gennemførelse af bestemmelserne i dette direktiv med anførelse af de af arbejdsmarkedets parter fremførte synspunkter.

Medlemsstaterne forelægger dog første gang fire år efter direktivets vedtagelse Kommissionen en rapport om den praktiske gennemførelse af bestemmelserne i dette direktiv med anførelse af de af arbejdsmarkedets parter fremførte synspunkter.

Kommissionen underretter Europa-Parlamentet, Rådet, Det Økonomiske og Sociale Udvalg samt Det Rådgivende Udvalg for Sikkerhed, Hygiejne og Sundhedsbeskyttelse på Arbejdspladsen herom.

5. Kommissionen forelægger regelmæssigt Europa-Parlamentet, Rådet og Det Økonomiske og Sociale Udvalg en rapport om gennemførelsen af dette direktiv under hensyntagen til stk. 1, 2 og 3.

6. Rådet tager dette direktiv op til fornyet overvejelse på grundlag af en evaluering på grundlag af de i stk. 4, andet afsnit, omhandlede rapporter og efter omstændighederne på grundlag af et forslag, som Kommissionen skal forelægge senest fem år efter direktivets vedtagelse.

Artikel 15

Dette direktiv er rettet til medlemsstaterne.
Udfærdiget i Luxembourg, den 19. oktober
1992.

På Rådets vegne

D. CURRY

Formand

BILAG I

IKKE-UDTØMMENDE LISTE OVER AGENSER, ARBEJDSPROCESSER OG
ARBEJDSFORHOLD OMHANDLET I RATIKEL, 4. STK. 1

A. Agenser

1. *Fysiske agenser*, når disse anses for at være agenser, som medfører læsioner på fosteret og/eller kan medføre, at moderkagen river sig løb, navnlig

- a) stød, vibrationer eller bevægelser
- b) manuel håndtering af tunge byrder, der kan indebære risici, navnlig for ryg og lænd
- c) støj
- d) ioniserende stråling³⁶⁾
- e) ikke-ioniserende stråling
- f) bevægelser og stillinger, omplaceringer – enten inden for eller uden for virksomheden – psykisk og fysisk træthed og andre fysiske belastninger i forbindelse med arbejdstagerens arbejdsopgaver.

2. *Biologiske agenser*

Biologiske agenser fra risikogruppe 2, 3 og 4 i henhold til artikel 2, litra d), nr. 2, 3 og 4, i direktiv nr. 90/679/EØF,³⁷⁾ hvis det er erkendt, at disse agenser eller de terapeutiske foranstaltninger, der er nødvendige i forbindelse hermed, er farli-

ge for den gravides og fosterets sundhed, og de endnu ikke er opført i bilag II.

3. *Kemiske agenser*

Følgende kemiske agenser, hvis det er erkendt, at de er farlige for den gravides og fosterets sundhed, og de endnu ikke er opført i bilag II:

- a) stoffer, der er mærket R 40, R 45, R 46 og R 47 i henhold til direktiv 67/548/EØF³⁸⁾, hvis de endnu ikke er opført i bilag II
- b) kemiske agenser, som er opført i bilag I til direktiv 90/394/EØF³⁹⁾
- c) kviksølv og kviksølvforbindelser
- d) mitosehæmmende lægemidler
- e) carbonmonoxid
- f) kemiske agenser, som beviseligt medfører en farlig penetration af huden.

B. Processer

- Arbejdsprocesser som anført i bilag I til direktiv 90/394/EØF.

C. Arbejdsforhold

- Arbejde under jorden i miner.
-

BILAG II

IKKE-UDTØMMENDE LISTE OVER AGENSER OG ARBEJDSFORHOLD OMHANDLET I
ARTIKEL 6

A. Gravide arbejdstagere som defineret i artikel 2, litra a)

1. Agenser

- a) Fysiske agenser
– Arbejde under højt overtryk, f.eks. i trykkamre og ved dykning.
- b) Biologiske agenser
Følgende biologiske agenser:
– toxoplasma
– rubeolevirus
medmindre der foreligger bevis for, at den gravide arbejdstager er beskyttet i tilstrækkelig grad mod disse agenser, fordi hun er immun over for dem.
- c) Kemiske agenser
– Bly og blyforbindelser, hvis der er risiko for, at disse agenser optages i den menneskelige organisme.

2. Arbejdsforhold

- Arbejde under jorden i miner.

B. Ammende arbejdstagere som defineret i artikel 2, litra c)

1. Agenser

- a) Kemiske agenser
– Bly og blyforbindelser, hvis der er risiko for, at disse agenser optages i den menneskelige organisme.

2. Arbejdsforhold

- Arbejde under jorden i miner.

Erklæring fra Rådet og Kommissionen ad artikel 11, nr. 3), i direktiv 92/85/EØF, optaget i Mødeprotokollen for Rådets 1 608. samling (19. oktober 1992 i Luxembourg)

RÅDET OG KOMMISSIONEN erklærer:

”Det er udelukkende af tekniske grunde, at der - for så vidt angår fastsættelsen af størrelsen af den ydelse, der skal udbetales i henhold til artikel 11, nr. 2), litra b), og nr. 3) - foretages en sammenligning med den ydelse, som arbejdstagere ville få under sygeorlov. Sammenligningen betyder på ingen måde, at graviditet og fødsel sidestilles med sygdom. Alle medlemsstaters sociallovgivning indeholder bestemmelser om, at der skal udbetales en ydelse under sygeorlov. At der i den foreliggende affattelse foretages en sammenligning med en sådan sygeorlovsydelse har udelukkende til formål at angive et konkret, fast referencebeløb med alle medlemsstater, som kan bruges ved fastsættelsen af mindsteydelsen under barselsorlov. Hvis der i de enkelte medlemsstater udbetales en ydelse, som overstiger den, der fastsættes i direktivet, bibeholdes denne naturligvis. Dette fremgår tydeligt af direktivets artikel 1, stk. 2.”

³¹⁾ EFT nr. C 281 af 9.11.1990, s. 3, og EFT nr. C 25 af 1.2. 1991, s. 9.

³²⁾ EFT nr. C 19 af 28.1.1991, s. 177, og EFT nr. C 150 af 15.6.1992, s. 99.

³³⁾ EFT nr. C 41 af 18.2.1991, s. 29.

³⁴⁾ EFT nr. L 185 af 9.7.1974, s. 15.

³⁵⁾ EFT nr. L 183 af 29.6.1989, s. 1.

³⁶⁾ p.m.: Direktiv 80/836/Euratom, (EFT nr. L 246 af 17.9.1980, s. 1).

³⁷⁾ EFT nr. L 374 af 31.12.1990, s. 1.

³⁸⁾ EFT nr. L 196 af 16.8.1967, s. 1, Direktiverne er senest ændret ved direktiv 90/517/EØF (EFT nr. L 287 af 19.10.1990, s. 37).

³⁹⁾ EFT nr. L 196 af 26.7.1990, s. 1.

**RÅDETS DIREKTIV
af 30. november 1989
om minimumsforskrifter for sikkerhed og sundhed i forbindelse med arbejdstagernes brug af
personlige værnemidler under arbejdet
(tredje særdirektiv i henhold til artikel 16, stk. 1, i direktiv 89/391/EØF)**

(89/656/EØF)

RÅDET FOR DE EUROPÆISKE
FÆLLESSKABER HAR -

under henvisning til Traktaten om Oprettelse af Det Europæiske Økonomiske Fællesskab, særlig artikel 118A,

under henvisning til forslag fra Kommissionen,⁴⁰⁾ fremsat efter høring af Det Rådgivende Udvalg for Sikkerhed, Hygiejne og Sundhedsbeskyttelse på Arbejdspladsen,

i samarbejde med Europa-Parlamentet,⁴¹⁾

under henvisning til udtalelse fra Det Økonomiske og Sociale Udvalg,⁴²⁾ og

ud fra følgende betragtninger:

I henhold til Traktatens artikel 118A skal Rådet, ved udstedelse af direktiver, vedtage minimumsforskrifter med henblik på at forbedre navnlig arbejdsmiljøet for at sikre et højere niveau for beskyttelse af arbejdstagernes sikkerhed og sundhed;

i henhold til nævnte artikel skal det i disse direktiver undgås, at der pålægges administrative, finansielle og retlige byrder af en sådan art, at de hæmmer oprettelse og udvikling af små og mellemstore virksomheder;

Kommissionens meddelelse om dens program for sikkerhed, hygiejne og sundhed på arbejdspladsen⁴³⁾ omhandler vedtagelse af et direktiv om brug af personlige værnemidler under arbejdet

Rådet har i sin resolution af 21. december 1987 om sikkerhed, hygiejne og sundhed på arbejdspladsen⁴⁴⁾ taget til efterretning, at Kommissionen i nær fremtid agter at forelægge det minimumsforskrifter for tilrettelæggelse af ar-

bejdstagernes sikkerhed og sundhed på arbejdsstedet;

overholdelse af de minimumsforskrifter, der kan garantere et højere niveau for sikkerhed og sundhed i forbindelse med brug af personlige værnemidler, er bydende nødvendig for varetagelsen af arbejdstagernes sikkerhed og sundhed;

dette direktiv er et særdirektiv i henhold til artikel 16, stk. 1, i Rådets direktiv 89/391/EØF af 12. juni 1989 om iværksættelse af foranstaltninger til forbedring af arbejdstagernes sikkerhed og sundhed under arbejdet;⁴⁵⁾ bestemmelserne i nævnte direktiv finder derfor i fuld udstrækning anvendelse på spørgsmål vedrørende arbejdstagernes brug af personlige værnemidler under arbejdet, dog med forbehold af strengere og/eller mere specifikke bestemmelser i nærværende direktiv;

dette direktiv udgør et konkret led i gennemførelsen af den sociale dimension inden for det indre marked;

foranstaltninger til kollektiv beskyttelse bør prioriteres højere end personlige værnemidler; arbejdsgiveren er forpligtet til at indføre sikkerhedsanordninger og -foranstaltninger;

forskrifterne i dette direktiv må ikke medføre, at personlige værnemidler, der er i overensstemmelse med Fællesskabets direktiver om deres udformning og fremstilling for så vidt angår sikkerhed og sundhed, skal ændres i forhold til bestemmelserne i disse direktiver;

det er hensigtsmæssigt at fastlægge retningslinjer, som medlemsstaterne kan anvende ved fastsættelsen af de generelle regler for brug af personlige værnemidler;

i henhold til afgørelse 74/325/EØF,⁴⁶⁾ senest æn-

dret ved tiltrædelsesakten af 1985, skal Kommissionen høre Det Rådgivende Udvalg for Sikkerhed, Hygiejne og Sundhedsbeskyttelse på Arbejdspladsen med henblik på udarbejdelsen af forslag på dette område -

UDSTEDT FØLGENDE DIREKTIV:

AFSNIT I

GENERELLE BESTEMMELSER

Artikel 1

Formål

1. Ved dette direktiv, som er tredje særdirektiv i henhold til artikel 16, stk. 1, i direktiv 89/391/EØF, fastsættes

minimumsforskrifter for sikkerhed og sundhed i forbindelse med arbejdstagernes brug af personlige værnemidler under arbejdet.

2. Bestemmelserne i direktiv 89/391/EØF finder i fuld udstrækning anvendelse på hele det i stk. 1 nævnte område, dog med forbehold af strengere og/eller mere specifikke bestemmelser i nærværende direktiv.

Artikel 2

Definition

1. I dette direktiv forstås ved personlige værnemidler alt udstyr, der er bestemt til at skulle bæres eller holdes af arbejdstageren for at beskytte mod en eller flere risici, som kan true vedkommendes sikkerhed eller sundhed under arbejdet, samt enhver form for tilbehør, der tjener dette formål.

2. Definitionen i stk. 1 omfatter ikke:

- a) almindeligt arbejdstøj og uniformer, som ikke specielt er beregnet til at beskytte arbejdstagerens sikkerhed og sundhed;
- b) udstyr til nødhjælps- og redningstjenester;
- c) personlige værnemidler til militæret, politiet og andre ordensmyndigheder;
- d) personlige værnemidler til brug i forbindelse med køretøjer;
- e) sportsudstyr;
- f) selvforsvars- eller alarmudstyr;
- g) transportabelt udstyr til sporing og lokalisering af farlige og skadelige faktorer.

Artikel 3

Hovedregel

Personlige værnemidler skal anvendes, når farerne ikke kan undgås eller i tilstrækkelig grad begrænses ved kollektive tekniske beskyttelsesforanstaltninger eller ved foranstaltninger, metoder eller processer i forbindelse med organiseringen af arbejdet.

AFSNIT II

ARBEJDSGIVERNES FORPLIGTELSE

Artikel 4

Almindelige bestemmelser

1. Personlige værnemidler skal være i overensstemmelse med fællesskabsbestemmelserne vedrørende deres sikkerheds- og sundhedsmæssige udformning og fremstilling.

Personlige værnemidler skal under alle omstændigheder:

- a) være hensigtsmæssige i forhold til de farer, der skal forebygges, uden selv at medføre en øget fare,
- b) svare til de eksisterende forhold på arbejdsstedet,
- c) tage hensyn til de ergonomiske krav og til arbejdstagerens helbred,
- d) passe til bæreren, efter fornøden tilpasning.

2. Såfremt det på grund af flere risici er påkrævet samtidig at bære flere personlige værnemidler, skal disse kunne kombineres, uden at de mister deres virkning i forhold til hver enkelt risiko.

3. De betingelser, under hvilke et personligt værnemiddel skal anvendes, navnlig med hensyn til hvor lang tid det skal bæres, fastlægges i forhold til risikoens omfang, hyppigheden af udsættelsen for risici og de særlige forhold på den enkelte arbejdstagers arbejdsplads samt det personlige værnemiddels beskyttelsesevne.

4. Et personligt værnemiddel er i princippet bestemt til personlig brug.

Hvis omstændighederne kræver, at et personligt værnemiddel anvendes af flere personer, skal det ved passende foranstaltninger sikres, at en sådan anvendelse ikke volder de forskellige brugere noget problem af sundhedsmæssig eller hygiejnisk art.

5. Fyldestgørende oplysninger om hvert enkelt personligt værnemiddel, der er nødvendige for

gennemførelsen af stk. 1 og 2, skal stilles til rådighed og være disponible i virksomheden og/eller institutionen.

6. Personlige værnemidler stilles gratis til rådighed af arbejdsgiveren, som sikrer, at de med nødvendige vedligeholdelser, reparationer og udskiftninger fungerer tilfredsstillende og er i god, hygiejnisk stand.

Medlemsstaterne kan dog i henhold til national praksis bestemme, at arbejdstagerne opfordres til at bidrage til udgifterne til visse personlige værnemidler, hvis anvendelsen af disse ikke er begrænset til arbejdet.

7. Arbejdsgiveren underretter på forhånd arbejdstageren om, hvilke risici anvendelsen af det personlige værnemiddel beskytter mod.

8. Arbejdsgiveren drager omsorg for, at arbejdstageren oplæres og i givet fald trænes i at anvende personlige værnemidler.

9. Personlige værnemidler må, bortset fra særlige undtagelsestilfælde, kun anvendes til de angivne formål.

De skal anvendes i overensstemmelse med brugsanvisningen.

Brugsanvisningen skal kunne forstås af arbejdstagerne.

Artikel 5

Bedømmelse af personlige værnemidler

1. Inden et personligt værnemiddel vælges, er arbejdsgiveren forpligtet til at foretage en bedømmelse af det personlige værnemiddel, der påtænkes anvendt, med henblik på at vurdere, i hvilket omfang det opfylder betingelserne i artikel 4, stk. 1 og 2.

Denne bedømmelse skal omfatte:

- a) analyse og vurdering af de risici, som ikke kan undgås på anden måde;
- b) bestemmelse af de egenskaber, som de personlige værnemidler skal have for at svare til de under litra a) omhandlede risici under hensyntagen til de eventuelle risikokilder, som de personlige værnemidler i sig selv kan udgøre;
- c) vurdering af egenskaberne ved de personlige værnemidler, som er til disposition, sammenholdt med de under litra b) omhandlede egenskaber.

2. Den i stk. 1 nævnte bedømmelse skal gentages, hvis der sker ændringer i de elementer, som indgår heri.

Artikel 6⁴⁷⁾

Anvendelsesregler

1. Med forbehold af artikel 3, 4 og 5 drager medlemsstaterne omsorg for, at der fastsættes generelle regler for brugen af personlige værnemidler og/eller regler vedrørende de tilfælde og situationer, hvor arbejdsgiveren skal stille personlige værnemidler til rådighed, under hensyntagen til fælleskabsforskrifterne om deres frie bevægelighed.

Disse regler angiver navnlig de omstændigheder og risikosituationer, hvor anvendelse af personlige værnemidler er nødvendig, idet der dog primært skal søges anvendt kollektive beskyttelsesforanstaltninger.

Bilag I, II og III, som er af vejledende karakter, indeholder nyttige oplysninger med henblik på fastsættelsen af disse regler.

2. Når medlemsstaterne tilpasser de i stk. 1 omhandlede regler, tager de hensyn til de væsentlige ændringer i risici, kollektive beskyttelsesforanstaltninger og personlige værnemidler, som den tekniske udvikling medfører.

3. Medlemsstaterne rådfører sig på forhånd med arbejdsmarkedets parter om de i stk. 1 og 2 omhandlede regler.

Artikel 7

Underretning af arbejdstagerne

Med forbehold af artikel 10 i direktiv 89/391/EØF skal arbejdstagerne og/eller deres repræsentanter underrettes om samtlige foranstaltninger, der skal træffes vedrørende arbejdstagernes sikkerhed og sundhed under deres arbejde med personlige værnemidler.

Artikel 8

Høring af arbejdstagerne samt disses deltagelse

Arbejdstagerne og/eller deres repræsentanter skal i henhold til artikel 11 i direktiv 89/391/EØF høres om og deltage i de spørgsmål, der er omfattet af nærværende direktiv og de hertil knyttede bilag.

AFSNIT III

DIVERSE BESTEMMELSER

Artikel 9

Tilpasning af bilagene

Rent tekniske tilpasninger af bilag I, II og III som følge af:

- vedtagelse af direktiver om teknisk harmonisering og standardisering, vedrørende personlige værnemidler, og/eller
- tekniske fremskridt, udviklingen inden for internationale bestemmelser og specifikationer samt indvundne erfaringer vedrørende personlige værnemidler,
vedtages efter fremgangsmåden i artikel 17 i direktiv 89/391/EØF.

Artikel 10

Afsluttende bestemmelser

1. Medlemsstaterne sætter de nødvendige love og administrative bestemmelser i kraft for at efterkomme dette direktiv senest den 31. december 1992. De underretter straks Kommissionen herom.

2. Medlemsstaterne meddeler Kommissionen teksten til de nationale retsfor skrifter, som de allerede har udstedt eller udsteder på det område, der er omfattet af dette direktiv.

3. Medlemsstaterne forelægger hvert femte år Kommissionen en rapport om den praktiske gennemførelse af bestemmelserne i dette direktiv med anførelse af de af arbejdsmarkedets parter fremførte synspunkter.

Kommissionen giver Europa-Parlamentet, Rådet, Det Økonomiske og Sociale Udvalg og Det Rådgivende Udvalg for Sikkerhed, Hygiejne og Sundhedsbeskyttelse på Arbejdspladsen underretning herom.

4. Kommissionen forelægger regelmæssigt Europa-Parlamentet, Rådet og Det Økonomiske og Sociale Udvalg en rapport om gennemførelsen af dette direktiv under hensyntagen til stk. 1, 2 og 3.

Artikel 11

Dette direktiv er rettet til medlemsstaterne.

Udfærdiget i Bruxelles, den 30. november 1989.

På Rådets vegne

J. P. SOISSON

Formand

BILAG II
VEJLEDENDE IKKE-UDTØMMENDE LISTE OVER PERSONLIGE VÆRNEMIDLER**HOVEDVÆRN**

- Sikkerhedshjelme (hjelme til arbejde i miner, på byggepladser for offentlige arbejder, i forskellige industrier)
- Let hovedbeklædning til beskyttelse af håret (kasket, hue, hårnet med eller uden skygge)
- Hovedbeskyttelse (hue, kasket, sydvest, osv. i stof, stof med belægning osv.)

HØREVÆRN

- Ørepropper
- Hjelme (som går ned over ørerne)
- Ørekopper, som kan fastgøres på sikkerhedshjelme
- Hovedbøjle med modtager til lavfrekvensinduktionsløjfe
- Høreværn forsynet med kommunikationsudstyr

ØJENVÆRN OG VISIR

- Brillor med stænger
- Øjenkapsler med tætsluttende indfatning
- Brillor til beskyttelse mod røntgenstråler, laserstråler, ultraviolette, infrarøde og synlige stråler
- Ansigtsskærme
- Svejsevisir og -hjelme (håndbåret visir, med bøjle eller som kan fastgøres på sikkerhedshjelm)

ÅNDEDRÆTSVÆRN

- Apparater med støvfiltre, gasfiltre og filtre mod radioaktivt støv
- Isolerende apparater med luftforsyning
- Åndedrætsværn inkl. aftageligt svejsevisir
- Apparater og materiel til dykkere
- Dykkerdragter

HÅND - OG ARMVÆRN

- Handsker
- mod mekanisk påvirkning (perforering, snit, vibrationer osv.)
- mod kemisk påvirkning
- for elektrisk og til beskyttelse mod varme
- Luffer
- Fingerhætter
- Overtræksærmer
- Støttemanchetter

- halvhandsker
- Inderhånd - og tommelfingerforstærkning

FOD - OG BENVÆRN

- Lave sko, snørestøvler, halvstøvler, sikkerhedsstøvler
- Sko med hurtig snøring eller hægtning
- Sko med supplerende tåbeskyttelse
- Sko og overtræksko med anti-varmesål
- Sko, støvler og overtræksstøvler til beskyttelse mod varme
- Sko, støvler og overtræksstøvler til beskyttelse mod kulde
- Sko, støvler og overtræksstøvler til beskyttelse mod vibrationer
- Sko, støvler og overtræksstøvler med anti-statisk beskyttelse
- Sko, støvler og overtræksstøvler med isole-ringsevne
- Støvler til beskyttelse mod kædesave
- Træsko
- Knæbeskyttere
- Aftagelige vrist-beskyttere
- Gamacher
- Løse såler (antivarme, antiperforering, eller antitranspiration)
- Aftagelige spiger til brug i tilfælde af islag, sne, glatte gulve

HUDBESKYTTELSE

- Beskyttende creme/salve

BESKYTTELSE AF KROP OG UNDERKROP

- Veste, jakker og forklæder til beskyttelse mod mekanisk påvirkning (perforering, snit, sprøjt af smeltet metal osv.)
- Veste, jakker og forklæder til beskyttelse mod kemisk påvirkning
- Varmende veste
- Redningsveste
- Forklæder til beskyttelse mod røntgenstråler
- Støttebælter

BESKYTTELSE AF HELE KROPPEN

- Faldsikringsmateriel
- Faldsikringsmateriel (komplet udstyr, der omfatter alt tilbehør, som er nødvendigt for brugen heraf)

-
- Chokdæmper-udstyr, som »absorberer den kinetiske energi« (komplet udstyr, der omfatter alt tilbehør, som er nødvendigt for brugen heraf)
 - Opfangningsanordning (sikkerhedsseler)
 - Beskyttelsesbeklædning
 - Såkaldt »sikkerheds«-arbejdstøj (todelte dragter og kedeldragter)
 - Beklædning til beskyttelse mod mekanisk påvirkning (perforering, snit osv.)
 - Beklædning til beskyttelse mod kemisk påvirkning
 - Beklædning til beskyttelse mod sprøjt af smeltet metal og infrarøde stråler
 - Beklædning til beskyttelse mod varme
 - Beklædning til beskyttelse mod kulde
 - Beklædning til beskyttelse mod radioaktiv kontaminering
 - Beklædning til beskyttelse mod støv
 - Beklædning til beskyttelse mod gasser
 - Beklædning og tilbehør (armbeskyttere, handsker osv.) i fluorescerende signalfarver, med refleksionsevne
 - Beskyttelsestæpper.

BILAG III

VEJLEDENDE IKKE-UDTØMMENDE LISTE OVER ARBEJDE OG ARBEJDSOMRÅDER, DER KAN GØRE DET NØDVENDIGT, AT PERSONLIGE VÆRNEMIDLER STILLES TIL RÅDIGHED

1. HOVEDVÆRN (BESKYTTELSE AF KRANIET)

Sikkerhedshjelme

- Arbejde ved byggeri, især arbejde på, under eller i nærheden af stilladser og højtliggende arbejdspladser, forskallingsarbejde og nedtagning af forskalling, montage og opsætningsarbejde, stilladsarbejde og nedrivningsarbejde
- Arbejde på stålbroer, på høje stålbygninger, master, tårne, vandbygninger af stål, højovns-, stålværks- og valseværksanlæg, store beholdere, store rørledninger, kedelanlæg og elektricitetsværker
- Arbejde i brydningsområder, render, skakter og minegange
- Jord og stenarbejde
- Arbejde ved minedrift, i stenbrud, i grusgrave og ved fjernelse af slaggebjergene
- Arbejde med bolteværktøj
- Sprængningsarbejde
- Arbejde ved elevatorer, hejseværker, kraner og transportmidler
- Arbejde i højovnsanlæg, anlæg til direkte reduktion, stålværker, valseværker, smeltehytter, grov- og sænksmedjer samt støberier
- Arbejde ved industrioivne, beholdere, apparater, siloer, bunkere og rørledninger
- Arbejde på skibsværfter
- Rangering af togvogne
- Arbejde på slagterier.

2. FODVÆRN

Sikkerhedssko med værnesål

- Arbejde ved råbyggeri, byggearbejde og vejbyggeri
- Arbejde på stilladser
- Nedrivningsarbejder i forbindelse med råbyggeri
- Konstruktionsarbejde med beton og præfabrikerede elementer, inklusive påsætning og af-tagning af forskalling
- Arbejde på byggepladser og lagerpladser
- Arbejde på tage

Sikkerhedssko uden værnesål

- Arbejde på stålbroer, på høje stålbygninger, master, tårne, elevatorer, vandbygninger af stål, højovns-, stålværks- og valseværksanlæg, store beholdere, store rørledninger, krananlæg, kedelanlæg og elektricitetsværker
- Arbejde ved opførelse af ovne, montagearbejde ved varme- og ventilationsanlæg samt metalkonstruktioner
- Ombygnings- og vedligeholdelsesarbejder
- Arbejde i højovnsanlæg, anlæg med direkte reduktion, stålværker, valseværker, smeltehytter, grov smedjer og sænksmedjer, varmpresningsværker og trådtrækkerier
- Arbejde i stenbrud, i grusgrave og ved fjernelse af slaggebjergene
- Be- og forarbejdning af sten
- Fremstilling, håndtering og forarbejdning af plan- og hulglas
- Håndtering af forme i den keramiske industri
- Sætte-, fylde- og afsætningsarbejde i ovnrådet, i den keramiske industri
- Formgivningsarbejde i den grovkeramiske industri og i industrien for byggematerialer
- Transport og lagerarbejde
- Håndtering af blokke af frosset kød og konserveringsbeholdere af metal
- Arbejde på skibsværfter
- Rangering af togvogne

Sikkerhedssko med hæl eller kilesål og værnesål

- Arbejde på tage

Sikkerhedssko med varme- og kuldeisolerende sål

- Arbejde på og med varme eller meget kolde masser

Sikkerhedssko, der er lette at trække af

- Ved fare for indtrængen af varmtflydende masser.

3. ØJEN - ELLER ANSIGSTVÆRN

Beskyttelsesbriller, ansigtsvisir eller- skærme

- Svejsning, slibe- og skillearbejde
- Stemning og mejsling
- Be- og forarbejdning af sten
- Arbejde med bolteværktøj
- Arbejde ved maskiner, hvor der fremkommer spåner ved bearbejdning af materiale, der giver brudspåner
- Sænksmedjearbejde
- Fjernelse og nedbrydning af skår
- Strålingsarbejde med kornede strålemidler
- Arbejde med syre og lud, desinfektionsmidler og ætsende rengøringsmidler
- Arbejde med væskestråleapparater
- Arbejde med varmtflydende masser samt arbejde i nærheden heraf
- Arbejde ved strålevarme
- Arbejde med laser.

4. ÅNEDRÆTSVÆRN

Åndedrætsværn

- Arbejde i beholdere, små rum og ved gasopvarmede industrioovne, såfremt der kan være fare for gasforgiftning eller iltmangel
- Arbejde ved højovnsigten
- Arbejde ved gasomsættere og gasledninger ved højovne
- Arbejde ved ovntapningen, såfremt der må regnes med tungmetalrøg
- Arbejde ved tætningerne i ovne og beholdere, såfremt der må regnes med støv
- Sprøjtelakering uden tilstrækkelig udsugning
- Arbejde i skakte, kloakker og andre underjordiske rum, hvor spildevand udledes
- Arbejde i køleanlæg, hvor der er fare for udslip af kølemidlet.

5. HØREVÆRN

Ørekopper

- Arbejde ved metalpresser
- Arbejde med trykluftsværktøj
- Jordpersonalets arbejde i lufthavne
- Nedramningsarbejde
- Arbejde i træ - og tekstilindustrien.

6. KROPS - OG ARMVÆRN SAMT HÅNDBESKYTTELSE

Beskyttelsesbeklædning

- Arbejde med syre og lud, desinfektionsmidler og ætsende rengøringsmidler
- Arbejde med eller i nærheden af varme masser og i varme omgivelser
- Håndtering af planglas
- Sandblæsning
- Arbejde i fryserum.

Flammehærdet beskyttelsesbeklædning

- Svejsning i små rum.

Forklæder til beskyttelse mod perforering

- Udbenings - og udskæringsarbejde
- Arbejde med håndkniv, hvor kniven føres mod kroppen.

Læderforklæder

- Svejsning
- Smedearbejde
- Støbearbejde.

Overtræksærmer til underarm

- Udbenings - og udskæringsarbejde.

Handsker

- Svejsning
- Håndtering af genstande, der har skarpe kanter, dog ikke ved maskinarbejde, hvor der er fare for, at handsken bliver grebet af maskinen
- Åben omgang med syre og lud.

Handsker af metalpletværk

- Udbenings - og udskæringsarbejde
- Regelmæssigt forekommende arbejde med håndkniv inden for produktionsområdet og ved slagtning
- Udskiftning af knive på skæremaskiner.

7. BEKLÆDNING TIL BESKYTTELSE MOD VEJRLIGET

- Arbejde i det fri ved regn og kulde.

8. MARKERINGSTØJ

- Arbejde, hvor det er nødvendigt, at personerne ses i tide.

-
9. FALDSIKRINGSMATERIEL (SIKKER- HEDSSELER)
- Stilladsarbejde
 - Montage af præfabrikerede dele
 - Arbejde i master.
10. LØFTEBÆLTE
- Arbejde i højtstående kranførerkabiner
- Arbejde i førerkabiner til gaffeltrucks
- Arbejde højt oppe i boretårne
- Arbejde i skakte og kloakker.
11. HUDBESKYTTELSESMIDLER
- Håndtering af coatingstoffer
 - Garveriarbejde.
-

⁴⁰⁾ EFT nr. C 161 af 20.6.1988, s. 1, EFT nr. C 115 af 8.5.1989, s. 27, og EFT nr. C 287 af 15.11.1989, s. 11.

⁴¹⁾ EFT nr. C 12 af 16.1.1989, s. 92 og EFT nr. C 256 af 9.10.1989, s. 61.

⁴²⁾ EFT nr. C 318 af 12.12.1988, s. 30.

⁴³⁾ EFT nr. C 28 af 3.2.1988, s. 3.

⁴⁴⁾ EFT nr. C 28 af 3.2.1988, s. 1.

⁴⁵⁾ EFT nr. L 183 af 29.6.1989, s. 1.

⁴⁶⁾ EFT nr. 185 af 9.7.1974, s. 15.

⁴⁷⁾ Se meddelelse fra Kommissionen (EFT nr. C 328 af 30.12.1989, s. 3).

RÅDETS DIREKTIV
af 28. juni 1990
om beskyttelse af arbejdstagerne mod risici for under arbejdet at være udsat for
kræftfremkaldende stoffer (sjette særdirektiv i henhold til artikel 16, stk. 1, i direktiv 89/391/
EØF)

(90/394/EØF)

RÅDET FOR DE EUROPÆISKE
FÆLLESSKABER HAR -

under henvisning til Traktaten om Oprettelse af Det Europæiske Økonomiske Fællesskab, særlig artikel 118 A,

under henvisning til forslag fra Kommissionen⁴⁸⁾ udarbejdet efter høring af Det Rådgivende Udvalg for Sikkerhed, Hygiejne og Sundhedsbeskyttelse på Arbejdspladsen,

i samarbejde med Europa-Parlamentet,⁴⁹⁾

under henvisning til udtalelse fra Det Økonomiske og Sociale Udvalg,⁵⁰⁾ og

ud fra følgende betragtninger:

I henhold til Traktatens artikel 118 A skal Rådet ved udstedelse af direktiver vedtage minimumsforskrifter med henblik på at forbedre navnlig arbejdsmiljøet for at sikre et højere niveau for beskyttelse af arbejdstagernes sikkerhed og sundhed;

i henhold til nævnte artikel skal det i disse direktiver undgås, at der pålægges administrative, finansielle og retlige byrder af en sådan art, at de hæmmer oprettelse og udvikling af små og mellemstore virksomheder;

Rådets resolution af 27. februar 1984 om De Europæiske Fællesskabers andet handlingsprogram vedrørende sikkerhed og sundhed på arbejdspladsen⁵¹⁾ foreskriver beskyttende foranstaltninger for arbejdstagere, der udsættes for kræftfremkaldende stoffer;

EFT nr. C 149 af 18. 6. 1990.

Kommissionens meddelelse om dens program for sikkerhed, hygiejne og sundhed på

arbejdspladsen⁵²⁾ omhandler vedtagelse af direktiver med henblik på at varetage arbejdstagernes sikkerhed og sundhed;

overholdelse af minimumsforskrifterne til sikring af et bedre sikkerheds- og sundhedsniveau for så vidt angår arbejdstagernes beskyttelse mod risici ved at være udsat for kræftfremkaldende stoffer under arbejdet er af væsentlig betydning for at sikre arbejdstagernes sikkerhed og sundhed;

dette direktiv er et særdirektiv i henhold til artikel 16, stk. 1, i Rådets direktiv 89/391/EØF af 12. juni 1989 om iværksættelse af foranstaltninger til forbedring af arbejdstagernes sikkerhed og sundhed under arbejdet;⁵³⁾ bestemmelserne i sidstnævnte direktiv finder således fuldt ud anvendelse på arbejdstagernes udsættelse for kræftfremkaldende stoffer, for så vidt der ikke er fastsat skærpede og/eller specifikke bestemmelser i nærværende direktiv;

Rådets direktiv 67/548/EØF af 27. juni 1987 om indbyrdes tilnærmelse af lovgivning om klassificering, emballering og mærkning af farlige stoffer,⁵⁴⁾ senest ændret ved direktiv 88/490/EØF,⁵⁵⁾ indeholder en liste over farlige stoffer samt oplysninger om de klassificerings- og mærkningsprocedurer, der skal anvendes for hvert enkelt stof;

Rådets direktiv 88/379/EØF af 7. juni 1988 om indbyrdes tilnærmelse af medlemsstaternes love og administrative

bestemmelser om klassificering, emballering og etikettering af farlige præparater,⁵⁶⁾ senest ændret ved direktiv 89/178/EØF,⁵⁷⁾ indeholder nærmere oplysninger om klassificering og etikettering af disse præparater;

i handlingsplanen 1987 til 1989 i programmet »Europa mod kræft« indgår støtte til europæiske undersøgelser af visse kemikaliers eventuelt kræftfremkaldende virkninger;

der kan ikke på grundlag af de foreliggende videnskabelige oplysninger fastsættes et niveau, under hvilket der ikke længere eksisterer sundhedsrisiko, men mindsket udsættelse for kræftfremkaldende stoffer vil dog nedsætte denne risiko;

for at bidrage til en begrænsning af disse risici bør der fastsættes grænseværdier og andre direkte relevante bestemmelser for alle de kræftfremkaldende stoffer, for hvilke der foreligger oplysninger, herunder videnskabelige og tekniske data, som gør dette muligt;

der skal træffes forebyggende foranstaltninger til beskyttelse af sikkerheden og sundheden hos arbejdstagere, der er udsat for kræftfremkaldende stoffer;

i dette direktiv fastsættes de særlige krav, som er specielle for udsættelse for kræftfremkaldende stoffer;

dette direktiv udgør et konkret led i gennemførelsen af det indre markeds sociale dimension;

i henhold til afgørelse 74/325/EØF,⁵⁸⁾ senest ændret ved tiltrædelsesakten af 1985, hører Kommissionen Det Rådgivende Udvalg for Sikkerhed, Hygiejne og Sundhedsbeskyttelse på Arbejdspladsen med henblik på udarbejdelsen af forslag på dette område –

UDSTEDT FØLGENDE DIREKTIV:

DEL I

ALMINDELIGE BESTEMMELSER

Artikel 1

Formål

1. Dette direktiv, som er det sjette særdirektiv i henhold til artikel 16, stk. 1, i direktiv 89/391/EØF, har til formål at beskytte arbejdstagerne mod risici for deres sundhed og sikkerhed, herunder at forebygge sådanne risici, som opstår eller kan opstå ved, at de under arbejdet udsættes for kræftfremkaldende stoffer.

I direktivet fastsættes de minimumsfor skrifter, herunder grænseværdier, som specielt gælder på dette område.

2. Dette direktiv gælder ikke for arbejdstagere, der kun udsættes for stråling, som omfattes af bestemmelserne i Traktaten om Oprettelse af Det Europæiske Atomenergifællesskab.

3. Direktiv 89/391/EØF finder i fuld udstrækning anvendelse på hele det i stk. 1 nævnte område, dog med forbehold af strengere og/eller mere specifikke bestemmelser i nærværende direktiv.

Artikel 2

Definition

I dette direktiv forstås ved et kræftfremkaldende stof:

- et stof, som i bilag I til direktiv 67/548/EØF er givet risikosætning R 45 (kan fremkalde kræft)
- et præparat, som i overensstemmelse med artikel 3, stk. 5, litra j), i direktiv 88/379/EØF, skal etiketteres med risikosætning R 45 (kan fremkalde kræft)
- et stof, et præparat eller en proces, som er nævnt i bilag I, samt et stof eller et præparat, der frigøres under en i bilag I omhandlet proces.

Artikel 3

Anvendelsesområde - Bestemmelse og vurdering af risikoen

1. Dette direktiv gælder for de aktiviteter, hvorved arbejdstagere er eller kan blive udsat for kræftfremkaldende stoffer i forbindelse med deres arbejde.

2. For enhver aktivitet, hvor der kan være risiko for, at arbejdstagerne udsættes for kræftfremkaldende stoffer, skal arten, graden og varigheden af udsættelsen bestemmes, således at enhver risiko for deres sikkerhed og sundhed kan vurderes, og således at det kan afgøres, hvilke foranstaltninger der skal træffes.

Denne vurdering skal fornys regelmæssigt og under alle omstændigheder ved enhver ændring i forholdene, der kan få indvirkning på arbejdstagernes udsættelse for kræftfremkaldende stoffer.

Arbejdsgiveren skal på anmodning af de ansvarlige myndigheder give dem de oplysninger, der er lagt til grund for vurderingen.

3. Desuden skal også alle andre udsættelser af betydning, f.eks. udsættelser som påvirker huden, tages i betragtning ved risikovurderingen.

4. Ved den i stk. 2 nævnte vurdering skal arbejdsgiverne være særlig opmærksomme på eventuelle virkninger for særligt følsomme risikogrupper for arbejdstageres sikkerhed og sundhed og skal bl.a. overveje muligheden for ikke at beskæftige disse arbejdstagere i områder, hvor de kan komme i kontakt med kræftfremkaldende stoffer.

DEL II

ARBEJDSGIVERNES FORPLIGTELSE

Artikel 4

Begrænsning og substitution

1. Arbejdsgiveren begrænser anvendelsen af et kræftfremkaldende stof på arbejdsstedet, bl.a. ved, for så vidt det er teknisk muligt, at erstatte det med et stof, et præparat eller en proces, som under anvendelsesbetingelserne herfor ikke er farligt eller er mindre farligt for arbejdstageres sundhed eller i givet fald sikkerhed.

2. Arbejdsgiveren underretter efter anmodning fra den ansvarlige myndighed denne om resultatet af sine undersøgelser.

Artikel 5

Foranstaltninger til forebyggelse eller nedsættelse af udsættelse

1. Hvis den i artikel 3, stk. 2, omhandlede vurdering viser, at der er risiko for arbejdstageres sikkerhed eller sundhed, skal udsættelsen undgås.

2. Hvis det ikke er teknisk muligt at erstatte det kræftfremkaldende stof, med et stof, et præparat eller en proces, som under de pågældende anvendelsesbetingelser ikke er eller er mindre farligt for sikkerheden og sundheden, sørger arbejdsgiveren for, at fremstillingen og brugen af det kræftfremkaldende stof finder sted i et lukket system, hvor dette er teknisk muligt.

3. Hvis det ikke er teknisk muligt at anvende et lukket system, sørger arbejdsgiveren for, at ar-

bejdstageres udsættelse nedsættes til et så lavt niveau, som det er teknisk muligt.

4. I alle tilfælde, hvor der anvendes et kræftfremkaldende stof, anvender arbejdsgiveren alle de i det følgende nævnte foranstaltninger:

- a) begrænsning af mængden af et kræftfremkaldende stof på arbejdspladsen
- b) begrænsning af det antal arbejdstagere, der udsættes eller kan udsættes, til det lavest mulige
- c) planlægning af arbejdsprocesser og tekniske foranstaltninger med det formål at undgå eller reducere udslip af kræftfremkaldende stoffer på arbejdsstedet til et minimum
- d) sådan fjernelse ved kilden af de kræftfremkaldende stoffer samt lokal udsugning eller almindelig ventilation, som er hensigtsmæssig og forenelig med behovet for at beskytte folkesundheden og miljøet
- e) anvendelse af passende eksisterende metoder til måling af kræftfremkaldende stoffer, navnlig til tidlig påvisning af unormal udsættelse, som skyldes en uforudselig begivenhed eller et uheld
- f) anvendelse af hensigtsmæssige arbejdsprocedurer og –metoder
- g) kollektive beskyttelsesforanstaltninger og/eller, hvor udsættelse ikke kan undgås med andre midler, individuelle beskyttelsesforanstaltninger
- h) hygiejneforanstaltninger, navnlig regelmæssig rensning af gulve, vægge og andre overflader
- i) underretning af arbejdstagerne
- j) afgrænsning af risikoområderne og anvendelse af passende advarsels- og sikkerhedskiltning, herunder skilte om rygeforbud i områder, hvor arbejdstagerne udsættes eller kan udsættes for kræftfremkaldende stoffer
- k) udarbejdelse af en beredskabsplan med henblik på nødstilfælde, der kan forårsage unormal høj udsættelse
- l) foranstaltninger til sikker opbevaring, håndtering og transport, navnlig ved anvendelse af hermetisk lukkede beholdere, som er mærket entydigt og på klart synlig måde
- m) foranstaltninger til sikring af, at indsamling, opbevaring og bortskaffelse af affald, der foretages af arbejdstagerne, foregår på betryggende måde, herunder ved anvendelse af hermetisk lukkede beholdere, der er mærket entydigt og på klart synlig måde.

Artikel 6

Oplysninger til den ansvarlige myndighed

Hvis resultaterne af den i artikel 3, stk. 2, omhandlede vurdering viser, at der er en risiko for arbejdstagernes sikkerhed eller sundhed, skal arbejdsgiverne på anmodning give den ansvarlige myndighed relevante oplysninger om:

- a) de industrielle aktiviteter og/eller processer, der udføres, herunder grundene til, at kræftfremkaldende stoffer anvendes
- b) de mængder af stoffer eller præparater, der fremstilles eller anvendes, og som indeholder kræftfremkaldende stoffer
- c) antallet af udsatte arbejdstagere
- d) de forebyggende foranstaltninger, der er truffet
- e) arten af det beskyttelsesudstyr, der benyttes
- f) arten og graden af udsættelsen
- g) de tilfælde, hvor der kan anvendes andre stoffer.

Artikel 7

Uforudselig udsættelse

1. I tilfælde af en uforudselig begivenhed eller et uheld, som kan medføre en unormal udsættelse af arbejdstagerne, underretter arbejdsgiveren arbejdstagerne herom.

2. Indtil de normale forhold er genoprettet, og så længe årsagerne til den unormale udsættelse ikke er fjernet,

- a) må kun det antal arbejdstagere, der er nødvendigt til udførelse af reparationer og andet fornødent arbejde, arbejde i det berørte område
- b) skal beskyttende arbejdstøj og et personligt åndedrætsværn stilles til rådighed for de pågældende arbejdstagere, som skal bære dette; udsættelsen må ikke være konstant og skal begrænses til det strengt nødvendige for hver arbejdstager
- c) ikke-beskyttet personale må ikke arbejde i det berørte område.

Artikel 8

Forudselig udsættelse

1. For visse aktiviteter, såsom vedligeholdelse, hvor det må forudses, at der vil forekomme en betydelig forøgelse af arbejdstagernes udsættelse,

og hvor alle muligheder for at træffe yderligere tekniske forebyggende foranstaltninger til begrænsning af denne udsættelse er udtømte, fastsætter arbejdsgiveren efter høring af virksomhedens eller anlæggets arbejdstagere og/eller deres repræsentanter - uden at dette berører arbejdsgiverens ansvar - de nødvendige foranstaltninger til at begrænse varigheden af arbejdstagernes udsættelse mest muligt og til at sikre deres beskyttelse under udførelsen af disse aktiviteter.

I overensstemmelse med første afsnit skal der stilles beskyttende arbejdstøj og et personligt åndedrætsværn til rådighed for de pågældende arbejdstagere, som skal bære dette, så længe den unormale udsættelse varer ved; udsættelsen må ikke være konstant og skal begrænses til det strengt nødvendige for hver arbejdstager.

2. Der træffes passende foranstaltninger med henblik på at sikre, at de områder, hvor de i stk. 1, første afsnit, omhandlede aktiviteter finder sted, er tydeligt afgrænset og afmærket, eller med henblik på på anden måde at undgå, at personer uden tilladelse får adgang til disse områder.

Artikel 9

Adgang til risikoområderne

Arbejdsgiverne træffer passende foranstaltninger med henblik på at sikre, at kun de arbejdstagere, som skal færdes der på grund af deres arbejde eller opgaver får adgang til de områder, hvor der foregår aktiviteter, som ifølge resultaterne af den i artikel 3, stk. 2, omhandlede vurdering indebærer risiko for arbejdstagernes sikkerhed eller sundhed.

Artikel 10

Hygiejneforanstaltninger og individuel beskyttelse

1. Arbejdsgiverne er forpligtet til for alle aktiviteter, hvor der er risiko for kontaminering med kræftfremkaldende stoffer, at træffe passende foranstaltninger med henblik på at sikre:

- a) at arbejdstagere ikke spiser, drikker eller ryger i arbejdsområder, hvor der er risiko for kontaminering med kræftfremkaldende stoffer
- b) at der stilles hensigtsmæssigt beskyttende

arbejdstøj eller anden hensigtsmæssig særlig beklædning til arbejdstagernes rådighed at der findes særskilte opbevaringssteder til henholdsvis arbejdstøjet, herunder beskyttende arbejdstøj, og det normale gangtøj

c) at der stilles egnede og passende vaske- og toiletfaciliteter til rådighed for arbejdstagerne

d) at beskyttelsesudstyret opbevares korrekt på et bestemt sted

at det kontrolleres og renses, om muligt før og under alle omstændigheder efter brugen, og at defekt udstyr reparerer eller udskiftes, før det atter tages i brug.

Omkostningerne ved disse foranstaltninger må ikke pålægges arbejdstagerne.

Artikel 11

Underretning og oplæring af arbejdstagerne

1. Arbejdsgiveren træffer passende foranstaltninger til, at arbejdstagerne og/eller disses repræsentanter i virksomheden eller anlægget får en tilstrækkelig og hensigtsmæssig oplæring baseret på samtlige disponible oplysninger, bl.a. i form af oplysninger og instruktion vedrørende:

- a) den potentielle sundhedsrisiko, herunder den yderligere risiko, som tobaksrygning medfører
- b) de foranstaltninger, der skal træffes for at forebygge udsættelse
- c) hygiejneforskrifter
- d) anvendelse af beskyttelsesudstyr og beskyttende arbejdstøj
- e) de foranstaltninger, som arbejdstagerne, herunder redningsmandskabet, skal træffe i tilfælde af uheld og til forebyggelse af uheld.

Denne oplæring skal:

- tilpasses til udviklingen for så vidt angår risici og til fremkomsten af nye risici, og
- om nødvendigt gentages regelmæssigt.

2. Arbejdsgiverne er forpligtet til at informere arbejdstagere om installationer og hertil knyttede beholdere indeholdende kræftfremkaldende stoffer og til at sørge for en klar og letlæselig mærkning af alle beholdere, emballager og installationer, der indeholder kræftfremkaldende stoffer og til at anbringe klart synlige advarselsskilte.

Artikel 12

Underretning af arbejdstagerne

Der træffes passende foranstaltninger med henblik på at sikre:

- a) at arbejdstagerne og/eller deres repræsentanter i virksomheden eller anlægget kan kontrollere, at bestemmelserne i dette direktiv finder anvendelse, eller medvirke ved denne anvendelse, især med hensyn til:
 - i) hvilke følger, valg og anvendelse af beskyttelsesbeklædning og -udstyr vil kunne få for arbejdstagerens sikkerhed og sundhed, idet dog ansvaret for at afgøre effektiviteten af beskyttelsesbeklædningen og -udstyret påhviler arbejdsgiveren
 - ii) de foranstaltninger, som arbejdsgiveren træffer i henhold til artikel 8, stk. 1, første afsnit, idet dog ansvaret for at fastlægge disse foranstaltninger påhviler arbejdsgiveren
- b) at arbejdstagerne og/eller deres repræsentanter i virksomheden eller anlægget hurtigst muligt underrettes om unormal udsættelse, herunder den i artikel 8 omhandlede, om årsagerne hertil og om de foranstaltninger, der er eller vil blive truffet til afhjælpning af situationen
- c) at arbejdsgiveren fører en ajourført liste over de arbejdstagere, der udfører det arbejde, som ifølge resultaterne af vurderingen i henhold til artikel 3, stk. 2, indebærer en risiko for arbejdstagernes sikkerhed eller sundhed, om muligt med angivelse af udsættelsen
- d) at den ansvarlige læge og/eller myndighed samt enhver anden person med ansvar for sikkerhed og sundhed på arbejdspladsen har adgang til den i litra c) omhandlede liste
- e) at enhver arbejdstager har adgang til de oplysninger i listen, som vedrører hans person
- f) at arbejdstagerne og/eller deres repræsentanter i virksomheden eller anlægget har adgang til ikke-personlige, kollektive oplysninger

Artikel 13

Høring af arbejdstagerne og arbejdstagerdeltagelse

Arbejdstagerne og/eller deres repræsentanter høres og deltager i behandlingen af de spørgsmål, der er omfattet af dette direktiv, herunder

bilagene, i overensstemmelse med artikel 11 i direktiv 89/391/EØF.

DEL III

DIVERSE BESTEMMELSER

Artikel 14

Helbreds kontrol

1. Medlemsstaterne fastlægger i overensstemmelse med national lovgivning og/eller praksis foranstaltninger til gennemførelse af relevant helbreds kontrol af arbejdstagere, som ifølge resultaterne af den i artikel 3, stk. 2, omhandlede vurdering er udsat for risiko for deres sikkerhed eller sundhed.

2. De i stk. 1 omhandlede foranstaltninger skal være af en sådan art, at hver arbejdstager skal kunne gennemgå en passende helbredsundersøgelse, hvis det er relevant:

- inden udsættelsen
- derefter med regelmæssige mellemrum.

Foranstaltningerne skal være af en sådan art, at det uden videre er muligt at iværksætte individuelle og arbejdsmedicinske foranstaltninger.

3. Hvis der hos en arbejdstager konstateres en anomali, som formodes at være resultatet af udsættelse for kræftfremkaldende stoffer, kan den læge eller myndighed, der er ansvarlig for helbreds kontrollen af arbejdstagerne, kræve, at andre på lignende måde tidligere udsatte arbejdstagere gennemgår helbreds kontrol.

Der skal i dette tilfælde i overensstemmelse med artikel 3, stk. 2, foretages en ny vurdering af risikoen ved udsættelse.

4. Når der udføres helbreds kontrol, føres der personlige helbreds journaler, og den læge eller myndighed, der er ansvarlig for helbreds kontrollen, skal fremsætte forslag om, hvilke beskyttelses- eller forebyggelsesforanstaltninger der skal træffes for den enkelte arbejdstagers vedkommende.

5. Arbejdstagerne skal modtage oplysning og rådgivning om enhver helbreds kontrol, som de kan gennemgå efter udsættelsens ophør.

6. I overensstemmelse med national lovgivning og/eller praksis:

- har arbejdstagerne adgang til resultaterne af deres helbreds kontrol, og

- kan de pågældende arbejdstagere eller den pågældende arbejdsgiver anmode om, at resultaterne af helbreds kontrollen tages op til revision.

7. Praktiske retningslinjer for helbreds kontrol af arbejdstagere er fastlagt i bilag II.

8. Alle tilfælde af kræft, som i overensstemmelse med national lovgivning og/eller praksis kan tilskrives udsættelse for et kræftfremkaldende stof under arbejdet, skal indberettes til den ansvarlige myndighed.

Artikel 15

Opbevaring af journaler

1. Den i artikel 12, litra c), omhandlede liste og den i artikel 14, stk. 4, omhandlede personlige helbreds journal skal opbevares i mindst 40 år, efter at udsættelsen er ophørt, i overensstemmelse med national lovgivning og/eller praksis.

2. I tilfælde af virksomhedsophør stilles disse journaler til rådighed for den ansvarlige myndighed i overensstemmelse med national lovgivning og/eller praksis.

Artikel 16

Grænseværdier

1. Rådet skal efter fremgangsmåden i Traktatens artikel 118 A fastsætte grænseværdier og om nødvendigt andre direkte relevante bestemmelser for de kræftfremkaldende stoffer, for hvilke dette er muligt, på grundlag af foreliggende oplysninger, herunder videnskabelige og tekniske data.

2. Grænseværdier og andre direkte relevante bestemmelser fastsættes i bilag III.

Artikel 17

Bilag

1. Ændringer i bilag I kan kun foretages efter fremgangsmåden i Traktatens artikel 118 A.

2. De strengt tekniske tilpasninger af bilag II på baggrund af den tekniske udvikling, udviklingen i de internationale bestemmelser og specifikationer samt i den viden, som er erhvervet om kræftfremkaldende stoffer, vedtages efter fremgangsmåden i artikel 17 i direktiv 89/391/EØF.

Artikel 18

Udnyttelse af data

Resultaterne af de nationale ansvarlige myndigheders udnyttelse af de oplysninger, som omhandles i artikel 14, stk. 8, stilles til rådighed for Kommissionen.

Artikel 19

Afsluttende bestemmelser

1. Medlemsstaterne sætter de nødvendige love og administrative bestemmelser i kraft for at efterkomme dette direktiv senest den 31. december 1992.

Hvis direktiv 67/548/EØF og 88/379/EØF ændres ved ændringsdirektiver, for så vidt angår de stoffer og præparater, der er omhandlet i artikel 2, litra a) og b), efter meddelelsen af dette direktiv, sætter medlemsstaterne de nødvendige love og administrative bestemmelser i kraft for at ind-

sætte de pågældende ændringer i de i første afsnit omhandlede bestemmelser inden for de frister, der er fastsat for gennemførelsen af nævnte ændringsdirektiver.

Medlemsstaterne underretter straks Kommissionen, når de i dette stykke omhandlede bestemmelser er sat i kraft.

2. Medlemsstaterne meddeler Kommissionen teksten til de nationale retsfor skrifter, som allerede er udstedt, eller som de udsteder på det område, der er omfattet af dette direktiv.

Artikel 20

Dette direktiv er rettet til medlemsstaterne.

Udfærdiget i Luxembourg, den 28. juni 1990.

På Rådets vegne

M. GEOGHEGAN-QUINN

Formand

BILAG I

Fortegnelse over stoffer, præparater og processer

(artikel 2, litra c))

1. Fremstilling af auramin.
 2. Arbejde, som indebærer udsættelse for polycykliske aromatiske carbonhydrider, der forekommer i sod, tjære, beg, røg eller støv fra stenkul.
 3. Arbejde, som indebærer udsættelse for støv, røg eller tåge, der udvikles under ristning og elektrolytisk raffinering af nikkelråsten.
 4. Fremstilling af isopropylalkohol ved stærk surproces.
-

BILAG II

Praktiske retningslinjer for helbreds kontrol af arbejdstagere

(artikel 14, stk. 7)

1. Den læge og/eller myndighed, der er ansvarlig for helbreds kontrollen af arbejdstagere, som er udsat for kræftfremkaldende stoffer, skal være fortrolig med de forhold eller særlige omstændigheder, hvorunder den enkelte arbejdstager er blevet udsat.
 - føring af en journal over arbejdstagerens tidligere helbredstilstand og arbejdsforhold
 - personlig samtale
 - hvis det er hensigtsmæssigt, biologisk kontrol, samt påvisning af tidlige og reversible virkninger.
 2. Helbreds kontrollen af arbejdstagere skal gennemføres i overensstemmelse med arbejdsmedicinske principper og praksis; den bør i det mindste omfatte følgende:
 - Det kan på baggrund af den nyeste arbejdsmedicinske viden afgøres, om den arbejdstager, der gennemgår helbreds kontrol, skal undersøges yderligere.
-

BILAG III

Grænseværdier og andre direkte relevante bestemmelser

(artikel 16)

A. Grænseværdier
p.m.

B. Andre direkte relevante bestemmelser
p.m.

⁴⁸⁾ EFT nr. C 34 af 8.2.1988, s. 9.
⁴⁹⁾ EFT nr. C 158 af 26.6.1989, s. 121, og EFT nr. C 149 af 18.6.1990.
⁵⁰⁾ EFT nr. C 208 af 8.8.1988, s. 43.
⁵¹⁾ EFT nr. C 67 af 8.3.1984, s. 2.
⁵²⁾ EFT nr. C 28 af 3.2.1988, s. 1.
⁵³⁾ EFT nr. L 183 af 29.6.1989, s. 1.
⁵⁴⁾ EFT nr. 196 af 16.8.1967, s. 1.
⁵⁵⁾ EFT nr. L 259 af 19.9.1988, s. 1.
⁵⁶⁾ EFT nr. L 187 af 16.7.1988, s. 14.
⁵⁷⁾ EFT nr. L 64 af 8.3.1989, s. 18.
⁵⁸⁾ EFT nr. L 185 af 9.7.1974, s. 15.

**RÅDETS DIREKTIV 97/42/EF
af 27. juni 1997**

om første ændring af direktiv 90/394/EØF om beskyttelse af arbejdstagerne mod risici for under arbejdet at være udsat for kræftfremkaldende stoffer (sjette særdirektiv i henhold til artikel 16, stk. 1, i direktiv 89/391/EØF)

RÅDET FOR DEN EUROPÆISKE UNION
HAR -

under henvisning til traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab, særlig artikel 118 A,

under henvisning til Rådets direktiv 90/394/EØF af 28. juni 1990 om beskyttelse af arbejdstagerne mod risici for under arbejdet at være udsat for kræftfremkaldende stoffer (sjette særdirektiv i henhold til artikel 16, stk. 1, i direktiv 89/391/EØF),⁵⁹⁾ særlig artikel 16,

under henvisning til forslag fra Kommissionen,⁶⁰⁾ udarbejdet efter høring af Det Rådgivende Udvalg for Sikkerhed, Hygiejne og Sundhedsbeskyttelse på Arbejdspladsen,

under henvisning til udtalelse fra Det Økonomiske og Sociale Udvalg,⁶¹⁾

i henhold til fremgangsmåden i traktatens artikel 189 C,⁶²⁾ og

ud fra følgende betragtninger:

(1) I henhold til traktatens artikel 118 A skal Rådet ved udstedelse af direktiver vedtage minimumsforskrifter med henblik på at forbedre navnlig arbejdsmiljøet for at sikre et højere niveau for beskyttelse af arbejdstagernes sikkerhed og sundhed;

(2) i henhold til denne artikel skal det i disse direktiver undgås, at der pålægges administrative, finansielle og retlige byrder af en sådan art, at de hæmmer oprettelse og udvikling af små og mellemstore virksomheder;

(3) i bilag III til Kommissionens direktiv 91/325/EØF af 1. marts 1991 om tolvte tilpasning til udviklingen af Rådets direktiv 67/548/EØF om tilnærmelse af lovgivning om klassificering, emballering og etikettering af farlige stoffer⁶³⁾ er der indføjet nye risikosætninger til angivelse af

sundhedsfarer ved længere tids påvirkning og farer for kræft ved indånding;

(4) arbejdstagerne skal i alle arbejdssituationer være beskyttet med hensyn til præparater, der indeholder et eller flere kræftfremkaldende stoffer, og med hensyn til kræftfremkaldende forbindelser, som opstår under arbejdet;

(5) for nogle agenser er det nødvendigt at tage alle optagelsesveje i betragtning, herunder en mulig optagelse gennem huden, for at sikre det bedst mulige beskyttelsesniveau;

(6) formuleringen af direktiv 90/394/EØF, bilag I, punkt 2, om polycykliske aromatiske carbonhydrider har givet anledning til fortolkningsvanskeligheder i mange medlemsstater; en ny og mere præcis formulering er derfor påkrævet;

(7) i henhold til artikel 16 i direktiv 90/394/EØF skal der for de kræftfremkaldende stoffer, for hvilke dette er muligt, fastsættes grænseværdier for eksponering på grundlag af tilgængelige oplysninger, herunder videnskabelige og tekniske data;

(8) grænseværdier for erhvervsmæssig eksponering skal betragtes som en væsentlig del af de generelle foranstaltninger til beskyttelse af arbejdstagerne; disse grænseværdier skal ændres, så snart nyere videnskabelige oplysninger viser, at det er nødvendigt;

(9) benzen er et kræftfremkaldende stof, som er til stede i forbindelse med mange arbejdssituationer; mange arbejdstagere er derfor udsat for en potentiel sundhedsrisiko; selv om det med den nuværende viden ikke er muligt at fastsætte et niveau, under hvilket der ikke er nogen sundhedsrisiko, vil en nedsættelse af udsættelsen for benzen ikke desto mindre nedsætte denne risiko;

(10) overholdelse af minimumskravene til beskyttelse af arbejdstagernes sundhed og sikkerhed mod særlige risici i forbindelse med kræftfremkaldende stoffer sigter ikke blot mod at sikre beskyttelse af den enkelte arbejdstagers sundhed og sikkerhed, men ligeledes mod at foreskri-

ve et minimumsbeskyttelsesniveau for alle arbejdstagere i Fællesskabet;

(11) der må for hele Fællesskabet fastlægges et ensartet beskyttelsesniveau i forbindelse med kræftfremkaldende stoffer, og dette beskyttelsesniveau skal ikke fastlægges ved hjælp af ufravigelige krav, men ved hjælp af en række generelle principper, som skal gøre det muligt for medlemsstaterne at håndhæve minimumskraverne på en ensartet måde;

(12) denne ændring udgør et konkret led i gennemførelsen af det indre markeds sociale dimension;

(13) i henhold til afgørelse 74/325/EØF⁶⁴) skal Kommissionen høre Det Rådgivende Udvalg for Sikkerhed, Hygiejne og Sundhedsbeskyttelse på Arbejdspladsen med henblik på udarbejdelsen af forslag på dette område –

UDSTEDT FØLGENDE DIREKTIV:

Artikel 1

I direktiv 90/394/EØF foretages følgende ændringer:

1) I artikel 1 tilføjes følgende stykke:

»4. For så vidt angår asbest og vinylchloridmonomer, der er omfattet af særdirektiver, gælder dette direktivs bestemmelser, hvis de giver større beskyttelse af sikkerhed og sundhed under arbejdet.«

2) Artikel 2 affattes således:

»Artikel 2

I dette direktiv forstås ved:

a) »Kræftfremkaldende stof«:

i) et stof, der opfylder kriterierne for klassificering som et kræftfremkaldende stof i kategori 1 eller 2 som fastsat i bilag VI til direk-

tiv 67/548/EØF

ii) et præparat, der er sammensat af et eller flere af de i nr. i) omhandlede stoffer, når koncentrationen af et eller flere af de enkelte stoffer opfylder de krav til koncentrationsgrænser for klassificering af et præparat som et kræftfremkaldende stof i kategori 1 eller 2, der er fastsat i:

– bilag I til direktiv 67/548/EØF, eller

– bilag I til direktiv 88/379/EØF, hvis stof-fet eller stofferne ikke er opført i bilag I til direktiv 67/548/EØF eller er opført deri uden angivelse af koncentrationsgrænser

iii) et stof, et præparat eller en proces, der er nævnt i bilag I, samt et stof eller et præparat, der frigøres under en i bilag I omhandlet proces.

b) »Grænseværdi«: medmindre andet er anført, tidsvægtet gennemsnitskoncentration af et kræftfremkaldende stof målt i luften i arbejdstagerens indåndingszone i en nærmere angivet referenceperiode som anført i bilag III.«

3) Artikel 3, stk. 3, affattes således:

»3. Desuden skal alle andre eksponeringsveje, f.eks. optagelse i eller gennem huden, tages i betragtning ved risikovurderingen.«

4) I artikel 5, indsættes følgende stykke efter stk. 3:

»4. Udsættelsen må ikke overstige den grænseværdi for et kræftfremkaldende stof, der er fastsat i bilag III.«

Det tidligere stk. 4 bliver stk. 5.

5) Punkt 2 i bilag I affattes således:

»2. Arbejde, som indebærer udsættelse for polycykliske aromatiske carbonhydrider, der forekommer i stenkulssod, stenkulstjære eller stenkulsbeg.«

6) Del A i bilag III affattes således:

»A. GRÆNSEVÆRDIER FOR ERHVERVSMÆSSIG EKSPONERING

Agensens navn	EINECS ⁽¹⁾	CAS ⁽²⁾	Grænseværdier		Anmærkning	Overgangsforanstaltninger
			mg/m ³ ⁽³⁾	ppm ⁽⁴⁾		
Bezen	200-753-7	71-43-2	3,25 ⁽⁵⁾	1 ⁽⁵⁾	Hud ⁽⁶⁾	Grænseværdi: 3 ppm (= 9,75 mg/m ³) indtil (tre år efter datoen i artikel 2, stk. 1, i direktiv 97/42/EF) ^(*)

⁽¹⁾ EINECS: Den Europæiske Fortegnelse over Markedsførte Kemiske Stoffer.
⁽²⁾ CAS: Chemical Abstract Service-registreringsnummer.
⁽³⁾ mg/m³ = miligram pr. kubikmeter luft ved 20° C og 101.3 kPa (760 kviksølv).
⁽⁴⁾ ppm = parts per million (dele pr. million) udtrykt i luftvolumen (ml/m³).
⁽⁵⁾ Målt over eller beregnet for en referenceperiode på otte timer.
⁽⁶⁾ Mulighed for et væsentligt bidrag til kroppens samlede belastning ved eksponering via huden.
^(*) EFT L 179 af 8.7.1997, s. 4.”

Artikel 2

1. Medlemsstaterne sætter de nødvendige love og administrative bestemmelser i kraft for at efterkomme dette direktiv inden den 27. juni 2000. De underretter straks Kommissionen herom.

Disse love og bestemmelser skal ved vedtagelsen indeholde en henvisning til dette direktiv eller skal ved offentliggørelsen ledsages af en sådan henvisning. De nærmere regler for henvisningen fastsættes af medlemsstaterne.

2. Medlemsstaterne meddeler Kommissionen teksten til de nationale retsfor skrifter, som de ud-

steder på det område, der er omfattet af dette direktiv.

Artikel 3

Dette direktiv er rettet til medlemsstaterne.

Udfærdiget i Luxembourg, den 27. juni 1997.

På Rådets vegne

A. MELKERT

Formand

⁵⁹⁾ EFT nr. L 196 af 26.7.1990, s. 1.

⁶⁰⁾ EFT nr. C 317 af 28.11.1995, s. 16.

⁶¹⁾ EFT nr. C 97 af 1.4.1996, s. 25.

⁶²⁾ Europa-Parlamentets udtalelse af 20. juni 1996 (EFT nr. C 198 af 8.7.1996, s. 182), Rådets fælles holdning af 2. december 1996 (EFT nr. C 6 af 9.1.1997, s. 15) og EuropaParlamentets afgørelse af 9. april 1997 (EFT nr. C 132 af 28.4.1997).

⁶³⁾ EFT nr. L 180 af 8.7.1991, s. 1.

⁶⁴⁾ EFT nr. L 185 af 9.7.1974, s. 15. Afgørelsen er senest ændret ved tiltrædelsesakten af 1994.

RÅDETS DIREKTIV 98/24/EF
af 24. april 1998
om beskyttelse af arbejdstagernes sikkerhed og sundhed under arbejdet mod risici i forbindelse med kemiske agenser (fjortende særdirektiv i henhold til direktiv 89/391/EØF, artikel 16, stk. 1)

RÅDET FOR DEN EUROPÆISKE UNION
HAR -

under henvisning til traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab, særlig artikel 118 A,

under henvisning til forslag fra Kommissionen,⁶⁵⁾ udarbejdet efter høring af Det Rådgivende Udvalg for Sikkerhed, Hygiejne og Sundhedsbeskyttelse på Arbejdspladsen,

under henvisning til udtalelse fra Det Økonomiske og Sociale Udvalg,⁶⁶⁾

i henhold til fremgangsmåden i traktatens artikel 189 C,⁶⁷⁾ og

ud fra følgende betragtninger:

(1) I henhold til traktatens artikel 118 A vedtager Rådet, ved udstedelse af direktiver, minimumsforskrifter med henblik på at forbedre navnlig arbejdsmiljøet for at sikre et højere niveau for beskyttelse af arbejdstagernes sikkerhed og sundhed;

(2) i henhold til samme artikel skal det i direktiverne undgås, at der pålægges administrative, finansielle og retlige byrder af en sådan art, at de hæmmer oprettelse og udvikling af små og mellemstore virksomheder;

(3) forbedringen af arbejdstagernes sikkerhed, hygiejne og sundhed på arbejdspladsen er et mål, der ikke bør underordnes rent økonomiske betragtninger;

(4) overholdelsen af minimumskrav om beskyttelse af arbejdstagernes sikkerhed og sundhed mod de risici, der er forbundet med kemiske agenser, har til formål ikke alene at sikre beskyttelsen af hver enkelt arbejdstagers sikkerhed og sundhed, men desuden at give alle arbejdstagere i Fællesskabet et mindstemål af beskyttelse, som hindrer enhver mulig konkurrenceforvridning;

(5) et passende niveau af beskyttelse mod risici hidrørende fra kemiske agenser må etableres for Fællesskabet som helhed, og dette beskyttelsesniveau skal ikke etableres gennem detaljerede krav, men gennem en ramme af generelle principper, som gør det muligt for medlemsstaterne at anvende minimumskravene konsekvent;

(6) en arbejdsaktivitet, der indebærer anvendelse af en kemisk agens, må anses for at udsætte arbejdstagerne for risiko;

(7) Rådets direktiv 80/1107/EØF af 27. november 1980 om beskyttelse af arbejdstagere mod farerne ved at være udsat for kemiske, fysiske og biologiske agenser under arbejdet,⁶⁸⁾ Rådets direktiv 82/605/EØF af 28. juli 1982 om beskyttelse af arbejdstagere mod farerne ved under arbejdet at være udsat for metallisk bly og dets ionforbindelser (første særdirektiv i henhold til direktiv 80/1107/EØF, artikel 8),⁶⁹⁾ og Rådets direktiv 88/364/EØF af 9. juni 1988 om beskyttelse af arbejdstagere ved forbud mod bestemte agenser og/eller arbejdsaktiviteter (fjerde særdirektiv i henhold til direktiv 80/1107/EØF, artikel 8)⁷⁰⁾ bør af hensyn til konsekvens og klarhed samt af tekniske grunde revideres og indarbejdes i et enkelt direktiv om minimumsforskrifter for beskyttelse af arbejdstagernes sikkerhed og sundhed under arbejde, til hvilket der anvendes kemiske agenser; nævnte direktiver kan derefter ophæves;

(8) dette direktiv er et særdirektiv i henhold til artikel 16, stk. 1, i Rådets direktiv 89/391/EØF af 12. juni 1989 om iværksættelse af foranstaltninger til forbedring af arbejdstagernes sikkerhed og sundhed under arbejdet;⁷¹⁾

(9) bestemmelserne i nævnte direktiv gælder derfor fuldt ud for arbejdstagere, der udsættes for kemiske agenser, med forbehold af strengere og/eller mere specifikke bestemmelser i nærværende direktiv;

(10) der er fastsat strengere og/eller mere specifikke bestemmelser om transport af farlige ke-

miske agenser i bindende internationale aftaler og konventioner, som er indarbejdet i fællesskabsbestemmelserne om transport af farligt gods med jernbane, ad vej, ad vandveje eller ad luftvejen;

(11) ved direktiv 67/548/EØF⁷²⁾ og direktiv 88/379/EØF⁷³⁾ om indbyrdes tilnærmelse af medlemsstaternes love og administrative bestemmelser om klassificering, emballering og etikettering af farlige stoffer henholdsvis præparater har Rådet fastlagt et system af kriterier for klassificering af farlige stoffer og præparater;

(12) definitionen på en farlig kemisk agens bør omfatte ethvert kemisk stof, der opfylder disse kriterier, samt ethvert kemisk stof, som, uden at opfylde disse kriterier, på grund af sine fysiske-kemiske, kemiske eller toksikologiske egenskaber, den måde, hvorpå det anvendes, eller forekomst på arbejdspladsen, udgør en risiko for arbejdstagernes sikkerhed og sundhed;

(13) Kommissionen har ved direktiv 90/492/EØF⁷⁴⁾ defineret og fastlagt et system for specifik information om farlige stoffer og præparater i form af sikkerhedsdatablade, hovedsagelig med sigte på industrielle brugere for at sætte dem i stand til at træffe de nødvendige foranstaltninger for at sikre beskyttelsen af arbejdstagernes sikkerhed og sundhed; i Rådets direktiv 92/58/EØF af 24. juni 1992 om minimumsforskrifter for signalgivning i forbindelse med sikkerhed og sundhed under arbejdet (niende særdirektiv i henhold til direktiv 89/391/EØF, artikel 16, stk. 1),⁷⁵⁾ etableres et system for mærkning af beholdere og rørsystemer, som anvendes til farlige stoffer eller præparater under arbejdet;

(14) arbejdsgiveren bør vurdere den risiko, som forekomsten af farlige kemiske agenser på arbejdspladsen kan give anledning til for arbejdstagernes sikkerhed og sundhed, så der kan træffes de nødvendige foranstaltninger til forebyggelse og beskyttelse, som er fastlagt i dette direktiv;

(15) de forebyggende foranstaltninger, der er foreskrevet i risikovurderingen, og som arbejdsgiveren skal træffe, bør være forenelige med behovet for at beskytte folkesundhed og miljø;

(16) for at sikre et højere beskyttelsesniveau gennem arbejdstagernes adgang til fuldstændige oplysninger er det vigtigt, at arbejdstagerne og disses repræsentanter informeres om de risici, som kemiske agenser kan frembyde for deres sikkerhed og sundhed, og om de foranstaltning-

ger, der er nødvendige for at begrænse eller helt fjerne disse risici, samt at de har mulighed for at kontrollere, at de nødvendige beskyttelsesforanstaltninger træffes;

(17) hvis resultaterne af ovennævnte vurdering viser, at der er fare for arbejdstagernes helbred, kan helbreds kontrol af de pågældende bidrage til de forebyggende og beskyttende foranstaltninger, arbejdsgiveren skal træffe;

(18) arbejdsgiverne skal regelmæssigt foretage vurderinger og målinger og følge med i den seneste teknologiske udvikling med henblik på at forbedre beskyttelsen af arbejdstagernes sikkerhed og sundhed;

(19) de nyeste videnskabelige data bør vurderes af uafhængige videnskabsmænd, der bistår Kommissionen med at fastsætte grænseværdierne for erhvervsmæssig eksponering;

(20) selv om der i nogle tilfælde ikke er tilstrækkeligt videnskabeligt grundlag for at etablere en grænseværdi for udsættelse for en kemisk agens, under hvilken der ikke længere er nogen risiko for helbredet, vil en begrænsning af udsættelsen for kemiske agenser under alle omstændigheder begrænse disse risici;

(21) i Kommissionens direktiv 91/322/EØF⁷⁶⁾ og 96/94/EF⁷⁷⁾ er der fastsat vejledende grænseværdier i henhold til direktiv 80/1107/EØF; disse direktiver bør bibeholdes som en del af den nuværende ramme;

(22) de tekniske tilpasninger, der skal foretages i dette direktiv, bør udarbejdes af Kommissionen i samarbejde med det udvalg, som er nedsat ved direktiv 89/391/EØF for at bistå Kommissionen med at foretage tekniske tilpasninger af særdirektiver, der vedtages i henhold til ovennævnte direktiv; Kommissionen bør også opstille praktiske retningslinjer for direktivets anvendelse, efter at have rådført sig med Det Rådgivende Udvalg for Sikkerhed, Hygiejne og Sundhedsbeskyttelse på Arbejdspladsen, i overensstemmelse med afgørelse 74/325/EØF;⁷⁸⁾

(23) ophævelsen af direktiv 80/1107/EØF må ikke medføre, at de nugældende arbejdstagerbeskyttelsesstandarder for kemiske, fysiske og biologiske agenser nedsættes; standarder, der er en følge af bestående direktiver om biologiske agenser, det forelagte direktiv om fysiske agenser, nærværende direktiv og ændringer til disse tekster bør ligge på linje med og mindst holde samme niveau som standarderne i nævnte direktiver;

(24) dette direktiv udgør et konkret led i gennemførelsen af den sociale dimension inden for det indre marked –

UDSTEDT FØLGENDE DIREKTIV:

AFDELING I

ALMINDELIGE BESTEMMELSER

Artikel 1

Formål og rækkevidde

1. I dette direktiv, som er det fjortende særdirektiv i henhold til artikel 16, stk. 1, i direktiv 89/391/EØF, fastsættes minimumsforskrifter for beskyttelse af arbejdstagerne mod risici for deres sikkerhed og sundhed, som opstår eller kan opstå som følge af udsættelse for kemiske agenser, som findes på arbejdspladsen, eller som følge af en arbejdsaktivitet, i hvilken der indgår kemiske agenser.

2. Direktivets bestemmelser finder anvendelse, hvis der er eller formodes at være farlige kemiske agenser til stede på arbejdspladsen, dog med forbehold af bestemmelserne om kemiske agenser, som er omfattet af foranstaltninger vedrørende strålingsbeskyttelse i henhold til direktiver vedtaget i medfør af traktaten om oprettelse af Det Europæiske Atomenergifællesskab.

3. For kræftfremkaldende stoffer på arbejdsstedet gælder bestemmelserne i dette direktiv, for så vidt der ikke er fastsat strengere og/eller mere specifikke bestemmelser i Rådets direktiv 90/394/EØF af 28. juni 1990 om beskyttelse af arbejdstagerne mod risici for under arbejdet at være udsat for kræftfremkaldende stoffer (sjette særdirektiv i henhold til artikel 16, stk. 1, i direktiv 89/391/EØF).⁷⁹⁾

4. Direktiv 89/391/EØF finder fuldt ud anvendelse på hele det i denne artikel nævnte område, dog med forbehold af strengere og/eller mere specifikke bestemmelser i nærværende direktiv.

5. Med hensyn til transport af farlige kemiske agenser gælder dette direktiv med forbehold af strengere bestemmelser og/eller særbestemmelser i direktiv 94/55/EF,⁸⁰⁾ direktiv 96/49/EF,⁸¹⁾ i bestemmelserne i IMDG-koden, IBC-koden og IGC-koden som defineret i artikel 2 i direktiv 93/75/EØF,⁸²⁾ i bestemmelserne i den europæiske konvention om international transport af farligt gods ad indre vandveje og reglementet for transport af farlige stoffer på Rhinen som indarbejdet

i fællesskabslovgivningen og i de tekniske instrukser for sikker transport af farligt gods, som Organisationen for International Civil Luftfart har udstedt på datoen for nærværende direktivs ikrafttræden.

Artikel 2

Definitioner

I dette direktiv forstås ved:

- a) »kemisk agens«: ethvert kemisk element eller forbindelse eller blandinger deraf, som det forekommer i naturlig tilstand eller frembringes, anvendes eller frigøres, herunder som affald, under en given arbejdsproces, uanset om frembringelsen er tilsigtet under arbejdsprocessen, og uanset om det markedsføres
- b) »farlig kemisk agens«:
 - i) enhver kemisk agens, som i henhold til bilag VI til direktiv 67/548/EØF opfylder kriterierne for klassificering som et farligt stof, uanset om dette stof er klassificeret i henhold til nævnte direktiv, bortset fra stoffer, der kun opfylder kriterierne for klassificering som farlige for miljøet
 - ii) enhver kemisk agens, som i henhold til direktiv 88/379/EØF opfylder kriterierne for klassificering som farligt præparat, uanset om præparatet er klassificeret i henhold til nævnte direktiv, bortset fra præparater, der kun opfylder kriterierne for klassificering som farlige for miljøet
 - iii) enhver kemisk agens, som uden at opfylde kriterierne for klassificering som farlig i henhold til nr. i) og ii) på grund af sine fysisk-kemiske, kemiske eller toksikologiske egenskaber og den måde, hvorpå den anvendes eller forekommer på arbejdspladsen, kan udgøre en risiko for arbejdstagernes sikkerhed og sundhed, herunder enhver kemisk agens, for hvilken der er fastsat en grænseværdi for erhvervsmæssig eksponering i henhold til artikel 3.
- c) »aktivitet, hvori der indgår kemiske agenser«: ethvert arbejde, hvor der anvendes eller påtænkes anvendt kemiske agenser, uanset i hvilken arbejdsproces, herunder produktion, håndtering, oplagring, transport eller bortskaffelse og behandling, eller hvor sådanne agenser er et resultat af et sådant arbejde

- d) »grænseværdi for erhvervmæssig eksponering«: medmindre andet er anført, grænsen for den tidsvægtede gennemsnitlige koncentration af en kemisk agens i den luft på arbejdspladsen, der indåndes af en arbejdstager i relation til en nærmere fastsat referen-ceperiode
- e) »biologisk grænseværdi«: grænsen for koncentrationen af en given agens i et givet biologisk miljø, dens metabolit eller en effekt-indikator
- f) »helbreds kontrol«: vurdering af den enkelte arbejdstager for at fastslå dennes helbredstilstand i relation til udsættelsen for specifikke kemiske agenser på arbejdsstedet
- g) »fare«: den iboende egenskab ved en kemisk agens, som kan forvolde skade
- h) »risiko«: sandsynligheden for, at skaden kan opstå i forbindelse med brug og/eller eksponering.

Artikel 3

Grænseværdier for erhvervmæssig eksponering og biologiske grænseværdier

1. Kommissionen evaluerer forbindelsen mellem farlige kemiske agensers indvirkning på helbredet og niveauet for erhvervmæssig eksponering på grundlag af en uafhængig videnskabelig vurdering af de seneste tilgængelige videnskabelige data.

2. På grundlag af den evaluering, der er omhandlet i stk. 1, fremsætter Kommissionen, efter først at have hørt Det Rådgivende Udvalg for Sikkerhed, Hygiejne og Sundhedsbeskyttelse på Arbejdspladsen, forslag til europæiske mål for beskyttelsen af arbejdstagere mod kemiske risici i form af vejledende grænseværdier for erhvervmæssig eksponering, der skal fastsættes på fællesskabsplan.

Disse grænseværdier fastsættes eller ajourføres under hensyntagen til de til rådighed værende målemetoder og i overensstemmelse med proceduren i artikel 17 i direktiv 89/391/EØF. Medlemsstaterne holder arbejdstager- og arbejdsgiverorganisationer orienteret om de grænseværdier for erhvervmæssig eksponering, der fastsættes på fællesskabsplan.

3. For enhver kemisk agens, for hvilken der er fastsat en vejledende grænseværdi for erhvervmæssig eksponering på fællesskabsplan, fastsætter medlemsstaterne en national grænseværdi for

erhvervmæssig eksponering, baseret på Fællesskabets grænseværdi, således at dens art bestemmes i overensstemmelse med national lovgivning og praksis.

4. Der kan på fællesskabsplan fastsættes bindende grænseværdier for erhvervmæssig eksponering, som foruden principperne for fastsættelsen af vejledende grænseværdier for erhvervmæssig eksponering skal afspejle det, der er praktisk muligt, samtidig med at målsætningen om sikring af arbejdstagernes sundhed på arbejdsstedet opfyldes. Sådanne grænseværdier fastsættes i overensstemmelse med proceduren i traktatens artikel 118 A og anføres i bilag I til dette direktiv.

5. For enhver kemisk agens, for hvilken der er fastsat en bindende grænseværdi for erhvervmæssig eksponering, fastsætter medlemsstaterne en tilsvarende national bindende grænseværdi for erhvervmæssig eksponering, der baseres på, men ikke må overskride Fællesskabets grænseværdi.

6. Der kan på fællesskabsplan fastsættes bindende biologiske grænseværdier på grundlag af den evaluering, der er beskrevet i stk. 1, og af de til rådighed stående målemetoder, som skal afspejle det, der er praktisk muligt, samtidig med at målsætningen om sikring af arbejdstagernes sundhed på arbejdsstedet opfyldes. Sådanne grænseværdier fastsættes efter proceduren i traktatens artikel 118 A og anføres sammen med andre relevante informationer vedrørende sundhedsovervågning i bilag II til nærværende direktiv.

7. For enhver kemisk agens, for hvilken der er fastsat en bindende biologisk grænseværdi, fastsætter medlemsstaterne en tilsvarende national bindende biologisk grænseværdi, som baseres på, men ikke må overskride Fællesskabets grænseværdi.

8. Når en medlemsstat indfører eller reviderer en national grænseværdi for erhvervmæssig eksponering eller en national biologisk grænseværdi for en kemisk agens, underretter den Kommissionen og de øvrige medlemsstater herom til lige med de relevante videnskabelige og tekniske data. Kommissionen træffer de nødvendige foranstaltninger.

9. På grundlag af medlemsstaternes rapporter i henhold til artikel 15 foretager Kommissionen en vurdering af, hvordan medlemsstaterne har taget hensyn til Fællesskabets vejledende græn-

seværdier ved fastsættelsen af de tilsvarende nationale grænseværdier for erhvervmæssig eksponering.

10. Standardiserede metoder for måling og evaluering af luftkoncentrationer på arbejdspladsen i forhold til grænseværdierne for erhvervmæssig eksponering udarbejdes i henhold til artikel 12, stk. 2.

AFDELING II

ARBEJDSGIVERENS FORPLIGTELSE

Artikel 4

Bestemmelse og vurdering af risikoen i forbindelse med farlige kemiske agenser

1. I forbindelse med opfyldelsen af de forpligtelser, der er fastsat i artikel 6, stk. 3, og artikel 9, stk. 1, i direktiv 89/391/EØF, fastslår arbejdsgiveren først, om der findes nogle farlige kemiske agenser på arbejdspladsen. Hvis dette er tilfældet, vurderer han herefter enhver risiko for arbejdstagernes sikkerhed og sundhed, der skyldes tilstedeværelsen af disse kemiske agenser, under hensyntagen til:

- deres farlige egenskaber
- oplysninger om sikkerhed og sundhed, der skal gives af leverandøren (f.eks. det relevante sikkerhedsdatablad i overensstemmelse med bestemmelserne i direktiv 67/548/EØF eller direktiv 88/379/EØF)
- eksponeringsgraden, -typen og -varigheden
- mstændighederne ved arbejde, der involverer sådanne agenser, herunder deres mængde
- enhver grænseværdi for erhvervmæssig eksponering eller biologisk grænseværdi, der er fastsat på den pågældende medlemsstats område
- virkningen af de forebyggende foranstaltninger, der er truffet eller skal træffes
- hvor det er muligt, de konklusioner, der kan drages af enhver helbreds kontrol, der allerede er foretaget.

Arbejdsgiveren skal fra leverandøren eller fra andre let tilgængelige kilder skaffe yderligere oplysninger, der er nødvendige for risikovurderingen. Disse oplysninger skal eventuelt omfatte den specifikke vurdering af risikoen for brugerne på grundlag af fællesskabslovgivningen om kemiske agenser.

2. Arbejdsgiveren skal være i besiddelse af en risikovurdering i overensstemmelse med artikel

9 i direktiv 89/391/EØF og skal angive, hvilke foranstaltninger der er blevet truffet i henhold til artikel 5 og 6 i nærværende direktiv. Risikovurderingen skal være dokumenteret på passende måde i overensstemmelse med national lovgivning og praksis og kan omfatte en beskrivelse fra arbejdsgiveren, der sandsynliggør, at arten og omfanget af de risici, der kan henføres til kemiske agenser, gør en yderligere detaljeret risikovurdering unødvendig. Risikovurderingen skal ajourføres, navnlig hvis der er sket væsentlige ændringer, som gør, at den ikke længere er tidsvarende, eller hvis resultaterne af helbreds kontrollen gør det nødvendigt.

3. Visse aktiviteter i virksomheden eller bedriften, som f.eks. vedligeholdelse, der kan forudses at give anledning til en væsentlig eksponering, eller som kan resultere i en forringelse af sikkerheds- og sundhedsbetingelserne af andre grunde, selv efter at alle tekniske foranstaltninger er truffet, skal medtages i risikovurderingen.

4. Hvis der er tale om aktiviteter, der medfører udsættelse for flere farlige kemiske agenser, vurderes risikoen på grundlag af den risiko, de forskellige kemiske agenser udgør tilsammen.

5. Hvis der er tale om en ny aktivitet, der medfører brug af farlige kemiske agenser, må arbejdet først påbegyndes, når der er foretaget en vurdering af den risiko, der er forbundet med aktiviteten, og alle tilhørende forebyggende foranstaltninger er blevet truffet.

6. I overensstemmelse med artikel 12, stk. 2, udarbejdes praktiske retningslinjer for risikobestemmelse og -vurdering samt for revision og, om nødvendigt, tilpasning heraf.

Artikel 5

Almindelige principper for forebyggelse af risici i forbindelse med farlige kemiske agenser og anvendelser af direktivet på vurderingen af disse risici

1. Arbejdsgiveren har pligt til at sikre arbejdstagernes sikkerhed og sundhed i forbindelse med aktiviteter, der indebærer tilstedeværelse af farlige kemiske agenser, og skal med henblik herpå træffe de nødvendige forebyggende foranstaltninger, der er nævnt i artikel 6, stk. 1 og 2, i direktiv 89/391/EØF, samt foranstaltningerne i nærværende direktiv.

2. Sikkerheds- og sundhedsrisici, som arbejdstagerne udsættes for under arbejde, der indebæ-

rer tilstedeværelse af farlige kemiske agenser, skal fjernes eller reduceres til et minimum gennem:

- arbejdspladsens udformning og tilrettelæggelsen af arbejdet
- tilrådighedsstillelse af egnet udstyr til arbejde med kemiske agenser og vedligeholdelsesprocesser, der sikrer arbejdstagernes sikkerhed og sundhed på arbejdspladsen
- begrænsning til et minimum af antallet af arbejdstagere, som eksponeres eller risikerer at blive det
- begrænsning til et minimum af eksponeringsvarighed og intensitet
- passende hygiejneforanstaltninger
- begrænsning af mængden af kemiske agenser på arbejdspladsen til det minimum, der er nødvendigt for den pågældende type arbejde
- egnede arbejdsmetoder, herunder regler for sikker håndtering, oplagring og transport på arbejdspladsen af farlige kemiske agenser og affald, der indeholder sådanne kemiske agenser.

Praktiske retningslinjer vedrørende forebyggende foranstaltninger med henblik på risikokontrol udarbejdes i henhold til artikel 12, stk. 2.

3. Når resultaterne af den i artikel 4, stk. 1, nævnte vurdering viser, at arbejdstagernes sikkerhed og sundhed er i fare, skal de særlige beskyttelses-, forebyggelses- og overvågningsforanstaltninger, der er nævnt i artikel 6, 7 og 10, træffes.

4. Når resultaterne af den i artikel 4, stk. 1, nævnte risikovurdering viser, at der på grund af de mængder af en farlig kemisk agens, der findes på arbejdspladsen, kun er ringe risiko for arbejdstagernes sikkerhed og sundhed, og de foranstaltninger, der er truffet i henhold til stk. 1 og 2 i nærværende artikel, er tilstrækkelige til at begrænse denne risiko, finder artikel 6, 7 og 10 ikke anvendelse.

Artikel 6

Særlige foranstaltninger til beskyttelse og forebyggelse

1. Arbejdsgiveren påser, at risici for arbejdstagernes sikkerhed og sundhed på arbejdspladsen, der skyldes en farlig kemisk agens, fjernes eller reduceres til et minimum.

2. Gennemførelsen af stk. 1 skal navnlig ske ved, at arbejdsgiveren undgår at bruge en farlig

kemisk agens ved at erstatte den med en kemisk agens eller proces, som under de pågældende anvendelsesbetingelser ikke er farlig eller, alt efter omstændighederne, er mindre farlig for arbejdstagernes sikkerhed og sundhed.

Hvis det på grund af aktivitetens særlige karakter ikke er muligt at fjerne risikoen ved at anvende en anden kemisk agens, skal arbejdsgiveren under hensyn til den aktivitet og risikovurdering, der er omhandlet i artikel 4, sikre, at risikoen reduceres til et minimum, idet han træffer foranstaltninger til beskyttelse og forebyggelse i overensstemmelse med den risikovurdering, der er foretaget i henhold til artikel 4. Disse skal i nævnte rækkefølge omfatte:

- a) udformning af passende arbejdsprocesser og teknisk kontrol samt brug af egnet udstyr og egnede materialer for at undgå eller formindske udslip af farlige kemiske agenser, som måtte udgøre en risiko for arbejdstagernes sikkerhed og sundhed på arbejdspladsen
- b) anvendelse af kollektive beskyttelsesforanstaltninger ved risikokilden såsom tilstrækkelig ventilation og passende tilrettelæggelse af arbejdet
- c) anvendelse af individuelle beskyttelsesforanstaltninger, herunder personlige værnemidler, når eksponering ikke kan undgås på anden måde.

Praktiske retningslinjer for beskyttende og forebyggende foranstaltninger med henblik på risikokontrol udarbejdes i overensstemmelse med artikel 12, stk. 2.

3. De foranstaltninger, der er nævnt i stk. 2, skal ledsages af helbreds kontrol i henhold til artikel 10, hvis risikoen er af en sådan karakter, at det er relevant.

4. Medmindre arbejdsgiveren tydeligt kan godtgøre ved andre former for evaluering, at der i henhold til stk. 2 er opnået tilstrækkelig forebyggelse og beskyttelse, skal arbejdsgiveren regelmæssigt, og når der sker ændringer i forholdene, som kan påvirke arbejdstagernes eksponering for kemiske agenser, foretage sådanne målinger af kemiske agenser, der vil kunne udgøre en risiko for arbejdstagernes sundhed på arbejdspladsen, som skønnes nødvendige, især med hensyn til grænseværdierne for erhvervsmæssig eksponering

5. Arbejdsgiveren tager hensyn til resultaterne af procedurerne i stk. 4, når han opfylder de for-

pligtelser, der er fastsat i, eller som følger af artikel 4.

Under alle omstændigheder skal arbejdsgiveren, når en grænseværdi for erhvervsmæssig eksponering, der er fastsat på den pågældende medlemsstats område, er blevet overskredet, omgående tage skridt til at afhjælpe situationen ved at træffe forebyggende og beskyttende foranstaltninger på baggrund af grænseværdiens art.

6. Arbejdsgiveren træffer på grundlag af den samlede vurdering af og de generelle principper for forebyggelse af risici i artikel 4 og 5 tekniske og/eller organisatoriske foranstaltninger, der er afpasset efter aktivitetens art, herunder oplagring, håndtering og isolering af uforenelige kemiske agenser, med henblik på at beskytte arbejdstagerne mod farer som følge af kemiske agensers fysisk-kemiske egenskaber. Han træffer navnlig foranstaltninger med henblik på i nævnte rækkefølge at

- a) forhindre tilstedeværelsen på arbejdspladsen af farlige koncentrationer af brændbare stoffer eller farlige mængder af kemisk ustabile stoffer eller, hvis arbejdet er af en sådan art, at dette ikke er muligt
- b) undgå tilstedeværelse af antændingskilder, der kan give anledning til brande og eksplosioner, eller u hensigtsmæssige omstændigheder, der kan medføre, at kemisk ustabile stoffer eller blandinger af stoffer fremkalder skadelige fysiske virkninger, og
- c) mindske de skadelige virkninger for arbejdstagernes sikkerhed og sundhed i tilfælde af brande eller eksplosioner som følge af, at brandbare stoffer antændes, eller skadelige fysiske virkninger som følge af kemisk ustabile stoffer eller blandinger af stoffer.

Arbejdsudstyr og beskyttelsessystemer, som arbejdsgiveren sørger for til beskyttelse af arbejdstagerne, skal være i overensstemmelse med de relevante fællesskabsbestemmelser om sundhed og sikkerhed i henseende til konstruktion, fremstilling og levering. I de tekniske og/eller organisatoriske foranstaltninger, som arbejdsgiveren træffer, skal der tages hensyn til materielgruppekategoriene i bilag I til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 94/9/EF af 23. marts 1994 om indbyrdes tilnærmelse af medlemsstaternes lovgivning om materiel og sikringssystemer til anvendelse i eksplosionsfarlig atmosfære,⁸³⁾ og de skal være forenelige med disse.

Arbejdsgiveren træffer foranstaltninger til at sikre en tilstrækkelig kontrol af anlæg, udstyr og maskiner eller sørger for udstyr til bekæmpelse af eksplosion eller anordninger til lettelse af eksplosionstryk.

Artikel 7

Foranstaltninger i tilfælde af ulykker, skader og nødsituationer

1. For at beskytte arbejdstagernes sikkerhed og sundhed mod ulykker, skader eller overhængende fare i forbindelse med tilstedeværelsen af farlige kemiske agenser på arbejdspladsen, udarbejder arbejdsgiveren, med forbehold af forpligtelserne i henhold til artikel 8 i direktiv 89/391/EØF, forskrifter (handlingsplaner), der kan iværksættes, når sådanne hændelser opstår, således at de fornødne forholdsregler træffes. Disse foranstaltninger skal omfatte relevante sikkerhedsøvelser, der udføres med jævne mellemrum, samt tilrådighedsstillelse af passende førstehjælpsfaciliteter.

2. Hvis der indtræffer en hændelse som den, der er nævnt i stk. 1, tager arbejdsgiveren straks skridt til at afbøde virkningerne af hændelsen og til at underrette arbejdstagerne.

For at situationen kan blive normal igen,

- træffer arbejdsgiveren hurtigst muligt passende foranstaltninger til afhjælpning af situationen
- er det kun de arbejdstagere, der er uundværlige for reparationsarbejdet og andet nødvendigt arbejde, der kan få tilladelse til at arbejde i det berørte område.

3. De arbejdstagere, der har tilladelse til at arbejde i det berørte område, forsynes med passende beskyttelsesbeklædning, personlige værnemidler samt specielt sikkerhedsudstyr og -anlæg, som de skal anvende, så længe situationen består; situationen må ikke være permanent.

Ubeskyttede arbejdstagere må ikke opholde sig i det berørte område.

4. Med forbehold af artikel 8 i direktiv 89/391/EØF træffer arbejdsgiveren de nødvendige foranstaltninger for at indføre de advarsels- og andre kommunikationssystemer, der er påkrævet for at gøre opmærksom på en forøget risiko for sikkerhed og sundhed, med henblik på at opnå den fornødne reaktion og øjeblikkelig iværksættelse af udbedrende foranstaltninger, assistance,

evakuering og redningsaktioner, hvis der er behov for det.

5. Arbejdsgiveren påser, at information om nødforanstaltninger vedrørende farlige kemiske agenser er til rådighed. De relevante interne og eksterne ulykkes- og nødtjenester skal have adgang til denne information. Den skal indeholde følgende:

- forhåndsmeddelelse om relevante arbejdsrisici, foranstaltninger til fareidentifikation, forholdsregler og procedurer, således at nødtjenesterne kan forberede deres egne modforanstaltninger og forholdsregler, og
- alle tilgængelige oplysninger om særlige farer, der opstår eller kan opstå i forbindelse med ulykker eller nødsituationer, herunder oplysninger om den handlingsplan, der er udarbejdet i overensstemmelse med denne artikel.

Artikel 8

Underretning og træning af arbejdstagerne

1. Med forbehold af artikel 10 og 12 i direktiv 89/391/EØF sikrer arbejdsgiveren, at arbejdstagerne og/eller deres repræsentanter får følgende stillet til rådighed:

- de oplysninger, der er tilvejebragt i henhold til artikel 4 i nærværende direktiv, samt underretning, når en væsentlig ændring på arbejdspladsen fører til ændringer af disse oplysninger
- underretning om farlige kemiske agenser, der forekommer på arbejdspladsen, såsom agensens navn, risici for sikkerhed og sundhed, relevante grænseværdier for erhvervs-mæssig eksponering og andre forskrifter
- træning og underretning med hensyn til passende forholdsregler og foranstaltninger, der skal træffes, for at arbejdstageren kan beskytte sig selv og andre arbejdstagere på arbejdspladsen
- adgang til de sikkerhedsdatablade, der er tilvejebragt af leverandøren i henhold til artikel 10 i direktiv 88/379/EØF og artikel 27 i direktiv 92/32/EØF,⁸⁴⁾ og at underretningen
- er baseret på resultatet af risikovurderingen i henhold til artikel 4. Den kan f.eks. gives i form af en mundtlig meddelelse eller individuel vejledning og undervisning, som understøttes af skriftlig information alt efter ka-

rakteren og graden af den risiko, der er påvist i forbindelse med den vurdering, der skal foretages i henhold til nævnte artikel

- ajourføres for at tage hensyn til skiftende omstændigheder.

2. Når beholdere og rør til farlige kemiske agenser, der anvendes på arbejdsstedet, ikke er mærket i henhold til den relevante fællesskabslovgivning om etikettering af kemiske agenser og om sikkerhedsskiltning på arbejdsstedet, påser arbejdsgiveren, at beholdernes og rørens indhold samt indholdets art og eventuelle tilknyttede risici kan identificeres, dog med forbehold af de fravigelser, der er fastsat i ovennævnte lovgivning.

3. Medlemsstaterne kan træffe de nødvendige foranstaltninger til sikring af, at arbejdsgiverne, hvis de anmoder herom, af fortrinsvis producenten eller leverandøren kan få alle de oplysninger om farlige kemiske agenser, der er påkrævet for at kunne anvende artikel 4, stk. 1, i nærværende direktiv i det omfang der i direktiv 67/548/EØF og 88/379/EØF ikke er fastsat nogen pligt til at give oplysninger.

AFDELING III

DIVERSE BESTEMMELSER

Artikel 9

Forbud

1. For at beskytte arbejdstagerne mod udsættelse for sundhedsrisici fra visse kemiske agenser og/eller aktiviteter, hvori der indgår kemiske agenser, er produktion, fremstilling eller brug under arbejdet af de kemiske agenser, samt de aktiviteter, der er anført i bilag III, forbudt i det deri nærmere angivne omfang.

2. Medlemsstaterne kan tillade afvigelser fra de i stk. 1 anførte krav i følgende tilfælde:

- til rent videnskabelige formål, herunder forskning, afprøvning og analyse
- til aktiviteter, der gennemføres med det formål at eliminere de kemiske agenser, der forekommer i form af bi- eller spildprodukter
- til produktion af de i stk. 1 nævnte kemiske agenser til brug som mellemprodukter og til sådan brug.

Det skal forhindres, at arbejdstagerne eksponeres for de i stk. 1 nævnte kemiske agenser, især ved at det sikres, at produktionen og den

hurtigst mulige anvendelse af disse agenser som mellemprodukter kommer til at foregå i et lukket system, hvorfra de førnævnte agenser kun må udtages i det omfang, det er nødvendigt for at kontrollere processen eller vedligeholde systemet.

Medlemsstaterne kan indføre ordninger med enkeltstående tilladelser.

3. Når der gives dispensation i henhold til stk. 2, skal de kompetente myndigheder anmode arbejdsgiveren om at oplyse følgende:

- grunden til, at der ansøges om dispensation
- de mængder af den kemiske agens, der årligt skal bruges
- de aktiviteter og/eller reaktioner eller processer, der er involveret
- det antal arbejdstagere, som vil kunne blive involveret
- de forholdsregler, der skal træffes for at beskytte de pågældende arbejdstageres sikkerhed og sundhed
- de tekniske og organisatoriske foranstaltninger, der skal træffes for at forhindre eksponering af arbejdstagere.

4. Rådet kan i overensstemmelse med proceduren i traktatens artikel 118 A ændre den i stk. 1 i nærværende artikel omhandlede liste over forbud, så den kommer til at omfatte flere kemiske agenser og aktiviteter.

Artikel 10

Helbreds kontrol

1. Medlemsstaterne træffer foranstaltninger med henblik på iværksættelse af relevant helbreds kontrol af arbejdstagere, hvis resultaterne af den i artikel 4 omhandlede vurdering viser, at der er fare for de pågældendes helbred, jf. dog artikel 14 i direktiv 89/391/EØF. Disse foranstaltninger, herunder kravene om helbreds journaler og adgangen hertil, skal indføres i overensstemmelse med national lovgivning og/eller praksis.

Helbreds kontrol, hvis resultater skal tages i betragtning ved iværksættelse af forebyggende foranstaltninger på den konkrete arbejdsplads, er relevant, hvis

- arbejdstagerens udsættelse for en farlig kemisk agens er af en sådan art, at en identificerbar sygdom eller forringelse af helbredet kan sættes i forbindelse med eksponeringen, og

- det er sandsynligt, at sygdommen eller virkningen kan opstå under de særlige forhold, arbejdstageren arbejder under, og
- undersøgelsesteknikken kun udsætter arbejdstageren for en minimal risiko.

Der skal desuden forefindes effektive teknikker til påvisning af indikationer på sygdommen eller virkningen.

Er der fastsat en bindende biologisk grænseværdi som angivet i bilag II, er helbreds kontrollen en forudsætning for, at der kan arbejdes med den pågældende agens i overensstemmelse med proceduren i dette bilag. Arbejdstagerne informeres om dette krav, inden de tildeles arbejdsopgaver, der medfører risiko for udsættelse for den nævnte farlige kemiske agens.

2. Medlemsstaterne træffer foranstaltninger med henblik på at sikre, at der udarbejdes og ajourføres personlige helbreds journaler for den enkelte arbejdstager, som gennemgår helbreds kontrol i overensstemmelse med kravene i stk. 1.

3. Helbreds journaler skal indeholde en sammenfatning af resultaterne af de helbreds kontroller, der er blevet gennemført, og af alle repræsentative data vedrørende den enkelte arbejdstagers eksponering. Biologisk overvågning og dermed forbundne undersøgelser kan indgå i helbreds kontrollen.

Helbreds journaler skal føres på en sådan måde, at de kan konsulteres på et senere tidspunkt under hensyntagen til reglerne om tavshedspligt.

Den kompetente myndighed modtager kopier af de relevante journaler efter anmodning. Den enkelte arbejdstager kan på anmodning få adgang til sin personlige helbreds journal.

Hvis en virksomhed indstiller sine aktiviteter, gøres helbreds journalerne tilgængelige for den kompetente myndighed.

4. Hvis det på baggrund af en helbreds kontrol viser sig, at

- en arbejdstager lider af en identificerbar sygdom, eller at der er sket en forringelse af helbredet, som en læge eller en arbejdsmediciner eller tilsvarende sagkyndig mener hidrører fra udsættelse for en farlig kemisk agens på arbejdspladsen, eller
- en bindende biologisk grænseværdi er overskredet

informeres arbejdstageren af lægen eller en anden kvalificeret person om resultaterne af den personlige helbreds kontrol og får herunder oplysninger og rådgivning om eventuelle helbreds-

undersøgelser, som han bør gennemgå, når eksponeringen er ophørt,

skal arbejdsgiveren

- revidere den risikovurdering, der er foretaget i henhold til artikel 4, stk. 1,
- revidere de foranstaltninger, der skal fjerne eller mindske risiciene i henhold til artikel 5 og 6,
- under hensyntagen til udtalelsen fra arbejdsmedicineren eller den tilsvarende sagkyndige, en anden kvalificeret person eller den kompetente myndighed træffe alle foranstaltninger for at fjerne eller reducere risikoen i overensstemmelse med artikel 6, herunder eventuelt anvise arbejdstageren andet arbejde, der ikke medfører risiko for yderligere eksponering, og
- iværksætte løbende helbreds kontrol og sørge for undersøgelse af helbredstilstanden for alle andre arbejdstagere, der har været eksponeret på lignende måde. I disse tilfælde kan den ansvarlige læge, arbejdsmedicineren eller den tilsvarende sagkyndige eller den kompetente myndighed foreslå, at eksponerede personer underkastes en lægeundersøgelse.

Artikel 11

Høring af arbejdstagerne samt arbejdstagerdeltagelse

Høring af arbejdstagerne og/eller deres repræsentanter samt deres deltagelse skal foregå i overensstemmelse med artikel 11 i direktiv 89/391/EØF i forbindelse med spørgsmål, der omhandles i nærværende direktiv, herunder i bilagene hertil.

Artikel 12

Tilpasning af bilagene, udarbejdelse og vedtagelse af teknisk vejledning

1. Tilpasninger af rent teknisk art af bilagene, der er i overensstemmelse med:

- kommende direktiver om teknisk harmonisering og standardisering vedrørende kemiske agenser, og/eller
- tekniske fremskridt, ændringer af internationale standarder eller specifikationer og ny viden om kemiske agenser

vedtages efter proceduren i artikel 17 i direktiv 89/391/EØF.

2. Kommissionen udarbejder ikke-bindende praktiske retningslinjer. Retningslinjerne skal vedrøre emnerne i artikel 3, 4, 5 og 6 og i bilag II, punkt 1.

Kommissionen skal først høre Det Rådgivende Udvalg for Sikkerhed, Hygiejne og Sundhedsbeskyttelse på Arbejdspladsen i overensstemmelse med afgørelse 74/325/EØF.

I forbindelse med gennemførelsen af dette direktiv skal medlemsstaterne så vidt muligt tage hensyn til disse retningslinjer, når de udformer deres nationale politikker for beskyttelse af arbejdstagernes sikkerhed og sundhed.

Artikel 13

Ophævelse og ændring af tidligere direktiver

1. Direktiv 80/1107/EØF, 82/605/EØF og 88/364/EØF ophæves på datoen i artikel 14, stk. 1.

2. Rådets direktiv 83/477/EØF af 19. september 1983 om beskyttelse af arbejdstagere mod farerne ved under arbejdet at være udsat for asbest (andet særdirektiv i henhold til artikel 8 i direktiv 80/1107/EØF⁸⁵⁾ ændres således:

- a) I artikel 1, stk. 1, første punktum, udgår », som er det andet særdirektiv i henhold til artikel 8 i direktiv 80/1107/EØF,«.
- b) Artikel 9, stk. 2, affattes således:

»2. De nødvendige ændringer i forbindelse med tilpasningen af bilagene til dette direktiv til den tekniske udvikling foretages efter fremgangsmåden i artikel 17 i Rådets direktiv 89/391/EØF af 12. juni 1989 om iværksættelse af foranstaltninger til forbedring af arbejdstagernes sikkerhed og sundhed under arbejdet^(*).

(*) EFT L 183 af 29. 6. 1989, s. 1.«

- c) I artikel 15, stk. 1, andet afsnit, ændres »efter fremgangsmåden i artikel 10 i direktiv 80/1107/EØF« til »efter fremgangsmåden i artikel 17 i direktiv 89/391/EØF«.

3. Rådets direktiv 86/188/EØF af 12. maj 1986 om beskyttelse af arbejdstagere mod risici ved at være udsat for støj under arbejdet⁸⁶⁾ ændres således:

- a) I artikel 1, stk. 1, udgår », som er det tredje særdirektiv i henhold til direktiv 80/1107/EØF,«.

b) Artikel 12, stk. 2, andet afsnit, affattes således:

»Bilag I og II tilpasses til den tekniske udvikling efter fremgangsmåden i artikel 17 i Rådets direktiv 89/391/EØF af 12. juni 1989 om iværksættelse af foranstaltninger til forbedring af arbejdstagernes sikkerhed og sundhed under arbejdet^(*).

(*) EFT L 183 af 29. 6. 1989, s. 1.«

4. Enhver anden henvisning i direktiv 83/477/EØF og direktiv 86/188/EØF til direktiv 80/1107/EØF bortfalder fra datoen for ophævelsen af nævnte direktiv.

5. Direktiv 91/322/EØF og 96/94/EF gælder fortsat.

AFDELING IV

AFSLUTTENDE BESTEMMELSER

Artikel 14

1. Medlemsstaterne sætter de nødvendige love og administrative bestemmelser i kraft for at efterkomme dette direktiv senest den 5. maj 2001. De underretter straks Kommissionen herom.

Disse love og bestemmelser skal ved vedtagelsen indeholde en henvisning til dette direktiv eller skal ved offentliggørelsen ledsages af en sådan henvisning. De nærmere regler for henvisningen fastsættes af medlemsstaterne.

2. Medlemsstaterne meddeler Kommissionen teksten til de nationale retsfor skrifter, som de allerede har udstedt, eller som de udsteder på det område, der er omfattet af dette direktiv

Artikel 15

Medlemsstaterne forelægger hvert femte år Kommissionen en rapport om den praktiske gennemførelse af dette direktiv med anførelse af de af arbejdsgivere og arbejdstagere fremførte synspunkter.

Kommissionen giver Europa-Parlamentet, Rådet og Det Økonomiske og Sociale Udvalg underretning herom.

Artikel 16

Dette direktiv træder i kraft på tyvendedagen efter offentliggørelsen i De Europæiske Fællesskabers Tidende.

Artikel 17

Dette direktiv er rettet til medlemsstaterne.
Udfærdiget i Luxembourg, den 7. april 1998.

På Rådets vegne

D. BLUNKETT

Formand

*BILAG I***FORTEGNELSE OVER BINDEnde GRÆNSEVÆRDIER FOR ERHVERSMÆSSIG EKSPONERING**

Agensens navn	EINECS ⁽¹⁾	CAS ⁽²⁾	Grænseværdi for erhvervs- mæssig eksponering 8 t ⁽³⁾		Grænseværdi for erhvervs- mæssig eksponering Kort varighed ⁽⁴⁾	
			mg/m ³ ⁽⁵⁾	ppm ⁽⁶⁾	mg/m ³	ppm
Uorganisk bly og dets forbindelser			0,15			

⁽¹⁾ EINECS: Den Europæiske Fortegnelse over Markedsførte Kemiske Stoffer.
⁽²⁾ CAS: Chemical Abstract Service-registreringsnummer.
⁽³⁾ Målt eller beregnet på baggrund af en referenceperiode på otte timer, tidvægtet gennemsnit.
⁽⁴⁾ En grænseværdi, som eksponeringen ikke bør overskride, og som er baseret på en 15-minutters periode, medmindre andet er anført.
⁽⁵⁾ mg/m³ = milligram pr. kubikmeter luft ved 20°C og 101,3 kPa.
⁽⁶⁾ ppm = parts per million (dele pr. million) udtrykt i luftvolumen (ml/m³).

BILAG II

**BINDENDE BIOLOGISKE GRÆNSEVÆRDIER OG FORANSTALTNINGER
VEDRØRENDE HELBREDSKONTROL**

1. Bly og dets ionforbindelser
 - 1.1 Biologisk overvågning omfatter måling af blyindholdet i blodet (PbB) under anvendelse af absorptionsspektrometri eller en metode, der giver tilsvarende resultater. Den bindende biologiske grænseværdi er:
 - 70 µg Pb/100 ml blod
 - 1.2 Medicinsk overvågning foretages,
 - hvis eksponering for en blykoncentration i luften er større end 0,075 mg/m³ beregnet som et tidsvægtet gennemsnit over 40 timer om ugen, eller
 - hvis et blyindhold i blodet på over 40 µg Pb/100 ml blod måles hos de enkelte arbejdstagere.
 - 1.3 Praktiske retningslinjer for biologisk og medicinsk overvågning udarbejdes i henhold til artikel 12, stk. 2. De skal omfatte henstillinger om biologiske indikatorer (f.eks. ALAU, ZPP, ALAD) og biologiske overvågningsstrategier.

*BILAG III***FORBUD**

Produktion, fremstilling eller anvendelse under arbejdet af de nedenfor anførte kemiske agenser samt nedennævnte aktiviteter, hvori der indgår kemiske agenser. Forbuddet gælder ikke, hvis den pågældende kemiske agens er til stede i

en anden kemisk agens eller som en bestanddel af affald, forudsat den individuelle koncentration af agensen i affaldet ligger under den fastsatte grænse.

a) Kemiske agenser

EINICS ⁽¹⁾	CAS ⁽²⁾	Agensens navn	Koncentrationsgrænse for fritagelse
202-080-4	91-59-8	2-naphthylamin og salte deraf	0,1 %n/w/w
202-177-1	92-67-1	4-aminodiphenyl og salte deraf	0,1 % w/w
202-199-1	92-87-5	Benzidin og salte deraf	0,1 % w/w
202-204-7	92-93-3	4-nitrodiphenyl	0,1 % w/w

⁽¹⁾ EINECS: European Inventory of Existing Commercial Chemical Substances.

⁽²⁾ CAS: Chemical Abstracts Service.

b) Arbejdsaktiviteter

Ingen.

⁶⁵⁾ EFT C 165 af 16.6.1993, s. 4.

⁶⁶⁾ EFT C 34 af 2.2.1994, s. 42.

⁶⁷⁾ Europa-Parlamentets udtalelse af 20. april 1994 (EFT C 128 af 9.5.1994, s. 167), Rådets fælles holdning af 7. oktober 1997 (EFT C 375 af 10.12.1997, s. 2) og Europa-Parlamentets afgørelse af 17. februar 1998 (endnu ikke offentliggjort i Tidende).

⁶⁸⁾ EFT L 327 af 3.12.1980, s. 8. Direktivet er senest ændret ved direktiv 88/642/EØF (EFT L 356 af 24.12.1988, s. 74).

⁶⁹⁾ EFT L 247 af 23.8.1982, s. 23.

⁷⁰⁾ EFT L 179 af 9.7.1988, s. 44.

⁷¹⁾ EFT L 183 af 29.6.1989, s. 1.

⁷²⁾ EFT 196 af 16.8.1967, s. 1. Direktivet er senest ændret ved direktiv 96/56/EF (EFT L 236 af 18.9.1996, s. 35).

⁷³⁾ EFT L 187 af 16.7.1998, s. 14. Direktivet er senest ændret ved Kommissionens direktiv 96/65/EF (EFT L 265 af 18.10.1996, s. 15).

⁷⁴⁾ EFT L 275 af 5.10.1990, s. 35.

⁷⁵⁾ EFT L 245 af 26.8.1992, s. 23.

⁷⁶⁾ EFT L 177 af 5.7.1991, s. 22.

⁷⁷⁾ EFT L 338 af 28.12.1996, s. 86.

⁷⁸⁾ EFT L 185 af 9.7.1974, s. 15. Afgørelsen er senest ændret ved tiltrædelsesakten af 1994.

⁷⁹⁾ EFT L 196 af 26.7.1990, s. 1.

⁸⁰⁾ Rådets direktiv 94/55/EF af 21. november 1994 om indbyrdes tilnærmelse af medlemsstaternes lovgivning om transport af farligt gods ad vej (EFT L 319 af 12.12.1994, s. 7). Direktivet er ændret ved Kommissionens direktiv 96/86/EF (EFT L 335 af 24.12.1996, s. 43).

⁸¹⁾ Rådets direktiv 96/49/EF af 23. juli 1996 om indbyrdes tilnærmelse af medlemsstaternes lovgivning om jernbanefordring af farligt gods (EFT L 235 af 17.9.1996, s. 25). Direktivet er ændret ved Kommissionens direktiv 96/87/EF (EFT L 355 af 24.12.1996, s. 45).

⁸²⁾ Rådets direktiv 93/75/EØF af 13. september 1993 om mindstekrav til skibe, som er på vej til eller fra Fællesskabets søhavne med farligt eller forurenende gods (EFT L 247 af 5.10.1993, s. 19). Direktivet er senest ændret ved Kommissionens direktiv 97/34/EF (EFT L 158 af 17.6.1997, s. 40).

⁸³⁾ EFT L 100 af 19.4.1994, s. 1.

⁸⁴⁾ EFT L 154 af 5.6.1992, s. 1.

⁸⁵⁾ EFT L 263 af 24-9-1983, s. 25. Direktivet er ændret ved direktiv 91/382/EØF (EFT L 206 af 29.7.1991, s. 16).

⁸⁶⁾ EFT L 137 af 24.5.1986, s. 28.

**RÅDETS DIREKTIV 2000/39/EF
af 8. juni 2000**

om etablering af den første liste over vejledende grænseværdier for erhvervmæssig eksponering til gennemførelse af Rådets direktiv 98/24/EF om beskyttelse af arbejdstagernes sundhed og sikkerhed mod farerne ved at være udsat for kemiske agenser under arbejdet

(EØS-relevant tekst)

KOMMISSIONEN FOR DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABER HAR -

under henvisning til traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab,

under henvisning til Rådets direktiv 98/24/EF af 7. april 1998 om beskyttelse af arbejdstagerens sundhed, og sikkerhed mod farerne ved at være udsat for kemiske agenser under arbejdet,⁸⁷⁾ særlig artikel 3, stk. 2,

under henvisning til udtalelse fra Det Rådgivende Udvalg for Sikkerhed, Hygiejne og Sundhedsbeskyttelse på Arbejdspladsen, og

ud fra følgende betragtninger:

(1) Kommissionens skal ifølge direktiv 98/24/EF fremsætte forslag til europæiske mål i form af vejledende EF-grænseværdier for erhvervmæssig eksponering med henblik på beskyttelsen af arbejdstagere mod kemiske risici.

(2) I forbindelse med udførelsen af dette arbejde bistår Kommissionen af Det Videnskabelige Udvalg for Grænseværdier for Erhvervmæssig Eksponering for Kemiske Agenser, der er nedsat i henhold til Kommissionens afgørelse 95/320/EF.⁸⁸⁾

(3) For enhver kemisk agens, for hvilken der på fællesskabsplan er fastsat en vejledende grænseværdi for erhvervmæssig eksponering, skal medlemsstaterne fastsætte en national grænseværdi for erhvervmæssig eksponering, baseret på Fællesskabets grænseværdi, således at dens art bestemmes i overensstemmelse med national lovgivning og praksis.

(4) Vejledende grænseværdier for erhvervmæssig eksponering bør ses som et vigtigt led i de samlede bestræbelser på at sikre beskyttelsen af arbejdstagernes helbred på arbejdspladsen mod risici hidrørende fra farlige kemikalier.

(5) Ved Kommissionens direktiv 91/322/EØF⁸⁹⁾ og direktiv 96/94/EF⁹⁰⁾ fastsattes henholdsvis den første og den anden liste over vejledende grænseværdier for erhvervmæssig eksponering på grundlag af bestemmelserne i Rådets direktiv 80/1107/EØF af 27. november 1980 om beskyttelse af arbejdstagere mod farerne ved at være udsat for kemiske, fysiske og biologiske agenser under arbejdet.⁹¹⁾

(6) Ved direktiv 98/24/EF blev direktiv 80/1107/EØF ophævet med virkning fra den 5. maj 2001.

(7) De for erhvervmæssig eksponering vejledende grænseværdier, der er fastsat i direktiv 91/322/EØF og direktiv 96/94/EF på grundlag af direktiv 80/1107/EØF, bør vedtages på ny, nu på grundlag af direktiv 98/24/EF.

(8) Den i bilaget til nærværende direktiv anførte liste omfatter de stoffer, der er anført i bilaget til direktiv 96/94/EF, med tilføjelse af en række andre agenser, for hvilke Det Videnskabelige Udvalg for Grænseværdier for Erhvervmæssig Eksponering for Kemiske Agenser - på baggrund af en evaluering af de senest tilgængelige videnskabelige data, for så vidt angår påvirkning af sundhedstilstanden og under hensyn til eksistensen af måleteknikker - har anbefalet, at der bør fastsættes vejledende grænseværdier for erhvervmæssig eksponering. I betragtning af det ovenfor anførte samt af hensyn til klarheden bør direktiv 96/94/EF nyaffattes.

(9) Det er endvidere for visse stoffer nødvendigt at fastsætte grænseværdier for eksponering i kortere perioder for at tage hensyn til virkningerne af en kortvarig eksponering.

(10) For visse agenser er det nødvendigt at undersøge risikoen for en indtrængen gennem huden for at sikre det højst mulige beskyttelsesniveau.

(11) Dette direktiv er et praktisk skridt hen imod virkeliggørelsen af det indre markeds sociale dimension.

(12) De i dette direktiv fastsatte foranstaltninger er i overensstemmelse med udtalelse fra det udvalg, der er nedsat i henhold til artikel 17 i Rådets direktiv 89/391/EØF af 12. juni 1989 om iværksættelse af foranstaltninger til forbedring af arbejdstagernes sikkerhed og sundhed under arbejdet⁹²⁾ -

UDSTEDT FØLGENDE DIREKTIV:

Artikel 1

De kemiske agenser, for hvilke der er fastsat vejledende EF-grænseværdier for erhvervsmæssig eksponering er anført i bilaget.

Artikel 2

Medlemsstaterne fastsætter på grundlag af EF-grænseværdierne nationale grænseværdier for erhvervsmæssig eksponering for de kemiske agenser, der er anført i bilaget.

Artikel 3

1. Medlemsstaterne sætter de nødvendige love og administrative bestemmelser i kraft for at efterkomme dette direktiv senest den 31. december 2001. De underretter straks Kommissionen herom.

Disse love og bestemmelser skal ved vedtagelsen indeholde en henvisning til dette direktiv eller skal ved offentliggørelsen ledsages af en sådan henvisning. De nærmere regler for henvisningen fastsættes af medlemsstaterne.

2. Medlemsstaterne meddeler Kommissionen teksten til de nationale retsfor skrifter, som de udsteder på det område, der er omfattet af dette direktiv.

Artikel 4

Direktiv 96/94/EF ophæves med virkning fra den i artikel 3, stk. 1, nævnte dato.

Artikel 5

Dette direktiv træder i kraft på tyvendedagen for offentliggørelsen i De Europæiske Fællesskabers Tidende.

Artikel 6

Dette direktiv er rettet til medlemsstaterne.

Udfærdiget i Bruxelles, den 8. juni 2000.

På Kommissionens vegne

Anna Diamantopoulou

Medlem af Kommissionen

BILAG

VEJLEDENDE GRÆNSEVÆRDIER FOR ERHVERVSMÆSSIG EKSPONERING

EINECS ⁽¹⁾	CAS ⁽²⁾	Betegnelse	Grænseværdier				Anmærknin- ger ⁽³⁾
			8 timer ⁽⁴⁾		Kortvarig eksponering ⁽⁵⁾		
			mg/m ³ ₍₆₎	ppm ⁽⁷⁾	mg/ m ³ ₍₆₎	ppm ₍₇₎	
200-467-2	60-29-7	Diethylether	308	100	616	200	-
200-662-2	67-64-1	Aceton	1210	500	-	-	-
200-663-8	67-66-3	Chloroform	10	2	-	-	Hud
200-756-3	71-55-6	Trichlorethan, 1,1,1-	555	100	1110	200	-
200-834-7	75-04-7	Ethylamin	9,4	5	-	-	-
200-863-5	75-34-3	Dichlorethan, 1,1-	412	100	-	-	Hud
200-870-3	75-44-5	Phosgen	0,08	0,02	0,4	0,1	-
200-871-9	75-45-6	Chlordifluormethan	3600	1000	-	-	-
201-159-0	78-93-3	Butanon	600	200	900	300	-
201-176-3	79-09-4	Propionsyre	31	10	62	20	-
202-422-2	95-47-6	o-xylen	221	50	442	100	Hud
202-425-9	95-50-1	Dichlorbenzen, 1,2-	122	20	306	50	Hud
202-436-9	95-63-6	1,2,4-trimethylbenzen	100	20	-	-	-
202-704-5	98-82-8	Cumen	100	20	250	50	Hud
202-705-0	98-83-9	Phenylpropen, 2-	246	50	492	100	-
202-849-4	100-41-4	Ethylbenzen	442	100	884	200	Hud
203-313-2	105-60-2	Caprolactum, e- (støv og damp)	10	-	40	-	-
203-388-1	106-35-4	Heptan-3-on	95	20	-	-	-
203-396-5	106-42-3	p-xylen	221	50	442	100	Hud
203-400-5	106-46-7	Dichlorbenzen, 1,4-	122	20	306	50	-
203-470-7	107-18-6	Allylalkohol	4,8	2	12,1	5	Hud
203-473-3	107-21-1	Ethan- 1,2 -diol	52	20	104	40	Hud
203-539-1	107-98-2	Methoxypropanol-2, 1-	375	100	568	150	Hud
203-550-1	108-10-1	Methylpentan-2-on, 4-	83	20	208	50	-
203-576-3	108-38-3	m-xylen	221	50	442	100	Hud
203-603-9	108-65-6	2-methoxy- 1methylethylacetat	275	50	550	100	Hud
203-604-4	108-67-8	Mesitylen (trimetylbenzen)	100	20	-	-	-
203-628-5	108-90-7	Chlorbenzen	47	10	94	20	-
203-631-1	108-94-1	Cyclohexanon	40,8	10	81,6	20	Hud
203-632-7	108-95-2	Phenol	7,8	2	-	-	Hud
203-726-8	109-99-9	Tetrahydrofuran	150	50	300	100	Hud

EINECS ⁽¹⁾	CAS ⁽²⁾	Betegnelse	Grænseværdier				Anmærknin- ger ⁽³⁾
			8 timer ⁽⁴⁾		Kortvarig eksponering ⁽⁵⁾		
			mg/m ³ ₍₆₎	ppm ⁽⁷⁾	mg/ m ³ ₍₆₎	ppm ₍₇₎	
203-737-8	110-12-3	5-Metylhexan-2-on	95	20	-	-	-
203-767-1	110-43-0	Heptan-2-on	238	50	475	100	Hud
203-808-3	110-85-0	Piperazin	0,1	-	0,3	-	-
203-905-0	111-76-2	Butoxyethanol, 2-	98	20	246	50	Hud
203-933-3	111-07-2	Butoxyethylacetat, 2-	133	20	333	50	Hud
204-065-8	115-10-6	Dimethylether	1920	1000	-	-	-
204-428-0	120-82-1	1,2,4-trichlorbenzen	15,1	2	37,8	5	Hud
204-469-4	121-44-8	Triethylamin	8,4	2	12,6	3	Hud
204-662-3	123-92-2	Isopentylacetat	270	50	540	100	-
204-697-4	124-40-3	Dimethylamin	3,8	2	9,4	5	-
204-826-4	127-19-5	N,N-dimethylacetamid	36	10	72	20	Hud
205-480-7	141-32-2	Butylacrylat	11	2	53	10	-
205-563-8	142-82-5	Heptan, n-	2085	500	-	-	-
208-394-8	526-73-8	1,2,3-trimethylbenzen	100	20	-	-	-
208-793-7	541-85-5	5-methylheptan-3-on	53	10	107	20	-
210-946-8	626-38-0	1-methylbutylacetat	270	50	540	100	-
211-047-3	628-63-7	Pentylacetat	270	50	540	100	-
	620-11-1	3-pentylacetat	270	50	540	100	-
	325-16-1	Amylacetate, tert	270	50	540	100	-
215-535-7	1330-20-7	Xylen, blanding af isomer, ke- misk rent	221	50	442	100	Hud
222-995-2	3689-24-5	Sulfotep	0,1	-	-	-	Hud
231-634-8	7664-39-3	Hydrogenfluorid	1,5	1,8	2,5	3	-
231-131-3	7440-22-4	Sølv, metallisk	0,1	-	-	-	-
231-595-7	7647-01-0	Hydrogenchlorid	8	5	15	10	-
231-633-2	7664-38-2	Orthophosphorsyre	1	-	2	-	-
231-635-3	7664-417	Ammoniak, vandfri	14	20	36	50	-
231-954-8	7782-41-4	Fluor	1,58	1	3,16	2	-
231-978-9	7783-07-5	Dihydrogenselenid	0,07	0,02	0,17	0,05	-
233-113-0	10034-10-6	Hydrogenbromid	-	-	6,7	2	-
247-852-1	26628-22-8	Natriumazid	0,1	-	0,3	-	Hud
252-104-2	34590-94-8	(2-methoxymethylethoxy) propanol	308	50	-	-	Hud
		Fluorid, uorganisk	2,5	-	-	-	-

EINECS ⁽¹⁾	CAS ⁽²⁾	Betegnelse	Grænseværdier				Anmærknin- ger ⁽³⁾
			8 timer ⁽⁴⁾		Kortvarig eksponering ⁽⁵⁾		
			mg/m ³ ₍₆₎	ppm ⁽⁷⁾	mg/ m ³ ₍₆₎	ppm ₍₇₎	

⁽¹⁾ EINECS: European Inventory of Existing Commercial Chemical Substances (Europæisk fortegnelse over markedsførte kemiske stoffer).

⁽²⁾ CAS: Chemical Abstract Service Number.

⁽³⁾ Anmærkningen "hud" angiver, at der er mulighed for betragtelig optagelse gennem huden.

⁽⁴⁾ Målt eller udregnet i forhold til en referenceperiode på otte timers tidsvægtet gennemsnitseksposering.

⁽⁵⁾ Grænseværdi, som ikke bør overskrides. Værdierne gælder for en eksponeringsperiode på 15 minutter medmindre andet er angivet.

⁽⁶⁾ mg/m³ = milligram pr. kubikmeter luft ved 20°C og et tryk på 101,3 kPa.

⁽⁷⁾ ppm = parts per million (efter vokumen) i luft (ml/m³).

⁸⁷⁾ EFT L 131 af 5.5.1998, s. 11.

⁸⁸⁾ EFT L 188 af 9.8.1995, s. 14.

⁸⁹⁾ EFT L 177 af 5.7.1991, s. 22.

⁹⁰⁾ EFT L 338 af 28.12.1996, s. 86.

⁹¹⁾ EFT L 327 af 3.12.1980, s. 8.

⁹²⁾ EFT L 183 af 29.6.1989, s. 1.

**RÅDETS DIREKTIV 2000/54/EF
af 18. september 2000**

om beskyttelse af arbejdstagerne mod farerne ved at være udsat for biologiske agenser under arbejdet (syvende særdirektiv i henhold til artikel 16, stk. 1, i direktiv 89/391/EØF)

EUROPA-PARLAMENTET OG RÅDET FOR DEN EUROPÆISKE UNION HAR -

under henvisning til traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab, særlig artikel 137, stk. 2,

under henvisning til forslag fra Kommissionen,

under henvisning til udtalelse fra Det Økonomiske og Sociale Udvalg,⁹³⁾

efter høring af Regionsudvalget,

efter proceduren i traktatens artikel 251,⁹⁴⁾ og

ud fra følgende betragtninger:

(1) Rådets direktiv 90/679/EØF af 26. november 1990 om beskyttelse af arbejdstagerne mod farerne ved at være udsat for biologiske agenser under arbejdet (syvende særdirektiv i henhold til artikel 16, stk. 1, i direktiv 89/391/EØF)⁹⁵⁾ har ved flere lejligheder været underkastet omfattende ændringer.⁹⁶⁾ Direktiv 90/679/EØF bør derfor kodificeres, således at dets bestemmelser kan fremtræde klart og rationelt.

(2) Overholdelsen af minimumsforskrifterne til sikring af et bedre sikkerheds- og sundhedsniveau for så vidt angår arbejdstagernes beskyttelse mod farerne ved at være udsat for biologiske agenser under arbejdet er en absolut forudsætning for at garantere arbejdstagernes sikkerhed og sundhed.

(3) Dette direktiv er et særdirektiv i henhold til artikel 16, stk. 1, i Rådets direktiv 89/391/EØF af 12. juni 1989 om iværksættelse af foranstaltninger til forbedring af arbejdstagernes sikkerhed og sundhed under arbejdet.⁹⁷⁾ Bestemmelserne i nævnte direktiv finder derfor i fuld udstrækning anvendelse på spørgsmål vedrørende arbejdstagernes udsættelse for biologiske agenser, dog med forbehold af strengere og/eller mere specifikke bestemmelser i nærværende direktiv.

(4) Der kan opnås mere præcis viden om farerne ved at være udsat for biologiske agenser på arbejdspladsen, ved at der føres journaler.

(5) Listen over og klassificeringen af biologiske agenser bør regelmæssigt tages op til fornyet behandling og revideres på grundlag af nye videnskabelige data.

(6) For visse biologiske agensers vedkommende bør der ud over klassificeringen anføres supplerende angivelser.

(7) Arbejdsgiverne bør følge den tekniske udvikling med henblik på at forbedre beskyttelsen af arbejdstagernes sundhed og sikkerhed.

(8) Der bør træffes forebyggende foranstaltninger til beskyttelse af sundheden og sikkerheden for arbejdstagere, der er udsat for biologiske agenser.

(9) Dette direktiv er et konkret led i gennemførelsen af det indre markeds sociale dimension.

(10) Det Rådgivende Udvalg for Sikkerhed, Hygiejne og Sundhedsbeskyttelse på Arbejdspladsen skal i medfør af Rådets afgørelse 74/325/EØF⁹⁸⁾ høres af Kommissionen med henblik på udarbejdelsen af forslag på dette område. Det er blevet hørt i forbindelse med udarbejdelsen af forslagene til de rådsdirektiver, der er nævnt i nærværende direktiv.

(11) Dette direktiv bør ikke berøre medlemsstaternes forpligtelser med hensyn til de gennemførelsesfrister, der er nævnt i bilag VIII, del B -

UDSTEDT FØLGENDE DIREKTIV:

KAPITEL I

GENERELLE BESTEMMELSER

Artikel 1

Formål

1. Dette direktiv har til formål at beskytte arbejdstagerne mod farer for deres sundhed og sikkerhed, herunder forebyggelse af sådanne farer,

som opstår eller kan opstå ved udsættelse for biologiske agenser under arbejdet.

Ved direktivet fastsættes særlige minimumsforskrifter inden for dette område.

2. Direktiv 89/391/EØF finder i fuld udstrækning anvendelse på hele det i stk. 1 nævnte område, dog med forbehold af strengere og/eller mere specifikke bestemmelser i nærværende direktiv.

3. Dette direktiv gælder, for så vidt andet ikke er fastsat i Rådets direktiv 90/219/EØF⁹⁹⁾ og i Rådets direktiv 90/220/EØF.¹⁰⁰⁾

Artikel 2

Definitioner

I dette direktiv forstås ved:

- a) »biologiske agenser«: mikroorganismer, herunder genetisk modificerede mikroorganismer, cellekulturer og endoparasitter hos mennesker, som kan fremkalde en infektion, allergi eller toksisk effekt
- b) »mikroorganisme«: en cellulær eller ikke-cellulær mikrobiologisk enhed, som er i stand til at replikere eller til at overføre genetisk materiale
- c) »cellekultur«: in-vitro dyrkning af celler fra flercellede organismer.

Biologiske agenser skal klassificeres i fire risikogrupper i henhold til infektionsrisikograd:

- 1) biologisk agens i gruppe 1: en biologisk agens, som sandsynligvis ikke forårsager sygdom hos mennesker
- 2) biologisk agens i gruppe 2: en biologisk agens, der kan forårsage sygdom hos mennesker og være til fare for arbejdstagerne; lille risiko for spredning til samfundet; der findes sædvanligvis effektiv profylakse eller behandling
- 3) biologisk agens i gruppe 3: en biologisk agens, der kan forårsage alvorlig sygdom hos mennesker og udgøre en alvorlig fare for arbejdstagerne; der kan være risiko for spredning til samfundet, men der findes sædvanligvis effektiv profylakse eller behandling
- 4) biologisk agens i gruppe 4: en biologisk agens, der forårsager alvorlig sygdom hos mennesker og udgør en alvorlig fare for arbejdstagerne; der kan være stor risiko for

spredning til samfundet; der findes sædvanligvis ingen effektiv profylakse eller behandling.

Artikel 3

Anvendelsesområde - Bestemmelser og vurdering af risikoen

1. Dette direktiv finder anvendelse på aktiviteter, hvor arbejdstagerne på grund af deres arbejde er eller eventuelt kan blive udsat for biologiske agenser.

2. For enhver aktivitet, hvor der kan være risiko for, at arbejdstagerne udsættes for biologiske agenser, skal arten, graden og varigheden af udsættelsen bestemmes, således at det bliver muligt at vurdere enhver risiko for arbejdstagernes sikkerhed eller sundhed og fastlægge, hvilke foranstaltninger der skal træffes.

For aktiviteter, der indebærer udsættelse for flere grupper af biologiske agenser, skal risiciene vurderes på grundlag af faren ved alle farlige tilstedeværende agenser.

Denne vurdering skal gentages regelmæssigt og under alle omstændigheder ved enhver ændring af de forhold, der kan få indvirkning på arbejdstagernes udsættelse for biologiske agenser.

Arbejdsgiveren skal på anmodning af de ansvarlige myndigheder give dem de oplysninger, der er lagt til grund for vurderingen.

3. Den vurdering, der er omtalt i stk. 2, skal foretages på grundlag af alle tilgængelige oplysninger, herunder:

- a) den klassificering af biologiske agenser, der frembyder eller kan frembyde fare for menneskers sundhed, som omtalt i artikel 18
- b) anbefalinger fra en ansvarlig myndighed, ifølge hvilke den biologiske agens bør bekæmpes for at beskytte arbejdstagernes sundhed, når de udsættes eller kan blive udsat for en sådan biologisk agens som følge af deres arbejde
- c) oplysninger om sygdomme, som kan pådrages i forbindelse med arbejdstagernes arbejde
- d) mulige allergiske eller toksiske effekter i forbindelse med arbejdstagernes arbejde
- e) kendskab til en sygdom, som er konstateret hos en arbejdstager, og som har direkte forbindelse med hans arbejde.

Artikel 4

Anvendelse af de forskellige artikler i forbindelse med vurdering af risikoen

1. Hvis resultaterne af den vurdering, der er omtalt i artikel 3, viser, at der er tale om udsættelse og/eller eventuel udsættelse for en biologisk agens i gruppe 1, som ikke indebærer nogen identificerbar sundhedsrisiko for arbejdstagerne, finder artikel 5-17 og artikel 19 ikke anvendelse.

Imidlertid skal bilag VI, punkt 1, iagttages.

2. Hvis resultaterne af den vurdering, der er omtalt i artikel 3, viser, at aktiviteten ikke indebærer tilsigtet arbejde med eller anvendelse af biologiske agenser, men at den kan medføre, at arbejdstagerne udsættes for biologiske agenser, som f.eks. under de aktiviteter, der er opført på den vejledende liste i bilag I, finder artikel 5, 7, 8, 10, 11, 12, 13 og 14 anvendelse, medmindre resultaterne af vurderingen i artikel 3 viser, at det er unødvendigt.

KAPITEL II

ARBEJDSGIVERNES FORPLIGTELSE

Artikel 5

Substitution

Arbejdsgiveren skal, hvis arten af aktiviteten tillader det, undgå anvendelse af en skadelig biologisk agens, ved at erstatte den med en biologisk agens, der under betingelserne for dens anvendelse ikke er skadelig eller er mindre skadelig for arbejdstagernes helbred, afhængig af det foreliggende vidensniveau.

Artikel 6

Formindskelse af risiko

1. Hvis den i artikel 3 omhandlede vurdering viser, at der er risiko for arbejdstagernes sundhed eller sikkerhed, skal eksponering undgås.

2. Hvis dette ikke er teknisk gennemførligt i betragtning af den aktivitet og den risikovurdering, som er nævnt i artikel 3, skal eksponeringen reduceres til et så lavt niveau, som er nødvendigt for at opnå en fyldestgørende beskyttelse af de pågældende arbejdstageres sundhed og sikkerhed, navnlig ved hjælp af følgende foranstaltninger, som skal anvendes under hensyntagen til resultaterne af vurderingen i henhold til artikel 3:

- a) begrænsning af det antal arbejdstagere, der udsættes eller kan udsættes, til det lavest mulige
- b) planlægning af arbejdsprocesser og tekniske kontrolforanstaltninger med det formål at undgå eller reducere udslip af biologiske agenser på arbejdsstedet til det mindst mulige
- c) kollektive beskyttelsesforanstaltninger og/eller individuelle beskyttelsesforanstaltninger, hvis eksponering ikke kan undgås på anden måde
- d) hygiejneforanstaltninger i overensstemmelse med hensigten om at forebygge eller begrænse utilsigtet overførsel eller udslip af en biologisk agens fra arbejdsstedet
- e) anvendelse af det i bilag II viste mærke til angivelse af biologisk betinget fare og anden relevant advarselsskiltning
- f) udarbejdelse af en beredskabsplan med henblik på ulykker i forbindelse med biologiske agenser
- g) kontrol, hvor det er nødvendigt og teknisk muligt, af tilstedeværelsen uden for den primære fysiske indeslutning af biologiske agenser, som anvendes under arbejdet
- h) foranstaltninger til sikring af, at indsamling, opbevaring og bortskaffelse af affald, der foretages af arbejdstagerne, foregår på betryggende måde, herunder ved anvendelse af sikre og identificerbare beholdere, om nødvendigt efter passende behandling
- i) foranstaltninger til sikker håndtering og transport af biologiske agenser på arbejdsstedet.

Artikel 7

Oplysninger til den ansvarlige myndighed

1. Hvis resultaterne af den i artikel 3 omhandlede vurdering viser, at der er risiko for arbejdstagernes sundhed eller sikkerhed, skal arbejdsgiveren på anmodning stille relevante oplysninger til rådighed for den ansvarlige myndighed om:

- a) resultaterne af vurderingen
- b) de aktiviteter, hvorunder arbejdstagerne har været eller kan have været udsat for biologiske agenser
- c) antallet af udsatte arbejdstagere
- d) navnet på den person, der er ansvarlig for sikkerhed og sundhed på arbejdspladsen, og hans færdigheder

- e) de beskyttelses- og forebyggelsesforanstaltninger, der er truffet, herunder arbejdsprocesser og -metoder
- f) en nødplan til beskyttelse af arbejdstagerne mod udsættelse for biologiske agenser i gruppe 3 eller 4 i tilfælde af svigtende fysisk indeslutning.

2. Arbejdsgiveren skal straks informere den ansvarlige myndighed om enhver ulykke eller ethvert uheld, der kan have medført udslip af en biologisk agens, og som kan forårsage alvorlig infektion og/eller sygdom hos mennesker.

3. Den i artikel 11 omhandlede liste og den i artikel 14 omhandlede helbredsjournal skal i overensstemmelse med national lovgivning og/eller praksis stilles til rådighed for den ansvarlige myndighed i tilfælde, hvor virksomheden indstiller sin aktivitet.

Artikel 8

Hygiejneforanstaltninger og individuel beskyttelse

1. Arbejdsgiverne er forpligtet til for alle aktiviteter, hvor der er risiko for arbejdstagernes sundhed og sikkerhed på grund af arbejde med biologiske agenser, at træffe passende foranstaltninger med henblik på at sikre:

- a) at arbejdstagere ikke spiser eller drikker i arbejdsområder, hvor der er risiko for kontaminering med biologiske agenser
- b) at der stilles hensigtsmæssigt beskyttende arbejdstøj eller anden hensigtsmæssig særlig beklædning til arbejdstagernes rådighed
- c) at der stilles egnede og passende vaske- og toiletfaciliteter til rådighed for arbejdstagerne, der kan omfatte øjenskylningsmidler og/eller huddeinfektionsmidler
- d) at eventuelt nødvendigt beskyttelsesudstyr:
 - opbevares korrekt på et bestemt sted
 - kontrolleres og renses, om muligt for og under alle omstændigheder efter brugen
 - hvis det er defekt, repareres eller udskiftes, før det atter tages i brug.
- e) at der er fastsat specifikke procedurer for udtagning, håndtering og undersøgelse af prøver fra mennesker eller dyr.

2. Arbejdstøj og værnemidler, herunder den i stk. 1 nævnte beskyttelsesbeklædning, som kan være kontamineret af biologiske agenser, skal aftages, når arbejdsområdet forlades, og opbeva-

res adskilt fra anden beklædning, før foranstaltningerne i andet afsnit træffes.

Arbejdsgiveren drager omsorg for, at den aftagne beklædning og værnemidlerne dekontamineres og renses eller om nødvendigt destrueres.

3. Arbejdstagerne må ikke pålægges omkostningerne i forbindelse med de i stk. 1 og 2 nævnte foranstaltninger.

Artikel 9

Informering og oplæring af arbejdstagerne

1. Arbejdsgiveren træffer passende foranstaltninger til at sikre, at arbejdstagerne og/eller disses repræsentanter i virksomheden eller anlæget får en tilstrækkelig og hensigtsmæssig oplæring baseret på alle disponible oplysninger, bl.a. i form af oplysninger og instruktion vedrørende:

- a) den potentielle sundhedsrisiko
- b) de foranstaltninger, der skal træffes for at hindre udsættelse
- c) hygiejneforskrifter
- d) anvendelse af værnemidler og beskyttelsesbeklædning
- e) de foranstaltninger, som arbejdstagerne skal træffe i tilfælde af uheld og til forebyggelse af uheld.

2. Oplæringen skal:

- a) finde sted ved påbegyndelsen af det arbejde, der indebærer kontakt med biologiske agenser
- b) tilpasses, så der tages hensyn til nye eller ændrede risici, og
- c) om nødvendigt gentages regelmæssigt.

Artikel 10

Informering af arbejdstagerne i særlige tilfælde

1. Arbejdsgiverne skal sørge for, at der foreligger skriftlige instrukser på arbejdspladsen og om nødvendigt findes opslag, som mindst angiver, hvilke fremgangsmåder der skal følges i tilfælde af

- a) alvorlige ulykker eller uheld i forbindelse med håndtering af biologiske agenser
- b) håndtering af en biologisk agens i gruppe 4.

2. Arbejdstagerne skal øjeblikkeligt give meddelelse om enhver ulykke eller ethvert uheld i forbindelse med håndtering af en biologisk agens til den person, der er ansvarlig for arbej-

det, eller den, der er ansvarlig for sikkerhed og sundhed på arbejdspladsen.

3. Arbejdsgiveren skal straks underrette arbejdstagerne og/eller deres eventuelle repræsentanter om ulykker eller uheld, som kan have medført udslip af en biologisk agens, og som kan forårsage alvorlig infektion og/eller sygdom hos mennesker.

Herudover skal arbejdsgiverne hurtigst muligt underrette arbejdstagerne og/eller deres eventuelle repræsentanter i virksomheden eller anlægget om alvorlige ulykker eller uheld, om årsagerne dertil og om de foranstaltninger, der er eller vil blive truffet til afhjælpning af situationen.

4. Enhver arbejdstager skal have adgang til oplysningerne, som vedrører ham personligt, på den liste, der er nævnt i artikel 11.

5. Arbejdstagerne og/eller deres eventuelle repræsentanter i virksomheden eller anlægget skal have adgang til ikke-personlige, kollektive oplysninger.

6. Arbejdsgiverne skal på forlangende stille de oplysninger, som er omhandlet i artikel 7, stk. 1, til rådighed for arbejdstagerne og/eller deres repræsentanter.

Artikel 11

Liste over udsatte arbejdstagere

1. Arbejdsgiveren skal føre en liste over arbejdstagere, der er udsat for biologiske agenser i gruppe 3 og/eller gruppe 4, med angivelse af den type arbejde, der er udført, og om muligt den biologiske agens, arbejdstagerne har været udsat for, samt, alt efter omstændighederne, fortegnelser over eksponeringer, ulykker og uheld.

2. Den i stk. 1 nævnte liste skal opbevares i mindst ti år efter eksponeringens ophør i overensstemmelse med national lovgivning og/eller praksis.

I følgende tilfælde af eksponering, der kan medføre infektion:

- a) med biologiske agenser, der vides at kunne fremkalde persistente eller latente infektioner
- b) som på baggrund af den nuværende viden ikke kan diagnosticeres, før sygdommen bryder ud mange år senere
- c) som har en særlig lang inkubationstid inden sygdommens udbrud
- d) som medfører en sygdom, der af og til blusser op igen over en længere periode på trods

- af behandling, eller
- e) som kan bevirke alvorlige følgesygdomme på lang sigt

skal listen opbevares i et tilsvarende længere tidsrum indtil 40 år efter den sidste kendte eksponering.

3. Den i artikel 14 omhandlede læge og/eller den myndighed, der er ansvarlig for sundhed og sikkerhed på arbejdspladsen, samt enhver anden person, som er ansvarlig for sundhed og sikkerhed på arbejdspladsen, skal have adgang til den i stk. 1 nævnte liste.

Artikel 12

Høring af arbejdstagerne og disses deltagelse

Høring og deltagelse af arbejdstagerne og/eller deres repræsentanter finder sted i overensstemmelse med artikel 11 i direktiv 89/391/EØF for så vidt angår de forhold, som er dækket af nærværende direktiv.

Artikel 13

Anmeldelse til den ansvarlige myndighed

1. Der skal foretages forhåndsanmeldelse til den ansvarlige myndighed af den første anvendelse af:

- a) biologiske agenser i gruppe 2
- b) biologiske agenser i gruppe 3
- c) biologiske agenser i gruppe 4.

Anmeldelsen skal foretages mindst 30 dage før arbejdets påbegyndelse.

Med forbehold af stk. 2 skal der også foretages forhåndsanmeldelse af den første anvendelse af hver efterfølgende biologisk agens i gruppe 4 og af enhver efterfølgende ny biologisk agens i gruppe 3, når arbejdsgiveren selv foreløbigt klassificerer den pågældende biologiske agens.

2. Laboratorier, der foretager diagnosticering i forbindelse med biologiske agenser i gruppe 4, skal kun foretage indledende anmeldelse af deres hensigt.

3. Genanmeldelse skal finde sted i tilfælde af væsentlige ændringer i processer og/eller procedurer, der er af betydning for sikkerheden eller sundheden på arbejdspladsen, og som gør anmeldelsen forældet.

4. Den i stk. 1, 2 og 3 omhandlede anmeldelse i denne artikel omfatter følgende:

- a) navn og adresse på virksomheden og/eller anlægget

- b) navn på den person, der er ansvarlig for sikkerhed og sundhed på arbejdspladsen, og hans færdigheder
- c) resultaterne af den i artikel 3 nævnte vurdering
- d) arten af den biologiske agens
- e) de planlagte beskyttelses- og forebyggelsesforanstaltninger.

KAPITEL III

FORSKELLIGE BESTEMMELSER

Artikel 14

Helbreds kontrol

1. Medlemsstaterne fastsætter i overensstemmelse med national lovgivning og praksis bestemmelser for at sikre en passende helbreds kontrol af arbejdstagere, som ifølge resultaterne af den i artikel 3 nævnte vurdering er udsat for fare for deres sundhed eller sikkerhed.

2. De bestemmelser, der fastsættes ifølge stk. 1, skal hjemle adgang for enhver arbejdstager til, hvis det er relevant, at blive underkastet en passende helbreds kontrol:

- a) inden eksponeringen
- b) med jævne mellemrum derefter.

Disse bestemmelser skal gøre det muligt uden videre at iværksætte individuelle medicinske og arbejdsmedicinske foranstaltninger.

3. Ved den i artikel 3 nævnte vurdering skal de arbejdstagere udpeges, for hvilke særlige beskyttelsesforanstaltninger kan være nødvendige.

Der bør om nødvendigt stilles effektiv vaccine til rådighed for arbejdstagere, der endnu ikke er immuniseret mod den biologiske agens, som de udsættes eller kan blive udsat for.

Når arbejdsgiverne stiller vaccine til rådighed, bør de tage hensyn til den anbefalede kodeks i bilag VII.

Hvis der hos en arbejdstager konstateres en infektion og/eller en sygdom, som formodes at være resultatet af eksponering, skal den læge eller myndigheder, der er ansvarlig for helbreds kontrollen, tilbyde en sådan kontrol til andre arbejdstagere, som har været udsat for en lignende eksponering.

I så tilfælde foretages der en ny vurdering af risikoen for eksponering i overensstemmelse med artikel 3.

4. Når der udføres helbreds kontrol, skal personlige helbreds journaler opbevares i mindst ti

år efter eksponeringens ophør i overensstemmelse med national lovgivning og praksis.

I de særlige tilfælde, der omtales i artikel 11, stk. 2, andet afsnit, skal personlige helbreds journaler opbevares i tilsvarende længere tid indtil 40 år efter den sidst kendte eksponering.

5. Den læge eller myndighed, der er ansvarlig for helbreds kontrollen, skal fremsætte forslag om, hvilke beskyttelses- eller forebyggelsesforanstaltninger der bør træffes for de enkelte arbejdstagere.

6. Arbejdstagerne skal oplyses og rådgives om den helbreds kontrol, de kan underkastes, efter at eksponeringen er ophørt.

7. I overensstemmelse med national lovgivning og/eller praksis:

- a) skal arbejdstagerne have adgang til resultaterne af deres egen helbreds kontrol, og
- b) kan de pågældende arbejdstagere eller arbejdsgiveren anmode om, at resultaterne af helbreds kontrollen tages op til revision.

8. Bilag IV indeholder praktiske retningslinjer for helbreds kontrol af arbejdstagerne.

9. Alle tilfælde af sygdomme eller dødsfald, som i overensstemmelse med national lovgivning og/eller praksis kan tilskrives erhvervs mæssig udsættelse for biologiske agenser, skal anmeldes til den ansvarlige myndighed.

Artikel 15

Sundheds- og dyreplejefaciliteter, eksklusive diagnostiske laboratorier

1. Med henblik på den i artikel 3 nævnte vurdering skal der særlig tages hensyn til:

- a) uvished om forekomsten af biologiske agenser i mennesker eller dyr samt i udtagne prøver og materialer fra disse
- b) farerne i forbindelse med de biologiske agenser, der forekommer eller mistænkes for at forekomme i mennesker eller dyr samt i udtagne prøver og materialer fra disse
- c) den risiko, der skyldes arbejdets art.

2. Der skal i forbindelse med sundhedsplejefaciliteter for mennesker og dyr træffes passende foranstaltninger med henblik på at opnå beskyttelse af de berørte arbejdstageres sundhed og sikkerhed.

De foranstaltninger, der skal træffes, omfatter bl.a.:

- a) specificering af passende fremgangsmåder ved dekontaminering og desinficering

- b) fastlæggelse af fremgangsmåder for sikker håndtering og fjernelse af kontamineret affald.

3. I isolationsenheder, hvor der opholder sig mennesker eller dyr, som er eller formodes at være inficeret med biologiske agenser i gruppe 3 eller gruppe 4, træffes der indeslutningsforanstaltninger ud fra bilag V, kolonne A, for at begrænse infektionsrisikoen mest muligt.

Artikel 16

Særlige foranstaltninger for industrielle processer, laboratorier og dyrerum

1. I laboratorier, herunder diagnostiske laboratorier, og lokaler til forsøgsdyr, som forsætligt er blevet inficeret med biologiske agenser i gruppe 2, 3 eller 4, eller som er eller mistænkes for at være bærere af sådanne agenser, skal følgende foranstaltninger træffes:

- a) Laboratorier, som med henblik på forskning, udvikling, undervisning eller diagnose udfører arbejde, der indebærer håndtering af biologiske agenser i gruppe 2, 3 eller 4, skal ud fra bilag V træffe indeslutningsforanstaltninger med henblik på at begrænse infektionsrisikoen mest muligt.
- b) Efter den i artikel 3 nævnte vurdering træffes der foranstaltninger ud fra bilag V, når det fysiske indeslutningsniveau for biologiske agenser er blevet fastsat i forhold til graden af risiko.

Aktiviteter, som indebærer håndtering af en biologisk agens, må kun udføres:

- i arbejdsområder svarende til mindst fysisk indeslutningsniveau 2, for så vidt angår en biologisk agens i gruppe 2
 - i arbejdsområder svarende til mindst fysisk indeslutningsniveau 3, for så vidt angår en biologisk agens i gruppe 3
 - i arbejdsområder svarende til mindst fysisk indeslutningsniveau 4, for så vidt angår en biologisk agens i gruppe 4.
- c) I laboratorier, der håndterer materialer, hvorom der hersker tvivl om tilstedeværelsen af biologiske agenser, der kan forårsage sygdomme hos mennesket, men hvis formål ikke er at arbejde med biologiske agenser som sådan (dvs. dyrke eller koncentrere dem), bør indeslutningsniveauet mindst være niveau 2. Indeslutningsniveau 3 eller 4 skal i givet fald anvendes i tilfælde, hvor det

ifølge viden eller mistanke må anses for nødvendigt, medmindre det ud fra vejledninger fra de ansvarlige nationale myndigheder kan fastslås, at et lavere indeslutningsniveau i visse tilfælde er passende.

2. Følgende foranstaltninger skal træffes for industrielle processer, hvor der anvendes biologiske agenser i gruppe 2, 3 og 4:

- a) De i stk. 1, litra b), andet afsnit, omtalte principper for indeslutning skal også følges i industrielle processer på grundlag af de konkrete foranstaltninger og passende procedurer i bilag VI.
- b) I henhold til vurderingen af den risiko, der er forbundet med anvendelsen af biologiske agenser i gruppe 2, 3 eller 4, kan de ansvarlige myndigheder træffe afgørelse om, hvilke foranstaltninger der skal træffes ved industriel anvendelse af disse biologiske agenser.

3. De aktiviteter, der dækkes af stk. 1 og 2, og hvor det ikke har været muligt at foretage en afgørende vurdering af en biologisk agens, men hvor der foreligger indikationer på, at den påtænkte anvendelse kan udgøre en alvorlig sundhedsfare for arbejdstagerne, må kun udføres i lokaler svarende til mindst indeslutningsniveau 3.

Artikel 17

Udnyttelse af data

Kommissionen skal have adgang til de ansvarlige nationale myndigheders udnyttelse af de oplysninger, som omhandles i artikel 14, stk. 9.

Artikel 18

Klassifikation af biologiske agenser

1. Fællesskabsklassifikationen skal baseres på definitionerne i artikel 2, andet afsnit, nr. 2, 3 og 4 (gruppe 2, 3 og 4).

2. Indtil der foreligger en af Fællesskabet foretaget klassifikation foretager medlemsstaterne på grundlag af definitionerne i artikel 2, andet afsnit, nr. 2, 3 og 4 (gruppe 2, 3 og 4) en klassifikation af biologiske agenser, som udgør eller kan udgøre en fare for menneskers sundhed.

3. Kan en biologisk agens ved vurdering ikke med sikkerhed klassificeres i en af de i artikel 2, andet afsnit, definerede grupper, skal den klassificeres i den højeste faregruppe blandt dem, der kan være tale om.

Artikel 19

Bilag

De strengt tekniske tilpasninger af bilagene på baggrund af den tekniske udvikling, ændringer i de internationale bestemmelser og specifikationer samt ny viden om biologiske agenser vedtages efter proceduren i artikel 17 i direktiv 89/391/EØF.

Artikel 20

Informering af Kommissionen

Medlemsstaterne meddeler Kommissionen teksten til de nationale retsfor skrifter, som de udsteder på det område, der er omfattet af dette direktiv.

Artikel 21

Ophævelse

Direktiv 90/679/EØF, som ændret ved de i bilag VIII, del A, anførte direktiver, ophæves, dog

På Europa-Parlamentets vegne

N. FONTAINE

Formand

uden at medlemsstaternes forpligtelser med hensyn til de gennemførelsesfrister, der er anført i bilag VIII, del B, berøres heraf.

Henvisninger til det ophævede direktiv gælder som henvisninger til nærværende direktiv og læses i henhold til den i bilag IX anførte sammenligningstabel.

Artikel 22

Ikrafttræden

Nærværende direktiv træder i kraft på tyvendedagen efter offentliggørelsen i De Europæiske Fællesskabers Tidende.

Artikel 23

Modtagere

Dette direktiv er rettet til medlemsstaterne.

Udfærdiget i Bruxelles, den 18. september 2000.

På Rådets vegne

H. VÉDRINE

Formand

BILAG I

VEJLEDENDE LISTE OVER AKTIVITETER

(Artikel 4, stk. 2)

1. Arbejde i levnedsmiddelfabrikker.
 2. Arbejde i landbruget.
 3. Arbejdsaktiviteter, som indebærer kontakt med dyr og/eller animalske produkter.
 4. Arbejde med sundhedspleje, herunder arbejde i isolations- og post mortemenheder.
 5. Arbejde i kliniske, veterinære og diagnostiske laboratorier, bortset fra diagnostiske mikrobiologiske laboratorier.
 6. Arbejde i anlæg til bortskaffelse af affald.
 7. Arbejde i rensningsanlæg.
-

BILAG II

MÆRKE TIL ANGIVELSE AF BIOLOGISK BETINGET FARE

(Artikel 6, stk. 2, litra e)

BILAG III

FÆLLESKABSKLASSIFIKATION

(Artikel 2, andet afsnit, og artikel 18)

INDLEDENDE BEMÆRKNINGER

1. I overensstemmelse med direktivets anvendelsesområde omfatter listen kun de agenser, der vides at kunne fremkalde infektionssygdomme hos mennesker.

Efter omstændighederne anføres det, om agenserne kan fremkalde allergiske eller toksiske reaktioner.

Dyre- og plantepatogener, som vides ikke at påvirke mennesker, er ikke medtaget.

Genetisk modificerede mikroorganismer er ikke omfattet af denne liste over klassificerede biologiske agenser.

2. Listen over klassificerede biologiske agenser er baseret på de biologiske agensers virkning på sunde arbejdstagere.

Der er ikke taget specielt hensyn til de særlige virkninger, der kan optræde hos arbejdstagere, hvis modtagelighed kan være påvirket af f.eks. allerede eksisterende sygdom, medicinsk behandling, svækket immunitet, graviditet eller amning.

Den risikovurdering, der kræves i medfør af direktivet, bør også omfatte den øgede risiko for sådanne arbejdstagere.

De tekniske beskyttelsesforanstaltninger, der træffes i forbindelse med visse industrielle processer, visse laboratorieforsøg og visse aktiviteter i lokaler med dyr, hvor arbejdstagerne udsættes eller kan udsættes for biologiske agenser i gruppe 3 eller 4, skal være i overensstemmelse med direktivets artikel 16.

3. Biologiske agenser, som ikke er klassificeret i gruppe 2 til 4 på listen, klassificeres ikke implicit i gruppe 1.

For så vidt angår agenser, som omfatter mange arter, der vides at kunne fremkalde sygdom hos mennesker, indeholder listen de arter, der oftest er sygdomsfremkaldende, og det angives med en mere generel henvisning, at andre arter inden for samme slægt kan påvirke helbredet.

Når en hel slægt nævnes i listen over klassificerede biologiske agenser, udelukkes de arter og

stammer, der vides ikke at være sygdomsfremkaldende, implicit fra denne liste.

4. Når en stamme er afsvækket eller har mistet kendte sygdomsfremkaldende gener, behøver den indeslutning, der kræves efter forældrestammens klassifikation, ikke nødvendigvis at finde anvendelse, forudsat at der sker en hensigtsmæssig vurdering af den risiko, stammen udgør på arbejdsstedet.

Dette er tilfældet, f.eks. når stammen skal anvendes som et produkt eller en del af et produkt til profylaktiske eller terapeutiske formål.

5. Den nomenklatur for agenser, der blev anvendt ved klassificeringen, afspejler og er i overensstemmelse med de seneste internationale aftaler om agensers taksonomi og nomenklatur, der var gældende på det tidspunkt, da listen blev opstillet.

6. Listen over klassificerede biologiske agenser er et udtryk for den viden, der var til rådighed, da listen blev opstillet.

Den ajourføres, så snart den ikke længere afspejler den aktuelle viden.

7. Medlemsstaterne sørger for, at alle de vira, der allerede er isoleret hos mennesker, men som ikke er vurderet og klassificeret i dette bilag, ikke klassificeres lavere end i gruppe 2, medmindre medlemsstaterne kan bevise, at disse vira ikke kan forårsage sygdom hos mennesker.

8. Visse biologiske agenser, der er klassificeret i gruppe 3 og på listen er mærket med en en dobbelt asterisk, kan for arbejdstagerne udgøre en begrænset smittefare, da de normalt ikke overføres gennem luften.

Medlemsstaterne vurderer, hvilke indeslutningsforanstaltninger der skal træffes for disse biologiske agenser henset til arten af den pågældende specifikke aktivitet og mængden af den pågældende biologiske agens, med henblik på at afgøre om nogle af disse foranstaltninger i særlige tilfælde kan undlades.

9. De indeslutningskrav, der følger af klassificeringen af parasitterne, gælder kun for de af parasittens forskellige livsstadier, som kan være

sygdomsfremkaldende for mennesker på arbejdsstedet.

10. Listen indeholder i øvrigt særskilte angivelser, når de biologiske agenser kan fremkalde allergiske eller toksiske reaktioner, når en effektiv vaccine er til rådighed, eller når listen over arbejdstagere, der udsættes for dem, bør opbevares i mindst ti år.

Angivelserne er systematiseret i form af følgende bemærkninger:

A: Mulighed for allergiske reaktioner.

D: Listen over arbejdstagere, der udsættes for denne biologiske agens, skal opbevares i mindst ti år efter den sidste kendte eksponerings ophør.

T: Toksindannende.

V: Effektiv vaccine til rådighed.

Forebyggende vaccination bør foretages i overensstemmelse med kodeksen i bilag VII.

**BAKTERIER
og lignende**

NB: For så vidt angår agenserne på denne liste, er angivelsen »spp« en henvisning til de øvrige arter, som vides at fremkalde sygdom hos mennesker

Biologisk agens	Klassifikation	Bemærkninger
<i>Actinobacillus actinomyceterncomitans</i>	2	
<i>Actinomadura madurae</i>	2	
<i>Actinomadura pelletieri</i>	2	
<i>Actinomyces gerenceseriae</i>	2	
<i>Actinomyces israelii</i>	2	
<i>Actinomyces pyogenes</i>	2	
<i>Actinomyces spp</i>	2	
<i>Arcanobacterium haemolyticum (Corynebacterium haemolyticum)</i>	2	
<i>Bacillus anthracis</i>	3	
<i>Bacteroides fragilis</i>	2	
<i>Bartonella baciliformis</i>	2	
<i>Bartonelle quintana (Rochalimaea quintana)</i>	2	
<i>Bartonelle (Rochalimaea) spp</i>	2	
<i>Bordetella bronchiseptica</i>	2	
<i>Bordetella parapertussis</i>	2	
<i>Bordetella pertussis</i>	2	V
<i>Borrelia burgdorferi</i>	2	
<i>Borrelia duttonii</i>	2	
<i>Borrelia recurrentis</i>	2	
<i>Borrelia spp</i>	2	
<i>Brucella abortus</i>	3	
<i>Brucella canis</i>	3	
<i>Brucella melitensis</i>	3	
<i>Brucella suis</i>	3	
<i>Burkholderia mallei (pseudomonas mallei)</i>	3	
<i>Burkholderia pseudomalleri (Pseudomonas pseudo-mallei)</i>	3	
<i>Campylobacter fetus</i>	2	
<i>Campylobacter jejuni</i>	2	

Biologisk agens	Klassifikation	Bemærkninger
<i>Campylocacter spp</i>	2	
<i>Cardiobacterium hominis</i>	2	
<i>Chlamydia pneumoniae</i>	2	
<i>Chlamydia trachomatis</i>	2	
<i>Chlamydia psittaci (aviære stammer)</i>	3	
<i>Chlamydia psittaci (andre stammer)</i>	2	
<i>Clostridium botulinum</i>	2	T
<i>Clostridium perfringens</i>	2	
<i>Clostridium tetani</i>	2	T, V
<i>Clostridium spp</i>	2	
<i>Corynebacterium diphtheriae</i>	2	T, V
<i>Corynebacterium minutissimum</i>	2	
<i>Corynebacterium pseudotuberculosis</i>	2	
<i>Corynebacterium spp</i>	2	
<i>Cosiella burnetti</i>	3	
<i>Edwardsiella tarda</i>	2	
<i>Ehrlichia sennetsu (Rickettsia sennetsu)</i>	2	
<i>Ehrilicia spp</i>	2	
<i>Eikenella corrodens</i>	2	
<i>Enterobacter aerogenes/cloacae</i>	2	
<i>Enterobacter spp</i>	2	
<i>Enterococcus spp</i>	2	
<i>Erysipelothrix rhusiopathiae</i>	2	
<i>Eschericia coli (bortset fra ikke-sygdomsfremkaldende stammer)</i>	2	
<i>Escherichia coli, verocytotoksiske stammer (f.eks. 0157:H eller 0103)</i>	3 (**)	T
<i>Flavobacterium meningosepticum</i>	2	
<i>Fluoribacter bozemanæ (Legionella)</i>	2	
<i>Francisella tularensis (type A)</i>	3	
<i>Francisella tularensis (type B)</i>	2	
<i>Fusobacterium necrophorum</i>	2	
<i>Gardnerella vaginalis</i>	2	

Biologisk agens	Klassifikation	Bemærkninger
<i>Haemophilus ducreyi</i>	2	
<i>Haemophilus influenzae</i>	2	
<i>Haemophilus spp</i>	2	
<i>Helicobacter pylori</i>	2	
<i>Klebsiella oxytoca</i>	2	
<i>Klebsiella pneumoniae</i>	2	
<i>Klebsiella spp</i>	2	
<i>Legionella pneumophila</i>	2	
<i>Legionella spp</i>	2	
<i>Leptospira interrogans (samtlige sevovarianter)</i>	2	
<i>Lesteria monocytogenes</i>	2	
<i>Listeria invanovii</i>	2	
<i>Morganelle morganii</i>	2	
<i>Mycobacterium africanum</i>	3	V
<i>Mycobacterium avium/intracellulare</i>	2	
<i>Mycobacterium bovis (herunder ikke BCG-stammen)</i>	3	V
<i>Mycobacterium chelonae</i>	2	
<i>Mycobacterium fortuitum</i>	2	
<i>Mycobacterium kansasii</i>	2	
<i>Mycobacterium leprae</i>	3	
<i>Mycobacterium malmoense</i>	2	
<i>Mycobacterium marinum</i>	2	
<i>Mycobacterium microti</i>	3 (**)	
<i>Mycobacterium paratuberculosis</i>	2	
<i>Mycobacterium scrofulaceum</i>	2	
<i>Mycobacterium simiae</i>	2	
<i>Mycobacterium szulgai</i>	2	
<i>Mycobacterium tuberculosis</i>	3	V
<i>Mycobacterium ulcerans</i>	3 (**)	
<i>Mycobacterium xenopi</i>	2	
<i>Mycoplasma caviae</i>	2	
<i>Mycoplasma hominis</i>	2	
<i>Mycoplasma pneumoniae</i>	2	

Biologisk agens	Klassifikation	Bemærkninger
<i>Neisseria gonorrhoeae</i>	2	
<i>Neisseria meningitides</i>	2	
<i>Nocardia asteroides</i>	2	
<i>Nocardia brasiliensis</i>	2	
<i>Nocardia farcinica</i>	2	
<i>Nocardia nova</i>	2	
<i>Nocardia otitidiscaviarum</i>	2	
<i>Pasteurella multocida</i>	2	
<i>Pasteurella spp</i>	2	
<i>Peptostreptococcus anaerobius</i>	2	
<i>Plesiomonas shigelloides</i>	2	
<i>Porphyromonas spp</i>	2	
<i>Prevotella spp</i>	2	
<i>Proteus mirabilis</i>	2	
<i>Proteus Penneri</i>	2	
<i>Proteus vulgaris</i>	2	
<i>Providencia alcalifaciens</i>	2	
<i>Providencia rettheri</i>	2	
<i>Providencia spp</i>	2	
<i>Pseudomonas aeruginosa</i>	2	
<i>Rhodococcus equi</i>	2	
<i>Rickettsia akari</i>	3 (**)	
<i>Rickettsia canada</i>	3 (**)	
<i>Rickettsia conorii</i>	3	
<i>Rickettsia montana</i>	3 (**)	
<i>Rickettsia typhi (Rickettsia mooseri)</i>	3	
<i>Rickettsia prowazekii</i>	3	
<i>Rickettsia rickettsii</i>	3	
<i>Rickettsia tsutsugamushi</i>	3	
<i>Rickettsia spp</i>	2	
<i>Salmonella arizonae</i>	2	
<i>Salmonella enteritides</i>	2	
<i>Salmonella typhimurium</i>	2	

Biologisk agens	Klassifikation	Bemærkninger
<i>Salmonella paratyphi A, B, C</i>	2	V
<i>Salmonella typhi</i>	3 (**)	V
<i>Serpulina spp</i>	2	
<i>Shigella boydii</i>	2	
<i>Shigella dysenteriae (type 1)</i>	2	
<i>Shigella dysenteriae, bortset fra type 1</i>	3 (**)	T
<i>Shigella flexneri</i>	2	
<i>Shigella sonnei</i>	2	
<i>Staphylococcus aureus</i>	2	
<i>Streptobacillus moniliformis</i>	2	
<i>Streptobacillus pneumoniae</i>	2	
<i>Streptobacillus pyogenes</i>	2	
<i>Streptobacillus suis</i>	2	
<i>Streptobacillus spp</i>	2	
<i>Treponema carateum</i>	2	
<i>Treponema pallidum</i>	2	
<i>Treponema pertenuae</i>	2	
<i>Treponema spp</i>	2	
<i>Vibrio cholerae (inkl. EL Tor)</i>	2	
<i>Vibrio parahaemolyticus</i>	2	
<i>Vibrio spp</i>	2	
<i>Yersinia enterocolitica</i>	2	
<i>Yersinia pestis</i>	2	
<i>Yersinia pseudotuberculosis</i>	3	V
<i>Yersinia spp.</i>	2	
(**) Jf. indledende bemærkning nr. 8.		

VIRA (*)

Biologisk agens	Klassifikation	Bemærkninger
<i>Adenoviridae</i>	2	
<i>Arenaviridae</i>		
LCM-Lasa-Virus Complex (den gamle verdens arenavira):		
Lassa virus	4	
Lymfocytær choriomeningitisvirus (neurotrofiske stammer)	3	
Lymfocytær choriomeningitisvirus (andre stammer)	2	
Mopia virus	2	
Andre LCM-Lassa komplekse vira	2	
Tacaribe-Virus-Complex (den nye verdens arenavira):		
Guanarito virus	4	
Junin Virus	4	
Sabia virus	4	
Machupo virus	4	
Flexal virus	3	
Andre Tacaribe komplekse vira	2	
<i>Astroviridae</i>	2	
<i>Bunyaviridae</i>		
Belgrad (også kaldet Dobrava)	3	
Bhanja	2	
Bunyamwera virus	2	
Germiston	2	
Oropouche virus	3	
Sin Nombre (tidligere Muerto Canyon)	3	
California encephalitis virus	2	
Hantavira:		
Haantaan (koreansk hæmoragisk feber)	3	
Soeul virus	3	
Puumala virus	2	
Porspect Hill virus	2	

Biologisk agens	Klassifikation	Bemærkninger
Andre Hantavira	2	
Nairovira:		
Congo/Krim/hæmoragisk feber	4	
Hazara virus	2	
Phlebovira:		
Rift Valley feber	3	V
Sandfly feber	2	
Toscana virus	2	
Andre bunyaviridae påvist sygdomsfremkaldende	2	
<i>Caliciviridae</i>		
Hepatis E virus	3 (**)	
Norwald virus	2	
Andre Caliciviridae	2	
<i>Coronaviridae</i>	2	
<i>Filoviridae</i>		
Ebola virus	4	
Marburg virus	4	
<i>Flaviviridae</i>		
Australsk encephalitis (Murray Valley encephalitis)	3	
Centraleuropæisk tågebåren encephalitisvirus	3 (**)	V
Absettarov	3	
Hanzalova	3	
Hypr	3	
Kumlunge	3	
Dengue virus type 1 til 4	3	
Hepatitis C virus	3 (**)	D
Hepatitis G virus	3 (**)	D
Japansk B encephalitis	3	V
Kyasanur Forest	3	V
Loupint ill	3 (**)	
Omsk (a)	3	V

Biologisk agens	Klassifikation	Bemærkninger
Oiwassab	3	
Rocio	3	
Russisk forårs-sommer encephalitis (RSSE) (a)	3	V
St Louis encephalitis	3	
Wesselsbron virus	3 (**)	
West Nile feber	3	
Gul feber	3	V
Andre flaviviridae påvist sygdomsfremkaldende	2	
<i>Hepadnaviridae</i>		
Hepatitis B virus	3 (**)	V, D
Hepatitis D virus (Delta) (b)	3 (**)	V, D
<i>Herpesviridae</i>		
Cytomegalovirus	2	
Eåstein-Barr virus	3	
Herpesvirus simiae (B virus)	2	
Herpes simplex vira type 1 og 2	2	
Herpesvirus varicella-zoster	2	
Human B-lymphotrofisk virus (HBLV-HHV6)	2	
Human herpesvirus 7	2	
Human herpesvirus 8	2	D
<i>Orthomyxoviridae</i>		
Influenza vira type A, B & C	2	V (c)
Tågebårne orthomyxoviridae: Dhori & Thogoto-vira	2	
<i>Papovaviridae</i>		
BK og JC vira	2	D (d)
Human papillomavirus	2	D (d)
<i>Paramyxoviridae</i>		
Mæslingevirus	2	V
Fåresygevirus	2	V
Newcastle disease virus	2	
Parainfluenzavira type 1 til 4	2	
Respiratorisk syncytialvirus	2	

Biologisk agens	Klassifikation	Bemærkninger
<i>Parvoviridae</i>		
Human parovirus (B 19)	2	
<i>Picornaviridae</i>		
Akut hæmoragisk conjunctivitis virus (AHC)	2	
Coxsackievira	2	
Echovira	2	
Hepatitis A virus (human enterovirus type 72)	2	V
Poliovira	2	V
Thinovira	2	
<i>Poxviridae</i>		
Buffalopox virus (e)	2	
Kokoppevirus	2	
Elephantpox virus (f)	2	
Malkerknudevirus	2	
Molluscum contagiosum virus	2	
Abekoppevirus	3	
Orf virus	2	
Kaninkoppevirus	2	
Vaccinia virus	2	
Variola (major og minor) virus	4	
Variola virus ("hvide kopper")	4	
Yatapox virus (Tana & Yaba)	2	
<i>Reoviridae</i>		
Coltvivirus	2	
Human rotavirus	2	
Orbivirus	2	
Reovirus	2	
<i>Retroviridae</i>		
Human immundefekt vira (HIV)	3 (**)	D
Human T-celle lymfotrope vira (HTLV), type 1 og 2	3 (**)	D
SIV-virus (h)	3 (**)	
<i>Rhabdoviridae</i>		

Biologisk agens	Klassifikation	Bemærkninger
Rabies virus	3 (**)	V
Vestikulær stomatitisvirus	2	
<i>Togaviridae</i>		
Alphavira:	3	
Eastern equine encephalomyelitis	2	V
Bebaru virus	3 (**)	
Chikungunya virus	3 (**)	
Everglade virus	3	
Mayaro virus	3 (**)	
Mucambo virus	3	
Ndumu virus	2	
O'nyong-nyong virus	2	
Ross River virus	2	
Semliki Forest virus	2	
Sindbin virus	3 (**)	
Tonate virus	3	V
Venezuelan equine encephalomyelitis	3	V
Western equine encephalomyelitis	2	
Andre kendte alphavira	2	V
<i>Toroviridae</i>	2	
<i>Ikke-klassificerede vira</i>		
Equin morbillivirus	4	
Hepatitis vira, endnu ikke identificerede	3 (**)	D
<i>Ukonventionelle agenser med forbindelse til overførbare spongioforme encephalopatier (TSE'er)</i>		
Creutzfeldt-Jakob sygdom	3 (**)	D (d)
Varian Creutzfeldt-Jakob sygdom	3 (**)	D (d)
Bovin spongioform encephalopati (BSE) og andre relaterede TSE'er (i)	3 (**)	D (d)
Gerstmann-Sträussler-Scheinker syndromet	3 (**)	D (d)
Kuru	3 (**)	D (d)

Biologisk agens	Klassifikation	Bemærkninger
(*) Jf. indledende bemærkninger nr. 7 (**) Jf. indledende bemærkninger nr. 8. (a) Tågebåren encephalitis. (b) En hepatitis D virus fremkalder kun sygdom hos arbejdstageren, hvis der er tale om en infektion, som enten er samtidig med eller sekundær i forhold til en infektion, som er forårsaget af en hepatitis B virus. Vaccination mod hepatitis B virus beskytter derfor arbejdstagere, der ikke er smittet med hepatitis B virus, mod hepatitis D virus (Delta). (c) Kun for så vidt angår type A og B. (d) Anbefales i forbindelse med arbejde, som indebærer direkte kontakt med de pågældende agenser. (e) Omfatter to vira: en "buffalopox"-virusslægt og en "vaccinia"-virusvariant. (f) Kokoppevariant. (g) "Vaccinia"-variant. (h) Der foreligger indtil dato ikke noget bevis for sygdom hos mennesker forårsaget af andre retrovira fra simian. Som forebyggende foranstaltning anbefales indeslutningsniveau 3 i forbindelse med arbejde med dem. (i) Der foreligger intet bevis for infektioner hos mennesker på grund af de agenser, der forårsager andre TSE'er hos dyr. Som forebyggende foranstaltning anbefales dog at anvende det indeslutningsniveau, der benyttes for agenser i gruppe 3 (**) ved laboratoriearbejde; undtagen for laboratoriearbejde i forbindelse med den identificeret Scrapie-agens, hvor indeslutningsniveau 2 er tilstrækkeligt.		

PARASITTER

Biologisk agens	Klassifikation	Bemærkninger
<i>Acanthamoeba castellani</i>	2	
<i>Anchyostoma duodenale</i>	2	
<i>Angiostrongylus cantonensis</i>	2	
<i>Angiostrongylus costaricensis</i>	2	
<i>Ascaris lumbricoides</i>	2	A
<i>Ascaris suum</i>	2	A
<i>Babsia divergens</i>	2	
<i>Babsia microti</i>	2	
<i>Balantidium coli</i>	2	
<i>Brugia Malayi</i>	2	
<i>Brugia pahangi</i>	2	
<i>Capillaria philippinensis</i>	2	
<i>Capillaria spp</i>	2	
<i>Clonorchis sinensis</i>	2	
<i>Clonorchis viverrini</i>	2	
<i>Cryptosporidium parvum</i>	2	
<i>Cryptosporidium spp</i>	2	
<i>Cyclospora cayetanensis</i>	2	
<i>Dipetalonema streptocerca</i>	2	
<i>Diphyllobothrium latum</i>	2	
<i>Dracumulus medinensis</i>	2	
<i>Erchinococcus granulosis</i>	3 (**)	
<i>Erchinococcus multilocularis</i>	3 (**)	
<i>Erchinococcus vogeli</i>	3 (**)	
<i>Entamoeba histolytica</i>	2	
<i>Fasciola gigantica</i>	2	
<i>Fasciola hepatica</i>	2	
<i>Fasciolopsis buski</i>	2	
<i>Giardia lamblia (Giardia intestinalis)</i>	2	
<i>Hymenolepsis diminuta</i>	2	
<i>Hymenolepsis nana</i>	2	

Biologisk agens	Klassifikation	Bemærkninger
<i>Leishmania brasiliensis</i>	3 (**)	
<i>Leishmania donovani</i>	3 (**)	
<i>Leishmania ethiopia</i>	2	
<i>Leishmania mexicana</i>	2	
<i>Leishmania peruviana</i>	2	
<i>Leishmania tropica</i>	2	
<i>Leishmania major</i>	2	
<i>Leishmania spp</i>	2	
<i>Loa loa</i>	2	
<i>Masonella ozzardi</i>	2	
<i>Masonella pestans</i>	2	
<i>Naegleria fowleri</i>	3	
<i>Necator americanus</i>	2	
<i>Onchocerca volvulus</i>	2	
<i>Opisthorchis felineus</i>	2	
<i>Opisthorchis spp</i>	2	
<i>Paragonimus westermani</i>		
<i>Plasmodium falciparum</i>	3 (**)	
<i>Plasmodium spp (human & simian)</i>	2	
<i>Sarcosystis sui hominis</i>	2	
<i>Schistosoma haematobium</i>	2	
<i>Schistosoma intercalatum</i>	2	
<i>Schistosoma japonicum</i>	2	
<i>Schistosoma mansoni</i>	2	
<i>Schistosoma mekongi</i>	2	
<i>Strongyloides stercoralis</i>	2	
<i>Strongyloides spp</i>	2	
<i>Taenia saginata</i>	2	
<i>Taenia solium</i>	3 (**)	
<i>Toxocara canis</i>	2	
<i>Toxoplasma gondii</i>	2	
<i>Trichinella spiralis</i>	2	
<i>Trichuris trichiura</i>	2	

Biologisk agens	Klassifikation	Bemærkninger
<i>Trypanosoma brucei brucei</i>	2	
<i>Trypanosoma brucei gambiense</i>	2	
<i>Trypanosoma brucei rhodesiense</i>	3 (**)	
<i>Trypanosoma cruzi</i>	3	
<i>Wuchereria bancrofti</i>	2	

(**) Jf. indledende bemærkninger nr. 8

SVAMPE

Biologisk agens	Klassifikation	Bemærkninger
<i>Aspergillus fumigatus</i>	2	A
<i>Blastomyces dermatitidis</i> (<i>Ajellomyces dermatitides</i>)	3	
<i>Candida Albicans</i>	2	A
<i>Candida Tropicalis</i>	2	
<i>Cladophialophora bantiana</i> (tidligere: <i>Zylohypha bantiana</i> , <i>Cladosporium</i>)	3	
<i>bantianum</i> eller <i>trichoides</i>	2	A
<i>Coccidioides immitis</i>	2	A
<i>Cryptococcus neoformans</i> var. <i>neoformans</i> (<i>Filobasidiella neoformans</i> var. <i>neoformans</i>)	2	
<i>Cryptococcus neoformans</i> var. <i>gattii</i> (<i>Filobasidiella bacillispora</i>)	2	A
<i>Emmonsia parva</i> var. <i>parva</i>	2	
<i>Emmonsia parva</i> var. <i>crecens</i>	2	A
<i>Epidermophyton floccosum</i>	2	
<i>Fonsecaea compacta</i>	2	
<i>Fonsecaea pedrosoi</i>	3	
<i>Histoplasma capsulatum</i> var. <i>capsulatum</i> (<i>Ajellomyces capsulatus</i>)	3	
<i>Histoplasma capsulatum duboisii</i>	2	
<i>Madurella grisea</i>	2	
<i>Madurella mycetomatis</i>	2	A
<i>Microsporum spp</i>	2	
<i>Neotestudina rosatii</i>	3	
<i>Paraoccidioides brasiliensis</i>	2	A
<i>Penicillium Mrneffe</i>	2	
<i>Scedosporium apiospermum</i> (<i>Pseudallescheria boydii</i>)	2	
<i>Scedosporium prolificans</i> (<i>inflatum</i>)	2	
<i>Sporothrix schenckii</i>	2	
<i>Trichophyton rubrum</i>	2	
<i>Trichophyton spp</i>		

BILAG IV

PRAKTISKE RETNINGSLINIER FOR HELBREDSKONTROL AF ARBEJDSTAGERE

(Artikel 14, stk. 8)

1. Den læge og/eller myndighed, der er ansvarlig for helbredscontrollen af arbejdstagere, som er udsat for biologiske agenser, skal være fortrolig med de forhold eller særlige omstændigheder, hvorunder den enkelte arbejdstager er blevet udsat.
2. Helbredscontrollen af arbejdstagere skal gennemføres i overensstemmelse med arbejdsmedicinske principper og praksis; den bør i det mindst omfatte følgende:
 - føring af en journal over arbejdstagerens tidligere helbredstilstand og arbejdsforhold
 - personlig vurdering af arbejdstagerens helbredstilstand
 - hvis det er hensigtsmæssigt, biologisk kontrol samt påvisning af tidlig og reversible virkninger.Det kan på baggrund af den nyeste arbejdsmedicinske viden besluttes, at en arbejdstager, der gennemgår helbredscontrollen, skal undersøges yderligere.

*BILAG V***RETNINGSLINIER FOR INDESLUTNINGSFORANSTALTNINGER OG -NIVEAUER**

(Artikel 15, stk. 3, og artikel 16, stk. 1, litra a) og b))

Indledende note

Foranstaltningerne i dette bilag skal vendes under hensyn til aktiviteterens art, vurderingen af risikoen for arbejdstagerne og arten af den pågældende biologiske agens.

	B. Indeslutningsniveauer		
	2	3	4
1. Arbejdspladsen skal være adskilt fra andre aktiviteter i samme bygning	nej	anbefalet	ja
2. Indblæsnings- og udsugningsluften til arbejdspladsen skal filtreres ved hjælp af HEPA-filter eller lignende	nej	ja, for udsugningsluft	ja, for indblæsnings- og udsugningsluft
3. Der må kun være adgang for autoriseret personale	anbefalet	ja	ja
4. Arbejdspladsen skal kunne tillukkes hermetisk, så der kan foretages desinfektion	nej	anbefalet	ja
5. Specificerede desinfektionsprocedurer	ja	ja	ja
6. Arbejdspladsen skal have undertryk i forhold til atmosfæren	nej	anbefalet	ja
7. Effektiv vektorkontrol, f.eks. gnavere og insekter	anbefalet	ja	ja
8. Vandtætte overflader, der er lette at rengøre	ja, for arbejdsbord	ja, for arbejdsbord og gulv	ja, for arbejdsbord, vægge, gulv og loft
9. Overflader, der er resistente over for syre, alkaliske stoffer, opløsningsmidler og desinfektionsmidler	anbefalet	ja	jf
10. Sikker opbevaring af biologiske agenser	ja	ja	ja, sikret opbevaring
11. Der skal installeres et observationsvindue eller lignende i området, således at de, der er derinde, kan ses	anbefalet	anbefalet	ja
12. Et laboratorium skal have eget udstyr	nej	anbefalet	ja
13. Inficerede materialer, herunder dyr, skal holdes i sikkerhedskabiner eller isolatorer eller anden passende indeslutning	hvor det er hensigtsmæssigt	ja, hvis infektion sker gennem luften	ja
14. Forbrændingsanlæg til bortskaffelse af døde dyr	anbefalet	ja (til rådighed)	ja, på stedet

*BILAG VI***INDESLUTNING FOR INDUSTRIELLE PROCESSER**

(Artikel 4, stk. 1, og artikel 16, st. 2, litra a))

Biologiske agenser i gruppe 1

Ved arbejde med biologiske agenser i gruppe 1, herunder svækket levende vaccine, må principperne om god arbejdssikkerhed og –hygiejne overholdes

Biologiske agenser i gruppe 2, 3 og 4

Det vil kunne være hensigtsmæssigt at udvælge og kombinere indeslutningskrav fra flere af kategorierne nedenfor på grundlag af en risikovurdering vedrørende en særlig proces eller del af en proces.

A. Indeslutningsforanstaltninger	B. Indeslutningsniveauer		
	2	3	4
1. Levedygtige organismer skal håndteres i et system, som fysisk adskiller processen fra miljøet	Ja	ja	ja
2. Gasser fra det lukkede system skal behandles på en måde, som gør det muligt	at mindske udslip	at forhindre udslip	at forhindre udslip
3. Prøveindsamling, tilsætning af materialer til et lukket system og overførsel af levedygtige organismer til et andet lukket system skal foretages på en måde, som gør det muligt.	at mindske udslip	at forhindre udslip	at forhindre udslip
4. Store mængder kulturvæske må ikke fjernes fra det lukkede system, medmindre de levedygtige organismer er blevet	inaktiveret ved anerkendte metoder	inaktiveret ved anerkendte kemiske eller fysiske metoder	inaktiveret ved anerkendte kemiske eller fysiske metoder
5. Tætningsanordninger skal være udformet med henblik på	at mindske udslip	at forhindre udslip	at forhindre udslip
6. Lukkede systemer skal placeres inden for et kontrolleret område	valgfrit	valgfrit	ja, konstrueret til formålet
a) Der skal anbringes tavler til angivelse af biologisk betinget fare	valgfrit	ja	ja
b) Adgang kun for autoriseret personale	valgfrit	ja	ja, via luftsluse
c) Personalet skal bære beskyttelsesbeklædning	ja, arbejdstøj	ja	fuldstændig omklædning
d) Der skal findes dekontaminerings- og vaskefaciliteter for personalet	ja	ja	ja
e) Personalet skal tage brusebad, inden det forlader det kontrollerede område	nej	valgfrit	ja
f) Spildevand fra vaske og brusere skal indsamles og inaktiveres, førend det udledes	nej	valgfrit	ja

A. Indeslutningsforanstaltninger	B. Indeslutningsniveauer		
	2	3	4
g) Det kontrollerede område skal være ventileret på passende vis for at minimere luftkontaminering	valgfrit	valgfrit	ja
h) Det kontrollerede område skal have undertryk i forhold til atmosfæren	nej	valgfrit	ja
i) Indblæsnings- og udsugningsluften til det kontrollerede område skal være HEPA-filtreret	nej	valgfrit	ja
j) Det kontrollerede område skal udformes på en sådan måde, at spild fra hele det lukkede område indesluttet	nej	valgfrit	ja
k) Det kontrollerede område skal kunne tilslukkes hermetisk for at muliggøre desinfektion ved gennemrygning	nej	valgfrit	ja
l) Spildevandsbehandling forud for den endelige udledning	inaktiveret ved anerkendte metoder	inaktiveret ved anerkendte kemiske eller fysiske metoder	inaktiveret ved anerkendte kemiske eller fysiske metoder

BILAG VII

ANBEFALET KODEKS FOR VACCINATIONSPRAKSIS

(artikel 14, stk. 3)

1. Hvis vurderingen i artikel 3, stk. 2, viser, at der er risiko for arbejdstagernes sikkerhed eller sundhed som følge af, at de udsættes for biologiske agenser, mod hvilke der findes effektive vacciner, bør arbejdsgiveren tilbyde dem vaccination.
 2. Vaccination bør finde sted i overensstemmelse med national lovgivning og/eller praksis.
 - Arbejdstagerne bør oplyses om, hvilke fordele og ulemper der er ved såvel vaccination som ikke-vaccination.
 3. Den vaccination, arbejdstagerne får tilbudt, må ikke indebære omkostninger for dem.
 4. Der kan udstedes en vaccinationsattest, som udleveres til arbejdstageren og til de ansvarlig myndigheder på disses anmodning.
-

BILAG VIII

DEL A

Ophævet direktiv med dets successive ændringer

(jf. artikel 21)

Rådets direktiv 90/679/EØF (EFT L 374 af 31.12.1990, s. 1).

Rådets direktiv 93/88/EØF (EFT L 268 af 29.10.1993, s. 71).

Kommissionens direktiv 95/30/EF (EFT L 155 af 6.7.1995, s. 41).

Kommissionens direktiv 97/59/EF (EFT L 282 af 15.10.1997, s. 33).

Kommissionens direktiv 97/65/EF (EFT L 335 af 6.12.1997, s. 17).

DEL B

Liste over frister for indførelse i national lovgivning

(jf. artikel 21)

Direktiv	Seneste gennemførelsesdato
90/679/EØF	28. november 1993
93/88/EØF	30. april 1994
95/30/EF	30. november 1996
97/59/EF	31. marts 1998
97/65/EF	30. juni 1998

*Bilag IX***SAMMENLIGNINGSTABEL**

Direktiv 90/679/EØF	Nærværende direktiv
Artikel 1	Artikel 1
Artikel 2, litra a)	Artikel 2, første afsnit, litra a)
Artikel 2, litra b)	Artikel 2, første afsnit, litra b)
Artikel 2, litra c)	Artikel 2, første afsnit, litra c)
Artikel 2, litra d)	Artikel 2, andet afsnit
Artikel 3, stk. 1	Artikel 3, stk. 1
Artikel 3, stk. 2, litra a)	Artikel 3, stk. 2, første afsnit
Artikel 3, stk.2, litra b)	Artikel 3, stk.2, andet afsnit
Artikel 3, stk. 2, litra c)	Artikel 3, stk. 2, tredje afsnit
Artikel 3, stk. 2, litra d)	Artikel 3, stk. 2, fjerde afsnit
Artikel 3, stk. 3, første led	Artikel 3, stk. 3, litra a)
Artikel 3, stk. 3, andet led	Artikel 3, stk. 3, litra b)
Artikel 3, stk. 3, tredje led	Artikel 3, stk. 3, litra c)
Artikel 3, stk. 3, fjerde led	Artikel 3, stk. 3, litra d)
Artikel 3, stk. 3, femte led	Artikel 3, stk. 3, litra e)
Artikel 4	Artikel 4
Artikel 5	Artikel 5
Artikel 6	Artikel 6
Artikel 7, stk. 1, første led	Artikel 7, stk. 1, litra a)
Artikel 7, stk. 1, andet led	Artikel 7, stk. 1, litra b)
Artikel 7, stk. 1, tredje led	Artikel 7, stk. 1, litra c)
Artikel 7, stk. 1, fjerde led	Artikel 7, stk. 1, litra d)
Artikel 7, stk. 1, femte led	Artikel 7, stk. 1, litra e)
Artikel 7, stk. 1, sjette led	Artikel 7, stk. 1, litra f)
Artikel 7, stk. 2	Artikel 7, stk. 2
Artikel 7, stk. 3	Artikel 7, stk. 3
Artikel 8, stk. 1, litra a)-e)	Artikel 8, stk. 1, litra a)-e)
Artikel 8, stk. 2, litra a)	Artikel 8, stk. 2, første afsnit
Artikel 8, stk. 2, litra b)	Artikel 8, stk. 2, andet afsnit
Artikel 8, stk. 3	Artikel 8, stk. 3

Direktiv 90/679/EØF	Nærværende direktiv
Artikel 9, stk. 1, litra 1)-e)	Artikel 9, stk. 1, litra 1)-e)
Artikel 9, stk. 2, første led	Artikel 9, stk. 2, litra a)
Artikel 9, stk. 2, andet led	Artikel 9, stk. 2, litra b)
Artikel 9, stk. 2, tredje led	Artikel 9, stk. 2, litra c)
Artikel 10, stk. 1, første led	Artikel 10, stk. 1, litra a)
Artikel 10, stk. 1, andet led	Artikel 10, stk. 1, litra b)
Artikel 10, stk. 2-6	Artikel 10, stk. 2-6
Artikel 11, stk. 1	Artikel 11, stk. 1
Artikel 11, stk. 2, andet afsnit, første led	Artikel 11, stk. 2, andet afsnit, litra a)
Artikel 11, stk. 2, andet afsnit, andet led	Artikel 11, stk. 2, andet afsnit, litra b)
Artikel 11, stk. 2, andet afsnit, tredje led	Artikel 11, stk. 2, andet afsnit, litra c)
Artikel 11, stk. 2, andet afsnit, fjerde led	Artikel 11, stk. 2, andet afsnit, litra d)
Artikel 11, stk. 2, andet afsnit, femte led	Artikel 11, stk. 2, andet afsnit, litra e)
Artikel 11, stk. 3	Artikel 11, stk. 3
Artikel 12	Artikel 12
Artikel 13, stk. 1, første led	Artikel 13, stk. 1, litra a)
Artikel 13, stk. 1, andet led	Artikel 13, stk. 1, litra b)
Artikel 13, stk. 1, tredje led	Artikel 13, stk. 1, litra c)
Artikel 13, stk. 2-4	Artikel 13, stk. 2-4
Artikel 14, stk. 1	Artikel 14, stk. 1
Artikel 14, stk. 2, første led	Artikel 14, stk. 2, litra a)
Artikel 14, stk. 2, andet led	Artikel 14, stk. 2, litra b)
Artikel 14, stk. 3-6	Artikel 14, stk. 3-6
Artikel 14, stk. 7, første led	Artikel 14, stk. 7, litra a)
Artikel 14, stk. 7, andet led	Artikel 14, stk. 7, litra b)
Artikel 14, stk. 8	Artikel 14, stk. 8
Artikel 14, stk. 9	Artikel 14, stk. 9
Artikel 15	Artikel 15
Artikel 16, stk. 1	Artikel 16, stk. 1
Artikel 16, stk. 2, litra a)	Artikel 16, stk. 2, litra a)
Artikel 16, stk. 2, litra b)	Artikel 16, stk. 2, litra b)
Artikel 16, stk. 2, litra c)	Artikel 16, stk. 3
Artikel 17	Artikel 17

Direktiv 90/679/EØF	Nærværende direktiv
Artikel 18, stk. 1	-
Artikel 18, stk. 2	Artikel 18, stk. 1
Artikel 18, stk. 3	Artikel 18, stk. 2
Artikel 18, stk. 4	Artikel 18, stk. 3
Artikel 19	Artikel 19
Artikel 20, stk. 1	-
Artikel 20, stk. 2	Artikel 20
-	Artikel 21
-	Artikel 22
-	Artikel 23
Bilag I	Bilag I
Bilag II	Bilag II
Bilag III	Bilag III
Bilag IV	Bilag IV
Bilag V	Bilag V
Bilag VI	Bilag VI
Bilag VII	Bilag VII
-	Bilag VIII
-	Bilag XI

⁹³⁾ EFT C 75 af 15.3.2000, s. 15.

⁹⁴⁾ Europa-Parlamentets udtalelse af 13.6.2000 (endnu ikke offentliggjort i EFT) og Rådets afgørelse af 17.7.2000.

⁹⁵⁾ EFT L 374 af 31.12.1990, s. 1. Direktivet er senest ændret ved Kommissionens direktiv 97/65/EF /EFT L 335 af 6.12.1997, s. 17).

⁹⁶⁾ Jf. bilag VIII, del A.

⁹⁷⁾ EFT L 183 af 29.6.1989, s. 1.

⁹⁸⁾ EFT L 185 af 9.7.1974, s. 15. Afgørelsen er senest ændret ved tiltrædelsesakten af 1994.

⁹⁹⁾ Rådets direktiv 90/219/EØF af 23. april 1990 om indesluttet anvendelse af genetisk modificerede mikroorganismer (EFT L 117 af 8.5.1990, s. 1). Direktivet er senest ændret ved direktiv 98/81/EF (EFT L 330 af 5.12.1998, s. 13).

¹⁰⁰⁾ Rådets direktiv 90/220 af 23. april 1990 om udsætning i miljøet af genetisk modificerede organismer (EFT L 117 af 8.5.1990, s. 15). Direktivet er senest ændret ved direktiv 97/32/EF (EFT L 169 af 27.6.1997, s. 72).EFT L 307 af 13.12.1993, s. 18. Direktivet er ændret ved direktiv 2000/34/EF (EFT L 195 af 1.8.2000, s. 41).

**RÅDETS DIREKTIV 1999/38/EF
af 29. april 1999**

**om ændring af direktiv 90/394/EØF om beskyttelse af arbejdstagerne mod risici for
under arbejdet at være udsat for kræftfremkaldende stoffer og om udvidelse heraf til også
at omfatte mutagener**

RÅDET FOR DEN EUROPÆISKE UNION
HAR -

under henvisning til traktaten om oprettelse af
Det Europæiske Fællesskab, særlig artikel 118
A,

under henvisning til Rådets direktiv 90/394/EØF
af 28. juni 1990 om beskyttelse af arbejdstagerne
mod risici for under arbejdet at være udsat for
kræftfremkaldende stoffer (sjette særdirektiv i
henhold til artikel 16, stk. 1, i direktiv 89/391/
EØF)⁽¹⁰⁰⁾,

under henvisning til forslag fra Kommissio-
nen⁽¹⁰¹⁾, udarbejdet efter høring af Det Rådgiven-
de Udvalg for Sikkerhed, Hygiejne og Sund-
hedsbeskyttelse på Arbejdspladsen,

under henvisning til udtalelse fra Det Økonomi-
ske og Sociale Udvalg⁽¹⁰²⁾,

i henhold til fremgangsmåden i traktatens artikel
189 C⁽¹⁰³⁾, og

ud fra følgende betragtninger:

- (1) I henhold til traktatens artikel 118 A vedta-
ger Rådet ved udstedelse af direktiver mini-
mumsforskrifter med henblik på at forbedre
navnlig arbejdsmiljøet for at sikre et højere
niveau for beskyttelse af arbejdstagernes
sikkerhed og sundhed;
- (2) i henhold til nævnte artikel skal det i disse
direktiver undgås, at der pålægges admini-
strative, finansielle og retlige byrder af en
sådan art, at de hæmmer oprettelse og udvik-
ling af små og mellemstore virksomheder;
- (3) kimcellemutagener er stoffer, som kan forår-
sage varige ændringer i mængden eller op-
bygningen af en kimcelles genetiske materi-
ale, hvilket kan føre til en ændring i den på-
gældende celledes fenotypiske karakteristika,
og hvilket kan videreføres til beslægtede
datterceller;

- (4) det er sandsynligt, at kimcellemutagener på
grund af deres aktionsmekanisme kan være
kræftfremkaldende;
- (5) vinylchloridmonomer er klassificeret som et
kræftfremkaldende stof i kategori 1 i Rådets
direktiv 67/548/EØF af 27. juni 1967 om
indbyrdes tilnærmelse af lovgivning om
klassificering, emballering og mærkning af
farlige stoffer⁽¹⁰⁴⁾;
- (6) for overskuelighedens skyld bør de vigtigste
bestemmelser i Rådets direktiv 78/610/EØF
af 29. juni 1978 om indbyrdes tilnærmelse af
medlemsstaternes love og administrative be-
stemmelser om sundhedsbeskyttelse af ar-
bejdstagere, der er udsat for påvirkning fra
vinylchloridmonomer⁽¹⁰⁵⁾, indgå i nærværen-
de direktiv, uden at niveauet for beskyttelse
af arbejdstagernes sundhed og sikkerhed re-
duceres;
- (7) direktiv 78/610/EØF kan ophæves, når nær-
værende direktiv er gennemført;
- (8) epidemiologiske undersøgelser af udsatte ar-
bejdstagere har bekræftet, at træstøv fra eg
og bøg er kræftfremkaldende; det er i høj
grad sandsynligt, at også træstøv fra andre
typer løvtræ kan fremkalde kræft hos men-
nesker; de pågældende arbejdstagere er der-
for udsat for en alvorlig potentiel risiko for
at udvikle kræft;
- (9) forsigtighedsprincippet bør anvendes ved
beskyttelsen af arbejdstagernes sundhed; di-
rektiv 90/394/EØF bør derfor udvides til at
omfatte træstøv fra alle typer løvtræ;
- (10) det er ønskeligt, at der iværksættes yderlige-
re forskning om, hvorvidt træstøv fra andre
typer træ er kræftfremkaldende; Kommissi-
onen fremlægger forslag til beskyttelse af ar-
bejdstagernes helbred, hvis der konstateres
en sådan risiko;
- (11) det fastsættes i artikel 16 i direktiv 90/394/
EØF, at der skal fastsættes grænseværdier
for de kræftfremkaldende stoffer, for hvilke

- dette er muligt, på grundlag af de foreliggende oplysninger, herunder videnskabelige og tekniske data;
- (12) det er hensigtsmæssigt at fastsætte grænseværdier for træstøv fra løvtræer; de gældende grænseværdier for vinylchloridmonomer bør reduceres, således at de er udtryk for de bedste, teknisk mulige minimumsstandarder samtidig med, at målsætningen om at sikre arbejdstagernes sundhed på arbejdspladsen bibeholdes;
- (13) arbejdstagerne skal beskyttes effektivt mod risikoen for at udvikle kræft som følge af, at de har været udsat for træstøv fra løvtræer på arbejdet; formålet med dette direktiv er dog ikke at begrænse anvendelsen af træ, hverken ved at erstatte træ med andre materialer eller ved at erstatte visse typer træ med andre typer træ;
- (14) minimumsforskrifterne til beskyttelse af arbejdstagernes sundhed og sikkerhed mod særlige risici i forbindelse med kræftfremkaldende stoffer sigter ikke blot mod beskyttelse af den enkelte arbejdstagers sikkerhed og sundhed, men også mod et minimumsbeskyttelsesniveau for alle arbejdstagere i Fællesskabet;
- (15) der skal fastlægges et ensartet beskyttelsesniveau i forbindelse med kræftfremkaldende stoffer for Fællesskabet som helhed, og det skal ske ved hjælp af en række generelle principper, som gør det muligt for medlemsstaterne at håndhæve minimumskravene på en ensartet måde;
- (16) ændringerne i dette direktiv udgør et konkret led i gennemførelsen af det indre markeds sociale dimension;
- (17) i henhold til afgørelse 74/325/EØF(7) skal Kommissionen høre Det Rådgivende Udvalg for Sikkerhed, Hygiejne og Sundhedsbeskyttelse på Arbejdspladsen med henblik på udarbejdelsen af forslag på dette område
- ”4. For så vidt angår asbest, der er omfattet af direktiv 83/477/EØF^(*), gælder nærværende direktivs bestemmelser, hvis de giver større beskyttelse af sikkerhed og sundhed under arbejdet.
- _____
- ^(*) EFT L 263 af 24.9.1983, s. 25. Direktivet er senest ændret ved direktiv 98/24/EF (EFT L 131 af 5.5.1998, s. 11).”
- 2) I artikel 2 indsættes følgende litra:
- ”aa) Mutagen”:
- i) et stof, der opfylder kriterierne for klassificering som et mutagen i kategori 1 eller 2 som fastsat i bilag VI til direktiv 67/548/EØF
- ii) et præparat, der er sammensat af et eller flere af de i nr. i) omhandlede stoffer, når koncentrationen af et eller flere af de enkelte stoffer opfylder de krav til koncentrationsgrænser for klassificering af et præparat som et mutagen i kategori 1 eller 2, der er fastsat:
- i bilag I til direktiv 67/548/EØF, eller
- i bilag I til direktiv 88/379/EØF, hvis stoffet eller stofferne ikke er opført i bilag I til direktiv 67/548/EØF eller er opført deri uden angivelse af koncentrationsgrænser«.
- 3) I artikel 1, stk. 1, artikel 3, stk. 1, stk. 2, første og andet afsnit, og stk. 4, artikel 5, stk. 5, litra c), d), e) og j), artikel 6, stk. 1, litra a) og b), artikel 10, stk. 1, indledningsafsnittet og litra a), artikel 11, stk. 2, artikel 14, stk. 3, artikel 16, stk. 1, og artikel 17, stk. 2, ændres »kræftfremkaldende stoffer« til »kræftfremkaldende stoffer eller mutagener«.
- 4) I artikel 2, litra b), artikel 4, stk. 1, artikel 5, stk. 2 og 5, hovedet og litra a), ændres »kræftfremkaldende stof« til »kræftfremkaldende stof eller mutagen«.
- 5) I bilag I tilføjes følgende punkt og fodnote:
- »5. Arbejde, som indebærer udsættelse for træstøv fra løvtræ⁽¹⁾.

UDSTEDT FØLGENDE DIREKTIV:

Artikel 1

Direktiv 90/394/EØF ændres således

- 1) Artikel 1, stk. 4, affattes således:

⁽¹⁾ Der findes en liste over nogle typer løvtræ i Monographs on the Evaluation of Carcinogenic Risks to Humans ”Wood Dust and Formaldehyde”, bind 62, som Det Internationale Kræftforskningsscenter i Lyon offentliggjorde i 1995.”

- 6) Del A i bilag III affattes således:

»A. GRÆNSEVÆRDIER FOR ERHVERVSMÆSSIG EKSPONERING

Agensens navn	EINECS ⁽¹⁾	CAS ⁽²⁾	Grænseværdier		Anmærkning	Overgangsforanstaltninger
			mg/m ³ ⁽³⁾	ppm ⁽⁴⁾		
Bezen	200-753-7	71-43-2	3,25 ⁽⁵⁾	1 ⁽⁵⁾	Hud ⁽⁶⁾	Grænseværdi: 3 ppm (= 9,75 mg/m ³) indtil (tre år efter datoen i artikel 2, stk. 1, i direktiv 97/42/EF ^(*))
Vinylchloridmonomer	200-831	75-01-4	7,77 ⁽⁵⁾	3 ⁽⁵⁾	-	
Støv fra løvtræer	-	-	5,00 ^{(5) (7)}	-	-	-

⁽¹⁾ EINECS: Den Europæiske Fortegnelse over Markedsførte Kemiske Stoffer.
⁽²⁾ CAS: Chemical Abstract Service-registreringsnummer.
⁽³⁾ mg/m³ = miligram pr. kubikmeter luft ved 20° C og 101,3 kPa (760 kviksølv).
⁽⁴⁾ ppm = parts per million (dele pr. million) udtrykt i luftvolumen (ml/m³).
⁽⁵⁾ Målt over eller beregnet for en referenceperiode på otte timer.
⁽⁶⁾ Mulighed for et væsentligt bidrag til kroppens samlede belastning ved eksponering via huden.
⁽⁷⁾ Fraktion, der kan indåndes; hvis træstøv fra løvtræ blandes med andet træstøv, finder grænseværdien anvendelse på alle slags træstøv i den blanding.
^(*) EFT L 179 af 8.7.1997, s. 4.”

Artikel 2

Direktiv 78/610/EØF ophæves med virkning fra 29. april 2003.

Artikel 3

På grundlag af de seneste foreliggende videnskabelige data kan Kommissionen inden for en frist på to år efter datoen for vedtagelsen af dette direktiv og i overensstemmelse med traktatens artikel 118 A fremsætte forslag til Rådet om vedtagelse af reviderede grænseværdier for vinylchloridmonomer og støv fra løvtræer.

Artikel 4

1. Medlemsstaterne sætter de nødvendige love og administrative bestemmelser i kraft for at efterkomme dette direktiv senest den 29. april 2003. De underretter straks Kommissionen herom.

Disse love og bestemmelser skal ved vedtagelsen indeholde en henvisning til dette direktiv el-

ler skal ved offentliggørelsen ledsages af en sådan henvisning. De nærmere regler for henvisningen fastsættes af medlemsstaterne.

2. Medlemsstaterne meddeler Kommissionen teksten til de nationale retsakter, som de udsteder på det område, der er omfattet af dette direktiv.

Artikel 5

Dette direktiv træder i kraft på dagen for offentliggørelsen i De Europæiske Fællesskabers Tidende.

Artikel 6

Dette direktiv er rettet til medlemsstaterne. Udfærdiget i Luxembourg, den 29. april 1999.

På Rådets vegne

W. MÜLLER

Formand

⁽¹⁰⁰⁾ EFT L 196 af 26.7.1990, s. 1. Direktivet er ændret ved direktiv 97/42/EF (EFT L 179 af 8.7.1997, s. 4).

⁽¹⁰¹⁾ EFT C 123 af 22.4.1998, s. 21.

⁽¹⁰²⁾ EFT C 284 af 14.9.1998, s. 111.

⁽¹⁰³⁾ Europa-Parlamentets udtalelse af 22. oktober 1998 (EFT C 342 af 9.11.1998, s. 134), Rådets fælles holdning af 22. december 1998 (EFT C 55 af 25.2.1999, s. 39) og Europa-Parlamentets afgørelse af 13. april 1999 (endnu ikke offentliggjort i EFT).

⁽¹⁰⁴⁾ EFT L 196 af 16.8.1967, s. 1. Direktivet er senest ændret ved direktiv 97/69/EF (EFT L 343 af 13.12.1997, s. 19).

⁽¹⁰⁵⁾ EFT L 197 af 22.7.1978, s. 12.

**RÅDETS DIREKTIV 2000/79/EF
af 27. november 2000**

om iværksættelse af den europæiske aftale om tilrettelæggelse af arbejdstiden for mobile arbejdstagere i civil luftfart, som er indgået af Sammenslutningen af Europæiske Luftfartsselskaber (AEA), European Transport Workers' Federation (ETF), European Cockpit Association (ECA), Den Europæiske Organisation for Regionale Luftfartsselskaber (ERA) og Den Internationale Charterflysammenslutning (IACA)

RÅDET FOR DEN EUROPÆISKE UNION
HAR -

under henvisning til traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab, særlig artikel 139, stk. 2,

under henvisning til forslag fra Kommissionen, og

ud fra følgende betragtninger:

- (1) Arbejdsmarkedets parter kan i henhold til traktatens artikel 139, stk. 2, i fællesskab anmode om, at aftaler, der indgås på fællesskabsplan, iværksættes ved en afgørelse, som Rådet træffer på forslag af Kommissionen.
- (2) Rådet har vedtaget direktiv 93/104/EF⁽¹⁰⁶⁾ om visse aspekter i forbindelse med tilrettelæggelse af arbejdstiden. Civil luftfart er en af de sektorer, der ikke er omfattet af nævnte direktiv. Europa-Parlamentet og Rådet har vedtaget direktiv 2000/34/EF om ændring af direktiv 93/104/EF for at omfatte de sektorer og aktiviteter, der tidligere var undtaget fra dette direktiv.
- (3) Kommissionen har i overensstemmelse med traktatens artikel 138, stk. 2, konsulteret arbejdsmarkedets parter om de mulige retningslinjer for en fællesskabsindsats vedrørende de sektorer og aktiviteter, der er udelukket fra direktiv 93/104/EF.
- (4) Kommissionen fandt efter denne konsultation en fællesskabsindsats hensigtsmæssig, og konsulterede atter arbejdsmarkedets parter på fællesskabsplan om indholdet af det påtænkte forslag i overensstemmelse med traktatens artikel 138, stk. 3.
- (5) Sammenslutningen af Europæiske Luftfartsselskaber (AEA), European Transport Workers' Federation (ETF), European Cockpit Association (ECA), Den Europæiske Organisation for Regionale Luftfartsselskaber (ERA) og Den Internationale Charterflysammenslutning (IACA) har i henhold til traktatens artikel 138, stk. 4, meddelt Kommissionen, at de ønsker at indlede forhandlinger.
- (6) De nævnte organisationer indgik den 22. marts 2000 en europæisk aftale om tilrettelæggelse af arbejdstiden for mobile arbejdstagere i civil luftfart.
- (7) Aftalen indeholder en fælles anmodning til Kommissionen om, at aftalen iværksættes ved en afgørelse, som Rådet træffer på forslag af Kommissionen, i henhold til traktatens artikel 139, stk. 2.
- (8) I dette direktiv og aftalen fastsættes der mere specifikke fællesskabsbestemmelser om tilrettelæggelse af arbejdstiden for mobile arbejdstagere i civil luftfart, jf. artikel 14 i direktiv 93/104/EF.
- (9) Artikel 2, nr. 7), i direktiv 93/104/EF definerer mobil arbejdstager som en arbejdstager, der er en del af rejsende eller flyvende personale, som er ansat af en virksomhed, der udfører passager- eller godstransport ad vej, ad luftvej eller ad indre vandveje.
- (10) Iværksættelsen af aftalen sker mest hensigtsmæssigt ved et direktiv som omhandlet i traktatens artikel 249.
- (11) I betragtning af at luftfartssektoren er en meget integreret sektor og i betragtning af de konkurrencevilkår, der gælder i den pågældende sektor, kan direktivets målsætninger om at beskytte arbejdstagernes sundhed og sikkerhed ikke i tilstrækkelig grad opfyldes af medlemsstaterne, og det er derfor påkrævet, at Fællesskabet handler i overensstemmelse med subsidiaritetsprincippet i traktatens artikel 5. Dette direktiv er ikke mere

- vidtgående end, hvad der er nødvendigt for at nå disse mål.
- (12) De begreber, der anvendes i aftalen, men som ikke er særskilt defineret deri, kan medlemsstaterne ifølge direktivet selv definere i overensstemmelse med national lovgivning og praksis, således som det også er tilfældet ved andre social- og arbejdsmarkedspolitiske direktiver, hvori lignende udtryk anvendes, forudsat at de pågældende definitioner er i overensstemmelse med aftalens indhold.
- (13) Kommissionen har udarbejdet sit forslag til direktiv i overensstemmelse med Kommissionens meddelelse af 20. maj 1998 om tilpasning og fremme af den sociale dialog på fællesskabsplan under hensyntagen til de kontraherende parter repræsentative status samt lovmæssigheden af hver enkelt bestemmelse i aftalen. De underskrivende parter har tilsammen en tilstrækkelig stor repræsentativitet for det flyvende personale, der er ansat af en virksomhed, som udfører passager- eller godstransport inden for civil luftfart.
- (14) Kommissionen har udarbejdet sit direktivforslag i overensstemmelse med traktatens artikel 137, stk. 2, hvorefter det i direktiver på det social- og arbejdsmarkedspolitiske område skal »undgås at pålægge administrative, finansielle og retlige byrder af en sådan art, at de hæmmer oprettelse og udvikling af små og mellemstore virksomheder«.
- (15) I dette direktiv og i aftalen fastsættes der minimumsforskrifter. Medlemsstaterne og/eller arbejdsmarkedets parter bør kunne opretholde eller indføre mere gunstige bestemmelser.
- (16) Gennemførelsen af dette direktiv bør ikke tjene som begrundelse for eventuelle forringelser af den eksisterende situation i de enkelte medlemsstater.
- (17) Kommissionen har orienteret Europa-Parlamentet, Det Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget ved at sende dem teksten til direktivforslaget, hvori aftalen er gengivet.
- (18) Europa-Parlamentet har den 3. oktober 2000 vedtaget en beslutning om rammeaftalen mellem arbejdsmarkedets parter.
- (19) Iværksættelsen af aftalen bidrager til gennemførelsen af de mål, der er omhandlet i traktatens artikel 136 —

UDSTEDT FØLGENDE DIREKTIV:

Artikel 1

Formålet med dette direktiv er at iværksætte den europæiske aftale om tilrettelæggelse af arbejdstiden for mobile arbejdstagere i civil luftfart, som den 22. marts 2000 blev indgået af de organisationer, der repræsenterer arbejdsgivere og arbejdstagere i den civile luftfartssektor, nemlig Sammenslutningen af Europæiske Luftfartsselskaber (AEA), European Transport Workers' Federation (ETF), European Cockpit Association (ECA), Den Europæiske Organisation for Regionale Luftfartsselskaber (ERA) og Den Internationale Charterflysammenslutning (IACA).

Aftalens tekst findes i bilaget.

Artikel 2

1. Medlemsstaterne kan opretholde eller indføre bestemmelser, der er gunstigere end dem, der er fastsat i dette direktiv.

2. Gennemførelsen af dette direktiv kan under ingen omstændigheder i sig selv begrunde en reduktion af det generelle niveau for beskyttelse af arbejdstagerne på de områder, det omfatter, uden at dette dog berører medlemsstaternes og/eller arbejdsmarkedets parter ret til som følge af ændrede omstændigheder at fastsætte andre retlige, administrative eller aftalemæssige bestemmelser end dem, der gælder på tidspunktet for vedtagelsen af dette direktiv, forudsat at de minimumsforskrifter, der er fastsat i dette direktiv, overholdes.

Artikel 3

Medlemsstaterne sætter de nødvendige love og administrative bestemmelser i kraft for at efterkomme dette direktiv senest den 1. december 2003 eller sikrer sig senest på denne dato, at arbejdsmarkedets parter har indført de nødvendige bestemmelser ved aftaler. Medlemsstaterne træffer alle nødvendige foranstaltninger for, at de på et hvilket som helst tidspunkt kan være i stand til at sikre de resultater, der er foreskrevet i dette direktiv. De underretter straks Kommissionen herom.

Disse love og bestemmelser skal ved vedtagelsen indeholde en henvisning til dette direktiv eller skal ved offentliggørelsen ledsages af en sådan henvisning. De nærmere regler for henvisningen fastsættes af medlemsstaterne.

Artikel 4

Dette direktiv træder i kraft på dagen for offentliggørelsen i *De Europæiske Fællesskabers Tidende*.

Udfærdiget i Bruxelles, den 27. november 2000.

På Rådets vegne

É. GUIGOU

Artikel 5

Dette direktiv er rettet til medlemsstaterne.

Formand

BILAG

Europæisk aftale om tilrettelæggelse af arbejdstiden for mobile arbejdstagere i civil luftfart, indgået af Sammenslutningen af Europæiske Luftfartsselskaber (AEA), European Transport Workers' Federation (ETF), European Cockpit Association (ECA), Den Europæiske Organisation for Regionale Luftfartsselskaber (ERA) og Den Internationale Charterflysammenslutning (IACA)

Under henvisning til traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab, særlig artikel 138 og artikel 139, stk. 2,

under henvisning til, at traktatens artikel 139, stk. 2, bestemmer, at aftaler, der indgås på fællesskabsplan efter fælles anmodning fra de underskrivende parter iværksættes ved en afgørelse, som Rådet træffer på forslag af Kommissionen,

under henvisning til, at de underskrivende parter hermed indgiver anmodning herom, og

under henvisning til, at de underskrivende parter er af den opfattelse, at bestemmelserne i denne aftale er »mere specifikke forskrifter« i betydningen i artikel 14 i Rådets direktiv 93/104/EF, og at bestemmelserne i nævnte direktiv ikke finder anvendelse,

ER DE UNDERSKRIVENDE PARTER BLEVET ENIGE OM FØLGENDE BESTEMMELSER:

§ 1

1. Aftalen anvendes på arbejdstiden for mobile arbejdstagere i civil luftfart.
2. Aftalen fastsætter mere specifikke forskrifter i betydningen i artikel 14 i Rådets direktiv 93/104/EF om tilrettelæggelse af arbejdstiden for mobile arbejdstagere i civil luftfart.

§ 2

1. Ved »arbejdstid« forstås det tidsrum, hvor arbejdstageren er på arbejde, står til arbejdsgiverens rådighed og udfører sit arbejde eller sine opgaver i overensstemmelse med national lovgivning og/eller praksis.
2. Ved »mobile arbejdstagere i civil luftfart« forstås besætningsmedlemmer om bord i civile luftfartøjer, som er ansat af en virksomhed, der er etableret i en medlemsstat.
3. Ved »blokflyvetid« forstås tidsrummet fra

det tidspunkt, hvor et luftfartøj forlader sin standplads for at påbegynde flyvningen, til det tidspunkt, hvor det standser på den udpegede parkeringsplads, og alle motorene er standset.

§ 3

1. Mobile arbejdstagere i civil luftfart er berettigede til mindst fire ugers årlig ferie med løn i overensstemmelse med de betingelser, der i national lovgivning og/eller praksis gælder for optjening og afholdelse af ferie.
2. Den minimale årlige betalte ferieperiode kan ikke erstattes med en finansiell godtgørelse, medmindre arbejdsforholdet ophører.

§ 4

1. a) Mobile arbejdstagere i civil luftfart er berettiget til en gratis helbredsundersøgelse inden de påbegynder deres beskæftigelse og derefter med regelmæssige mellemrum.
b) Mobile arbejdstagere i civil luftfart, som har helbredsproblemer, der anerkendes at være forbundet med udførelsen af natarbejde, skal om muligt overføres til et arbejde, der udføres om dagen uden eller med fast arbejdssted, og som de er egnede til at udføre.
2. Den i stk. 1, litra a), omhandlede gratis helbredsundersøgelse er undergivet lægelig tavshedspligt.
3. Den i stk. 1, litra a), omhandlede gratis helbredsundersøgelse kan foretages inden for det nationale sundhedssystem.

§ 5

1. Beskyttelsen af sikkerheden og sundheden for mobile arbejdstagere i civil luftfart skal svare til arten af det arbejde, der udføres.
2. Der skal til enhver tid findes tilstrækkelige beskyttelses- og forebyggelsestjenester eller

-faciliteter for mobile arbejdstagere i civil luftfart.

§ 6

Der skal træffes de fornødne foranstaltninger for at sikre, at en arbejdsgiver, som ønsker at tilrettelægge arbejdet efter et bestemt mønster, tager hensyn til det generelle princip om, at arbejdet skal tilpasses arbejdstageren.

§ 7

Oplysninger om bestemte arbejdsmønstre for mobile arbejdstagere i civil luftfart skal stilles til rådighed for de kompetente myndigheder, hvis de anmoder herom.

§ 8

1. Arbejdstiden skal — uden at dette berører eventuel fremtidig fællesskabslovgivning om begrænsninger i flyve- og arbejdstider samt hvilereglene — ses i sammenhæng med den nationale lovgivning på området, som der skal tages hensyn til i alle spørgsmål herom.
2. Den maksimale årlige arbejdstid, herunder standbyperioder, som defineret i gældende lovgivning, er på 2 000 timer, hvoraf blokflyvetiden er begrænset til 900 timer.
3. Den maksimale årlige arbejdstid fordeles så ligeligt som muligt over året.

§ 9

Mobile arbejdstagere i civil luftfart har — uden at dette berører § 3 — ret til og til på forhånd at blive underrettet om følgende fridage, hvor de er fritaget for enhver arbejds- og standbyforpligtelse:

- a) mindst syv dage på ansættelsesstedet i hver kalendermåned, som kan omfatte eventuelle

- b) lovbestemte hvileperioder, og mindst 96 dage på ansættelsesstedet i hvert kalenderår, som kan omfatte eventuelle lovbestemte hvileperioder.

§ 10

Parterne tager ovennævnte bestemmelser op til fornyet vurdering to år efter udløbet af den frist for gennemførelsen, som fastsættes i Rådets afgørelse om iværksættelse af denne aftale.

Bruxelles, den 22. marts 2000.

Sammenslutningen af Europæiske Luftfartsselskaber (AEA)

Karl-Heinz Neumeister, generalsekretær
Manfred Merz, næstformand for AEAs Social Affairs

Committee, formand for forhandlingsgruppen

European Transport Workers' Federation (ETF)

Brenda O'Brien, assisterende generalsekretær
Betty Lecouturier, formand for Cabin Crew Committee

Bent Gehlsen, medlem af forhandlingsgruppen, Cabin Crew Committee

European Cockpit Association (ECA)

Kaptajn Francesco Gentile, formand
Kaptajn Bill Archer, næstformand
Giancarlo Crivellaro, generalsekretær

Den Europæiske Organisation for Regionale Luftfartsselskaber (ERA)

Mike Ambrose, generaldirektør

Den Internationale Charterflysammenslutning (IACA)

Marc Frisque, generaldirektør
Allan Brown, direktør, Aeropolitical and Industry Affairs.

⁽¹⁰⁶⁾ EFT L 307 af 13.12.1993, s. 18. Direktivet er ændret ved direktiv 2000/34/EF (EFT L 195 af 1.8.2000, 2. 41).

